

REGULAMIN

przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania
przez Departament Maklerski Banku Handlowego
zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych
instrumentów finansowych oraz
prowadzenia rejestrów i rachunków pieniężnych

oraz

inne informacje związane ze świadczeniem
przez DMBH usług maklerskich

Biuro Maklerskie
 handlowy

Szanowna Pani/Szanowny Panie

Dziękujemy uprzejmie za zainteresowanie usługami maklerskimi Departamentu Maklerskiego Banku Handlowego („DMBH”).

W celu zapoznania się z usługą maklerską w zakresie:

wykonywania przez DMBH zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenia rejestrów i rachunków pieniężnych

DMBH zwraca się z prośbą o dokładne zapoznanie z informacjami wskazanymi w niniejszym dokumencie celem zapoznania się z zasadami i sposobem świadczenia przez DMBH usług maklerskich, informacjami na temat instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w te instrumenty finansowe.

Z poważaniem

Departament Maklerski Banku Handlowego

Spis treści:

Szczegółowe informacje na temat DMBH oraz usług maklerskich	4
Informacja o klasyfikacji klienta	26
Ogólny opis charakteru instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w instrumenty finansowe	29
Polityka działania w najlepiej pojętym interesie klienta oraz wykonywania zleceń składanych przez klientów DMBH	65
Ogólne informacje o polityce przeciwdziałania konfliktom interesów w DMBH	74
Informacja o kosztach, które klient może ponieść w przypadku skorzystania z usługi maklerskiej DMBH („koszty ex ante”)	77
Tabela opłat i prowizji DMBH	100
Regulamin przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania przez DMBH zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenia rejestrów i rachunków pieniężnych.....	114

**SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE
NA TEMAT DEPARTAMENTU MAKLERSKIEGO
BANKU HANDLOWEGO
ORAZ USŁUG MAKLERSKICH**

SZCZEGÓLWE INFORMACJE NA TEMAT DEPARTAMENTU MAKLERSKIEGO BANKU HANDLOWEGO ORAZ USŁUG MAKLERSKICH

NAZWA FIRMY INWESTYCYJNEJ

Bank Handlowy w Warszawie S.A.

działający poprzez wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę będącą biurem maklerskim
- Departament Maklerski Banku Handlowego.

SKRÓCONA NAZWA

DMBH

PODMIOT DOMINUJĄCY

Citibank Europe PLC z siedzibą w Dublinie, Irlandia

GRUPA KAPITAŁOWA

Citi

SIEDZIBA I ADRES

ul. Senatorska 16, 00-923 Warszawa

DANE TELEADRESOWE

Telefon	(+48) 22 690 39 44
Fax	(+48) 22 690 39 43
Telecentrum	(+48) 22 690 11 11
E-mail	dmbh@citi.com
Adres strony internetowej	https://www.citibank.pl/biuro-maklerskie

WSKAZANIE JĘZYKÓW UMOŻLIWIĄJĄCYCH KONTAKT Z DMBH I W KTÓRYCH PRZEKAZYWANE SĄ INFORMACJE ORAZ SPORZĄDZANE DOKUMENTY

Rodzaj czynności lub dokumentacji	Język
Obsługa klienta	polski, angielski
Umowa oraz Regulamin	polski, tłumaczenie na angielski
Dokumenty przed zawarciem Umowy	polski, tłumaczenie na angielski
Komunikat, przekazywanie informacji o charakterze indywidualnym	polski
Informacje o charakterze ogólnym	polski

Dokument KID	<p>polski</p> <p>- w przypadku, gdy KID sporządzono w innym języku niż polski; dla Klientów detalicznych brak możliwości zawierania transakcji takimi instrumentami finansowymi</p> <p>lub</p> <p>angielski</p> <p>- dla Klientów, którzy złożyli oświadczenie o znajomości języka angielskiego</p>
--------------	---

SPOSOBY KOMUNIKOWANIA SIĘ Z DMBH, W TYM SPOSOBY PRZEKAZYWANIA ZLECEŃ I DYSPOZYCJI

Sposoby Komunikacji Klienta:

- osobiście: Punkty Usług Maklerskich DMBH („PUM”) lub poza siedzibą DMBH lub PUM, o ile taki tryb przewiduje właściwy Regulamin,
- telefonicznie: +48 22 690 1111,
- elektronicznie: poczta elektroniczna; adres: dmbh@citi.com

Sposoby składania zleceń:

- osobiście: Punkty Usług Maklerskich DMBH,
- telefonicznie: Teletentrum,
- internetowo:
  - rynek krajowy: <https://online.dmbh.pl> [ePromak+],
  - rynki zagraniczne: <https://web.citifxstocks.pl> [Platforma Transakcyjna]

LISTA PUNKTÓW USŁUG MAKLESKICH DMBH

PUM	ADRES		
	KOD	MIASTO	ULICA
PUM GDAŃSK	80-244	Gdańsk	Grunwaldzka 103A
PUM KATOWICE	40-202	Katowice	Roździeńskiego 1A
PUM KRAKÓW	30-308	Kraków	Kilińskiego 2
PUM ŁÓDŹ	91-062	Łódź	Ogrodowa 8
PUM POZNAŃ	60-829	Poznań	Roosevelta 22
PUM SZCZECIN	71-612	Szczecin	Małczewskiego 26
PUM WARSZAWA	00-923	Warszawa	Senatorska 16
PUM WARSZAWA	00-133	Warszawa	Al. Jana Pawła II 22
PUM WROCŁAW	50-019	Wrocław	Piłsudskiego 69

Lista PUM DMBH jest dostępna na stronie internetowej DMBH: <https://www.citibank.pl/biuro-maklerskie>

INFORMACJA O REJESTRACJI KOMUNIKACJI

DMBH informuje, że komunikacja z Klientem lub potencjalnym Klientem („Klient”) jest rejestrowana, w szczególności rozmowy telefoniczne są nagrywane, a korespondencja elektroniczna, w tym SMS/MMS, są zapisywane. Kopia nagrań rozmów telefonicznych, korespondencji z Klientem lub zapis

spotkania z Klientem mogą zostać udostępnione Klientowi na żądanie Klienta przez okres pięciu lat, a w przypadku, gdy żąda tego KNF, przez okres do siedmiu lat. Oplata za udostępnienie kopii nagrania, korespondencji lub spotkania określona jest w Tabeli Opłat i Prowizji.

SPOSOBY PRZEKAZYWANIA DOKUMENTU ZAWIERAJACEGO KLUCZOWE INFORMACJE O INSTRUMENCIE FINANSOWYM („KID”)

[Dotyczy instrumentów finansowych PRIP w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych]

Aktualne dokumenty KID dla instrumentów finansowych PRIP dostępne są:

- *oferowanie instrumentów finansowych*
Przed złożeniem zapisu/oferty na instrument finansowy
- *przyjmowanie i przekazywanie zleceń*
Przed złożeniem zapisu/oferty na instrument finansowy
- *wykonywanie zleceń na rynku krajowym (zorganizowanym):*
  - a) na stronie internetowej DMBH: <https://www.citibank.pl/biuro-maklerskie/>;
  - b) w systemie internetowym EPromak+
  - c) dla derywatów na stronie repozytorium dokumentów KID: www.gpw.com;
- *wykonywanie zleceń na rynkach zagranicznych:*
  - a) na stronie internetowej DMBH: www.citibank.pl/biuro-maklerskie;
  - b) na Platformie transakcyjnej: <https://web.citifxstocks.pl>;
- Klient ma prawo do zwrócenia się do DMBH o bezpłatną kopię papierową KID.

ORGAN WYDAJĄCY ZEZWOLENIE NA PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI

DMBH prowadzi działalność maklerską na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego: *Decyzja KNF DIF-DIFZL.403.1.2020 z dnia 3 grudnia 2021 roku.*

Adres Komisji Nadzoru Finansowego: **ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa.**

SZCZEGÓLWE ZASADY ŚWIADCZENIA USŁUGI OKREŚLONEJ W UMOWIE

Określa właściwy:

- Regulamin przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania przez Departament Maklerski Banku Handlowego zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz prowadzenia rachunków papierów wartościowych, rejestrów i rachunków pieniężnych;
- Regulamin przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania przez Departament Maklerski Banku Handlowego zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenia rejestrów i rachunków pieniężnych;
- Regulamin wykonywania przez Departament Maklerski Banku Handlowego zleceń nabycia lub zbycia derywatów oraz prowadzenia rachunków derywatów i rachunków pieniężnych;

dalej, każdy z nich zwany „Regulaminem”.

DZIAŁANIE ZA POŚREDNICTWEM AGENTA

Nie dotyczy; Brak zawartych umów o wykonywanie czynność agenta firmy inwestycyjnej.

TERMINY, ZAKRES ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ PRZEKAZYWANIA RAPORTÓW ZE ŚWIADCZONEJ USŁUGI PRZEZ DMBH

Określa właściwy Regulamin.

ZASADY WNOŚZENIA I ZAŁATWIANIA SKARG I REKLAMACJI

Klient może złożyć reklamację:

- na piśmie:
  - a) osobiście w PUM, w godzinach pracy PUM lub,
  - b) za pośrednictwem przesyłki pocztowej na adres siedziby DMBH lub
  - c) poprzez wysłanie na adres do doręczeń elektronicznych (e-doręczenia): AE:PL-51087-16873-WFBWS-31.

Z uwagi na fakt że Departament Maklerski jest wydzieloną jednostką organizacyjną Banku Handlowego w Warszawie S.A. wskazany wyżej adres jest adresem Banku Handlowego w Warszawie S.A. W celu usprawnienia komunikacji w przypadku kierowania komunikacji poprzez adres do doręczeń elektronicznych należy wskazać, że korespondencja jest kierowana do Departamentu Maklerskiego Banku Handlowego.

- ustnie:
  - a) telefonicznie pod numerami telefonów DMBH lub,
  - b) osobiście do protokołu podczas wizyty klienta w PUM, w godzinach pracy PUM.
- w postaci elektronicznej - za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres poczty elektronicznej DMBH.

Klient może złożyć reklamację przez pełnomocnika dysponującego pełnomocnictwem udzielonym w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym, aktu notarialnego bądź udzielonym przez Inwestora w PUM.

W przypadku nieuwzględnienia roszczeń Klienta będącego konsumentem spór między takim Klientem a DMBH może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego. Rzecznik Finansowy przeprowadza postępowanie na wniosek klienta DMBH. Udział DMBH w takim postępowaniu jest obowiązkowy. Szczegółowe dane dotyczące Rzecznika Finansowego są dostępne na stronie <https://rf.gov.pl/> oraz na stronie internetowej DMBH.

Szczegółowy tryb oraz zasady wnoszenia skarg i reklamacji określa Regulamin.

KOSZTY I OPŁATY ZWIĄZANE Z USŁUGAMI MAKLESKIMI ŚWIADCZONYMI NA PODSTAWIE REGULAMINU ORAZ INNE OPŁATY, PROWIZJE I ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE PRZYJMOWANE LUB PRZEKAZYWANE W ZWIĄZKU ZE ŚWIADCZENIEM USŁUGI MAKLESKIEJ („ZACHĘTY”)

Wszystkie koszty i opłaty pobierane od Klienta w związku z usługą świadczoną na rzecz Klienta przez DMBH są przedstawione w Tabeli Opłat i Prowizji DMBH.

DMBH ujawnia w szczególności: opłaty jednorazowe, opłaty bieżące związane ze świadczeniem usługi, prowizje maklerskie, opłaty za subskrypcje i umorzenia uiszczane na rzecz zarządzającego funduszem, wszelkie podatki płatne za pośrednictwem DMBH, jak również wskazuje waluty obce, koszty wymiany walutowej oraz przyjęte przez DMBH zasady ustalania kursów wymiany walutowej. Informację o kosztach i opłatach, które Klient może ponieść w następstwie świadczenia danej usługi maklerskiej, z uwzględnieniem inwestycji w poszczególne instrumenty finansowe, których nabycie lub zbycie możliwe jest w ramach tej usługi, określa dokument: *Informacja o kosztach, które klient może ponieść w przypadku skorzystania z usługi maklerskiej DMBH (koszty ex ante)*”.

Instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego

DMBH informuje, że:

- prowizja pobierana od Klienta za wykonanie zlecenia w systemie obrotu jest prowizją brutto

obejmującą koszty KDPW, KDPW CCP oraz GPW lub BondSpot - wielkość tych kosztów zależy od liczby transakcji, w jakich zostało zrealizowane zlecenie Klienta, i zazwyczaj nie przekracza 0,06% wartości zrealizowanego zlecenia, pozostała część („prowisja netto”) jest przychodem DMBH,

- informacja o kosztach pobieranych przez podmioty, o których mowa powyżej, jest publicznie dostępna w regulaminach lub taryfach opłat ww. instytucji, udostępnianych na stronach internetowych tych podmiotów, jak również może być przekazana Klientowi przez DMBH, na jego żądanie złożone w formie właściwej do składania zleceń,
- opłaty ponoszone przez Klienta z tytułu ewidencjonowania instrumentów finansowych, wykonania praw z instrumentów finansowych lub pobierane przez DMBH za czynności, do których należytego wykonania niezbędne jest pośrednictwo właściwej izby rozliczeniowej, rozrachunkowej lub innego wymaganego w procesie podmiotu - zawierają w sobie koszty ponoszone przez DMBH na rzecz tych podmiotów,
- opłaty z tytułu wykonania innych czynności wymienionych ToiP - są opłatami za wykonanie określonej czynności, od których DMBH nie jest zobowiązany do wnoszenia dodatkowych opłat na rzecz podmiotów trzecich, natomiast uwzględniają nakład wymaganej pracy oraz inne koszty własne,
- opłaty z tytułu wymiany walutowej, w zależności od sposobu wymiany waluty, zawarte są w kursie wymiany waluty albo określone są w formie opłaty stałej lub negocjowanej. Dokładną wysokość standardowych stawek opłaty, które pobiera DMBH w zależności od sposobu wymiany walutowej, określa ToiP,
- opłaty z tytułu wykonania innych czynności wskazane są w ToiP, a w przypadku ich braku obowiązuje opłata lub prowizja negocjowana z DMBH.

Zagraniczne Instrumenty Finansowe

DMBH informuje, że:

- prowizja pobierana od Klienta w obrocie Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi jest prowizją brutto obejmującą koszty własne oraz koszty transakcyjne, jakie DMBH zobowiązany jest ponieść w związku z realizacją zlecenia Klienta. Z tego tytułu DMBH ponosi koszty transakcyjne na rzecz Brokera Zagranicznego obejmujące: jego marżę, koszty transakcyjne zawarcia transakcji na właściwym rynku zagranicznym, koszt rozliczenia transakcji przez Bank Depozytariusz,
- wysokość kosztów transakcyjnych, o których mowa powyżej, ma charakter zmienny, uzależniony od rodzaju instrumentu finansowego oraz miejsca wykonania zlecenia i zazwyczaj nie przekracza 0,2% wartości zrealizowanego zlecenia, pozostała część („prowisja netto”) stanowi przychód DMBH,
- informacja o kosztach pobieranych przez:
  - a) zagraniczne systemy obrotu jest publicznie dostępna w taryfach opłat ww. instytucji i jest dostępna dla klienta na stronach internetowych tych podmiotów oraz na Platformie transakcyjnej, jak również może być przekazana Klientowi przez DMBH, na jego żądanie złożone w formie właściwej do składania zleceń,
  - b) Brokera Zagranicznego jest przedmiotem umowy zawartej z DMBH. Koszty te są zróżnicowane i zależne od rodzajów instrumentu finansowego oraz miejsca wykonania. Informacja o tych kosztach może być przekazana Klientowi przez DMBH, na jego żądanie złożone w formie właściwej do składania zleceń,
- opłaty z tytułu wykonania innych czynności wymienionych ToiP - są opłatami za wykonanie określonej czynności, od których DMBH nie jest zobowiązany do wnoszenia dodatkowych opłat na rzecz podmiotów trzecich, natomiast uwzględniają nakład wymaganej pracy oraz inne koszty własne,
- opłaty ponoszone przez Klienta z tytułu ewidencjonowania instrumentów finansowych w rejestrach Klienta w DMBH, zawierają w sobie koszty ponoszone przez DMBH na rzecz

Brokera Zagranicznego (włącznie z kosztami Banku Depozytariusza). Wielkość tych opłat jest zróżnicowana i zależy od rodzaju instrumentu finansowego oraz miejsca ich przechowywania. Wielkość opłat jest przedmiotem umowy zawartej pomiędzy Brokerem Zagranicznym a DMBH. Informacja o tych kosztach może być przekazana Klientowi przez DMBH, na jego żądanie złożone w formie właściwej do składania zleceń,

- opłaty z tytułu wymiany walutowej, w zależności od sposobu wymiany waluty, zawarte są w kursie wymiany waluty i mogą być negocjowane. Dokładną wysokość standardowych stawek opłaty, które pobiera DMBH w zależności od sposobu wymiany walutowej, określa TOiP,
- w przypadku, gdy zgodnie z postanowieniami Umowy i odpowiedniego Regulaminu wymiana waluty jest wykonywana przez DMBH w Banku, DMBH podaje do wiadomości Klientów nazwę Banku (lub Banków) oraz wskazuje miejsce udostępnienia tabeli kursów walut obowiązującej w Banku w formie komunikatu zamieszczonego na stronie internetowej DMBH,
- opłaty z tytułu wykonania innych czynności wskazane są w TOiP, a w przypadku ich braku obowiązuje opłata lub prowizja negocjowana z DMBH.

ZACHĘTY

DMBH, w związku ze świadczeniem usługi maklerskiej na rzecz Klienta, nie może przyjmować lub przekazywać jakichkolwiek świadczeń pieniężnych, w tym opłat i prowizji lub świadczeń niepieniężnych, z wyłączeniem dozwolonych wyjątków określonych w przepisach prawa.

DMBH ujawnia Klientowi informacje w związku z wszelkimi płatnościami, świadczeniami pieniężnymi lub niepieniężnymi lub korzyściami otrzymanymi od osób trzecich lub dokonanyymi na rzecz osób trzecich w niniejszym dokumencie lub przed rozpoczęciem świadczenia usługi.

Drobne świadczenia niepieniężne są opisane w sposób ogólny w niniejszym dokumencie. Inne świadczenia niepieniężne otrzymane lub wypłacone przez DMBH w związku z usługą świadczoną na rzecz Klienta DMBH wycenia i ujawnia oddzielnie.

Jeżeli na podstawie wcześniej dokonywanej oceny (ex ante) DMBH nie jest w stanie ustalić kwoty przyjętego lub przekazanego świadczenia pieniężnego lub niepieniężnego, otrzymanej lub dokonanej płatności lub korzyści, DMBH ujawnia w niniejszym dokumencie Klientowi sposób obliczenia tej kwoty. DMBH przekazuje Klientom informacje dotyczące dokładnej wysokości kwoty przyjętego lub przekazanego świadczenia pieniężnego lub niepieniężnego otrzymanej lub dokonanej płatności lub korzyści na zasadzie ex post.

Co najmniej raz do roku, dopóki DMBH będzie otrzymywać ww. zachęty w związku z usługami maklerskimi świadczonymi na rzecz Klienta, będzie indywidualnie informować Klientów o faktycznych kwotach przyjętego lub przekazanego świadczenia pieniężnego lub niepieniężnego otrzymanych lub dokonanych płatności lub korzyści, przy czym drobne korzyści niepieniężne DMBH opisuje w sposób ogólny.

Rodzaje zachęt zarejestrowanych w DMBH

1. *Umowy z podmiotami trzecimi w zakresie dystrybucji instrumentów finansowych.*
  - W przypadku, gdy DMBH zawarł z Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych umowę w zakresie dystrybucji detalicznych produktów zbiorowego inwestowania (np. certyfikaty inwestycyjne FIZ), może otrzymać z tego tytułu świadczenie pieniężne (płatność od podmiotu trzeciego) odzwierciedlające wartość czynności wykonywanych przez DMBH na rzecz uczestników lub potencjalnych uczestników Funduszy, mających na celu poprawę jakości usług będących przedmiotem Umowy. lecz nie więcej niż wartość maksymalna wynikająca z umowy z tym podmiotem. Wysokość i zasady płatności określa Umowa pomiędzy DMBH a TFI.
  - W przypadku, gdy DMBH zawarł z podmiotem trzecim w szczególności: oferującym lub emitentem umowę w zakresie oferowania papierów wartościowych, może otrzymać z tego tytułu opłatę dystrybucyjną lub opłatę z tytułu oferowania, uzależnioną od wartości aktywów dystrybuowanych za pośrednictwem DMBH, której wysokość określa umowa pomiędzy DMBH a zleceniodawcą.

Oплата dystrybucyjna ma charakter zmienny, uzależniony od rodzaju instrumentu finansowego oraz jego emitenta.

Informację o wysokości opłat otrzymywanych przez DMBH, o których mowa powyżej, DMBH przekazuje Klientowi przed złożeniem zlecenia lub zapisu. Dokument zawiera szczegółową informację o wysokości stawek oraz rodzajach kosztów ponoszonych przez Klienta oraz płatności otrzymywanych przez DMBH od podmiotów trzecich, a w przypadku, gdy nie jest możliwe przekazanie dokładnej stawki przed złożeniem zapisu (np. w przypadku produktów strukturyzowanych, gdy wartość ww. opłaty zależna jest wartości złożonych zapisów na koniec terminu subskrypcji) - maksymalną procentową wartość stawki/opłaty, którą DMBH może otrzymać od oferującego lub emitenta. W takim przypadku DMBH informuje Klienta o dokładnej kwocie naliczonej opłaty niezwłocznie po zakończeniu subskrypcji oraz dokonaniu przydziału za pośrednictwem trwałego nośnika informacji. Informacja o ww. kosztach może być przekazana Klientowi przez DMBH w każdym czasie, na jego żądanie złożone w formie właściwej do składania zleceń.

- W związku z zawarciem przez DMBH z podmiotami trzecimi - Towarzystwami Funduszy Inwestycyjnych, oferującymi lub dystrybutorami - umów o przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia instrumentów finansowych, tytułów uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, umów o oferowanie lub dystrybucję instrumentów finansowych - DMBH:
  - a) wykorzystuje nieodpłatnie: materiały marketingowe przygotowane przez te podmioty w celu reklamy, promocji lub upowszechniania informacji na temat produktów tych podmiotów dystrybuowanych przez DMBH lub usług, w wykonaniu których DMBH pośredniczy. DMBH uczestniczy w nieodpłatnych szkoleniach organizowanych przez te podmioty lub może przeprowadzać takie szkolenia na ich rzecz,
  - b) może uczestniczyć w nieodpłatnych szkoleniach organizowanych przez te podmioty lub samodzielnie organizować na rzecz tych podmiotów lub Klientów nieodpłatne szkolenia mające na celu upowszechnianie informacji na temat produktów DMBH lub świadczonej usługi.

II. Inne

- DMBH przyjmuje i przekazuje inne niż wskazane powyżej opłaty, prowizje i świadczenia, w szczególności:
  - a) opłaty, prowizje, świadczenia niepieniężne od towarzystw funduszy inwestycyjnych na podstawie zawartych umów o współpracy oraz usług świadczonych na rzecz ww. towarzystw,
  - b) zwyczajowo przyjęte koszty spotkań, posiłków i upominków zgodnie z wewnętrznymi procedurami DMBH,
  - c) zwrot kosztów poniesionych na rzecz zewnętrznych doradców prawnych w związku ze świadczoną usługą.

Na żądanie Klienta DMBH przekazuje dodatkowe informacje o powyższych opłatach, prowizjach lub świadczeniach, w tym o ich istocie i wysokości lub sposobie ustalania ich wysokości.

- W celu poprawienia jakości usługi DMBH, polegającej na sporządzaniu rekomendacji inwestycyjnych, DMBH może korzystać z aplikacji informatycznych dostępnych w ramach grupy Citi.
- W ramach dozwolonych drobnych świadczeń niepieniężnych DMBH - na zasadzie wskazanych w odrębnych procedurach wewnętrznych - może ponosić koszty reprezentacyjne o rozsądnej wartości, takie jak jedzenie i napoje podczas spotkania biznesowego lub konferencji, seminarium lub innych wydarzeń szkoleniowych oraz inne świadczenia niepieniężne, które uznane są zgodnie z obowiązującym prawem za mogące podnieść jakość usługi świadczonej przez DMBH na rzecz Klienta oraz jest mało prawdopodobne, by mogły wpłynąć negatywnie na wypełnianie przez DMBH obowiązku działania w najlepiej pojętym interesie Klienta.

WSKAZANIE PODSTAWOWYCH ZASAD POSTĘPOWANIA DMBH W PRZYPADKU POWSTANIA KONFLIKTU INTERESÓW

DMBH informuje, że organizacja wewnętrzna DMBH oraz inne regulacje wewnętrzne DMBH zapewniają rozwiązanie potencjalnego konfliktu interesów w sposób nienaruszający interesów Klienta.

DMBH informuje, że wdrożył „Regulamin zarządzania konfliktem interesów w Departamencie Maklerskim Banku Handlowego”, który pozwala rozpoznać okoliczności stanowiące lub mogące wywołać konflikt interesów zagrażający interesom jednego lub kilku Klientów, w odniesieniu do konkretnych usług inwestycyjnych lub dodatkowych.

DMBH, realizując politykę zarządzania konfliktem interesów wdraża, procedury i środki zapobiegające takim konfliktom lub zarządzające nimi.

Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów wdrożona w DMBH zapobiega sytuacjom, w których DMBH:

- może osiągnąć zysk lub uniknąć straty kosztem Klienta,
- ma interes w określonym wyniku usługi świadczonej na rzecz Klienta lub transakcji przeprowadzanej w imieniu Klienta, który jest rozbieżny z interesem Klienta,
- ma powód innej natury, aby ponad interes danego Klienta przedkładać interes innego Klienta lub grupy Klientów,
- prowadzi taką samą działalność jak Klient,
- otrzymuje od strony trzeciej zachętę w związku z usługą świadczoną na rzecz Klienta.

W wypadku gdy rozwiązania organizacyjne i administracyjne ustanowione przez DMBH w celu zapobieżenia konfliktowi interesów lub zarządzania nim są niewystarczające do zapewnienia, że nie występuje ryzyko szkody dla interesów Klienta, DMBH:

- ujawnia informacje o konflikcie interesów Klientowi oraz
- wskazuje, że rozwiązania organizacyjne i administracyjne ustanowione w celu zapobieżenia konfliktowi interesów lub zarządzania nim są niewystarczające do zapewnienia, że nie występuje ryzyko szkody dla interesów Klienta, oraz
- w sposób szczegółowy opisuje zaistniały konflikt interesów, wyjaśniając jego ogólny charakter oraz źródło wraz z ryzykiem grożącym Klientowi i kroki podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka.

Informacja powinna zostać przekazana przed świadczeniem usługi inwestycyjnej lub dodatkowej, w kontekście której pojawia się konflikt.

DMBH przekazuje do wiadomości Klientów „*Ogólne informacje o polityce przeciwdziałania konfliktom interesów w Departamencie Maklerskim Banku Handlowego*”, który to dokument przekazywany jest Klientowi: przed zawarciem Umowy dostępny jest również są na stronie internetowej DMBH oraz na żądanie Klienta przekazywany za pośrednictwem trwałego nośnika informacji, w szczególności pocztą elektroniczną.

Na życzenie Klienta DMBH przekazuje dodatkowe informacje na temat Polityki przeciwdziałania konfliktom interesów.

WSKAZANIE ZASAD OCHRONY AKTYWÓW KLIENTA GWARANTOWANEJ PRZEZ SYSTEM REKOMPENSAT

DMBH jest uczestnikiem systemu rekompensat Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. prowadzonego w celu gromadzenia środków na wypłaty środków pieniężnych oraz zrekompensowanie wartości utraconych instrumentów finansowych, w następujących przypadkach określonych przepisami prawa:

- ogłoszenia upadłości lub otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego banku prowadzącego działalność maklerską,
- prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek banku prowadzącego działalność maklerską nie wystarcza lub wystarcza jedynie na zaspokojenie kosztów postępowania,
- stwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, że bank prowadzący działalność maklerską

nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń Klientów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

System rekompensat zabezpiecza wypłatę środków Klienta (niebędącego podmiotem lub osobą wyłączonym z zakresu ochrony na mocy przepisów prawa), pomniejszych od należności banku prowadzącego działalność maklerską od Klienta z tytułu świadczonych usług, do wysokości równowartości w złotych 3000 euro - w 100% wartości środków objętych systemem rekompensat oraz 90% nadwyżki ponad tę kwotę, z tym że górna granica środków objętych systemem rekompensat stanowi równowartość w złotych 22 000 euro.

Do obliczenia wartości euro w złotych przyjmuje się kurs średni Narodowego Banku Polskiego, zgodnie z ogłaszaną tabelą kursową, z dnia zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę do wypłat rekompensat.

Kwoty, o których mowa powyżej, określają maksymalną wysokość roszczeń Klienta niezależnie od tego, w jakiej wysokości i na ilu rachunkach posiadał środki lub z ilu wierzytelności przysługują mu należności w danej firmie inwestycyjnej.

PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT ZASAD PRZECHOWYWANIA AKTYWÓW KLIENTA

Instrumenty finansowe zapisane na rachunkach papierów wartościowych

Instrumenty finansowe zapisane na rachunkach papierów wartościowych, w tym nabyte w obrocie zorganizowanym, przechowywane są w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych.

DMBH przechowuje instrumenty finansowe Klientów w sposób umożliwiający w każdej chwili wyodrębnienie instrumentów finansowych przechowywanych na rzecz jednego Klienta od instrumentów finansowych w innego Klienta oraz od instrumentów finansowych własnych DMBH.

DMBH może ustanawiać zabezpieczenia na instrumentach finansowych Klientów w związku z dochodzeniem lub zabezpieczeniem wierzytelności przysługujących DMBH na zasadach określonych w Umowie, Regulaminie oraz przepisach obowiązującego prawa.

DMBH nie wykorzystuje na własny rachunek instrumentów finansowych Klienta.

DMBH lub podmiotowi przechowującemu instrumenty finansowe Klientów mogą przysługiwać określone prawa do instrumentów finansowych Klienta, w tym w szczególności prawo do zaspokojenia roszczeń DMBH lub podmiotu przechowującego z oznaczonych instrumentów finansowych, o ile takie prawa są zastrzeżone w umowie z Klientem, regulaminie świadczenia danej usługi lub obowiązujących przepisach prawa.

Zagraniczne Papiery Wartościowe o których mowa w Regulaminie przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania przez Departament Maklerski Banku Handlowego zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz prowadzenia rachunków papierów wartościowych, rejestrów i rachunków pieniężnych

Zagraniczne Papiery Wartościowe nabywane przez Klienta za pośrednictwem DMBH są przechowywane na Rachunku Pomocniczym (w rozumieniu Regulaminu) otwartym przez Bank i prowadzonym przez Zagraniczny Centralny Depozyt Papierów Wartościowych („Zagraniczny CDPW”). Rachunek Pomocniczy jest rachunkiem zbiorczym (rachunek typu omnibus account) na rzecz Banku, służącym w szczególności do wykonywania czynności związanych z rozrachunkiem transakcji zawartych przez Klienta za pośrednictwem DMBH w obrocie Zagranicznymi Papierami Wartościowymi oraz do ich przechowywania lub rejestrowania. Zagraniczne Papiery Wartościowe są również odrębnie ewidencjonowane w Rejestrze prowadzonym przez DMBH. Rejestr ten odzwierciedla stan zapisów ww. papierów na Rachunku Pomocniczym.

Właścicielami beneficjalnymi papierów wartościowych zapisanych na Rachunku Pomocniczym są

zgodnie z prawem prowadzenia rachunku (tj. prawem luksemburskim) Klienci DMBH. Zagranicznym CDPW, który prowadzi Rachunek Pomocniczy jest Clearstream Banking S.A. z siedzibą w Luksemburgu („Clearstream”). Jest to podmiot, którego działalność regulowana jest przepisami prawa luksemburskiego oraz prawa europejskiego w szczególności Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 („Rozporządzenie CDPW”). Zgodnie z prawem luksemburskim papiery wartościowe zapisane na rachunkach prowadzonych przez Clearstream są chronione m.in.w następujący sposób:

- poprzez stosowanie wymogów rozdzielenia aktywów klientów od aktywów własnych Clearstream;
- Klientom Clearstream przysługuje prawo własności („Jus in Rem”) do papierów wartościowych zapisanych na prowadzonych przez niego rachunkach w przypadku ogłoszenia upadłości Clearstream;
- o ile Klienci są w stanie wykazać, że wstępna rejestracja papierów wartościowych miała miejsce w Clearstream, papiery wartościowe zapisane na rachunkach typu „nominee” lub na rynku krajowym w Luksemburgu są chronione zgodnie z prawem luksemburskim;
- papiery wartościowe Klientów Clearstream nie mogą być przedmiotem zajęcia lub blokady kontrahenta ani podmiotu trzeciego.

Rachunki papierów wartościowych Klientów Clearstream są chronione przed ryzykiem zajęcia (poprzez dokonanie transferu papierów wartościowych na rzecz wierzyciela lub ich sprzedaży na rachunek wierzyciela) na tzw. wyższym poziomie w łańcuchu powierniczym.

Ponadto, Rozporządzenie CDPW wymaga m.in., aby Clearstream jako Zagraniczny CDPW zapewniał jednolity standard ochrony papierów wartościowych swoich uczestników i ich klientów poprzez prowadzenie ewidencji i rachunkowości, które pozwalają mu, w dowolnym momencie i bez zwłoki, rozróżnić, na rachunkach prowadzonych przez niego, papiery wartościowe dowolnego uczestnika i papiery wartościowe każdego innego uczestnika oraz, w stosownych przypadkach, własne aktywa Clearstream. Powyższe wymogi

w zakresie wyodrębnienia aktywów dotyczą również Rachunku Pomocniczego, jako rachunku typu omnibus account. Wymogi Rozporządzenia CDPW znalazły w pełni zastosowanie od połowy roku 2018.

DMBH powiadomi Klientów w przypadku, gdyby prawo mające zastosowanie do Clearstream lub innego Zagranicznego CDPW, w którym DMBH zdecydowałby się przechowywać Zagraniczne Papiery Wartościowe Klientów, nie pozwalało na wyodrębnienie instrumentów finansowych przechowywanych przez te podmioty od ich instrumentów własnych lub instrumentów Banku.

DMBH może ustanawiać zabezpieczenia na Zagranicznych Papierach Wartościowych Klientów w związku z dochodzeniem lub zabezpieczeniem wierzytelności przysługujących DMBH na zasadach określonych w Umowie, Regulaminie oraz przepisach obowiązującego prawa.

DMBH nie wykorzystuje na własny rachunek Zagranicznych Papierów Wartościowych Klienta.

Zagraniczne Instrumenty Finansowe, o których mowa w Regulaminie przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania przez Departament Maklerski Banku Handlowego zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenia rejestrów i rachunków pieniężnych

W celu świadczenia na rzecz Klientów usług w zakresie Zagranicznych Instrumentów Finansowych DMBH współpracuje z zagraniczną firmą inwestycyjną świadczącą usługi inwestycyjne („Broker Zagraniczny”) w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych na Rynkach Zagranicznych oraz w zakresie rejestrowania i przechowywania tych instrumentów finansowych. Wykonując usługi na rzecz DMBH, Broker Zagraniczny współpracuje z innymi firmami inwestycyjnymi, w tym brokerami oraz bankami depozytariuszami („Bank Depozytariusz”). Klient winien być świadomy, że istnieje ryzyko niewypłacalności, ogłoszenia upadłości, likwidacji lub podobnego zdarzenia w odniesieniu do DMBH, Brokera Zagranicznego oraz

innych wskazanych powyżej podmiotów. Konsekwencje tych zdarzeń określone są w przepisach prawa właściwych dla danego podmiotu. Zdarzenia te mogą mieć negatywny wpływ na prawa Klienta w zakresie Zagranicznych Instrumentów Finansowych.

DMBH ponosi odpowiedzialność z tytułu wyboru Brokera Zagranicznego oraz z tytułu powierzenia mu do przechowywania Zagranicznych Instrumentów Finansowych Klienta. DMBH informuje, że przy wyborze Brokera Zagranicznego dochował należytej staranności.

Zagraniczne Instrumenty Finansowe Klienta są przechowywane na rachunku zbiorczym (typu „Omnibus Account”) prowadzonym przez Bank Depozytariusz na rzecz Brokera Zagranicznego.

Zasady prowadzenia wskazanego powyżej rachunku:

- zapewniają, że Zagraniczne Instrumenty Finansowe Klienta przechowywane są oddzielnie od instrumentów finansowych stanowiących własność Brokera Zagranicznego lub DMBH,
- oznaczają, że Zagraniczne Instrumenty Finansowe Klientów DMBH mogą być przechowywane wspólnie z instrumentami finansowymi innych klientów Brokera Zagranicznego, co powoduje zagrożenie użycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych Klienta do rozliczenia transakcji innego klienta DMBH lub Brokera Zagranicznego oraz zagrożenie w przypadku wystąpienia upadłości lub innego podobnego zdarzenia wobec Brokera zagranicznego powodującego konieczność wykazania tytułu prawnego do Zagranicznych Instrumentów Finansowych w celu wyodrębnienia ich z instrumentów zgromadzonych na tym rachunku.

DMBH informuje, że prowadzi rejestr praw do Zagranicznych Instrumentów Finansowych oraz rejestr Zagranicznych Instrumentów Finansowych w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację Zagranicznych Instrumentów Finansowych Klienta oraz określenie przysługujących mu z tego tytułu praw.

W przypadku gdy, ze względu na przepisy prawa obowiązującego w państwie, na którego terytorium mają być przechowywane Zagraniczne Instrumenty Finansowe lub środki pieniężne Klienta, nie jest możliwe przechowywanie lub rejestrowanie aktywów Klienta odrębnie od aktywów DMBH, Brokera Zagranicznego lub Banku Depozytariusza, DMBH informuje o tym Klientów. Powierzenie Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub środków pieniężnych Klienta do przechowywania przez taki podmiot możliwe jest pod warunkiem wyrażenia przez Klienta pisemnej zgody na powierzenie.

Zasady świadczenia usług przez Brokera Zagranicznego oraz Bank Depozytariusz, w tym prowadzenie rachunków, na których zapisywane są Zagraniczne Instrumenty Finansowe Klientów, podlegają przepisom prawa państwa, w którym Broker Zagraniczny lub Bank Depozytariusz prowadzi swoją działalność. Oznacza to, że prawa Klienta mogą być uregulowane w sposób odmienny od regulacji obowiązujących w Polsce.

DMBH może ustanawiać zabezpieczenia na Zagranicznych Instrumentach Finansowych Klientów w związku z dochodzeniem lub zabezpieczeniem wierzytelności przysługujących DMBH na zasadach określonych w Umowie, Regulaminie oraz przepisach obowiązującego prawa.

DMBH nie wykorzystuje na własny rachunek Zagranicznych Instrumentów Finansowych Klienta.

DMBH lub podmiotowi przechowującemu instrumenty finansowe Klientów mogą przysługiwać określone prawa do instrumentów finansowych Klienta, w tym w szczególności prawo do zaspokojenia roszczeń DMBH lub podmiotu przechowującego z oznaczonych instrumentów finansowych, o ile takie prawa są zastrzeżone w umowie z Klientem, regulaminie świadczenia danej usługi lub obowiązujących przepisach prawa.

Środki pieniężne

Klientowi przysługuje wobec DMBH roszczenie o zwrot wolnych środków pieniężnych zapisanych na jego Rachunku Pieniężnym.

DMBH deponuje środki pieniężne powierzone DMBH przez Klientów w związku ze świadczeniem usług maklerskich w sposób umożliwiający wyodrębnienie tych środków pieniężnych od własnych środków DMBH oraz ustalenie wysokości roszczeń Klientów o zwrot tych środków pieniężnych. Środki pieniężne klientów DMBH deponowane są na rachunkach prowadzonych przez Bank

Handlowy w Warszawie S.A. („BHW”) oraz na rachunkach prowadzonych na rzecz DMBH przez inny bank wybrany przez DMBH z zachowaniem należytej staranności. Środki pieniężne zapisane na rachunkach prowadzonych przez BHW oraz na rachunkach prowadzonych na rzecz DMBH przez inny bank mogą być przedmiotem lokat typu „overnight” i są oprocentowane zgodnie z odrębnymi umowami/porozumieniami zawartymi przez DMBH z tym bankiem, a pożyczki z tego tytułu przypadają DMBH.

Zasady ewentualnej odpowiedzialności DMBH za działania lub zaniechania wskazanego powyżej banku określają obowiązujące przepisy prawa. Należy liczyć się z ryzykiem niewypłacalności, upadłości lub innego podobnego zdarzenia w odniesieniu do tego banku, której konsekwencje określone są we właściwych przepisach prawa.

DMBH informuje, że:

- w razie wszczęcia postępowania egzekucyjnego przeciwko DMBH środki pieniężne powierzone przez klientów DMBH w związku ze świadczeniem usług maklerskich nie podlegają zajęciu,
- w razie ogłoszenia upadłości banku prowadzącego działalność maklerską środki pieniężne powierzone przez klientów DMBH w związku ze świadczeniem maklerskich podlegają wyłączeniu z masy upadłości.

DMBH lub podmiotowi przechowującemu środki pieniężne klientów mogą przysługiwać określone prawa do środków pieniężnych klienta, w tym w szczególności prawo do zaspokojenia roszczeń DMBH lub podmiotu przechowującego ze środków pieniężnych, o ile takie prawa są zastrzeżone w umowie z klientem, regulaminie świadczenia danej usługi lub obowiązujących przepisach prawa.

OGÓLNE INFORMACJE NA TEMAT OPODATKOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM USŁUGI

Niniejszy materiał ma charakter informacyjny, a jego celem jest prezentacja podstawowych zagadnień podatkowych związanych z inwestowaniem za pośrednictwem DMBH:

- DMBH nie jest uprawniony do udzielania porad podatkowych, w przypadku pytań lub wątpliwości dotyczących spraw związanych z interpretacją przepisów podatkowych Klient powinien skontaktować się z właściwym dla siebie urzędem skarbowym lub z licencjonowanym doradcą podatkowym.
- DMBH informuje, że z inwestycją w instrumenty finansowe może wiązać się konieczność uiszczenia podatku. Obowiązki podatkowe zależne są w szczególności od przepisów prawa kraju, w którym Klient jest rezydentem podatkowym, przepisów kraju emitenta, rodzaju instrumentu finansowego będącego przedmiotem inwestycji oraz od indywidualnej sytuacji podatnika.
- W przypadku odsetek/dywidend wypłacanych z tytułu posiadania zagranicznych papierów wartościowych może nastąpić pobór podatku za granicą (podatek u źródła). W przypadku takiego podatku DMBH nie jest jego płatnikiem, nie uczestniczy w procesie jego naliczania i poboru, jak również nie ma wpływu na pobór podatku wg stawki wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a krajem siedziby emitenta instrumentu finansowego.

Klient w takim przypadku winien liczyć się z faktem, że taki podatek może zostać naliczony wg stawki maksymalnej, właściwej dla kraju emitenta oraz rodzaju osiągniętego przychodu, bez uwzględnienia stawki wskazanej w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania. W przypadku zajścia takiego zdarzenia DMBH informuje, że nie uczestniczy procesie ubiegania się o zwrot kwoty nadpłaconego podatku, a wszelkie działania, które mogą być podjęte w ww. sprawie, Klient podejmuje we własnym zakresie, w sposób indywidualny. DMBH nie wystawia dokumentu PIT-8c na potrzeby rozliczenia Klienta z właściwym organem podatkowym, a Klient jest zobowiązany do samodzielnego rozliczenia się z osiągniętych w powyższy sposób przychodów. Obniżenie stawki podatku u źródła – zgodnie z właściwą umową o unikaniu podwójnego obywatelstwa

Obniżenie stawki podatku u źródła i jej naliczenie wg. stawki właściwej dla kraju emitenta oraz rodzaju osiągniętego przychodu z uwzględnieniem stawki wskazanej w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania może być zastosowane w następujących przypadkach:

- Broker Zagraniczny, z którym współpracuje DMBH przyjmuje do realizacji certyfikaty rezydencji klientów DMBH,
- oraz
- Klient złoży certyfikat rezydencji w DMBH w formie i sposób właściwy dla kraju emitenta papieru wartościowego.

W przypadku; gdy jeden z ww. warunków nie jest spełniony pobranie podatku u źródła odbywa się wg. stawki maksymalnej właściwej dla kraju emitenta instrumentów finansowych.

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji Klient DMBH może złożyć następujące certyfikaty rezydencji:

- Formularz W8 - W8 BEN (dla osób fizycznych) lub W8 BEN E (dla osób prawnych)

W przypadku, gdy Klient posiada na rachunku instrumentów finansowych papiery wartościowe emitentów amerykańskich złożenie oświadczenia W-8BEN w DMBH, umożliwia zastosowanie przez Brokera zagranicznego niższej stawki opodatkowania przychodów ze źródeł amerykańskich.

Decyzja w sprawie złożenia formularza W8 lub innego certyfikatu rezydencji jest prawem Klienta a ostateczną decyzję podejmuje Klient.

- DMBH informuje, że z inwestycją w instrumenty finansowe może wiązać się konieczność uiszczenia dodatkowych opłat, które mogą wynikać z decyzji uprawnionych organów w kraju siedziby emitenta lub rynku, na którym instrumenty finansowe są przedmiotem obrotu.
- Osoby niebędące rezydentami dla celów podatkowych w Polsce mogą podlegać opodatkowaniu według innych zasad niż przedstawione w niniejszym materiale, w szczególności z uwzględnieniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Polska.
- Niniejsza informacja jest aktualna na chwilę jej sporządzenia, a przepisy podatkowe mogą ulegć zmianie w przyszłości.

Podstawy prawne rozliczenia podatkowego:

Zasady rozliczania z tytułu dochodów kapitałowych osiągniętych z tytułu nabycia lub zbycia krajowych lub zagranicznych papierów wartościowych określa:

Osoby fizyczne - Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych („UPDOF”). Ustawa określa zasady opodatkowania osób fizycznych:

Osoby prawne - Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych („UPDOP”), Ustawa określa zasady opodatkowania osoby prawnej:

Zestawienie obowiązków podatkowych klienta będącego osobą fizyczną z uwzględnieniem instrumentów finansowych, dla których DMBH pośredniczy w zawieraniu transakcji oraz dla których prowadzi rachunek lub rejestr instrumentów finansowych, określa Tabela 1.

Zasady sporządzania informacji PIT-8C przez DMBH

Informacja PIT-8C stanowi informację o dochodach z kapitałów pieniężnych Klienta zarejestrowanych przez DMBH.

PIT-8C nie zawiera informacji na temat przychodów osiągniętych przez Klienta, co do których DMBH nie jest zobowiązany do wykazywania w PIT-8C, w szczególności:

- dywidend i odsetek od zagranicznych papierów wartościowych, umorzenia zagranicznych papierów wartościowych (np. certyfikatów), wykupu obligacji zagranicznych - w tym przypadku Klient zobowiązany jest do rozliczenia osiągniętych przychodów, na zasadach określonych w obowiązujących przepisach prawa, w sposób właściwy dla rodzaju osiągniętego przychodu,
- dywidend i odsetek od krajowych papierów wartościowych, wykupu obligacji krajowych, dla których DMBH jest płatnikiem, w związku z obowiązkiem uiszczenia podatku u źródła na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

PIT-8C nie zawiera informacji na temat dochodów, od których DMBH pobrał podatek i jako płatnik wpłacił go na rachunek urzędu skarbowego.

Klient powinien zweryfikować prawidłowość otrzymanej informacji PIT-8C na podstawie posiadanej dokumentacji transakcji oraz historii rachunków papierów wartościowych i pieniężnego, a w razie stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości bezzwłocznie zgłosić je do DMBH.

W przypadku rachunków wspólnych informacja PIT-8C kierowana jest oddzielnie do każdego ze współwłaścicieli, a kwoty przychodów i kosztów ujmowane są proporcjonalnie do udziału we współwłasności (z domniemaniem równych udziałów, np. w przypadku rachunku inwestycyjnego stanowiącego małżeńską współwłasność ustawową każdy z małżonków otrzymuje informację o kosztach i przychodach w wysokości 50% całkowitych kosztów i przychodów zaewidencjonowanych na rachunku stanowiącym współwłasność).

Zasady przeliczania kwot wyrażonych w walutach obcych na PLN dla celów wyliczenia podstawy opodatkowania

Zgodnie z art. 11a Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych dla celów wyliczenia podstawy opodatkowania:

- przychody w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu,
- koszty poniesione w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień poniesienia kosztu.

Oznacza to w praktyce, iż mimo poniesienia nominalnej straty na sprzedaży zagranicznego papieru wartościowego, ze względu na wzrost kursu waluty obcej, Klient może osiągnąć w przeliczeniu na PLN dochód podlegający opodatkowaniu. Spadek kursu będzie miał odwrotny wpływ na podstawę opodatkowania.

TABELA 1. Zestawienie obowiązków podatkowych klienta będącego osobą fizyczną z uwzględnieniem instrumentów finansowych, dla których DMBH pośredniczy w zawieraniu transakcji oraz dla których prowadzi rachunek lub rejestr instrumentów finansowych

Papiery wartościowe	Podstawa opodatkowania	Podmiot zobowiązany do rozliczenia podatku	Zasady przeliczania kwot wyrażonych w walutach obcych na PLN dla celów wyliczenia podstawy opodatkowania	Sposób rozliczenia podatku
POLSKIE PAPIERY WARTOŚCIOWE NOTOWANE NA • RYNKU POLSKIM (Np. Obligacje lub akcje notowane na GPW lub BondSpot)	Odsetki Dyskonto	Bank	Nie dotyczy <i>(brak produktów w walutach innych niż PLN)</i> W przypadku rozliczenia obligacji kuponowych, nabytych z premią (powyżej ceny nominalnej), różnica między ceną zakupu obligacji, a ceną nominalną obligacji, obniża podstawę opodatkowania przy wypłacie ostatniego kuponu od obligacji	Brak obowiązku uwzględniania przez Klienta w zeznaniu rocznym.
	Dywidendy		Nie dotyczy <i>(brak produktów w walutach innych niż PLN)</i>	
	Dochód ze sprzedaży papierów wartościowych	Klient	Nie dotyczy <i>(brak produktów w walutach innych niż PLN)</i>	Klient samodzielnie uwzględnia dochód w rocznym zeznaniu podatkowym - z wykorzystaniem informacji PIT-8C sporządzonej przez Bank

ZAGRANICZNE PAPIERY WARTOŚCIOWE NOTOWANE NA: <ul style="list-style-type: none"> RYNKU ZAGRANICZNYM (Np. zagraniczne obligacje lub akcje notowane na rynkach zagranicznych) <ul style="list-style-type: none"> NA RYNKU POLSKIM (Np. zagraniczne obligacje lub akcje notowane na GPW) LUB POLSKIE PAPIERY WARTOŚCIOWE NOTOWANE NA <ul style="list-style-type: none"> RYNKU ZAGRANICZNYM (Np. polskie obligacje skarbowe lub korporacyjne lub akcje notowane na rynkach zagranicznych)	Odsetki	Klient	RYZYO WPLYWU ZMIAN KURSÓW WALUTOWYCH NA WYSOKOŚĆ PODATKU Przychody odsetkowe przelicza się na PLN po kursie NBP z ostatniego dnia roboczego przed dniem wypłaty odsetek. W przypadku rozliczenia obligacji kuponowych, nabytych z premią (powyżej ceny nominalnej), różnica między ceną zakupu obligacji, a ceną nominalną obligacji, obniża podstawę opodatkowania przy wypłacie ostatniego kuponu od obligacji	Klient samodzielnie uwzględni przychody rocznym zeznaniu podatkowym.
	Dyskonto	Klient	RYZYO WPLYWU ZMIAN KURSÓW WALUTOWYCH NA WYSOKOŚĆ PODATKU Przychody z dyskonta przelicza się na PLN po kursie NBP z ostatniego dnia roboczego przed dniem wykupu obligacji.	
	Dywidenda	Klient	RYZYO WPLYWU ZMIAN KURSÓW WALUTOWYCH NA WYSOKOŚĆ PODATKU Przychody z dywidendy przelicza się na PLN po kursie NBP z ostatniego dnia roboczego przed dniem wypłaty dywidendy.	
	Dochód ze sprzedaży papierów wartościowych	Klient	RYZYO WPLYWU ZMIAN KURSÓW WALUTOWYCH NA WYSOKOŚĆ PODATKU. Dochód dla celów podatkowych stanowi różnicę pomiędzy: <ul style="list-style-type: none"> przychodem ze sprzedaży produktu przeliczanym po kursie NBP z ostatniego dnia roboczego przed dniem sprzedaży produktu, a wydatkami na nabycie produktu przeliczanymi na PLN po kursie NBP z ostatniego dnia roboczego przed dniem nabycia. 	Klient samodzielnie uwzględni dochód w rocznym zeznaniu podatkowym - z wykorzystaniem informacji PIT-8C sporządzonej przez Bank
FUNDUSZE INWESTYCYJNE ZAMKNIĘTE NIEPUBLICZNE	Dochód z umorzenia lub sprzedaży certyfikatów inwestycyjnych	Klient	Nie dotyczy (<i>brak produktów w walutach innych niż PLN</i>)	Klient samodzielnie uwzględni dochód w rocznym zeznaniu podatkowym.

FUNDUSZE INWESTYCYJNE ZAMKNIĘTE PUBLICZNE (Notowane na GPW)	Dochód z umorzenia lub sprzedaży certyfikatów inwestycyjnych	Klient	Nie dotyczy (<i>brak produktów w walutach innych niż PLN</i>)	Klient samodzielnie uwzględnia dochód w rocznym zeznaniu podatkowym - z wykorzystaniem informacji PIT-8C sporządzonej przez Bank
--	--	--------	--	---

INFORMACJE DOTYCZĄCE SPRZEDAŻY KRZYŻOWEJ W DMBH

DEFINICJE:

- 1) **Sprzedaż krzyżowa** - to sprzedaż łączona lub sprzedaż wiązana;
- 2) **Sprzedaż łączona** - to świadczenie przez DMBH usługi maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (dalej „Ustawa”) , oraz innych usług na podstawie umowy, o której mowa w art. 83f ust. 1 pkt 1 Ustawy, lub na podstawie jednej z umów, o których mowa w art. 83f ust. 1 pkt 2 Ustawy, jeżeli:
  - każda z tych usług może być świadczona przez DMBH na podstawie odrębnej umowy oraz
  - klient ma możliwość zawarcia z DMBH odrębnej umowy dotyczącej każdej z tych usług;
- 3) **Sprzedaż wiązana** - to świadczenie przez DMBH usługi maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 Ustawy, oraz innych usług na podstawie umowy, o której mowa w art. 83f ust. 1 pkt 1 Ustawy, lub na podstawie jednej z umów, o których mowa w art. 83f ust. 1 pkt 2 Ustawy, jeżeli co najmniej jedna z tych usług nie może być świadczona przez DMBH na podstawie odrębnej umowy.

WYKAZ USŁUG MAKLERSKICH ŚWIADCZONYCH PRZEZ DEPARTAMENT MAKLERSKI BANKU HANDLOWEGO, PRZY ŚWIADCZENIU KTÓRYCH ZIDENTYFIKOWANO WYSTĘPOWANIE SPRZEDAŻY KRZYŻOWEJ

I.	UMOWA O PRZYJMOWANIE I PRZEKAZYWANIE ORAZ WYKONYWANIE ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ PROWADZENIE RACHUNKU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, REJESTRU I RACHUNKU PIENIĘŻNEGO („UMOWA”)	
USŁUGI MAKLERSKIE OBJĘTE UMOWĄ	<ul style="list-style-type: none"> • PRZYJMOWANIE I PRZEKAZYWANIE ORAZ WYKONYWANIE ZLECEŃ • PROWADZENIE RACHUNKÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, REJESTRÓW I RACHUNKÓW PIENIĘŻNYCH • DODATKOWO MOŻE BYĆ ŚWIADCZONA USŁUGA WYMIANY WALUTOWEJ ZWIĄZANA Z USŁUGĄ WYKONYWANIA ZLECEŃ 	
Czy jest możliwość zawarcia oddzielnych umów w zakresie usług wchodzących w skład Umowy?	NIE	
Czy usługi są przedmiotem sprzedaży wiązanej?	TAK	
Opis ryzyka związanego ze sprzedażą krzyżową	Brak identyfikacji dodatkowego ryzyka	
Opis ryzyka wynikającego z poszczególnych usług	Określa dokument: „ <i>Ogólny opis charakteru instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w instrumenty finansowe</i> ”	
Zmiany w zakresie ryzyka jakie wynikają ze sprzedaży krzyżowej w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby były świadczone na podstawie odrębnych umów	Brak identyfikacji zmian ryzyka	
Zestawienie kosztów i opłat dla sprzedaży krzyżowej	Brak identyfikacji dodatkowych kosztów i opłat, które wynikałyby wyłącznie z tytułu trybu sprzedaży krzyżowej	
Zestawienie kosztów i opłat dla poszczególnych usług, gdyby te usługi były świadczone na podstawie odrębnych umów	Określa dokument: <ul style="list-style-type: none"> • Tabela Opłat i Prowizji DMBH, • Informacja o kosztach, które klient może ponieść w przypadku skorzystania z usługi maklerskiej DMBH („koszty ex ante”) 	
Informacja zbiorcza o kosztach i opłatach dla sprzedaży krzyżowej i dla poszczególnych usług	jw.	

II.	UMOWA O WYKONYWANIE ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA ZAGRANICZNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ PROWADZENIE REJESTRÓW I RACHUNKÓW PIENIĘŻNYCH („UMOWA”)	
USŁUGI MAKLERSKIE OBJĘTE UMOWĄ	<ol style="list-style-type: none"> 1. WYKONYWANIE ZLECEŃ 2. PROWADZENIE REJESTRÓW I RACHUNKÓW PIENIĘŻNYCH 3. DODATKOWO MOŻE BYĆ ŚWIADCZONA USŁUGA WYMIANY WALUTOWEJ ZWIĄZANA Z USŁUGĄ WYKONYWANIA ZLECEŃ 	
Czy jest możliwość zawarcia oddzielnych umów w zakresie usług wchodzących w skład głównej Umowy?	NIE	
Czy usługi są przedmiotem sprzedaży wiązanej?	TAK	
Opis ryzyka związanego ze sprzedażą krzyżową	Brak identyfikacji dodatkowego ryzyka	
Opis ryzyka wynikającego z poszczególnych usług	Określa dokument: „ <i>Ogólny opis charakteru instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w instrumenty finansowe</i> ”	
Zmiany w zakresie ryzyka, jakie wynikają ze sprzedaży krzyżowej w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby były świadczone na podstawie odrębnych umów	Brak identyfikacji zmian ryzyka	
Zestawienie kosztów i opłat dla sprzedaży krzyżowej	Brak identyfikacji dodatkowych kosztów i opłat, które wynikałyby wyłącznie z tytułu trybu sprzedaży krzyżowej	
Zestawienie kosztów i opłat dla poszczególnych usług, gdyby te usługi były świadczone na podstawie odrębnych umów	Określa dokument: <ul style="list-style-type: none"> • Tabela Opłat i Prowizji DMBH, • Informacja o kosztach, które klient może ponieść w przypadku skorzystania z usługi maklerskiej DMBH („koszty ex ante”) 	
Informacja zbiorcza o kosztach i opłatach dla sprzedaży krzyżowej i dla poszczególnych usług	jw.	

III.	UMOWA O WYKONYWANIE ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA DERYWATÓW ORAZ PROWADZENIE RACHUNKU DERYWATÓW I RACHUNKU PIENIĘŻNEGO („UMOWA”)	
USŁUGI MAKLERSKIE OBJĘTE UMOWĄ	1. WYKONYWANIE ZLECEŃ 2. PROWADZENIE RACHUNKU DERYWATÓW I RACHUNKU PIENIĘŻNEGO	
Czy jest możliwość zawarcia oddzielnych umów w zakresie usług wchodzących w skład Umowy?	NIE	
Czy usługi są przedmiotem sprzedaży wiązanej?	TAK	
Opis ryzyka związanego ze sprzedażą krzyżową	Brak identyfikacji dodatkowego ryzyka	
Opis ryzyka wynikającego z poszczególnych usług	Określa dokument: „ <i>Ogólny opis charakteru instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w instrumenty finansowe</i> ”	
Zmiany w zakresie ryzyka jakie wynikają ze sprzedaży krzyżowej w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby były świadczone na podstawie odrębnych umów	Brak identyfikacji zmian ryzyka	
Zestawienie kosztów i opłat dla sprzedaży krzyżowej	Brak identyfikacji dodatkowych kosztów i opłat, które wynikałyby wyłącznie z tytułu trybu sprzedaży krzyżowej	
Zestawienie kosztów i opłat dla poszczególnych usług, gdyby te usługi były świadczone na podstawie odrębnych umów	Określa dokument: <ul style="list-style-type: none"> • Tabela Opłat i Prowizji DMBH, • Informacja o kosztach, które klient może ponieść w przypadku skorzystania z usługi maklerskiej DMBH („koszty ex ante”) 	
Informacja zbiorcza o kosztach i opłatach dla sprzedaży krzyżowej i dla poszczególnych usług	jw.	

IV.	UMOWA O ŚWIADCZENIE USŁUG DORADZTWA INWESTYCYJNEGO („UMOWA”)	
USŁUGI MAKLERSKIE OBJĘTE UMOWĄ	DORADZTWO INWESTYCYJNE	
Czy usługa jest przedmiotem sprzedaży wiązanej?	TAK Umowa może zostać zawarta wyłącznie pod warunkiem zawarcia <i>Umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenia rejestrów i rachunków pieniężnych</i>	
Czy jest możliwość zawarcia Umowy bez zawarcia Umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenia rejestrów i rachunków pieniężnych	NIE - jest to sprzedaż wiązana	
Opis ryzyka związanego ze sprzedażą krzyżową	Brak identyfikacji dodatkowego ryzyka	
Opis ryzyka wynikającego z poszczególnych usług	Określa dokument: „ <i>Ogólny opis charakteru instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w instrumenty finansowe</i> ”	
Zmiany w zakresie ryzyka jakie wynikają ze sprzedaży krzyżowej w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby były świadczone na podstawie odrębnych umów	Brak identyfikacji zmian ryzyka	
Zestawienie kosztów i opłat dla sprzedaży krzyżowej	Brak identyfikacji dodatkowych kosztów i opłat, które wynikałyby wyłącznie z tytułu trybu sprzedaży krzyżowej	
Zestawienie kosztów i opłat dla poszczególnych usług, gdyby te usługi były świadczone na podstawie odrębnych umów	Określa dokument <ul style="list-style-type: none"> • Tabela Opłat i Prowizji DMBH, • Informacja o kosztach, które klient może ponieść w przypadku skorzystania z usługi maklerskiej DMBH („koszty ex ante”) 	
Informacja zbiorcza o kosztach i opłatach dla sprzedaży krzyżowej i dla poszczególnych usług	jw.	

Informacja obowiązuje od dnia: 30.09.2024

INFORMACJA O KLASYFIKACJI KLIENTA

INFORMACJA O KLASYFIKACJI KLIENTA

W związku z zamiarem zawarcia/zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich z DMBH:

Umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenie rejestrów i rachunków pieniężnych

lub na podstawie danych, w których posiadaniu jest DMBH w związku z dotychczasową współpracą, wykorzystanych zgodnie z przepisami prawa, Departament Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”) zaklasyfikował Pana / Panią do kategorii:

KLIENT DETALICZNY

Zaliczenie do ww. kategorii oznacza najpełniejszą ochronę interesów Klienta w ramach świadczonych usług maklerskich, wynikającą z obowiązujących przepisów prawa. Ochrona ta polega w szczególności na obowiązku DMBH:

- badania, przed zawarciem Umowy, poziomu wiedzy klienta o inwestowaniu w zakresie instrumentów finansowych oraz doświadczenia inwestycyjnego celem stwierdzenia, czy instrument finansowy będący przedmiotem oferowanej usługi maklerskiej lub usługa maklerska świadczona na podstawie zawieranej Umowy jest odpowiednia dla danego klienta;
- przekazywania klientowi przed zawarciem Umowy ogólnego opisu instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w te instrumenty finansowe, Polityki działania w najlepiej pojętym interesie klienta oraz wykonywania zleceń składanych przez klientów Departamentu Maklerskiego Banku Handlowego, ogólnej informacji o polityce przeciwdziałania konfliktom interesów, szczegółowej informacji na temat DMBH oraz usługi, która ma być świadczona na podstawie umowy, informacji na temat kosztów i opłat;
- zawierania z klientem detalicznym umowy o świadczenie usług maklerskich w formie pisemnej pod rygorem nieważności oraz obowiązku świadczenia usługi wynikającej z Umowy w oparciu o jej regulamin;
- wykonywania lub przyjmowania i przekazywania zleceń klienta zgodnie z zasadą najlepszego wykonania na zasadach określonych w Polityce działania w najlepiej pojętym interesie klienta oraz wykonywania zleceń składanych przez klientów Departamentu Maklerskiego Banku Handlowego;
- niezwłocznego informowania klienta o wszelkich istotnych trudnościach mogących wpłynąć na właściwe wykonanie zlecenia;
- przekazywania sformalizowanych w treści raportów z wykonywania umowy, w terminach określonych we właściwym regulaminie świadczenia usługi maklerskiej;
- sformalizowanego i zrozumiałego sposobu formułowania informacji reklamowych i promocyjnych, w szczególności zawierających wskazanie, obok potencjalnych korzyści, zagrożeń i poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z daną usługą;

Informujemy jednocześnie, że zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ma Pan / Pani prawo do złożenia wniosku o przypisanie do kategorii: **Klient Profesjonalny**, jeżeli spełnia Pan/Pani łącznie następujące warunki:

WARUNEK I - SPEŁNIA PAN / PANI CO NAJMNIEJ DWA Z PONIŻSZYCH WYMOGÓW:

- zawierał Pan/Pani transakcje w okresie czterech kwartałów poprzedzających złożenie wniosku o wartości stanowiącej równowartość Kwoty Transakcji Znaczonej Wartości („KTZW”), każda na właściwym rynku, ze średnią częstotliwością co najmniej 10 transakcji na kwartał. KTZW jest określana przez DMBH i podawana do wiadomości klientów Komunikatem Biura Maklerskiego Banku Handlowego, publikowanym na stronie internetowej (<https://www.citibank.pl/biuro-maklerskie/aktualnosci.html>);

- wartość Pana/Pani portfela instrumentów finansowych łącznie ze środkami pieniężnymi wchodzącymi w jego skład wynosi równowartość w złotych co najmniej 500 000 EUR;
- pracuje lub pracował/a Pan/Pani w sektorze finansowym przez co najmniej rok na stanowisku, które wymaga wiedzy zawodowej dotyczącej transakcji w zakresie instrumentów finansowych lub usług maklerskich, które są świadczone na Pana/Pani rzecz przez DMBH;
- równowartość kwot wyrażonych w euro, o których mowa, ustalana jest z zastosowaniem średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu poprzedzającym datę złożenia wniosku o zmianę kategorii;

WARUNEK II

Złoży Pan/Pani pisemne potwierdzenia znajomości zasad traktowania Klienta wg nowej kategorii, utraty ochrony wynikającej ze zmiany istniejącego statusu oraz zobowiąże się Pan/Pani do informowania DMBH o wszelkich zmianach mających wpływ na wymogi wskazane powyżej.

PRZYPISANIE DO INNEJ KATEGORII NIŻ KLIENT DETALICZNY WIAŻE SIĘ Z OBNIŻENIEM POZIOMU OCHRONY NALEŻNEGO OBECNEJ KATEGORII WYNIKAJĄCEJ Z OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW PRAWA.

DMBH MA PRAWO ODMOWY ZMIANY KATEGORII KLIENTA.

**OGÓLNY OPIS CHARAKTERU
INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ
RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INWESTOWANIEM
W INSTRUMENTY FINANSOWE**

OGÓLNY OPIS CHARAKTERU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INWESTOWANIEM W INSTRUMENTY FINANSOWE

I. WSTĘP

Celem niniejszego dokumentu jest:

- przedstawienie Klientowi charakterystyki instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem nabycia lub zbycia na podstawie umowy o świadczenie usług maklerskich zawartej z **Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.** działającym poprzez wyodrębnioną organizacyjnie jednostkę będącą biurem maklerskim - **Departament Maklerski Banku Handlowego** („DMBH lub Biuro Maklerskie Banku Handlowego”),
- wskazanie najważniejszych rodzajów ryzyka związanych z inwestycją w ww. instrumenty finansowe, jak również innych informacji, które Klient powinien brać pod uwagę, dokonując inwestycji za pośrednictwem DMBH.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie zostały przygotowane rzetelnie i z należytą starannością, jednak mogą nie uwzględniać każdego rodzaju ryzyka i nie powinny być jedyną podstawą do podjęcia decyzji inwestycyjnej.

Przekazywanie Klientowi informacji zawartych w niniejszym dokumencie nie stanowi usługi doradztwa inwestycyjnego w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U.2014.94 j.t. z późn. zm.).

DMBH INFORMUJE KLIENTA, ŻE:

- inwestowanie w instrumenty finansowe wiąże się z ryzykiem charakterystycznym dla poszczególnych instrumentów finansowych oraz ryzykiem inwestycyjnym, Ryzyko inwestycyjne to w szczególności ryzyko związane z niewłaściwymi lub zawodnymi procesami wewnętrznymi, ludźmi, systemami technicznymi lub zdarzeniami zewnętrznymi, które mogą skutkować niewłaściwą realizacją lub rozliczeniem zlecenia, oraz ryzyko rynkowe związane ze zmianą wartości inwestycji wskutek zmiany ceny.
- na cenę instrumentu finansowego ma wpływ wiele różnych czynników. Można do nich zaliczyć m.in. zmieniające się warunki ekonomiczne, prawne, polityczne i podatkowe. Klient podejmując decyzję o nabyciu lub zbyciu instrumentów finansowych powinien wziąć pod uwagę fakt występowania ryzyka, które wiąże się z podjęciem decyzji inwestycyjnej, a w szczególności możliwości zmiany ceny instrumentów finansowych będących przedmiotem tej decyzji wbrew oczekiwaniom Klienta i w związku z tym nieuzyskania założonych przez Klienta zysków,
- Klient musi liczyć się z utratą części lub całości zainwestowanych środków, a nawet z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów, w szczególności inwestując w instrumenty finansowe wykorzystujące efekt dźwigni finansowej. Definicja dźwigni finansowej oraz opis jej działania prezentowane są w rozdziale VI Instrumenty finansowe, z którymi związany jest obowiązek wnoszenia depozytów finansowych,
- Klient podejmuje wszelkie decyzje inwestycyjne związane z nabywaniem lub zbywaniem instrumentów finansowych na własne ryzyko, a DMBH przekazuje zlecenia lub dyspozycje do realizacji na podstawie tych decyzji,
- dotychczasowe wyniki z inwestycji w instrumenty finansowe lub wysoka stopa zwrotu z danego instrumentu finansowego uzyskana w przeszłości nie stanowi gwarancji ich uzyskania w przyszłości,
- decyzja o zakupie instrumentów finansowych na rynku pierwotnym lub wtórnym, w trybie oferty publicznej, winna być podjęta przez Klienta na podstawie prospektu emisyjnego, memorandum, warunków emisji i obrotu lub innych dokumentów o podobnym charakterze ze

szczególnym uwzględnieniem czynników ryzyka wskazanych w tych dokumentach oraz ryzyka inwestycyjnego związanego z inwestycją.

W celu uniknięcia wątpliwości informacje zawarte w niniejszym dokumencie nie pokrywają w całości oraz nie zastępują informacji wskazanych w powyższych dokumentach emisyjnych. Dokumenty emisyjne są podstawowym dokumentem informacyjnym na temat emitenta oraz jego sytuacji ekonomicznej i finansowej, jak również czynników ryzyka związanych z inwestycją w instrument finansowy wynikających ze specyfiki prowadzonej działalności przez emitenta. Klient jest zobowiązany do zapoznania się z dokumentami emisyjnymi przed podjęciem decyzji inwestycyjnej, a w szczególności z czynnikami ryzyka.

Dokumenty, o których mowa powyżej - w przypadku, gdy DMBH jest oferującym albo członkiem konsorcjum dystrybucyjnego - są zawsze dostępne: na stronie internetowej emitenta lub w DMBH,

- o ile nie jest to wyraźnie określone w treści prospektu emisyjnego, memorandum, warunków emisji lub innego dokumentu informacyjnego, instrumenty finansowe nabyte przez Klienta za pośrednictwem DMBH nie mają charakteru depozytu bankowego, nie są gwarantowane lub zabezpieczane przez DMBH lub Bank Handlowy w Warszawie S.A. ani żaden z podmiotów z grupy Citi, jak również nie są gwarantowane lub zabezpieczane przez Skarb Państwa lub inne instytucje państwowe; nie są także zobowiązaniem tych podmiotów względem Klienta,
- DMBH zwraca uwagę, że z inwestycją w instrumenty finansowe może wiązać się konieczność uiszczenia podatku, jak również poniesienia dodatkowych opłat, które mogą wynikać z decyzji uprawnionych organów w kraju siedziby emitenta lub rynku, na którym instrumenty finansowe są przedmiotem obrotu. Obowiązki podatkowe zależne są od przepisów prawa kraju, w którym Klient jest rezydentem podatkowym, przepisów kraju emitenta, rodzaju instrumentu finansowego będącego przedmiotem inwestycji oraz od indywidualnej sytuacji podatnika.

W celu uniknięcia wątpliwości DMBH informuje, że nie prowadzi działalności w zakresie doradztwa podatkowego, nie jest podmiotem upoważnionym do udzielania porad podatkowych lub interpretacji przepisów podatkowych. W przypadku wątpliwości Klienta dotyczącego rozliczenia podatkowego DMBH rekomenduje skorzystanie z porady doradcy podatkowego.

II. CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA

OGÓLNY PODZIAŁ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ZE WZGLĘDU NA RYZYKO REZYDUALNE INSTRUMENTU FINANSOWEGO.

1) Podział ze względu na strukturę instrumentu finansowego:

- *nieskomplikowane instrumenty finansowe* - w szczególności: akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub na równoważnym rynku w państwie, które nie jest państwem członkowskim, prawa do akcji, obligacje lub inne dłużne papiery wartościowe, które nie mają wbudowanego instrumentu pochodnego, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, proste ETF: indeksowe, koszykowe replikujące indeks lub koszyk instrumentów finansowych w sposób bezpośredni poprzez nabywanie instrumentów finansowych tworzących indeks lub koszyk, bez wykorzystania instrumentów pochodnych lub efektu dźwigni finansowej, oraz inne instrumenty finansowe, których cena nie zależy od jednego lub więcej instrumentu finansowego zwanego instrumentem bazowym, indeksowe, koszykowe etc.,
- *skomplikowane (złożone) instrumenty finansowe* - w szczególności instrumenty finansowe, których cena zależy od jednego lub więcej instrumentu finansowego zwanego instrumentem bazowym, w szczególności: kontrakty terminowe futures, kontakty na różnicę CFD, opcje, swapy, kontrakty walutowe, produkty strukturyzowane, certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych, złożone ETF replikujące wybrany koszyk instrumentów finansowych z wykorzystaniem instrumentów pochodnych lub efektu dźwigni finansowej

2) Podział ze względu na wykorzystanie efektu dźwigni finansowej:

- instrumenty finansowe, z którymi nie jest związany obowiązek wniesienia depozytu zabezpieczającego,

- instrumenty finansowe, z którymi jest związany obowiązek wniesienia depozytu zabezpieczającego.

III. RYZYKA WSPÓLNE DLA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH DOPUSZCZONYCH ORAZ NIEDOPUSZCZONYCH DO OBROTU NA RYNKU REGULOWANYM

Ryzyko makroekonomiczne

Jest następstwem stanu koniunktury gospodarczej na świecie lub w danym kraju, które w bezpośredni lub pośredni sposób wpływają na otoczenie gospodarcze, w którym funkcjonuje emitent lub wytwórca instrumentów finansowych lub na jego sytuację finansową lub na rynek kapitałowy, na którym instrumenty finansowe są przedmiotem obrotu. Stan koniunktury gospodarczej wyrażany jest czynnikami makroekonomicznymi w szczególności: wzrostu gospodarczego, popytu konsumpcyjnego, inflacji, deficytu budżetowego, inwestycji, poziomu cen surowców etc. Na koniunkturę gospodarczą bezpośrednio wpływ mają: sytuacja gospodarcza lub ryzyko polityczne.

Inwestor, dokonując inwestycji, winien być świadomy, że w przypadku:

- *niepewności co do kształtowania się czynników makroekonomicznych lub sytuacji geopolitycznej wzrasta zmienność cen instrumentów finansowych, a tym samym ryzyko nabycia instrumentu finansowego po zawyżonej cenie lub zbycia po cenie zaniżonej,*
- *niekorzystnego kształtowania się czynników makroekonomicznych może dojść do spadku cen instrumentów finansowych (niedowartościowanie ceny instrumentu finansowego) nieznanego uzasadnienia w bieżącej sytuacji emitenta lub wytwórcy wyrażonej wynikiem finansowym lub mierzonej wskaźnikami analizy fundamentalnej,*
- *długotrwałego stanu dobrej koniunktury gospodarczej może dojść do wzrostu cen instrumentów finansowych (przewartościowanie ceny instrumentów finansowych) nieznanego uzasadnienia w bieżącej sytuacji emitenta lub wytwórcy wyrażonej wynikiem finansowym lub mierzonej wskaźnikami analizy fundamentalnej.*

Ryzyko polityczne

Jest następstwem stabilności lub niestabilności politycznej w danym kraju, zasad i sposobu kształtowania polityki gospodarczej, administracyjnej oraz fiskalnej oraz ich długookresowej stabilności.

Inwestor, dokonując inwestycji, winien być świadomy, że w przypadku braku stabilności politycznej, nieoczekiwanych zmian polityki gospodarczej lub fiskalnej wzrasta ryzyko inwestycyjne, wzrasta zmienność cen instrumentów finansowych, a w przypadku dokonania inwestycji może dochodzić do znacznych zmian cen instrumentów finansowych w zależności od pozytywnego lub negatywnego wpływu ww. zmiany na sytuację finansową lub otoczenie gospodarcze emitenta (np. wzrost inflacji, zwiększanie lub zmniejszanie podatków płaconych przez emitenta lub jego dostawców lub wpływu na instrument finansowy (np. wprowadzenie lub wzrost opodatkowanie transakcji na rynku kapitałowym).

W przypadku niekorzystnych zmian sytuacji geopolitycznej na świecie, które w skrajnym przypadku mogą prowadzić do konfliktów zbrojnych, istnieje ryzyko nakładania sankcji gospodarczych i/lub politycznych na określone państwo lub państwa, które mogą być krajem siedziby emitenta instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu lub na obywateli takich państw.

W takim przypadku inwestor winien liczyć się z ryzykiem, że:

- *obrót takimi instrumentami finansowymi lub innymi, których cena jest z nimi powiązana lub zależna, może być zawieszony na wybranych lub we wszystkich miejscach obrotu lub,*
- *DMBH może samodzielnie, działając w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, zablokować obrót ww. instrumentami finansowymi lub zablokować możliwość zawierania wszelkich transakcji przez obywateli kraju/ów objętych sankcjami.*

W konsekwencji Inwestor może ponieść straty finansowe w związku z brakiem możliwości zbycia posiadanych ww. instrumentów finansowymi lub brakiem możliwości zawierania jakichkolwiek transakcji.

Ryzyko branżowe

Jest następstwem specyficznych dla danej grupy instrumentów finansowych emitowanych przez podmioty jednej branży lub sektora gospodarczego, uwarunkowań ekonomiczno-gospodarczych, tj. niekorzystnych uwarunkowań finansowych, konkurencji, spadku popytu na produkty, oraz innych czynników specyficznych dla danego sektora gospodarczego, skutkujących pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej emitenta lub czynników niemierzalnych związanych z określonym zachowaniem inwestorów (grup inwestorów) wynikających z popularyzowanych trendów inwestycyjnych mogących mieć wpływ na przewartościowanie lub niedowartościowanie cen instrumentów danej branży.

Inwestor, dokonując inwestycji, winien być świadomy, że w przypadku inwestycji w instrumenty finansowe emitentów określonych branż, np. których przychody mają charakter sezonowy (np. producenci napojów chłodzących) lub okresowy, uzależniony od określonych czasowo zewnętrznych programów inwestycyjnych, rozwojowych (np. emitenci budujący drogi), branż stanowiących lub niestanowiących priorytet rozwoju gospodarczego danego kraju (np. branża informatyczne lub górnictwo) może dochodzić do okresowej zmienności ceny instrumentów finansowych lub ceny tego instrumentu finansowego mogą się poruszać w identyfikowalnym czasowo trendzie wzrostowym lub spadkowym nieuzasadnianym aktualną sytuacją finansową emitenta, ale spowodowanych zmianą czynników charakterystycznych dla danej branży.

Ryzyko emitenta/wytwórcy instrumentu finansowego

Ryzyko, będące następstwem sposobu zarządzania i prowadzenia gospodarki ekonomicznej emitenta/wytwórcy instrumentu finansowego mające bezpośredni wpływ na jego wynik finansowy, a tym samym na wycenę instrumentu finansowego, zdolność do regulowania zobowiązań emitenta (w przypadku instrumentów dłużnych) oraz ich zmienność cenową.

Inwestor, dokonując inwestycji, winien być świadomy, że ryzyko emitenta/wytwórcy instrumentu finansowego jest większe w przypadku:

- *stałego utrzymującego się przez dłuższy okres negatywnych wyników finansowych emitenta/wytwórcy,*
- *emitenta/wytwórcy, na którego nałożono lub ma być nałożona kara administracyjna wymierzona przez upoważnione do tego celu organy państwowe lub regulatora,*
- *emitenta/wytwórcy nieprzekazującego okresowych sprawozdań finansowych, niewywiązującego się z obowiązków informacyjnych, nieujawniającego ważnych informacji mających wpływ na wycenę instrumentów finansowych etc.*
- *wszczęcia postępowania upadłościowego,*

w związku ze zwiększeniem prawdopodobieństwa pogorszenia się sytuacji finansowej emitenta lub wytwórcy instrumentu finansowego, a w konsekwencji zwiększenia ryzyka kredytowego oraz wpływu na cenę instrumentu finansowego, a tym samym może doprowadzić do upadłości emitenta oraz w konsekwencji znacznej lub całkowitej utraty kapitału przez Klienta w przypadki inwestycji w instrument finansowy emitowany lub wystawiany przez takiego emitenta lub inwestycji w inny instrument finansowy, którego cena jest powiązana lub zależna od tego instrumentu finansowego.

Ryzyko kredytowe

Jest to ryzyko straty, niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, wypłacalności wynikające z wahań zdolności kredytowej emitentów lub wytwórców instrumentów finansowych, gwarantów, kontrahentów wyrażającej się postaci ryzyka opóźnienia, częściowego wykonania lub niewykonania zaciągniętych zobowiązań. Ryzyko kredytowe wiąże się z niepewnością co do przyszłej sytuacji finansowej ww. podmiotów i może mieć znaczny wpływ na kształtowanie się ceny instrumentu finansowego posiadanego przez Klienta (np. akcje, obligacje), realizację zobowiązań z instrumentów finansowych (np. wykup obligacji lub spełnienie innego świadczenia w przypadku innych instrumentów finansowych np. wykonanie produktu strukturyzowanego), wykonania zobowiązania wynikającego z gwarancji w przypadku gwaranta (np. obligacje), wykonania zobowiązań kontrahenta w przypadku, gdy jest on istotnym podmiotem w procesie związanym z wykonaniem, dostawą, rozliczeniem instrumentu finansowego lub jego przechowywaniem etc. (np. rozliczenie funduszy inwestycyjnych, kreacja lub umorzenia tytułów uczestnictwa w ETF, przechowywanie papierów).

Na ryzyko kredytowe mają wpływ czynniki:

- zewnętrzne - niezależne od przedsiębiorstwa - czynniki makroekonomiczne i społeczne (konkurencja, koniunktura, polityka fiskalna i monetarna, inflacja, bezrobocie itp.), polityczne (deregulacja i liberalizacja obrotu gospodarczego), demograficzne (starzenie się społeczeństwa), technologiczne (informatyczne),
- wewnętrzne - zależne od przedsiębiorstwa - kwalifikacje pracowników, dywersyfikacja portfela umów, rodzaje i wysokość stosowanych zabezpieczeń umownych, stosowane standardy rachunkowości.

W praktyce rynkowej dla pomiaru ryzyka kredytowego często stosuje się system ratingowy na potrzeby określenia poziomu ryzyka kredytowego np. na stosowaniu ratingów zewnętrznej agencji ratingowej. Przykładowo: Podmiot o ratingu AAA charakteryzuje się niższym ryzykiem kredytowym niż podmiot o ratingu BBB, lub podmiot bez ratingu.

Ryzyko kredytowe ma liczne interakcje z innymi rodzajami ryzyka, w tym w szczególności z ryzykiem stopy procentowej, ryzykiem kursu walutowego oraz ryzykiem płynności.

Inwestor, dokonując inwestycji w instrumenty finansowe, winien być świadomy, że im większe ryzyko kredytowe tym większe ryzyko wystąpienia potencjalnej straty inwestora oraz wpływ ww. ryzyka na zmienność ceny instrumentu finansowego lub zmniejszenie jego płynności. Materializacja ryzyka kredytowego może doprowadzić do upadłości emitenta oraz w konsekwencji znacznej lub całkowitej utraty kapitału przez Klienta w przypadku inwestycji w instrument finansowy emitowany lub wystawiany przez takiego emitenta lub inwestycji w inny instrument finansowy, którego cena jest powiązana lub zależna od tego instrumentu finansowego.

DMBH zwraca uwagę Klientów, że w przypadku upadłości emitenta kolejność zaspakajania wierzytelności z majątku emitenta jest regulowana w ścisły sposób przepisami prawa, co oznacza dla inwestora będącego akcjonariuszem lub obligatariuszem prawdopodobieństwo utraty całości lub znacznej części zainwestowanego kapitału. Z kolei w przypadku obligacji emitent w warunkach emisji może postanowić, że wierzytelności wynikające z emitowanych przez niego obligacji, jeśli nie zostały zabezpieczone, w przypadku upadłości lub likwidacji emitenta będą zaspokojone po zaspokojeniu wszystkich innych wierzytelności przysługujących wierzycielom, wobec tego emitenta.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko zmiany ceny instrumentów finansowych (akcji, obligacji, kontraktów futures oraz innych instrumentów finansowych) będących w posiadaniu klienta na skutek ogólnych oraz specyficznych czynników rynkowych mających bezpośredni lub pośredni wpływ na określony instrument finansowy. Ryzyko jest następstwem zasad funkcjonowania rynku kapitałowego i kształtowania się cen na zasadzie równowagi popytu i podaży a zmiana ceny pojedynczego lub grupy instrumentów finansowych jest powodowana czynnikami często niezależnymi od emitenta lub wytwórcy instrumentu finansowego, wynikającymi z natury rynku finansowego. Zwraca się uwagę, że na ryzyko rynkowe duży wpływ mogą mieć czynniki niemierzalne, w szczególności:

- emocjonalne związane z psychologicznym postrzeganiem czynników makroekonomicznych, finansowych, branżowych, regionalnych, samej spółki etc.;
- związane z określonym zachowaniem inwestorów (grup inwestorów) wynikających z popularyzowanych trendów inwestycyjnych mogących mieć wpływ na przewartościowanie lub niedowartościowanie cen instrumentów finansowych;
- wynikające z globalizacji rynków finansowych oraz szybkości przepływu informacji - zmiana indeksów giełdowych na innych rynkach finansowych, zmiana koniunktury na głównych rynkach światowych lub innych rynkach zaliczanych do tego samego regionu może skutkować dużą zmiennością cen instrumentu finansowego na rynku lokalnym, pomimo stabilnej sytuacji finansowej ich emitenta, nieuzasadniającej tak dużej zmienności.

Inwestor, dokonując inwestycji, winien być świadomy, że ryzyko rynkowe nie ma charakteru ryzyka jednorodnego, a wpływ na to ryzyko ma wpływ wiele różnych czynników, np. ryzyko kredytowe, emitenta, makroekonomiczne lub polityczne, ale również często niezależnych od emitenta lub wytwórcy instrumentu finansowego.

Przykładowo:

wzrost ceny określonego instrumentu finansowego może mieć miejsce w następstwie wystąpienia ww. zdarzeń i nie mieć bezpośredniego uzasadnienia w sytuacji finansowej emitenta lub wytwórcy instrumentu finansowego.

Podsumowując: im większe ryzyko rynkowe, tym większe ryzyko utraty zainwestowanego kapitału łącznie z możliwością poniesienia całkowitej straty zainwestowanego kapitału.

Ryzyko płynności

Polega na braku możliwości sprzedaży lub zakupu instrumentów finansowych w krótkim lub średnim okresie bez istotnego wpływania na poziom cen rynkowych. Ryzyko płynności ma bezpośredni wpływ na zmienność ceny z zachowaniem zasady, że im niższa płynność, tym zmienność ceny większa. Ryzyko płynności zależne jest od wielu czynników, często współzależnych od siebie, mających wpływ na ograniczenie podaży lub popytu w obrocie tymi instrumentami finansowymi. Najważniejsze czynniki:

Podażowe:

- niska wartościowo emisja instrumentów finansowych - mała liczba instrumentów finansowych w obrocie - ograniczenie podaży,
- brak należytego rozproszenia nabywców instrumentów finansowych (ograniczenie podaży),
- niski tzw. Free float - tzn. organicznie liczby instrumentów finansowych w wolnym obrocie na skutek niskiej emisji lub braku rozproszenia lub skupienia instrumentów finansowych na rynku wtórnym przez ograniczoną liczbę nabywców oraz ograniczenia w ten sposób strony podażowej,
- mała kapitalizacja spółki.

Popytowe:

- wzrost ryzyka makroekonomicznego, politycznego, branżowego, rynkowego - mających wpływ na zmienność ceny instrumentu finansowego, stan rynku kapitałowego lub emitenta instrumentów finansowych w dającej się przewidzieć określonej perspektywie czasowej, wzrost niepewności inwestycyjnej,
- wzrost ryzyka emitenta - niewłaściwie prowadzona polityka gospodarcza lub zmiana czynników zewnętrznych mających wpływ na pogorszenie sytuacji finansowej emitenta, jego sytuacja finansowa grożąca upadłością lub niewywiązywaniem się z zaciągniętych zobowiązań finansowych,
- niewłaściwie prowadzona polityka informacyjna - zmienność lub brak prowadzenia polityki informacyjnej, zatajanie lub zniekształcanie istotnych informacji mogących mieć wpływ na cenę instrumentów finansowych,
- upomnienia, ostrzeżenia lub kary nakładane przez upoważnione do tego organy państwowe lub regulatorów (KNF, UOKiK etc.).

Inwestor, dokonując inwestycji, winien być świadomy, że:

- *w przypadku niskich obrotów papierami wartościowymi rośnie ryzyko zmienności ceny,*
- *akcje spółek o najwyższej kapitalizacji są co do zasady bardziej płynne niż akcje spółek o niskiej kapitalizacji,*
- *instrumenty finansowe o wyższym wskaźniku wolnego obrotu, tzw. Free float, są bardziej płynne,*
- *najwyższą płynnością w obrocie giełdowym charakteryzują się akcje wchodzące w skład głównych o indeksów poszczególnych systemów obrotu, np. WIG20,*
- *akcje wchodzące w skład WIG20 charakteryzują się wyższą płynnością niż akcje notowane na rynku New Connect,*
- *obligacje Skarbu Państwa są generalnie bardziej płynne od obligacji korporacyjnych lub komunalnych.*

Scenariusz sytuacji rynkowych w zależności od płynności instrumentu finansowego

PŁYNNOŚĆ	RYZYSKO, NA KTÓRE NARAŻONY JEST KLIENT
<p>Brak płynności [scenariusz negatywny]</p>	<p><i>Ogólne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • brak możliwości zawarcia transakcji oraz w konsekwencji zamknięcie inwestycji w systemie obrotu w terminie oczekiwanym przez Klienta; • brak rynkowej wyceny instrumentu finansowego; • konieczność utrzymywania instrumentu finansowego oraz poszukiwania alternatywnych możliwości zbycia instrumentu finansowego, np. poza rynkiem regulowanym w trybie umowy cywilnoprawnej; <p><i>Udziałowe papiery wartościowe (akcje, PDA)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • brak możliwości zbycia na rynku regulowanym i poszukiwanie alternatywnych form zbycia <p><i>Dłużne papiery wartościowych oraz produkty strukturyzowane</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • konieczność utrzymywania do wykupu lub wykonania instrumentu finansowego; <p><i>Instrumenty finansowe zbiorowego inwestowania: certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych („FIZ”); ETF</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • konieczność oczekiwania do umorzenia danego instrumentu, w terminach wskazanych w statucie danego funduszu; <p><i>Derywaty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • brak możliwości zamknięcia otwartych pozycji oraz dokonania zabezpieczenia otwartych pozycji;

PŁYNNOŚĆ	RYZYSKO, NA KTÓRE NARAŻONY JEST KLIENT
<p>Płynność niska, Płynność ograniczona Płynność okresowa [scenariusz negatywny]</p>	<p><i>Ogólne</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie ryzyka zmienności cenowej; • brak rynkowej wyceny lub nieadekwatna wycena instrumentu finansowego; <p><i>Udziałowe papiery wartościowe (akcje, PDA)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ryzyko zbycia papieru wartościowego po cenie znacznie odbiegającej od ceny akceptowanej przez Klienta oraz osiągnięcie nieakceptowanej stopy zwrotu lub poniesienie straty finansowej z inwestycji; • okresowy brak możliwości zbycia. <p><i>Dłużne papiery wartościowych oraz produkty strukturyzowane:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ryzyko zbycia papieru wartościowego po cenie znacznie odbiegającej od ceny akceptowanej przez Klienta oraz osiągnięcie nieakceptowanej stopy zwrotu lub poniesienie straty finansowej z inwestycji; • okresowy brak możliwości zbycia; • w przypadku nieakceptowalnej ceny – konieczność utrzymywania instrumentu finansowego do wykupu lub wykonania instrumentu finansowego; <p><i>Instrumenty finansowe zbiorowego inwestowania: certyfikaty inwestycyjne FIZ; ETF:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ryzyko zbycia certyfikatu po cenie znacznie odbiegającej od ceny akceptowanej przez Klienta, w tym znacznie odbiegającej od wartości aktywów netto oraz osiągnięcie nieakceptowanej stopy zwrotu lub poniesienie straty finansowej z inwestycji; • okresowy brak możliwości zbycia danego instrumentu po cenie akceptowanej przez Klienta; • w przypadku braku akceptacji ceny przez Klienta – konieczność oczekiwania do przedstawienia do umorzenia, w terminach wskazanych w statucie danego funduszu; <p><i>Derywaty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczona możliwość zamknięcia otwartych pozycji oraz korelacji otwartych pozycji; • zwiększona zmienność dziennych cen rozliczeniowych stanowiących podstawę do uzupełniania depozytu zabezpieczającego i mających wpływ na jego ustalenie i wnoszenie; • ryzyko zamknięcia pozycji po cenie znacznie odbiegającej od ceny akceptowanej przez Klienta oraz osiągnięcie nieakceptowanej stopy zwrotu lub poniesienie straty finansowej z inwestycji.
<p>Wysoka i średnia płynność [scenariusz oczekiwany]</p>	<p>Scenariusz oczekiwany; zapewniający rynkową wycenę instrumentów finansowych oraz możliwość zbycia lub zamknięcia pozycji po cenie rynkowej;</p>

IV. DODATKOWE CZYNNIKI RYZYKA W PRZYPADKU ZAGRANICZNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

W przypadku zagranicznych instrumentów finansowych poza ryzykiem właściwym dla danego rodzaju instrumentu finansowego istnieją dodatkowe ryzyka, które Klient powinien brać pod uwagę, dokonując inwestycji:

Ryzyko miejsca wykonania

Sposób wykonywania zleceń podlega przepisom prawa oraz zasadom właściwym dla zagranicznego

miejsca wykonania zlecenia Klienta. Wyżej wymienione przepisy i zasady mogą być odmienne od obowiązujących na polskim rynku regulowanym. Klient powinien być świadomy regulacji prawnych związanych z tymi instrumentami, właściwych dla kraju, w którym dokonywana jest transakcja, oraz powinien uwzględnić ten fakt, podejmując decyzję inwestycyjną.

Ryzyko prawne

Zasady funkcjonowania emitenta jako podmiotu prawnego podlegają prawu kraju siedziby emitenta i mogą być odmienne od obowiązujących w Polsce. W szczególności odnosi się to do postępowania upadłościowego lub likwidacyjnego spółki, obniżenia lub podwyższenia kapitału spółki, zasad nabywania praw korporacyjnych lub majątkowych z akcji. Klient powinien być świadomy regulacji prawnych związanych z tym faktem oraz odmienności ww. procesów oraz swoich praw i obowiązków w stosunku do analogicznych procesów obowiązujących pod prawem polskim. W szczególności DMBH zwraca uwagę Klienta na występującą w prawodawstwie niektórych krajów (np. USA) możliwość anulowania (umorzenia) akcji bez wynagrodzenia i związane z tym ryzyko dla Klienta utraty zainwestowanego kapitału. Przesłanki prawne, które winny być spełnione do wykonania ww. operacji oraz zasady anulowania (umorzenia) akcji, określają przepisy kraju właściwego dla siedziby emitenta i w szczególności mogą mieć zastosowanie w ramach procesu układowego z wierzycielami lub postępowania upadłościowego.

Ponadto DMBH zwraca uwagę Klienta, że z nabyciem lub posiadaniem zagranicznych instrumentów finansowych mogą się wiązać określone we właściwych dla nich przepisach prawa, obowiązki o charakterze raportowym, notyfikacyjnym lub innym związane w szczególności z przekraczaniem określonych w tych przepisach progów posiadania (np. obowiązek zawiadomienia emitenta akcji o przekroczeniu określonego progu głosów).

Ryzyko przechowywania instrumentów finansowych

Sposób przechowywania zagranicznych instrumentów finansowych podlega przepisom prawa oraz zasadom właściwym dla zagranicznego miejsca ich przechowywania. Wyżej wymienione przepisy i zasady mogą być odmienne od obowiązujących na polskim rynku. Klient powinien być świadomy regulacji prawnych związanych z przechowywaniem zagranicznych instrumentów finansowych, ponieważ mogą mieć one bezpośredni wpływ na sposób wykonania praw z papierów wartościowych lub praw korporacyjnych z nabywanych lub posiadanych przez Klienta zagranicznych papierów wartościowych.

Ryzyko walutowe

Negatywny wpływ zmiany ceny waluty, w której zagraniczny instrument finansowy jest nabywany lub zbywany w stosunku do waluty polskiej (lub waluty bazowej rachunku innej niż waluta nabycia instrumentu finansowego). Jest on następstwem przeliczenia wyniku finansowego osiągniętego w walucie, w której instrument finansowy jest nabywany na walutę polską (lub walutę bazową rachunku).

W przypadku niekorzystnych zmian rynkowych może okazać się, że Klient może uzyskać:

- zysk z inwestycji w instrument finansowy, a po przeliczeniu na walutę bazową zanotować stratę, która będzie ostatecznym wynikiem finansowym z inwestycji,
- stratę z inwestycji w instrument finansowy, a po przeliczeniu na walutę bazową zanotować zysk, który będzie ostatecznym wynikiem finansowym z inwestycji oraz będzie podlegał obowiązkowi podatkowemu.

Ryzyko upadłości podmiotów uczestniczących w zawieraniu i rozliczaniu transakcji lub rejestrowaniu i przechowywaniu zagranicznych instrumentów finansowych

Istnieje ryzyko ogłoszenia upadłości, niewypłacalności, likwidacji lub podobnego zdarzenia w odniesieniu do podmiotów uczestniczących w zawieraniu i rozliczaniu transakcji lub rejestrowaniu i przechowywaniu zagranicznych instrumentów finansowych (broker zagraniczny, zagraniczny

depozytariusz), które może skutkować niemożnością dostarczenia zakupionych przez Klienta zagranicznych instrumentów finansowych, czasowym ograniczeniem prawa do dysponowania zagranicznymi instrumentami finansowymi przez Klienta lub koniecznością uczestniczenia w odpowiednim postępowaniu upadłościowym, likwidacyjnym lub podobnym w celu zgłoszenia i egzekwowania roszczenia Klienta.

Ryzyko rozliczeniowe

W przypadku złożenia zlecenia sprzedaży zagranicznych instrumentów finansowych przed rozliczeniem się transakcji ich nabycia istnieje ryzyko nierozliczenia transakcji sprzedaży w sytuacji nierozliczenia wcześniejszej transakcji nabycia tych instrumentów finansowych.

Ryzyko posiadania ograniczonego lub opóźnionego dostępu do informacji

Obowiązki informacyjne emitentów zagranicznych instrumentów finansowych mogą być ukształtowane odmiennie niż na rynku polskim. Ponadto, dostęp Klienta do tych informacji może być ograniczony lub opóźniony na skutek różnic czasowych, braku bezpośredniego dostępu do serwisów informacyjnych lub odmiennych wymogów oraz sposobu przekazywania informacji do publicznej wiadomości.

Ryzyko związane z językiem, w którym dostępne są informacje o instrumentach finansowych

DMBH zwraca uwagę Klientów, że:

- dokumenty informacyjne, prospekty, warunki emisji, memoranda informacyjne, dokumenty KID lub KII,
- informacje raporty bieżące, okresowe, sprawozdania finansowe etc.

publikowane przez emitentów lub wytwórców zagranicznych instrumentów finansowych nie są publikowane w języku polskim oraz mogą nie być publikowane lub dostępne w języku angielskim. W przypadku papierów wartościowych dopuszczonych do notowania zarówno na rynku zagranicznym, jak i rynku polskim powyższe informacje mogą nie być dostępne w języku polskim.

Ograniczenie dostępnych materiałów informacyjnych w języku polskim może mieć bezpośredni wpływ na ocenę ryzyka związanego z nabyciem takiego instrumentu finansowego, świadomość praw i obowiązków nabywcy danego instrumentu finansowego lub terminowość wykonania tych obowiązków poprzez brak lub utrudnione możliwości ich odczytania, wystąpienie błędów interpretacyjnych lub odmienną znaczeniową pojęć lub definicji przekazywanych w języku obcym.

Ryzyko podatkowe

Zasady funkcjonowania emitenta jako podmiotu prawnego podlegają prawu kraju siedziby emitenta, w tym także w zakresie przepisów podatkowych i mogą być odmienne od obowiązujących w Polsce. W szczególności odnosi się to do zróżnicowania stawek podatkowych pobieranych u źródła (dywidendy, odsetki), obowiązków raportowych lub informacyjnych. Inwestor winien liczyć się z ryzykiem zmian podatkowych w kraju siedziby emitenta w zakresie, w jakim będą mieć wpływ na wysokość i sposób pobierania podatku u źródła.

Odsetki lub dywidendy z tytułu posiadania zagranicznych papierów wartościowych

W przypadku odsetek/dywidend wypłacanych z tytułu posiadania zagranicznych papierów wartościowych może nastąpić pobór podatku za granicą (podatek u źródła). W przypadku takiego podatku DMBH nie jest jego płatnikiem, nie uczestniczy w procesie jego naliczania i poboru, jak również nie ma wpływu na pobór podatku wg stawki wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a krajem siedziby emitenta instrumentu finansowego.

Klient w ww. przypadku winien liczyć się z faktem, że taki podatek może zostać naliczony wg stawki maksymalnej, właściwej dla kraju emitenta oraz rodzaju osiągniętego przychodu, bez uwzględnienia stawki wskazanej w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania. Może mieć to negatywny wpływ na oczekiwaną przez Klienta stopę zwrotu z inwestycji.

Obniżenie stawki podatku u źródła i jej naliczenie wg. stawki właściwej dla siedziby kraju emitenta oraz rodzaju osiągniętego przychodu z uwzględnieniem stawki wskazanej w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania może być zastosowane w następujących przypadkach:

- Broker Zagraniczny, z którym współpracuje DMBH przyjmuje do realizacji certyfikaty rezydencji klientów DMBH, oraz
- Klient złoży w DMBH poprawny formalnie certyfikat rezydencji w formie i sposób właściwy dla kraju siedziby emitenta instrumentu finansowego (np. W8 BEN).

W przypadku, gdy jeden z ww. warunków nie jest spełniony Klient narażony jest na ryzyko poboru podatku u źródła wg. stawki maksymalnej właściwej dla siedziby kraju Emitenta oraz w ten sposób uzyskania niższej stopy zwrotu z inwestycji niż zakładana.

W przypadku zajścia takiego zdarzenia Klient winien być świadomy, że:

- DMBH nie uczestniczy procesie ubiegania się o zwrot kwoty nadpłaconego podatku, a wszelkie działania, które mogą być podjęte w ww. sprawie, Klient podejmuje we własnym zakresie w sposób indywidualny oraz samodzielny,
- DMBH nie wystawia dokumentu PIT-8c na potrzeby rozliczenia Klienta z właściwym organem podatkowym,
- Klient jest zobowiązany do samodzielnego rozliczenia się z osiągniętych w powyższy sposób przychodów.
- DMBH nie zwraca podatku w kwocie różnicy pomiędzy stawką pobraną w kraju siedziby emitenta a obowiązującą stawką podatku w Polsce.

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji Klient DMBH może złożyć następujące certyfikaty rezydencji:

- Formularz W8 - W8 BEN (dla osób fizycznych) lub W8 BEN E (dla osób prawnych)
W przypadku, gdy Klient posiada na rachunku instrumentów finansowych papiery wartościowe emitentów amerykańskich złożenie oświadczenia W-8BEN w DMBH, umożliwia zastosowanie przez Brokera zagranicznego niższej stawki opodatkowania przychodów ze źródeł amerykańskich.

Ważne:

Decyzja w sprawie złożenia formularza W8 lub innego certyfikatu rezydencji jest prawem Klienta a ostateczną decyzję w sprawie złożenia certyfikatu rezydencji podejmuje Klient.

Umorzenie papierów wartościowych bez wynagrodzenia

DMBH zwraca uwagę Klienta na występującą w prawodawstwie niektórych krajów (np. USA) możliwość anulowania (umorzenia) akcji bez wynagrodzenia oraz ryzyko braku możliwości kwalifikacji tej czynności do akceptowanych przez polskie organy podatkowe definicji zbycia instrumentu finansowego.

Ryzyko opodatkowania przychodów z niektórych form podmiotów notowanych na rynkach zagranicznych

DMBH zwraca uwagę Klienta na możliwość występowania w prawodawstwie niektórych krajów (np. USA) opodatkowania lub obciążenia dodatkową opłatą, przychodów z tytułu zbycia papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynkach zagranicznych emitowanych przez szczególną formę spółki dopuszczonej do obrotu, tzw. Publicly traded partnership - niewystępującej w polskim prawodawstwie.

W takim przypadku podatek lub opłata pobierane są zgodnie z przepisami kraju emitenta z wykorzystaniem zasady pobrania podatku u źródła, pomniejszając przychody Klienta. DMBH nie jest płatnikiem takiego podatku lub opłaty, jak również nie uczestniczy w procesie jego naliczania i poboru.

Investując w ww. papiery wartościowe, Klient winien liczyć się z faktem występowania ryzyka

osiągnięcia stopy zwrotu z inwestycji na poziomie niższym niż oczekiwana.

Ryzyko opodatkowania w następstwie materializacji ryzyka kursowego

Zasady rozliczania z tytułu dochodów kapitałowych osiągniętych przez osobę fizyczną, w tym osiągnięte z tytułu nabycia lub zbycia zagranicznych papierów wartościowych, określa Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. 2012.361 z późn. zm. („UPDOF”). Zgodnie z UPDOF w przypadku zagranicznych papierów wartościowych, do celów podatkowych cena nabycia lub zbycia zagranicznych papierów wartościowych ustalana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa („UPDOF”) w złotych polskich według średniego kursu ogłaszanego przez NBP z dnia poprzedzającego dzień rozliczenia transakcji.

Uwzględniając powyższe, Klient winien liczyć się z faktem, że dla celów podatkowych różnice kursowe mogą mieć wpływ na ostateczny wynik finansowy osiągany z inwestycji. W szczególności Klient może osiągnąć stratę z inwestycji, licząc w walucie zawarcia transakcji, a do celów podatkowych wykazać zysk w złotych polskich w następstwie ww. ryzyka kursowego i vice versa.

Dochody uzyskane z odpłatnego zbycia instrumentów finansowych

Dochody uzyskane z odpłatnego zbycia instrumentów finansowych i z realizacji praw z nich wynikających podlegają opodatkowaniu zgodnie z UPDOF i nie są płatne za pośrednictwem DMBH.

V. CZYNNIKI RYZYKA CHARAKTERYSTYCZNE DLA POSZCZEGÓLNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, Z KTÓRYMI NIE JEST ZWIĄZANY OBOWIĄZEK WNOŠZENIA DEPOZYTÓW ZABEZPIECZAJĄCYCH

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>OBLIGACJE</p> <p>Dłużny papier wartościowy, emitowany w serii, w którym emitent zobowiązuje się względem nabywcy obligacji (obligatariusza) do spełnienia określonego świadczenia pieniężnego lub niepieniężnego.</p> <p>Obligacja składa się z części nominalnej i kuponowej. Część nominalna to nominalna wartość obligacji wypłacana przez emitenta w dniu wykupu obligacji, niezależnie od ceny, jaką inwestor zapłacił za obligację. Część kuponowa to odsetki, które emitent wypłaca z tytułu pożyczania kapitału (z zastrzeżeniem obligacji zerokuponowych).</p> <p>Wybrany podział obligacji: ze względu na oprocentowanie:</p> <p><i>O stałym oprocentowaniu</i> - oprocentowanie jest ustalone w momencie emisji i nie ulega zmianie w trakcie trwania inwestycji.</p> <p><i>O zmiennym oprocentowaniu</i> - oprocentowanie ustalane jest w oparciu o wskaźnik (np. stopa inflacji, stopa procentowa) i powiększone jest o marżę. Oprocentowanie ulega zmianom w trakcie trwania inwestycji.</p> <p><i>Zerokuponowe</i> - obligacje bezodsetkowe, sprzedawane poniżej ceny nominalnej, po której są wykupywane w dniu wykupu.</p> <p>ze względu na datę wykupu</p> <p><i>Krótkoterminowe</i> - czas trwania inwestycji wynosi maksymalnie 5 lat.</p> <p><i>Średnioterminowe</i> - czas trwania inwestycji wynosi od 5 do 10 lat.</p> <p><i>Długoterminowe</i> - czas trwania inwestycji wynosi powyżej 10 lat.</p> <p>ze względu na emitenta</p> <p><i>Skarbowe</i> - emitowane przez Skarb Państwa,</p> <p><i>Komunalne</i> - emitowane przez miasta i gminy,</p> <p><i>Korporacyjne</i> - emitowane przez przedsiębiorstwa.</p> <p>ze względu na kraj emisji</p> <p><i>Krajowe</i> - emitowane pod prawem polskim,</p> <p><i>Zagraniczne</i> - emitowane pod prawem kraju emitenta.</p>	<p>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA:</p> <p>Ryzyko makroekonomiczne</p> <p>Ryzyko polityczne</p> <p>Ryzyko rynkowe</p> <p>Ryzyko płynności</p> <p>W przypadku obligacji korporacyjnych także:</p> <p>Ryzyko branżowe</p> <p>Ryzyko emitenta</p> <p>Ryzyko kredytowe</p> <p>Ryzyka specyficzne:</p> <p>Ryzyko stopy procentowej - zmiana stóp procentowych ma bezpośredni wpływ na rentowność obligacji do wykupu, a tym samym bezpośredni wpływ na cenę obligacji na rynku, na którym jest notowana. Generalnie wzrost stóp procentowych oznacza wzrost rentowności obligacji oraz spadek ceny obligacji na rynku liczonej procentem wartości nominalnej, a spadek stóp procentowych oznacza spadek rentowności obligacji oraz wzrost ceny obligacji. W przypadku spadku ceny obligacji poniżej ceny zakupu w przypadku ich sprzedaży Klient ponosi stratę na inwestycji.</p> <p>Cena obligacji zerokuponowych i o stałym oprocentowaniu jest generalnie bardziej wrażliwa na zmiany stóp procentowych niż cena obligacji o zmiennym oprocentowaniu. Dla obligacji o zmiennym oprocentowaniu wzrost stóp procentowych oznacza wzrost kuponu płaconego przez emitenta obligacji. W mniejszym stopniu wpływa to na spadek rynkowej ceny obligacji o zmiennym oprocentowaniu.</p> <p>Ryzyko zmiany ratingu emitenta lub kraju - w przypadku obligacji korporacyjnych posiadających rating uznanej agencji ratingowej zmiana ratingu serii obligacji będącej w posiadaniu inwestora, innej serii obligacji wyemitowanych przez tego samego emitenta lub samego emitenta zazwyczaj przekłada się na zmianę rentowności obligacji oraz wpływa na ryzyko kredytowe emitenta. Obniżenie ratingu może doprowadzić do wzrostu rentowności obligacji oraz spadku ceny obligacji na rynku liczonej procentem wartości nominalnej, co generuje stratę dla posiadacza takich obligacji.</p> <p>W przypadku obligacji skarbowych oraz obniżenia ratingu przyznanego dla kraju emitenta wzrastają ryzyka związane z posiadaniem obligacji w szczególności kredytowe. W takim przypadku generalnie może to doprowadzić do wzrostu rentowności obligacji oraz spadku ceny obligacji na rynku liczonej procentem wartości nominalnej, co generuje stratę dla posiadacza takich obligacji.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
	<p>Ryzyko wcześniejszego wykupu Niekłóre Obligacje mogą podlegać wcześniejszemu wykupowi, w przypadku gdy emitent tak postanowi, w szczególności w warunkach emisji obligacji. W takim przypadku Inwestor może nie uzyskać stopy zwrotu z inwestycji, która zostałaby osiągnięta w przypadku posiadania obligacji do dnia wykupu.</p> <p><u>DMBH zwraca szczególnie uwagę na:</u></p> <p>Ryzyko kredytowe emitenta w przypadku obligacji korporacyjnych oraz innych obligacji niezabezpieczonych gwarancją wykupu przez Skarb Państwa lub rząd państwa emitenta.</p> <p>Emitent w warunkach emisji może postanowić, że wierzycelności wynikające z emitowanych przez niego obligacji, jeśli nie zostały zabezpieczone, w przypadku upadłości lub likwidacji emitenta będą zaspokojone po zaspokojeniu wszystkich innych wierzycelności przysługujących wierzycielom wobec tego emitenta. <u>W takim przypadku Inwestor może nie odzyskać całego zainwestowanego kapitału lub odzyskać go w niewielkiej części (obligacje podporządkowane).</u></p> <p>Ryzyko Prawne oraz Ryzyko języka, w którym sporządzane są informacje - w przypadku obligacji zagranicznych (dokładny opis w rozdziale IV <i>Dodatkowe czynniki ryzyka w przypadku zagranicznych instrumentów finansowych</i>).</p> <p>Przepisy prawa obcego mogą regulować prawa obligatariuszy w sposób odmienny niż regulacje prawa polskiego, co może w szczególności rzutować na możliwość zaspokojenia wierzycelności z obligacji, także w przypadku upadłości lub likwidacji emitenta, na wypłatę odsetek, przedterminowy wykup itd. Wyżej wymienione ryzyko może być spotęgowane poprzez ograniczenie dostępnych materiałów informacyjnych w języku polskim, co może mieć bezpośredni wpływ na świadomość praw i obowiązki obligatariusza lub terminowość wykonania tych obowiązków poprzez brak lub utrudnione możliwości ich odczytania, wystąpienie błędów w interpretacjach lub odmienną znaczeniową pojęć lub definicji przekazywanych w języku obcym.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>JEDNOSTKI UCZESTNICTWA FUNDUSZY</p> <p>Instrumenty finansowe będące tytułem w majątku funduszu inwestycyjnego otwartego (FIO) lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego (SFIO). Jednostka uczestnictwa („JU”) przedstawia wartość aktywów netto funduszu przypadających na jednostkę uczestnictwa („WAN”) i jako taka nie ma charakteru stałej wartości, lecz podlega zmianie w zależności od wartości aktywów wchodzących w skład funduszu. Uczestnikiem FIO może zostać każdy Klient, natomiast uczestnikami SFIO mogą zostać wyłącznie podmioty określone w statucie lub spełniające warunki określone w statucie SFIO. JU nie jest papierem wartościowym, nie jest przedmiotem notowania na rynku regulowanym, jednostki nie są emitowane przez fundusz w seriach (w odróżnieniu od certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte).</p> <p>Nabycie JU odbywa się poprzez wpłaty, które uczestnik wnosi do funduszu po cenie WAN na dzień nabycia. Zbycie JU odbywa się poprzez ich odkupienie przez Fundusz po cenie WAN na dzień odkupienia, każdorazowo na podstawie dyspozycji Klienta. Fundusz prowadzi proces nabywania oraz umarzania w sposób ciągły (w odróżnieniu od funduszy zamkniętych). Zasady prowadzenia polityki inwestycyjnej oraz klasy aktywów, w które inwestuje Fundusz, określa statut Funduszu. W szczególności mogą to być wskazane poniżej klasy aktywów lub ich kombinacje: akcje, obligacje, instrumenty finansowe rynku pieniężnego, depozyty, inne.</p> <p>FIO lub SFIO jako podmioty zbiorowego inwestowania podlegają regulacjom prawnym w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określenia, w jakie rodzaje oraz klasy instrumentów finansowych fundusz może inwestować, - koncentracji aktywów w funduszu, - udziału instrumentów pochodnych. <p>Ograniczenia powyższe mają wpływ na politykę inwestycyjną funduszu oraz sposób jej realizowania.</p> <p>Wartość jednostki uczestnictwa zależy od sposobu realizacji polityki inwestycyjnej Funduszu, która przekłada się na wartość aktywów netto Funduszu.</p>	<p>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA:</p> <p>Ryzyko makroekonomiczne, Ryzyko polityczne, Ryzyko branżowe, Ryzyko rynkowe.</p> <p>Ryzyko kredytowe oraz Ryzyko emitenta – ograniczone w związku z limitami koncentracji aktywów funduszu. Generalnie im mniejsze limity koncentracji, tym mniejsze ryzyko kredytowe oraz ryzyko emitenta.</p> <p>Ryzyka specyficzne:</p> <p>Ryzyko polityki inwestycyjnej – wyniki inwestycyjne funduszu są następstwem polityki inwestycyjnej. Niewłaściwe założenia polityki mają bezpośredni wpływ na realizację celu inwestycyjnego wyrażonego oczekiwaną stopą zwrotu z inwestycji w określonym czasie (wzrost WAN) oraz bezpośredni wpływ na wycenę JU oraz jej zmienność.</p> <p>Ryzyko zarządzania – realizacja polityki inwestycyjnej uzależniana jest od prawidłowości podejmowanych decyzji inwestycyjnych, zarządzania ryzykiem oraz przewidywania sytuacji rynkowej przez zarządzającego(ych) funduszem. Istotnymi elementami są również moment, kiedy decyzje inwestycyjne są podejmowane oraz czas i sposób reakcji na zdarzenia niezgodne z oczekiwaniami i założeniami zarządzającego funduszem. Błędne założenia przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych przez zarządzającego(ych) funduszem lub zdarzenia niezgodne z jego oczekiwaniami mogą prowadzić do wyników funduszu niezgodnych z oczekiwaniami inwestora. Inwestor winien być świadomy faktu, że realizacja polityki inwestycyjnej jest obarczona błędem czynnika ludzkiego, a wyniki analogicznej polityki inwestycyjnej realizowanej przez różnych zarządzających mogą być zróżnicowane. Ponadto, inwestor powinien mieć świadomość tego, że wyniki funduszu oraz zarządzającego funduszem osiąmane w przeszłości nie stanowią gwarancji osiągnięcia ich w przyszłości.</p> <p>Miarą oceny zarządzania funduszem oraz polityki inwestycyjnej jest realizacja zakładanego przez fundusz celu inwestycyjnego wyrażonego stopą zwrotu, którą fundusz zamierza osiągnąć w określonym czasie, lub wyników inwestycyjnych ponad określoną przez fundusz stopę odniesienia, tzw. benchmark, którym mogą być mierzalne poziomy odniesienia, odpowiednie dla charakteru funduszu np. indeks, poziom stopy procentowej lub inne. Za pozytywną ocenę zarządzania funduszem oraz polityki inwestycyjnej należy traktować osiągnięcie przez fundusz wyników równych lub przewyższających zakładaną przez fundusz stopę zwrotu lub cele inwestycyjne w zakładanym czasie, np. rocznie. Za negatywną ocenę należy traktować osiągnięcie wyników ujemnych, nierekompensujących kosztów inwestycji wejściowej przez Klienta.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>Ogólny podział FIO/SFIO: Ze względu na rodzaj, strukturę aktywów oraz charakter polityki inwestycyjnej (podział modelowy):</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcyjne, - mieszane, - dłużne, - pieniężne. <p>Ze względu na cel inwestycyjny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - agresywnego wzrostu, - zrównoważonego wzrostu, - globalnej ekonomii, - akcyjne: małych, średnich dużych spółek, surowcowe, dywidendowe etc., obligacyjne, skarbowe, pieniężne, - inne. 	<p>Ryzyko rynkowej wyceny JU - w związku z aktywami, w które fundusz lokuje swoje aktywa, wartość JU podlega zmianie. Zmiana wartości może wynikać z niekorzystnych zmian cen aktywów funduszu, niewłaściwego zarządzania funduszem lub polityki inwestycyjnej.</p> <p>Ryzyko płynności umorzenia - inwestor winien liczyć się z ograniczeniem możliwości umorzenia JU. W niektórych sytuacjach, np. niskiej płynności aktywów wchodzących w skład portfela funduszu, fundusz może czasowo wstrzymać proces umorzenia jednostek funduszu.</p> <p>Ponadto inwestor winien być świadomy, że JU nie mogą być zbywane na rzecz osób trzecich, natomiast podlegają dziedziczeniu.</p> <p>Ryzyko koncentracji aktywów - w niektórych sytuacjach, np. w przypadku funduszy inwestujących w ograniczoną liczbę klas instrumentów finansowych (np. fundusze akcyjne małych, średnich spółek), może wystąpić ryzyko koncentracji aktywów w danej klasie pomimo zachowania limitów koncentracji w instrumenty finansowe jednego emitenta, co przy ograniczeniu płynności instrumentów finansowych posiadanych przez fundusz zwiększa ryzyko braku możliwości zamknięcia przez Klienta inwestycji w dany fundusz.</p> <p>Ryzyko metody wyceny aktywów funduszu - ryzyko wynikające ze zmiany sposobu wyliczania i publikowania indeksów rynku kapitałowego stanowiących benchmark danego funduszu.</p> <p>Ryzyko związane z brakiem możliwości zamknięcia inwestycji - w określonych warunkach fundusz inwestycyjny może zawiesić wykup jednostek na okres 2 tygodni, a za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego do 2 miesięcy, jeżeli w okresie ostatnich dwóch tygodni suma wartości odkupionych jednostek oraz jednostek, których odkupienia zażądano, przekracza 10% wartości aktywów funduszu lub gdy nie można dokonać wiarygodnej wyceny istotnej części aktywów funduszu.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>ETF</p> <p>ETF (ang. Exchange Traded Fund - fundusz notowany na giełdzie) jest to otwarty fundusz inwestycyjny notowany na rynku regulowanym (GPW lub innych zagranicznych rynkach regulowanych), którego zadaniem jest odzwierciedlanie zachowania się danego indeksu giełdowego lub wybranej grupy instrumentów finansowych (koszyka).</p> <p>Funkcjonowanie ETF jest regulowane tak jak w przypadku innych funduszy inwestycyjnych - w UE- dyrektywami unijnymi i regulacjami krajowymi, a w przypadku funduszy notowanych na innych rynkach zagranicznych zgodnie z przepisami miejsca ich notowania.</p> <p>Cechą charakterystyczną ETF jest stała (codzienna) kreacja i umarzanie jednostek, zwanych tytułami uczestnictwa. Tytuły uczestnictwa są notowane na rynku regulowanym na takich samych zasadach jak inne papiery wartościowe.</p> <p>Kreacja tytułów uczestnictwa w funduszu odbywa się w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na rynku pierwotnym - poprzez nabycie od dystrybutora lub oferującego, - na rynku wtórnym (giełda) - poprzez zawarcie transakcji z animatorem emitenta pełniącym centralną rolę w procesie kreacji lub umorzenia. ETF. Animator, na podstawie umowy z funduszem przekazuje codziennie funduszowi informuje o saldzie netto w tytułach funduszu, co stanowi podstawę odpowiednio do wykreowania lub umorzenia tytułów uczestnictwa przez fundusz. <p>Generalny podział ETF:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proste - indeksowe, koszykowe etc. replikujące indeks w sposób bezpośredni poprzez nabywanie instrumentów finansowych tworzących indeks lub koszyk, ale bez wykorzystania instrumentów pochodnych, - skomplikowane - z wbudowanym innym instrumentem finansowym, oparte wyłącznie o instrumenty pochodne lub wykorzystujące mechanizm dźwigni finansowej; <p>Ze względu na konstrukcję portfela</p> <ul style="list-style-type: none"> - indeksowe - odzwierciedlenie indeksu, subindeksu, - koszykowe - odzwierciedlenie określonego koszyka instrumentów finansowych. <p>Ze względu na typ papieru wartościowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcyjne; obligacyjne; mieszane (hybrydowe), <p>Ze względu na podział geograficzny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajowe; regionalne, globalne. 	<p>Z inwestowaniem w ETF związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla instrumentu bazowego, którego ETF odwzorowuje (ryzyka właściwe dla akcji w przypadku ETF na indeks akcji lub obligacji w przypadku ETF na indeks obligacji), oraz ryzyka charakterystyczne dla zagranicznych instrumentów finansowych. W przypadku ETF na indeks akcji lub obligacji, analogicznie jak w przypadku samych akcji i obligacji, najważniejsze czynniki ryzyka to ryzyko: makroekonomiczne, polityczne, rynkowe, płynności, branżowe, emitenta, kredytowe.</p> <p>Zadaniem ETF jest odzwierciedlanie zachowania się danego indeksu giełdowego lub koszyka instrumentu bazowego. Spadek wartości indeksu lub koszyka, którego zachowanie odzwierciedla ETF, oznacza spadek ceny ETF, a wzrost indeksu przekłada się na wzrost ceny ETF. Z powodu ryzyk specyficznych dla inwestycji w ETF, w szczególności ryzyka niedokładnego odwzorowania instrumentu bazowego, opisanych poniżej, stopa zwrotu z ETF może różnić się od stopy zwrotu z odwzorowywanego indeksu lub koszyka instrumentu bazowego.</p> <p>Ryzyka specyficzne:</p> <p>Ryzyko emitenta/ wystawcy ETF</p> <p>Klient winien być świadomy, że wystawcą ETF mogą być firmy inwestycyjne, TFI lub inne podmioty finansowe specjalizujące się w emitowaniu ETF. W tym przypadku istotnym jest ocena takiego podmiotu jako wystawcy ETF w kontekście ryzyka emitenta/ wystawcy oraz jakości realizowanej polityki inwestycyjnej.</p> <p>Ryzyko niedokładnego odwzorowania instrumentu bazowego</p> <p>- Klient winien mieć świadomość ryzyka niedokładnego odwzorowania indeksu lub wybranej grupy instrumentów finansowych na skutek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niewłaściwego doboru instrumentów finansowych przez fundusz, - funkcjonowania opłat z tytułu zarządzania aktywami mających wpływ na zmniejszenie wartości aktywów netto przypadających na tytuł uczestnictwa, - ryzyka płynności odwzorowywanych instrumentów finansowych lub wchodzących w skład ETF. <p>a tym samym nieosiągnięcia stopy zwrotu z ETF na poziomie analogicznym do odwzorowywanego indeksu lub koszyka instrumentu bazowego.</p> <p>Miarą oceny ryzyka, o którym mowa powyżej, jest wartość niedokładności odwzorowania indeksu lub koszyka instrumentów bazowych. Za pozytywną miarę należy traktować wartość aktywów netto (WAN) ETF równą lub niewiele odbiegającą od różnicy wartości instrumentu bazowego lub indeksu odniesienia oraz kosztów zarządzania ETF (koszty zarządzania, opłaty i prowizje poniesione na odwzorowanie instrumentu bazowego/ indeksu).</p> <p>Ryzyko operacyjne - w przypadku ETF proces codziennej kreacji oraz umorzenia tytułów uczestnictwa ma charakter wieloetapowego procesu operacyjnego, którego ostatnią fazą jest nabycie instrumentów finansowych celem odzwierciedlenia indeksu lub koszyka. Z tego powodu istnieje podwyższone ryzyko operacyjne wynikające z konieczności wykonania szeregu czynności w ściśle określonym czasie oraz kolejności.</p> <p>Ryzyko metody wyceny aktywów funduszu - ryzyko wynikające ze zmiany sposobu wyliczania i publikowania indeksów rynku kapitałowego stanowiących podstawę benchmarku danego funduszu.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
	<p>Ryzyko płynności - w przypadku ETF odwzorowujących indeksy niebędące głównymi indeksami rynkowymi istnieje zwiększone ryzyko płynności w związku z mniejszym zainteresowaniem inwestorów samymi indeksami, jako miarami zachowania rynku, a w konsekwencji odwzorowującymi je ETF-ami. Generalnie płynność ETF:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odzwierciedlających główne indeksy (np. WIG20) jest większa niż płynności ETF odzwierciedlających inne indeksy (WIG 40), - płynność ETF na uznanych rynkach zagranicznych jest większa niż na rynkach lokalnych. <p>DMBH zwraca szczególną uwagę na ETF złożone wykorzystujące efekt dźwigni finansowej:</p> <p>ETF z dźwignią finansową cechuje syntetyczna replikacja (w oparciu o kontrakty terminowe). W przypadku ETF-ów z dźwignią efekt dźwigni finansowej jest realizowany w horyzoncie wyłącznie jednodniowym poprzez odzwierciedlenie w kursie ETF multiplikacji dziennego wyniku indeksu bazowego o wartość wskaźnika dźwigni (np. L2::L3).</p> <p>W przypadku niekorzystnej sytuacji rynkowej (spadek indeksu bazowego przez kolejne dni transakcyjne) Klient może ponieść nieproporcjonalne straty kapitału aż do jego znacznej lub całkowitej utraty.</p>
<p>AKCJE</p> <p>Udziałowy papier wartościowy emitowany w serii odzwierciedlający prawo do własności części majątku spółki. Poprzez nabycie akcji akcjonariusz nabywa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawa majątkowe: prawo do dywidendy, prawo poboru akcji nowych emisji, prawo do majątku spółki w momencie jej rozwiązania lub likwidacji oraz - prawa korporacyjne: prawo do udziału w walnych zgromadzeniach, prawo do informacji, prawo do głosu i inne. <p>Przedmiotem obrotu regulowanego są akcje niemające postaci materialnej (zdematerializowane) oraz nieuprzywilejowane.</p>	<p>Kurs akcji jako prawa własności do części majątku spółki, zależy od bieżącej sytuacji finansowej przedsiębiorstwa wyrażonej wynikiem finansowym lub mierzonej wskaźnikami analizy fundamentalnej oraz oczekiwań, co do przyszłej sytuacji i wyników emitenta.</p> <p>Informacje takie jak publikacja wyników finansowych gorszych od oczekiwań, obniżenie prognozy wyników, inne zdarzenia, które negatywnie wpływają na bieżącą lub przyszłą sytuację finansową spółki zazwyczaj prowadzą do spadku cen akcji. Zdarzenia powodujące spadek kursu akcji poniżej ceny zakupu oznaczają dla inwestora konieczność zaakceptowania straty. Pozytywne informacje takie jak wyniki finansowe lepsze od oczekiwań, lepsze prognozy, podpisanie nowych kontraktów oraz inne zdarzenia, które pozytywnie wpływają na bieżącą lub przyszłą sytuację finansową spółki, powodują wzrost kursu akcji. Wzrost ceny akcji powyżej ceny zakupu oznacza dla inwestora zysk na inwestycji.</p> <p>Istotny wpływ na kształtowanie kursu akcji mają również m.in. sytuacja gospodarcza oraz sentyment inwestorów. W okresach o podwyższonej niepewności zazwyczaj widoczny jest odpływ kapitału z rynku akcji spowodowany poszukiwaniem przez inwestorów bezpieczniejszych sposobów lokowania aktywów. Okresy o wyższej niepewności charakteryzują się większą zmiennością cen akcji. Odpływ kapitału z rynku akcji często oznacza spadek cen akcji, który nie zawsze znajduje uzasadnienia w bieżącej sytuacji spółki. Z kolei w okresach o niskiej niepewności inwestorzy charakteryzują się mniejszą awersją do ryzyka i chętniej kupują akcje, co często przekłada się na wzrost ich ceny.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
	<p>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA: Ryzyko makroekonomiczne Ryzyko polityczne Ryzyko rynkowe Ryzyko płynności Ryzyko branżowe Ryzyko emitenta Ryzyko kredytowe.</p> <p>Ponadto ze względu na fakt, że na cenę akcji wpływ ma wiele czynników, szczegółowy opis ryzyka znajduje się w rozdziale: <i>III. Ryzyka wspólne dla instrumentów finansowych dopuszczonych oraz niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym oraz rozdziale IV Dodatkowe czynniki ryzyka w przypadku zagranicznych instrumentów finansowych.</i></p> <p>W przypadku akcji zagranicznych dodatkowo winny być brane pod uwagę ryzyka właściwe dla zagranicznych instrumentów finansowych wskazane w rozdziale <i>IV Dodatkowe czynniki ryzyka w przypadku zagranicznych instrumentów finansowych.</i></p>
<p>PRAWA DO AKCJI („PDA”) Papiery wartościowe, które uprawniają do otrzymania akcji nowej emisji.</p> <p>Instrument finansowy stosowany w przypadku spółek, których akcje dopuszczone zostały do obrotu na rynku regulowanym. Powstają z chwilą dokonania przydziału akcji nowej emisji i wygasają z chwilą zarejestrowania akcji w KDPW albo z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu rejestrowego odmawiającego wpisu podwyższenia kapitału zakładowego do rejestru.</p> <p>W tym też terminie mogą być przedmiotem obrotu na rynku regulowanym w Polsce. Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału PDA są automatycznie zamieniane na akcje, a akcje nowej emisji asymilowane z akcjami notowanymi.</p> <p>PDA nie dają praw tożsamych z posiadaniem akcji.</p> <p>W przypadku rynków zagranicznych PDA mogą nie występować w związku z odmiennym trybem emisji akcji oraz procesu podwyższania kapitału akcyjnego.</p>	<p>PDA są instrumentem zbliżonym do akcji z zastrzeżeniem, że posiadaczowi PDA nie przysługują prawa korporacyjne i majątkowe przysługujące akcjonariuszom spółki. Czynniki, które wpływają na kształtowanie kursu PDA, a tym samym zysk i stratę z posiadanego instrumentu, są analogiczne do czynników kształtujących kurs akcji.</p> <p>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA: Ryzyko analogiczne jak w przypadku akcji: Ryzyko makroekonomiczne Ryzyko polityczne Ryzyko rynkowe Ryzyko płynności Ryzyko branżowe Ryzyko emitenta Ryzyko kredytowe.</p> <p>Ryzyko specyficzne: Ryzyko odmowy lub opóźnienia rejestracji podwyższenia kapitału przez sąd – w przypadku odmowy rejestracji akcji nowej emisji istnieje ryzyko niedojścia emisji do skutku – w tym przypadku emitent zobowiązany jest do zwrotu środków posiadaczowi PDA. W przypadku opóźnienia rejestracji akcji nowej emisji może nastąpić opóźnienie w zamianie PDA na akcje oraz czasowy brak możliwości rynkowej wyceny PDA do chwili rejestracji oraz ich sprzedaży w obrocie regulowanym.</p> <p>DMBH zwraca szczególnie uwagę na: Ryzyko płynności – ze względu na dopuszczenie PDA w ograniczonej liczbie odpowiadającej nowej Inwestor winien liczyć się ze zwiększonym ryzykiem płynności.</p> <p>W przypadku niskiej płynności istnieje duże ryzyko zbycia PDA po cenie niższej niż rzeczywista wartość PDA odzwierciedlona kondycją finansową emitenta lub może wystąpić okresowy brak możliwości zbycia PDA po cenie akceptowanej przez Klienta.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
	<p>Ryzyko rynkowe - w związku z ograniczoną płynnością oraz ryzykiem niezarejestrowania emisji Inwestor winien liczyć się ze zwiększeniem zmienności cen PDA w okresie notowania.</p>
<p>PRAWA POBORU (PP) Prawo majątkowe wynikające z posiadanych akcji uprawniające dotychczasowego akcjonariusza do objęcia akcji nowej emisji proporcjonalnie do liczby już posiadanych akcji. Wartość PP zależy bezpośrednio od ceny akcji, do objęcia których dane prawo poboru uprawnia. Prawo poboru może być przedmiotem samodzielnego obrotu na rynku regulowanym. Termin obrotu jest ściśle określony i wynosi z reguły od kilku do kilkunastu dni. W polskim prawodawstwie PP jest papierem wartościowym jedynie w okresie dopuszczenia do obrotu regulowanego w terminie 14 dni, będąc przedmiotem samodzielnego obrotu. Inwestor, który nabył PP w obrocie wtórnym oraz posiada je na rachunku papierów wartościowych w dniu określonym przez emitenta, nabywa prawo do objęcia akcji nowych emisji na takich samych zasadach jak inwestor, który nabył to prawo z tytułu posiadania akcji emitenta.</p>	<p>PP jest prawem majątkowym, które przysługuje dotychczasowym akcjonariuszom do objęcia akcji nowej emisji. Cena PP zależy od jego wartości, która zależy bezpośrednio od ceny akcji, do objęcia których PP uprawnia. Wartość PP odliczana jest od kursu akcji w dniu następnym po dniu ustalenia PP. W związku z tym pierwszego dnia po dniu ustalenia PP kurs odniesienia dla akcji korygowany jest o teoretyczną wartość PP. Liczba PP wymaganych do objęcia jednej nowej akcji ustalana jest przez emitenta. Zakup wybranej liczby akcji nowej emisji może wymagać zakupu dodatkowych PP na rynku. Wykonanie PP (dokonanie zapisu na akcje nowej emisji) wymaga złożenia zapisu na akcje nowej emisji. Z zapisem na akcje nowej emisji wiąże się obowiązek opłacenia akcji, na które inwestor się zapisuje. W sytuacji, kiedy posiadacz PP nie zdecyduje się na jego wykonanie, instrument wygasa bez żadnych skutków prawnych dla jego posiadacza.</p> <p>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA: Ryzyko analogiczne jak w przypadku akcji: Ryzyko makroekonomiczne Ryzyko polityczne Ryzyko rynkowe Ryzyko płynności Ryzyko branżowe Ryzyko emitenta Ryzyko kredytowe.</p> <p>Ryzyko specyficzne: Ryzyko terminu notowania - w przypadku, gdy PP są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, nabywca PP obowiązany jest pamiętać, że PP jest przedmiotem notowania na rynku regulowanym jedynie w ściśle określonym terminie. Jeżeli nabywca PP nie zamierza dokonać zapisu na akcje nowej emisji w pełnej wysokości, musi liczyć się z faktem, że zbycie praw poboru po okresie notowania nie jest możliwe i po upływie tego terminu nabywca nie otrzyma żadnej zapłaty.</p> <p><u>DMBH zwraca szczególnie uwagę na:</u> Ryzyko płynności - ze względu na ograniczoną liczbę PP winien liczyć się z ze zwiększonym ryzykiem płynności, które generalnie w przypadku PP jest większe w przypadku spółek o niskiej kapitalizacji, mniejszej liczbie akcji dopuszczonych do obrotu giełdowego lub ograniczonej liczby akcji w wolnym obrocie (tzw. Free float). W przypadku niskiej płynności istnieje duże ryzyko zbycia PP po cenie niższej niż wartość teoretyczna PP lub może wystąpić okresowy brak możliwości zbycia PP po cenie akceptowanej przez Klienta lub zbliżonej do teoretycznej ceny PP. Ryzyko rynkowe - notowania praw poboru często charakteryzują się znacznymi wahaniami cen i są silnie skorelowane z ceną akcji w terminie notowania PP. Generalnie - im wyższy wzrost ceny akcji w okresie notowania PP, tym spodziewana cena PP może być wyższa.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>CERTYFIKATY INWESTYCYJNE („CI”) FIZ Papiery wartościowe emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte („Fundusz, FIZ”) emitowane w seriach. CI reprezentują prawa majątkowe uczestników funduszu (udział w funduszu inwestycyjnym).</p> <p>Certyfikat inwestycyjny przedstawia wartość aktywów netto FIZ („WAN”) przypadających na 1 certyfikat na dzień wyceny. Wartość certyfikatu nie ma charakteru stałego, lecz podlega zmianie w czasie w zależności od wartości aktywów wchodzących w skład funduszu w następstwie zarządzania funduszem i realizacji polityki inwestycyjnej. WAN na jeden certyfikat jest określana okresowo w dniu wyceny aktywów funduszu. W przypadku FIZ posiadających siedzibę na terenie Polski, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, WAN musi być ustalona nie rzadziej niż raz na 3 miesiące. Generalnie w przypadku FIZ, dla których przedmiotem polityki inwestycyjnej są instrumenty finansowe, wycena realizowana jest w okresach miesięcznych.</p> <p>Wartość certyfikatów zależy od sposobu realizacji polityki inwestycyjnej Funduszu, która przekłada się na wartość aktywów netto Funduszu.</p> <p>Posiadacz certyfikatu ma prawo do części dochodów i przychodów funduszu (jeżeli dopuszcza to statut), a także może mieć prawo do udziału i głosowania w radzie inwestorów lub w zgromadzeniu inwestorów oraz prawo pierwszeństwa do objęcia certyfikatów nowej emisji. Certyfikat może być przedmiotem obrotu na rynku regulowanym.</p> <p>Zasady prowadzenia polityki inwestycyjnej oraz klasy aktywów, w które inwestuje Fundusz, określają statut Funduszu oraz prospekt emisyjny lub memorandum informacyjne (w przypadku funduszy publicznych) albo warunki emisji (w przypadku funduszy niepublicznych). W szczególności mogą to być wskazane poniżej klasy aktywów lub ich kombinacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcje, obligacje, indeksy giełdowe, surowce, waluta, prawa pochodne, jednostki uczestnictwa funduszy otwartych, ETF etc.. <p>Ogólny podział: Ze względu na sposób dystrybucji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - publiczne, - niepubliczne. 	<p>Wyniki realizowanej przez FIZ polityki inwestycyjnej przekładają się na zmiany ceny notowanych na rynku CI. Dobre wyniki FIZ odzwierciedlone wzrostem WAN (przykładowo inwestycje w przedsięwzięcia, które przyniosło wysoką stopę zwrotu) przekładają się na wzrost ceny notowanych na rynku CI. W przypadku wzrostu ceny CI powyżej ceny zakupu inwestor odnotowuje zysk.</p> <p>Złe wyniki FIZ odzwierciedlone spadkiem WAN (przykładowo bankructwo przedsiębiorstwa, w które zainwestował Fundusz) przekładają się na spadek ceny notowanych na rynku CI. W przypadku spadku ceny CI poniżej ceny zakupu inwestor musi zaakceptować stratę na inwestycji.</p> <p>Inwestor winien być świadomy tego, że wyniki Funduszu osiągnięte w przeszłości nie stanowią gwarancji osiągnięcia ich w przyszłości oraz faktu, że jedyną miarodajną wyceną wartości CI jest WAN przypadająca na certyfikat. W okresach pomiędzy określeniami WAN, cena CI na rynku regulowanym może być przedmiotem zmiany, a wpływ na cenę CI ma głównie występujące ryzyko płynności oraz ryzyko rynkowe.</p> <p>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA:</p> <p>Ryzyko makroekonomiczne Ryzyko polityczne Ryzyko płynności Ryzyko branżowe</p> <p>Ze względu na inwestowanie w różne klasy aktywów oraz dywersyfikację aktywów ryzyko emitenta oraz ryzyko kredytowe w przypadku FIZ ma mniejsze znaczenie, z zastrzeżeniem funduszy charakteryzujących się niską dywersyfikacją aktywów (skoncentrowane).</p> <p>Ryzyka specyficzne: Ryzyko polityki inwestycyjnej - wyniki inwestycyjne Funduszu, są następstwem polityki inwestycyjnej. Niewłaściwe założenia polityki mają bezpośredni wpływ na realizację celu inwestycyjnego wyrażonego oczekiwana stopa zwrotu z inwestycji w określonym czasie (wzrost wartości aktywów netto CI) oraz bezpośredniego wpływu cenę CI w obrocie regulowanym (w przypadku FIZ publicznych) oraz jego zmienność cenowa. Ryzyko zarządzania - realizacja polityki inwestycyjnej uzależniana jest od prawidłowości podejmowanych decyzji inwestycyjnych, zarządzaniem ryzykiem oraz przewidywania sytuacji rynkowej przez zarządzającego(ych) FIZ. Inwestor winien być świadomy faktu, że realizacja polityki inwestycyjnej jest obarczona błędem czynnika ludzkiego, a wyniki analogicznej polityki inwestycyjnej realizowanej przez różnych zarządzających mogą być zróżnicowane. Ryzyko rynkowej wyceny CI - w związku z ograniczoną płynnością istniejącego ryzyko, że cena możliwa do uzyskania w wyniku transakcji na rynku regulowanym będzie mniejsza niż aktualna wycena aktywów netto funduszu. Ryzyko związane z przechowywaniem aktywów w funduszu - zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa aktywa przechowywane są w banku depozytariuszu. Ewentualne ryzyko może powstać w przypadku upadłości banku depozytariusza.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>Ze względu na rodzaj, strukturę aktywów oraz charakter polityki inwestycyjnej (podział modelowy):</p> <ul style="list-style-type: none"> - akcyjne, - mieszane, - dłużne, - pieniężne, - inne: nieruchomości; sekuryzacyjne, absolutnej stopy zwrotu etc. <p>Ze względu na cel inwestycyjny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - agresywnego wzrostu, - wzrostu kapitałowego, - globalnej ekonomii, - akcyjne: małych, dużych spółek, skoncentrowane, - obligacyjne, skarbowe, pieniężne, - inne. <p>Klient chcący zamknąć inwestycje w CI przedstawia CI do wykupu funduszowi, który dokonuje ich umorzenia.</p> <p>Statut funduszu inwestycyjnego zamkniętego określa przesłanki, tryb i warunki wykupywania certyfikatów inwestycyjnych oraz terminy i sposób dokonywania ogłoszeń o wykupie certyfikatów.</p> <p>W przypadku CI dopuszczonych do obrotu regulowanego, Klient poza możliwością przedstawienia do wykupu i umorzenia CI uzyskuje możliwość ich zbycia (lub nabycia) w miejscu notowania certyfikatów po cenie notowania ich na tym rynku.</p>	<p>Ryzyko związane z rozliczeniem transakcji przez fundusz - transakcje nabycia aktywów zawierane przez Fundusz, rozliczane są przez bank depozytariusz. Ewentualne ryzyko może powstać w przypadku upadłości banku depozytariusza lub niewykonywania bądź nienależytego wykonywania obowiązków przez ten podmiot.</p> <p>DMBH zwraca szczególną uwagę na:</p> <p>Ryzyko polityki inwestycyjnej oraz Ryzyko zarządzającego oraz dla CI dopuszczonych do obrotu regulowanego na:</p> <p>Ryzyko rynkowej wyceny CI - w tym przypadku Klient przed nabyciem lub zbyciem CI winien zapoznać się dokładnie z ostatnią wyceną aktywów netto przypadających na 1 certyfikat ze względu na ryzyko, że cena możliwa do uzyskania w wyniku transakcji na rynku regulowanym może być mniejsza niż aktualna wycena aktywów netto funduszu w szczególności, jeżeli płynność CI jest niska.</p> <p>Ryzyko braku wykupu certyfikatów w terminie - w przypadkach szczególnych może dojść do sytuacji, w której fundusz wskutek braku płynności aktywów funduszu nie może dokonać ich zbycia i w rezultacie nie być w stanie dokonać wykupu wszystkich zgłoszonych CI do wykupu.</p> <p>Ryzyko płynności - inwestor winien liczyć się z ograniczeniem możliwości sprzedaży lub zakupu CI na rynku regulowanym na skutek ograniczonej liczby posiadaczy CI oraz braku możliwości zbycia lub nabycia CI bez istotnego wpływania na poziom cen rynkowych, jak również winien liczyć się z ryzykiem, że umorzenie certyfikatów możliwe jest jedynie w terminie określonym w statucie.</p> <p>W przypadku niskiej płynności istnieje duże ryzyko zbycia certyfikatu po cenie niższej niż WAN na CI lub może wystąpić okresowy brak możliwości zbycia CI po cenie akceptowalnej przez Klienta lub zbliżonej do ostatniego WAN.</p> <p>Ryzyko dźwigni finansowej - w związku z efektem dźwigni finansowej inwestor posiadający CI Funduszu inwestującego w instrumenty pochodne musi się liczyć z ryzykiem spotęgowania strat finansowych poniesionych przez Fundusz w kwocie nieproporcjonalnej do zaangażowanego przez Fundusz kapitału, o ile na skutek niekorzystnych zmian rynkowych Fundusz będzie zobowiązany do uzupełnienia zabezpieczenia otwartych pozycji w prawach pochodnych lub ich zamknięcia po niekorzystnych dla siebie cenach.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>PRODUKT STRUKTURYZOWANY („PS”) Instrument finansowy, w którym emitent zobowiązuje się w stosunku do nabywcy (Klienta), że w terminie wykupu instrumentu wypłaci mu kwotę rozliczenia kalkulowaną według określonego wzoru.</p> <p>PS jest hybrydowym instrumentem finansowym złożonym z minimum dwóch aktywów: podstawowego - przynoszącego stały i pewny dochód (np. obligacja, lokata) - oraz jednego lub kilku instrumentów pochodnych (opcja, kontrakt terminowy), które zgodnie z założeniami mają zapewnić osiągnięcie zysku.</p> <p>Wartość PS jest uzależniona od wartości określonego wskaźnika(ów) rynkowego, na którym została oparta formuła obliczenia ceny odkupu, najczęściej kursu akcji lub koszyków akcji, wartości indeksów giełdowych etc.</p> <p>Ze względu na ostateczny sposób rozliczenia PS dzieli się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PS z całkowitą lub częściową gwarancją kapitału - w przypadku niekorzystnych zmian i niezrealizowania celów inwestycyjnych inwestor otrzymuje całość lub część zainwestowanego kapitału, - PS bez gwarancji kapitału - inwestor otrzymuje wartość aktywów netto na dzień wykupu. 	<p>Wynik inwestycji w PS uzależniony jest przede wszystkim od konstrukcji instrumentu oraz warunków rynkowych. Wpływ warunków rynkowych na profil wypłaty oraz formuła obliczeniowa ceny odkupu przedstawiane są przez emitenta danego PS.</p> <p>W negatywnych warunkach rynkowych w zależności od konstrukcji PS może on gwarantować całkowitą albo częściową ochronę kapitału albo też jej brak. W pozytywnych warunkach rynkowych PS może oferować ograniczoną albo teoretycznie nieograniczoną stopę zwrotu z inwestycji.</p> <p>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA:</p> <p>Wszystkie czynniki ryzyka dotyczące instrumentów finansowych, z których złożony jest produkt strukturyzowany oraz:</p> <p>Ryzyko rynkowe - na cenę instrumentu finansowego ma wpływ nie tylko zmiana ceny samego produktu strukturyzowanego, ale również ryzyko związane ze zmianą cen instrumentów finansowych, w oparciu o które skonstruowany jest PS. W tym przypadku ryzyko charakterystyczne dla instrumentów finansowych, na których opiera się konstrukcja PS, należy uwzględniać odpowiednio.</p> <p>Ryzyko płynności - inwestor winien liczyć się z ograniczeniem możliwości sprzedaży lub zakupu PS na rynku regulowanym na skutek ograniczonej liczby posiadaczy PS oraz braku możliwości zbycia lub nabycia PS bez istotnego wpływania na poziom cen rynkowych.</p> <p>W przypadku niskiej płynności istnieje duże ryzyko zbycia produktu strukturyzowanego po cenie niższej niż wynikająca z wyceny PS lub może wystąpić okresowy brak możliwości zbycia PS po cenie akceptowanej przez Klienta lub zbliżonej do ostatniej wyceny.</p> <p>Ryzyko dźwigni finansowej - w związku z efektem dźwigni finansowej inwestor posiadający PS emitenta inwestującego w instrumenty pochodne, musi się liczyć z ryzykiem spotęgowania strat finansowych poniesionych przez Emitenta w kwocie nieproporcjonalnej do zaangażowanego przez Emitenta kapitału (włącznie z możliwością jego całkowitej utraty), o ile na skutek niekorzystnych zmian rynkowych Emitent będzie zobowiązany do uzupełnienia zabezpieczenia otwartych pozycji w prawach pochodnych lub ich zamknięcia po niekorzystnych dla siebie cenach.</p> <p>Ryzyko kredytowe emitenta - w przypadku, gdy emitent stanie się niewypłacalny lub zbankrutuje przed terminem ostatecznego rozliczenia, inwestor może nie odzyskać zainwestowanego kapitału. W takim przypadku nie ma zastosowania gwarancja zainwestowanego kapitału w terminie wykupu.</p> <p>Ryzyko utraty gwarancji kapitału - w przypadku PS z gwarancją kapitału w terminie wykupu oraz wcześniejszego wycofania się z inwestycji poprzez umorzenie PS inwestor musi liczyć się z ryzykiem utraty gwarancji kapitału.</p>

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>WARRANTY</p> <p>Instrument finansowy, którego cena jest zależna od ceny instrumentu bazowego.</p> <p>Warrant opcyjny daje prawo jego posiadaczowi do zakupu lub sprzedaży określonego instrumentu bazowego w określonej liczbie (lub świadczenia pieniężnego), po ustalonej cenie oraz w ściśle określonym terminie.</p> <p>Wyróżnia się również warranty subskrypcyjne, które dają prawo do objęcia akcji przyszłych emitenta po cenie wykonania.</p> <p>Wystawcą warrantu jest jedna zdefiniowana osoba prawna, w związku z czym brak jest możliwości zajęcia pozycji krótkiej przez nabywcę warrantu.</p> <p>Wyróżnia się dwa rodzaje warrantów:</p> <p><i>Warrant kupna („call”)</i> - daje nabywcy prawo odpowiednio do kupna instrumentu bazowego po cenie umownej lub świadczenia pieniężnego, gdy cena bieżąca instrumentu bazowego jest wyższa od umownej.</p> <p><i>Warrant sprzedaży („put”)</i> - dający nabywcy prawo odpowiednio do sprzedaży instrumentu bazowego po cenie umownej lub świadczenia pieniężnego, gdy cena bieżąca instrumentu bazowego jest niższa od umownej.</p> <p>Podział warrantów, ze względu na termin wykonania:</p> <p><i>amerykański</i> - daje nabywcy prawo uzyskania od wystawcy wypłaty świadczenia w całym okresie notowania warrantu,</p> <p><i>europijski</i> - dające nabywcy prawo uzyskania wypłaty świadczenia jedynie w dacie zakończenia okresu notowania warrantu (dacie wygaśnięcia),</p> <p><i>atlantycki (bermudzki)</i> - dające nabywcy prawo uzyskania wypłaty świadczenia w określonych przez wystawcę terminach.</p>	<p>Inwestycja w warranty wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty (tzw. premii) w momencie nabycia instrumentu. Premia ta jest zapłatą nabywcy warrantu za gotowość realizacji obowiązków wynikających z instrumentu przez jego wystawcę w momencie jego wygaśnięcia. Maksymalna strata, jaką może ponieść nabywca warrantu, ograniczona jest do wysokości zapłaconej premii.</p> <p>W przypadku nabycia warrantu kupna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jeżeli kurs rozliczeniowy jest niższy lub równy kursowi wykonania, to strata równa jest zapłaconej premii, - jeżeli kurs rozliczenia jest wyższy niż kurs wykonania i niższy lub równy kursowi wykonania powiększony o premię to strata równa jest kursowi rozliczeniowemu pomniejszonemu o kurs wykonania i premię (strata jest niższa niż zapłacona premia), - jeżeli kurs rozliczenia jest wyższy niż kurs wykonania powiększony o premię, to zysk równy jest kursowi rozliczeniowemu pomniejszonemu o kurs wykonania i premię. <p>Inwestycja w warranty kupna osiąga próg rentowności (generuje zysk) w momencie, kiedy cena rozliczeniowa jest większa niż kurs wykonania powiększony o zapłaconą premię. Teoretycznie zysk z inwestycji w warranty kupna jest nieograniczony, a strata ograniczona jest do wysokości zapłaconej premii.</p> <p>W przypadku nabycia warrantu sprzedaży:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy lub równy kursowi wykonania, to strata równa jest zapłaconej premii, - jeżeli kurs rozliczenia jest niższy niż kurs wykonania i wyższy lub równy kursowi wykonania pomniejszony o premię, to strata równa jest kursowi wykonania pomniejszonemu o kurs rozliczeniowy i premię (strata jest niższa niż premia), - kiedy kurs rozliczenia jest niższy niż kurs wykonania pomniejszony o premię, zysk równy jest kursowi wykonania pomniejszonemu o kurs rozliczeniowy i premię. <p>Inwestycja w warranty sprzedaży osiąga próg rentowności (generuje zysk) w momencie, kiedy cena rozliczeniowa jest niższa niż kurs wykonania pomniejszony o zapłaconą premię. Zysk z inwestycji w warranty sprzedaży nie może być wyższy niż kurs wykonania pomniejszony o premię, a strata ograniczona jest do wysokości zapłaconej premii.</p> <p><u>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA:</u></p> <p>Wszystkie czynniki ryzyka dotyczące instrumentów finansowych, na które wystawiony jest warrant.</p> <p>Ryzyko specyficzne:</p> <p>Ryzyko rynkowe - na ryzyko rynkowe w przypadku warrantów ma wpływ zarówno ryzyko zmiany ich cen, jak i ryzyko związane ze zmianami wartości instrumentu bazowego, ponieważ cena warrantu zależy od wartości instrumentu bazowego.</p> <p>Ryzyko płynności - inwestor winien liczyć się z ograniczeniem płynności w obrocie warrantami na rynku regulowanym oraz braku możliwości zawarcia transakcji bez istotnego wpływu na poziom ceny rynkowej warrantu.</p> <p>Ryzyko kredytowe emitenta - w przypadku, gdy emitent stanie się niewypłacalny lub zbankrutuje przed terminem ostatecznego rozliczenia, inwestor może utracić część lub całość zainwestowanego kapitału w warranty oraz nie wykonać prawa przysługującego z posiadanego warrantu.</p>

VI. INSTRUMENTY FINANSOWE, Z KTÓRYMI ZWIĄZANY JEST OBOWIĄZEK WNOŠENIA DEPOZYTÓW ZABEZPIEZAJĄCYCH

Cechą charakterystyczną instrumentów finansowych, z którymi związany jest obowiązek wnoszenia depozytu zabezpieczającego, jest występujący efekt DŹWIGNI FINANSOWEJ. Przed rozpoczęciem inwestycji w ww. instrumenty Klient powinien być świadomy faktu występowania efektu dźwigni finansowej oraz negatywnego wpływu na jego inwestycje w przypadku niekorzystnych dla Klienta zmian kursu instrumentu finansowego, co może doprowadzić do nieproporcjonalnych strat w stosunku do wniesionego **kapitału, w tym do jego całkowitej utraty, a nawet do poniesienia straty przewyższającej wysokość zainwestowanego kapitału.**

Obowiązek wnoszenia depozytu zabezpieczającego jest związany w szczególności z następującymi instrumentami finansowymi:

- jednostki indeksowe („JI”) oraz opcje - wniesienie depozytu tylko w przypadku wystawienia JI lub opcji,
- kontrakty terminowe - nabycie lub zbycie kontraktu terminowego.

Ogólne informacje na temat depozytów zabezpieczających

- Zawarcie transakcji dotyczącej instrumentu finansowego, z którym związany jest obowiązek wniesienia depozytu zabezpieczającego, uzależnione jest od wniesienia przez Klienta depozytu zabezpieczającego („DZ”), w wysokości określonej przez DMBH.
- DZ wnoszony jest w formie środków pieniężnych. DMBH określa minimalną wysokość DZ dla poszczególnych rodzajów instrumentów finansowych. Obniżenie wysokości DZ poniżej minimalnej wysokości DZ określonej przez DMBH wywołuje obowiązek uzupełnienia DZ przez Klienta.
- W przypadku, gdy po dokonaniu przez DMBH ostatecznych rozliczeń po sesji lub dniu obrotu wartość DZ Klienta z tytułu zawartych transakcji lub posiadanych pozycji obniży się poniżej minimalnej wartości DZ, Inwestor zobowiązany jest do jego uzupełnienia do wysokości wymaganego przez DMBH poziomu DZ najpóźniej na 15 minut przed rozpoczęciem kolejnej sesji notowań tych instrumentów finansowych.
- W przypadku nieuzupełnienia DZ przez Klienta DMBH, na podstawie upoważnienia od Klienta zawartego w Umowie lub odrębnym oświadczeniu, ma prawo do:
  - 1) zamknięcia wybranych przez DMBH otwartych pozycji Inwestora w derywatach,
  - 2) sprzedaży wybranych przez DMBH instrumentów finansowych, znajdujących się na rachunkach Inwestora, i zaspokojenia kwoty roszczeń DMBH z uzyskanych w ten sposób środków pieniężnych, lub
  - 3) zaspokojenia kwoty roszczeń DMBH ze środków znajdujących się na rachunku pieniężnym Inwestora.
- Szczegółowe zasady wnoszenia, utrzymywania, uzupełniania depozytu zabezpieczającego oraz działań DMBH związanych z zawieraniem transakcji na instrumentach finansowych, z którymi związany jest obowiązek depozytu zabezpieczającego, określa właściwy regulamin.

OPIS MECHANIZMU DŹWIGNI FINANSOWEJ

Dźwignia finansowa jest wielkością wyrażoną stosunkiem rzeczywistej wartości instrumentu finansowego do kapitału wnoszonego przez Klienta w postaci depozytu zabezpieczającego w chwili zawarcia transakcji. Oznacza to, że Klient może zawierać transakcje o wartości nominalnej znacznie przekraczającej depozyt zabezpieczający, tj. wartości wynikającej z wielkości dźwigni finansowej. Wielkość dźwigni (zwana też inaczej lewarem lub mnożnikiem) w przypadku instrumentów finansowych rynku regulowanego - podawana jest publicznie w standardzie danego instrumentu pochodnego, warunkach emisji i obrotu lub innym dokumencie o podobnym charakterze. Informacja podawana jest do wiadomości Klientów za pośrednictwem DMBH, na stronie podmiotu organizującego rynek regulowany lub dopuszczającego do obrotu regulowanego.

Przykład:

Dźwignia finansowa (lewar; L) oznaczona jako: 1:10.

Oznacza to, że Klient może zawierać transakcje o wartości nominalnej 10 jednostek, ale jest zobowiązany do wniesienia minimalnego kapitału w postaci depozytu zabezpieczającego w wysokości jednej jednostki (inaczej depozyt zabezpieczający = 10% nominalnej wartości transakcji).

Biorąc pod uwagę powyższe, efekt dźwigni finansowej polega na możliwości poniesienia przez Klienta, na skutek niewielkich zmian kursu instrumentu finansowego, nieproporcjonalnych (ponadprzeciętnych) strat lub zysków w stosunku do wniesionego kapitału. **W przypadku niekorzystnych dla Klienta zmian kursu instrumentu finansowego może to doprowadzić do częściowej lub całkowitej utraty wniesionego depozytu, a nawet poniesienia strat znacznie przewyższających wartość wniesionego depozytu.**

Generalnie im większa dźwignia finansowa, tym większe ryzyko spotęgowania strat finansowych (lub zysków) nieproporcjonalnie do wniesionego kapitału.

CHARAKTERYSTYKA INSTRUMENTU FINANSOWEGO	WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<p>JEDNOSTKI INDEKSOWE („JI”)</p> <p>Są to instrumenty pochodne, które odzwierciedlają zmiany procentowe wartości danego indeksu giełdowego i tym samym umożliwiają inwestycję równoważną nabyciu portfela akcji wchodzących w skład tego indeksu.</p> <p>Ji jest niesymetrycznym instrumentem finansowym - wystawca Ji oraz jej nabywca nie mają równych praw i obowiązków.</p> <p>Nabywca jednostki indeksowej płaci jej wystawcy cenę jednostki (premię).</p> <p>Wystawca Ji zajmuje pozycję krótką analogiczną do pozycji krótkiej w derywatach. Z wystawieniem Ji związany jest obowiązek wniesienia depozytu zabezpieczającego oraz jego uzupełniania w przypadku zaistnienia niekorzystnych zmian rynkowych, jak również możliwość poniesienia nieproporcjonalnych strat w stosunku do zainwestowanego kapitału w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych.</p> <p>Nabywca jednostki może zamknąć swoją pozycję na dwa sposoby - przez wystawienie jednostki indeksowej albo przez wykonanie jednostki indeksowej (losowo dobierana jest strona zawierająca pozycję krótką).</p> <p>Wystawca może zamknąć pozycję przez nabycie jednostki indeksowej.</p> <p>Kurs Ji zależy od wartości indeksu giełdowego. Wzrost cen akcji wchodzących w skład indeksu wiąże się ze wzrostem wartości indeksu i wzrostem kursu Ji. Analogicznie spadek cen akcji wchodzących w skład indeksu przekłada się na spadek kursu Ji.</p> <p>W przypadku nabycia (zajęcia pozycji długiej) Ji wzrost kursu Ji wiąże się z zyskiem, natomiast spadek Ji wiąże się ze stratą. Analogicznie, w przypadku sprzedaży (zajęcia pozycji krótkiej) Ji wzrost kursu Ji wiąże się ze stratą, natomiast spadek Ji wiąże się z zyskiem.</p>	<p>NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA:</p> <p>Wszystkie czynniki ryzyka dotyczące instrumentów finansowych, na które wystawiony jest Ji.</p> <p>Ryzyka specyficzne:</p> <p>Ryzyko wystawienia jednostki - inwestor wystawiający Ji (zajęcie pozycji krótkiej) musi liczyć się z możliwością strat finansowych przekraczających wartość zainwestowanego kapitału w przypadku, gdy na skutek niekorzystnych zmian rynkowych wystąpi konieczność wywiązania się z zobowiązań wynikających z zajętej pozycji. W przypadku wystawienia Ji należy brać pod uwagę ryzyko właściwe dla derywatów. Ponadto niezależnie od woli inwestora Ji wystawione przez inwestora mogą zostać wylosowane do wykonania jednostki.</p> <p>Ryzyko związane z odległym terminem wygaśnięcia - w przypadku odległego czasu wygaśnięcia jednostek indeksowych istnieje ryzyko, że indeks będący instrumentem bazowym przestanie być kalkulowany.</p> <p>Ryzyko związane z wykonaniem jednostki - ryzyko związane z faktem, że inwestor wykonujący jednostkę otrzymuje kwotę rozliczenia na podstawie wartości indeksu z otwarcia rynku w dniu następnym bez znajomości jej w chwili zgłoszenia do wykonania. W tym przypadku inwestor narażony jest na ryzyko zmiany wartości indeksu pomiędzy zamknięciem sesji w dniu, w którym jednostka została zgłoszona do wykonania, a otwarciem w dniu następnym.</p> <p>DMBH zwraca szczególną uwagę na fakt, że instrument finansowy jest niesymetryczny, a wystawca narażony jest dodatkowo na ryzyko dźwigni finansowej oraz poniesienia strat wynikających z efektu dźwigni finansowej, podczas gdy nabywca do wysokości premii. Ponadto w przypadku Ji DMBH zwraca uwagę na:</p>

KONTRAKTY TERMINOWE („KT”)

Instrumenty finansowe będące instrumentami pochodnymi, które są umową pomiędzy dwiema stronami, z których jedna zobowiązuje się do kupna, a druga do sprzedaży, w ściśle określonym, przyszłym terminie (dniu wygaśnięcia) i po ściśle określonej w momencie zawarcia transakcji cenie, określonej ilości instrumentu bazowego lub dokonania równoważnego rozliczenia pieniężnego.

Instrumentami bazowymi dla KT mogą być między innymi indeksy giełdowe, akcje, obligacje, waluty. W przypadku polskiego rynku regulowanego instrumentem bazowym są indeksy, wybrane akcje oraz waluty - zamiast dostawy instrumentu bazowego stosuje się równoważne rozliczenie pieniężne.

KT jest symetrycznym instrumentem pochodnym - inwestorzy zajmujący pozycję długą lub krótką mają równe prawa i obowiązki. Obie strony transakcji terminowej mają obowiązek wywiązania się z zobowiązań wynikających z zajętych pozycji.

Zwyczaj KT (zajęcie pozycji krótkiej) oczekuje spadku kursu instrumentu bazowego.

Nabywca KT (zajęcie pozycji długiej), oczekuje wzrostu kursu instrumentu bazowego.

Rozliczenie pomiędzy stronami transakcji terminowej oraz konieczność uregulowania zobowiązań wynikających z zajętych pozycji odbywa się codziennie po zakończeniu sesji giełdowej w odniesieniu do ceny rozliczeniowej danej serii KT. Kurs KT podawany jest w punktach, natomiast cena jest iloczynem kursu oraz mnożnika właściwego dla danego standardu. W związku z powyższym w przypadku KT inwestor ma do czynienia z efektem dźwigni finansowej.

W przypadku nabycia (zajęcia pozycji długiej) KT wzrost kursu KT wiąże się z zyskiem, natomiast spadek KT wiąże się ze stratą:

- jeżeli kurs rozliczeniowy jest niższy niż kurs nabycia KT, to strata równa jest iloczynowi mnożnika właściwego dla danego standardu oraz różnicy między kursem nabycia KT i kursem rozliczeniowym,
- jeżeli kurs rozliczeniowy jest równy kursowi nabycia KT, to brak jest zysku i straty;
- jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy niż kurs nabycia KT, to zysk równy jest iloczynowi mnożnika właściwego dla danego standardu oraz różnicy między kursem rozliczeniowym i kursem nabycia KT.

Ryzyko rynkowe - na ryzyko rynkowe w przypadku jednostek indeksowych ma wpływ zarówno ryzyko zmiany ich cen, jak i ryzyko związane ze zmianami wartości instrumentu bazowego, ponieważ kurs jednostek indeksowych zależy od wartości instrumentu bazowego. Cena jednostki jest odzwierciedleniem działania sił podaży i popytu i nie zawsze odzwierciedla zachowanie indeksu.

Ryzyko płynności - inwestor winien liczyć się z ograniczeniem płynności JI na skutek ograniczonej liczby inwestorów wystawiających JI.

NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA:

Wszystkie czynniki ryzyka dotyczące instrumentu bazowego oraz:

Ryzyka specyficzne:

Ryzyko rynkowe - na ryzyko rynkowe w przypadku KT ma wpływ zarówno ryzyko zmiany ich cen, ale również ryzyko związane ze zmianami wartości instrumentu bazowego, ponieważ cena KT zależna jest od ceny instrumentów bazowych. W tym przypadku ryzyko charakterystyczne dla instrumentu bazowego należy uwzględnić odpowiednio. Ponadto cena KT jest odzwierciedleniem działania sił podaży i popytu na tych instrumentach finansowych i może nie odzwierciedlać teoretycznej wartości instrumentu bazowego,

Ryzyko dźwigni finansowej - inwestor inwestujący w KT w związku z efektem dźwigni finansowej, musi się liczyć z możliwością spotęgowania strat finansowych nieproporcjonalnie do wniesionego kapitału (depozytu zabezpieczającego) włącznie z możliwością jego całkowitej utraty, jeżeli na skutek niekorzystnych zmian rynkowych dla inwestora wystąpi konieczność jego uzupełniania w celu zabezpieczenia otwartych pozycji lub ich zamknięcia.

Ryzyko płynności - inwestor winien liczyć się z ograniczeniem płynności niektórych serii kontraktów terminowych w obrębie danego standardu, jak i pomiędzy różnymi standardami, np. kontrakty terminowe na akcje, obligacje.

Ryzyko walutowe - w przypadku inwestycji w obcej walucie możliwość poniesienia strat finansowych na skutek zmiany kursów walutowych.

Inwestycje w kontrakty terminowe są obciążone wysokim ryzykiem. Inwestor przed podjęciem decyzji inwestycyjnej w kontrakty terminowe winien posiadać wiedzę na temat konstrukcji KT, zasad obrotu oraz obowiązków wynikających z obrotem tymi instrumentami finansowymi, jak również posiadać doświadczenie niezbędne do właściwego oszacowania poziomu ryzyka.

W przypadku sprzedaży (zajęcia pozycji krótkiej) KT wzrost kursu KT wiąże się ze stratą, natomiast spadek KT wiąże się z zyskiem:

- jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy niż kurs nabycia KT, to strata równa jest iloczynowi mnożnika właściwego dla danego standardu oraz różnicy między kursem rozliczeniowym i kursem nabycia KT,
- jeżeli kurs rozliczeniowy jest równy kursowi nabycia KT, to brak jest zysku i straty,
- jeżeli kurs rozliczeniowy jest niższy niż kurs nabycia KT, to zyska równy jest iloczynowi mnożnika właściwego dla danego standardu oraz różnicy między kursem rozliczeniowym i kursem nabycia KT.

Kontrakty terminowe emitowane są w seriach w obrębie standardu KT tj. w seriach, obejmujących KT mające ten sam instrument bazowy, sposób rozliczenia, ale różne terminy wygaśnięcia.

Zawierający kontrakt jest zobowiązany wnieść depozyt zabezpieczający, którego minimalną wartość określa izba rozrachunkowa (KDPW).

OPCJE

Instrumenty finansowe będące instrumentami pochodnymi (inaczej kontrakty opcyjne), których wartość zależy od ceny instrumentu bazowego, na który dana opcja opiewa. Instrumentem bazowym dla opcji mogą być między innymi indeksy, akcje, waluty, kontrakty terminowe, stopy procentowe, obligacje.

Opcja jest niesymetrycznym instrumentem pochodnym - wystawca opcji oraz jej nabywca nie mają równych praw i obowiązków.

Nabywca opcji ma prawo (lecz nie obowiązek) zakupu lub sprzedaży instrumentu bazowego w określonej liczbie (lub równoważnego świadczenia pieniężnego), po ustalonej cenie oraz w ściśle określonym terminie w przyszłości. W zamian za prawo płaci premię (tzw. premia opcyjna). Nabywca opcji zawsze kupuje opcję (zajmuje pozycję długą). Maksymalny zysk nabywcy jest nieograniczony, natomiast maksymalna strata jest ograniczona do wysokości zapłaconej premii.

Wystawca opcji - przeciwna strona nabywcy - ma obowiązek (lecz nie prawo) zakupu lub sprzedaży instrumentu bazowego w określonej liczbie (lub równoważnego świadczenia pieniężnego), po ustalonej cenie oraz w ściśle określonym terminie w przyszłości. Wystawca opcji otrzymuje od nabywcy premię (tzw. premia opcyjna). Wystawca opcji zawsze sprzedaje opcję, czyli zajmuje pozycję krótką (short). Maksymalny zysk wystawcy jest ograniczony do wysokości otrzymanej premii, **natomiast maksymalna strata może być nieograniczona.**

W przypadku nabycia lub zbycia opcji inwestor winien liczyć się z efektem dźwigni finansowej wynikającej z przyjętego mnożnika właściwego dla danej opcji. Wielkość dźwigni (mnożnik) podawana jest w informacjach określających standard danej opcji.

NAJWAŻNIEJSZE CZYNNIKI RYZYKA:

Wszystkie czynniki ryzyka dotyczące instrumentu bazowego oraz:

Ryzyka specyficzne:

Ryzyko wyceny opcji - inwestor winien brać pod uwagę fakt, że brak jest jednoznacznego, ogólnego sposobu wyceny opcji przed terminem wygaśnięcia, co może skutkować rozbieżnością pomiędzy wyceną opcji, którą stosuje inwestor, a jej ceną rynkową.

Ryzyko nabywcy opcji - inwestor nabywający opcje liczyć się musi z możliwością strat finansowych ograniczonych do wysokości zainwestowanego kapitału (utrata premii).

Ryzyko wystawienia opcji - inwestor wystawiający opcje musi liczyć się z możliwością strat finansowych przekraczających wartość zainwestowanego kapitału oraz dodatkowo jego uzupełnienia, ponieważ **teoretyczna wartość strat w związku z wystawieniem opcji w przypadku, gdy na skutek niekorzystnych zmian rynkowych wystąpi konieczność wywiązania się z zobowiązań wynikających z zajętej pozycji jest nieograniczona.** Potencjalna możliwość strat potęgowana jest efektem dźwigni finansowej.

Ryzyko czasu - cena opcji jest uzależniona od czasu, jaki pozostał do jej wykonania. Zbliżanie się terminu wygaśnięcia może powodować spadek wartości niektórych typów opcji przy niezmienionej cenie instrumentu bazowego.

DMBH zwraca szczególną uwagę na fakt, że instrument finansowy jest niesymetryczny, a wystawca narażony jest dodatkowo na ryzyko dźwigni finansowej oraz poniesienia strat wynikających z efektu dźwigni finansowej, podczas gdy nabywca opcji - do wysokości premii. Ponadto w przypadku opcji DMBH zwraca uwagę na:

Inwestycja w opcje wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty (tzw. premii) w momencie nabycia instrumentu. Premia ta jest zapłatą nabywcy opcji za gotowość realizacji obowiązków wynikających z instrumentu przez jego wystawcę w momencie jego wygaśnięcia.

W przypadku nabycia (zajęcia pozycji długiej) opcji kupna:

- jeżeli kurs rozliczeniowy jest niższy lub równy kursowi wykonania, to strata równa jest zapłaconej premii,
- jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy niż kurs wykonania i niższy lub równy kursowi wykonania powiększony o premię, to strata równa jest kursowi rozliczeniowemu pomniejszonemu o kurs wykonania i premię (strata jest niższa niż premia),
- jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy niż kurs wykonania powiększony o premię, to zysk równy jest kursowi rozliczeniowemu pomniejszonemu o kurs wykonania i premię.

Pozycja długa w opcji kupna osiąga próg rentowności (generuje zysk) w momencie, kiedy cena rozliczeniowa jest wyższa niż kurs wykonania powiększony o zapłaconą premię. Zysk z pozycji długiej w opcjach kupna jest teoretycznie nieograniczony, a strata ograniczona jest do wysokości zapłaconej premii.

W przypadku nabycia (zajęcia pozycji długiej) opcji sprzedaży:

- jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy lub równy kursowi wykonania, to strata równa jest zapłaconej premii,
- jeżeli kurs rozliczeniowy jest niższy niż kurs wykonania i wyższy lub równy kursowi wykonania pomniejszony o premię, to strata równa jest kursowi wykonania pomniejszonemu o kurs rozliczeniowy i premię (strata jest niższa niż premia),
- kiedy kurs rozliczeniowy jest niższy niż kurs wykonania pomniejszony o premię, to zysk równy jest kursowi wykonania pomniejszonemu o kurs rozliczeniowy i premię.

Pozycja długa w opcji sprzedaży osiąga próg rentowności (generuje zysk) w momencie, kiedy cena rozliczeniowa jest niższa niż kurs wykonania pomniejszony o zapłaconą premię. Zysk z pozycji długiej w opcjach sprzedaży nie może być wyższy niż kurs wykonania pomniejszony o premię, a strata ograniczona jest do wysokości zapłaconej premii.

W przypadku wystawienia (zajęcia pozycji krótkiej) opcji kupna:

- jeżeli kurs rozliczeniowy jest niższy lub równy kursowi wykonania, to zysk równy jest otrzymanej premii,
- jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy niż kurs wykonania i niższy lub równy kursowi wykonania powiększony o premię, to zysk równy jest sumie kursu wykonania i otrzymanej premii pomniejszonym o kurs rozliczeniowy (zysk jest niższy niż otrzymana premia),

Ryzyko płynności - inwestor winien liczyć się z ograniczeniem płynności w obrocie niektórymi opcjami oraz brakiem możliwości zamknięcia pozycji po cenie zgodnej z oczekiwaniami inwestora. Płynność opcji może być skorelowana z terminem wykonania opcji, generalnie im bliżej terminu wykonania, tym płynność opcji winna być większa, opcje na główne indeksy generalnie są bardziej płynne niż opcje na akcje lub obligacje. Płynność uzależniona może być również od rynku regulowanego, na których opcje są notowane - na dojrzałych rynkach kapitałowych płynność opcji może być większa niż na rynkach kapitałowych w początkowej.

Ryzyko rynkowe - na ryzyko rynkowe w przypadku opcji ma wpływ zarówno ryzyko zmiany ich cen, jak i ryzyko związane ze zmianami wartości instrumentu bazowego jak również wycena opcji na podstawie teoretycznego modelu wyceny opcji.

Ryzyko walutowe - w przypadku inwestycji w obcej walucie możliwość poniesienia strat finansowych na skutek zmiany kursów walutowych.

Inwestycje w opcje są obarczone wysokim ryzykiem.

Inwestor przed podjęciem decyzji inwestycyjnej w opcje winien posiadać wiedzę na temat konstrukcji opcji, zasad wyceny opcji, zasad obrotu oraz obowiązków wynikających z obrotem tymi instrumentami finansowymi jak również posiadać doświadczenie niezbędne do właściwego oszacowania poziomu ryzyka oraz zapoznać się z podstawowymi strategiami opcyjnymi celem zabezpieczenia pozycji w tych instrumentach finansowych oraz ograniczenia ryzyka strat finansowych.

- jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy niż kurs wykonania powiększony o premię, to strata równa jest kursowi rozliczeniowemu pomniejszonemu o kurs wykonania i premię.

Pozycja krótka w opcji kupna osiąga próg rentowności (generuje zysk) w momencie, kiedy cena rozliczeniowa jest niższa niż kurs wykonania powiększony o otrzymaną premię. Zysk z pozycji krótkiej w opcjach kupna ograniczony jest do wysokości otrzymanej premii, **natomiast strata jest teoretycznie nieograniczona.**

W przypadku wystawienia (zajęcia pozycji krótkiej) opcji sprzedaży:

- jeżeli kurs rozliczeniowy jest wyższy lub równy kursowi wykonania, to zysk równy jest otrzymanej premii,
- jeżeli kurs rozliczenia jest niższy niż kurs wykonania i wyższy lub równy kursowi wykonania pomniejszony o premię, to zysk równy jest sumie kursu rozliczeniowego i otrzymanej premii pomniejszonym o kurs wykonania (zysk jest niższy niż premia),
- kiedy kurs rozliczenia jest niższy niż kurs wykonania pomniejszony o premię, to strata równa jest sumie kursu rozliczeniowego i otrzymanej premii pomniejszonym o kurs wykonania.

Pozycja krótka w opcji sprzedaży osiąga próg rentowności (generuje zysk) w momencie, kiedy cena rozliczeniowa jest wyższa niż kurs wykonania pomniejszony o otrzymaną premię. Zysk z pozycji krótkiej w opcjach sprzedaży ograniczony jest do wysokości otrzymanej premii, natomiast strata ograniczona jest do wysokości kursu wykonania pomniejszonego o premię.

Najczęściej występującymi opcjami na rynkach regulowanych są opcje na indeksy lub wybrane papiery wartościowe (akcje). Na rynku regulowanym w Polsce instrumentami bazowymi są akcje oraz indeks WIG 20. Regulowanie zobowiązań dla tych opcji występuje wyłącznie w formie rozliczenia pieniężnego.

Z wystawieniem opcji związany jest obowiązek wniesienia depozytu zabezpieczającego oraz jego uzupełniania (lub zamknięcia opcji).

Opcje notowane są w seriach obejmujących wszystkie opcje danego typu z takim samym terminem wykonania.

VII. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANEGO Z KORZYSTANIEM Z NIEKTÓRYCH USŁUG MAKLERSKICH

1. PRZYJMOWANIE I PRZEKAZYWANIE ORAZ WYKONYWANIE ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Inwestowanie w instrumenty finansowe wiąże się przede wszystkim z ryzykiem charakterystycznym dla poszczególnych instrumentów finansowych. Dodatkowo DMBH wskazuje następujące czynniki ryzyka związane z korzystaniem z ww. usług niezależnie od ryzyka charakterystycznego dla poszczególnych instrumentów finansowych nimi objętych:

- Ryzyko operacyjne związane z brakiem/ nieterminowym/ nieprawidłowym wykonaniem zlecenia Klienta przez DMBH w następstwie błędu pracownika, nieprawidłowości procesu objętego usługą lub zawodności systemu informatycznego DMBH lub podmiotu, do którego zlecenie zostało przekazane do wykonania.

W tym przypadku Klient winien być świadomy, że wystąpienie zdarzenia, o którym mowa powyżej, może skutkować opóźnieniem, niewykonaniem lub nieprawidłową realizacją zlecenia Klienta lub nieprawidłowym rozrachunkiem lub rozliczeniem zawartej transakcji. Z tego tytułu Klient może ponieść stratę finansową. Zasady odpowiedzialności DMBH z tego tytułu określają właściwy regulamin usługi oraz obowiązujące przepisy prawa.

- Ryzyko związane z wykorzystywaniem przez Klienta do samodzielnego składania zleceń zaawansowanych narzędzi informatycznych (np. platformy transakcyjnej) o zróżnicowanych funkcjonalnościach. Klient powinien przed samodzielnym złożeniem zlecenia dokładnie zapoznać się z działaniem oraz funkcjonalnością takiego narzędzia informatycznego w celu upewnienia się, że składane zlecenie będzie poprawnie odzwierciedlać decyzję inwestycyjną Klienta.
- Ryzyko związane ze złożeniem przez Klienta zlecenia niezgodnego z jego decyzją inwestycyjną z powodu braku wystarczającej wiedzy Klienta na temat rodzajów zleceń na danym rynku oraz zasad obrotu określanych przez podmiot prowadzący dany rynek (np. GPW), co może skutkować brakiem realizacji takiego zlecenia lub realizacją zlecenia niezgodnego z decyzją inwestycyjną Klienta.

2. USŁUGA DORADZTWA INWESTYCYJNEGO

DMBH wskazuje następujące główne czynniki ryzyka związane z korzystaniem z usługi doradztwa inwestycyjnego:

Ryzyko zakresu instrumentów finansowych

Klient winien być świadomy, że usługa doradztwa inwestycyjnego jest świadczona wyłącznie w zakresie instrumentów finansowych, których nabycie przez Klienta możliwe jest za pośrednictwem lub w transakcji zawartej z DMBH, a zatem może nie obejmować wszystkich instrumentów finansowych, które stanowią spektrum inwestycyjne Klienta.

Ryzyko ważności rekomendacji

Rekomendacja jest ważna do momentu jej zmiany przez DMBH. Klient winien być świadomy faktu, że wykonanie rekomendacji po terminie jej ważności rekomendacji wiąże się z ryzykiem jej nieodpowiedniości i poniesienia strat finansowych.

Ryzyko niedostosowania rekomendacji do portfela modelowego

DMBH przekazuje rekomendacje inwestycyjne w formie portfela modelowego wraz z określeniem zalecanej struktury udziałów poszczególnych składników w portfelu Klientów. Klient winien być świadomy, że wynik z inwestycji może być odmienny od zakładanego w przypadku niedostosowania składu portfela do portfela modelowego lub nabywania innych instrumentów finansowych niebędących przedmiotem rekomendacji.

Ryzyko nieodpowiedniej rekomendacji

Brak wystarczających danych na temat Klienta

Rekomendacje inwestycyjne przygotowywane są na podstawie Strategii inwestycyjnej określającej zakres instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem rekomendacji inwestycyjnej oraz innych ograniczeń w zakresie rodzaju rekomendowanych instrumentów finansowych, celów inwestycyjnych lub horyzontu inwestycyjnego.

Strategia określana jest na podstawie informacji przekazanych przez klienta w formie ankiety służącej do przeprowadzenia oceny odpowiedniości, której celem jest dostosowanie świadczonych usług do indywidualnej sytuacji klienta i tym samym działanie w najlepiej pojętym interesie klienta. Istnieje ryzyko, iż przekazywane klientowi rekomendacje nie będą uwzględniały jego indywidualnej sytuacji; ryzyko takie powstaje w szczególności w przypadku wystąpienia istotnej zmiany w zakresie dotyczącym wiedzy, doświadczenia inwestycyjnego, sytuacji finansowej, celów inwestycyjnych klienta horyzontu inwestycyjnego oraz niepoinformowania o nich DMBH;

Klient winien być świadomy konieczności ujawniania DMBH wszelkich informacji mających wpływ na realizację Strategii Inwestycyjnej, w przeciwnym razie może nie odzwierciedlać stanu faktycznego.

Niewłaściwa ocena trendów inwestycyjnych przez DMBH

Klient winien być świadomy, że rekomendacje inwestycyjne wydawane są przez DMBH z należytą starannością, przez co rozumie się ich przygotowywanie i przekazywanie zgodnie z wewnątrznie przyjętymi standardami ich sporządzania, w szczególności obiektywizmem, należyтым udokumentowaniem przesłanek stanowiących podstawę wydania rekomendacji oraz najlepiej pojętym interesem Klienta.

Jednakże niewłaściwa ocena przez DMBH instrumentu finansowego, kierunku zmian rynkowych, sytuacji ekonomicznej emitenta etc. i związane tym zalecone zachowanie inwestycyjne mogą powodować, iż wyniki z inwestycji będą gorsze od oczekiwanych; w szczególności istnieje możliwość poniesienia straty pierwotnie zainwestowanego kapitału.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest związane z nieprawidłowym wykonaniem procesu wydania rekomendacji w następstwie błędu pracownika, nieprawidłowości procesu objętego usługą lub zawodnością systemu informatycznego DMBH.

W tym przypadku Klient winien być świadomy, że wystąpienie zdarzenia, o którym mowa powyżej, może skutkować brakiem lub opóźnieniem wydania rekomendacji inwestycyjnej lub wydaniem nieprawidłowej rekomendacji. Z tego tytułu Klient może ponieść stratę finansową. Zasady odpowiedzialności DMBH z tego tytułu określają właściwy regulamin usługi oraz obowiązujące przepisy prawa.

VIII. DODATKOWA INFORMACJA NA TEMAT RYZYKA ZWIĄZANEGO Z UMORZENIEM LUB KONWERSJĄ ZOBOWIĄZAŃ LUB INSTRUMENTÓW KAPITAŁOWYCH

Podstawowe informacje

9 października 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji („**Ustawa o BFG**”). Ustawa o BFG implementuje do prawa krajowego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r., ustanawiającą ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych („**BRRD**”). Ustawa o BFG określa, między innymi, zasady umorzenia lub konwersji zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych emitowanych lub oferowanych przez takie podmioty. Oznacza to, że postanowienia Ustawy dotyczą również DMBH, ponieważ określone zobowiązania DMBH oraz instrumenty kapitałowe, które klienci mogą nabywać, korzystając z usług maklerskich DMBH, mogą zostać umorzone albo podlegać konwersji. Ponadto DMBH może doradzać w zakresie instrumentów kapitałowych lub świadczyć inne usługi związane z instrumentami kapitałowymi, które mogą podlegać umorzeniu albo konwersji.

W związku z tym poniżej DMBH przedstawia ogólne informacje dotyczące niektórych uprawnień organu przymusowej restrukturyzacji, którym zgodnie z przepisami Ustawy o BFG jest Bankowy Fundusz Gwarancyjny („**Fundusz**”), oraz wpływu, jaki wykonanie tych uprawnień może mieć na prawa i obowiązki klientów, w tym związane z posiadanymi instrumentami kapitałowymi zaliczanymi do funduszy własnych zgodnie z właściwymi przepisami. Przykładem takiego instrumentu kapitałowego

są obligacje podporządkowane, o których mowa w części V niniejszego dokumentu (V. Obligacje, wybrane czynniki ryzyka).

Kompetencje Funduszu

Wydanie przez Fundusz decyzji o wszczęciu przymusowej restrukturyzacji albo decyzji o umorzeniu lub konwersji instrumentów kapitałowych uzależnione jest od spełnienia następujących warunków:

- a) dany podmiot jest zagrożony upadłością,
- b) brak jest przesłanek wskazujących, że możliwe działania nadzorcze lub działania podmiotu pozwolą we właściwym czasie usunąć zagrożenie upadłością, albo
- c) działania wobec podmiotu konieczne są ze względu na interes publiczny.

Zgodnie z przepisami Ustawy o BFG w przypadku przymusowej restrukturyzacji Fundusz może stosować następujące instrumenty:

- a) przejęcie przedsiębiorstwa,
- b) ustanowienie instytucji pomostowej,
- c) umorzenie lub konwersję zobowiązań oraz
- d) wydzielenie praw majątkowych. Fundusz może także wydać decyzję o umorzeniu lub konwersji instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez podmiot w restrukturyzacji.

Korzystając z instrumentu **przejęcia przedsiębiorstwa** (pkt a) powyżej), Fundusz może wydać decyzję o przejęciu przez inny podmiot całego przedsiębiorstwa podmiotu w restrukturyzacji (np. firmy inwestycyjnej), wybranych albo wszystkich jego praw majątkowych lub wybranych albo wszystkich zobowiązań lub praw udziałowych.

Przeniesienie praw udziałowych w podmiocie w restrukturyzacji albo przeniesienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części może nastąpić na utworzoną w tym celu instytucję pomostową (pkt b powyżej) w ramach stosowania przez Fundusz instrumentu instytucji pomostowej.

Przeniesienie w ramach ww. wymienionych instrumentów przymusowej restrukturyzacji nie wymaga uzyskania zgody właścicieli, dłużników ani wierzycieli podmiotu w restrukturyzacji, wobec którego zastosowano te instrumenty. Co za tym idzie, przeniesienie takie może nastąpić bez zgody klientów jako ewentualnych właścicieli lub wierzycieli tego podmiotu.

W ramach instrumentu umorzenia lub konwersji zobowiązań (np. zobowiązań firmy inwestycyjnej wobec klientów) Fundusz może dokonać umorzenia w całości lub w części wybranych zobowiązań podmiotu w restrukturyzacji lub dokonać ich konwersji na prawa udziałowe (w szczególności akcje). Umorzenie lub konwersja zobowiązań następuje w określonej kolejności, która różni się od kolejności zaspokajania zobowiązań w postępowaniu upadłościowym.

Ponadto, przepisy Ustawy o BFG przyznają Funduszowi uprawnienie do dokonania umorzenia lub konwersji instrumentów kapitałowych w przypadku, gdy spełnione są przesłanki określone w Ustawie o BFG. Zwracamy uwagę, że w określonych sytuacjach mogą to być instrumenty kapitałowe posiadane przez klientów DMBH, nabyte w ramach korzystania z usług maklerskich świadczonych przez DMBH.

Wpływ czynności podejmowanych przez Fundusz w ramach uprawnień wynikających z Ustawy o BFG, w tym tych opisanych powyżej, na instrumenty kapitałowe i związane z nimi prawa i obowiązki lub na inne zobowiązania podmiotu w restrukturyzacji, zależeć będzie od wielu czynników, w tym:

- a) rodzaju instrumentu lub zobowiązania oraz
- b) związanej z tym kolejności stosowania umorzenia lub konwersji lub zaspokajania zobowiązań, które mogą ulegać zmianie w trakcie przymusowej restrukturyzacji.

Skutki umorzenia lub konwersji

Na skutek czynności podejmowanych przez Fundusz wartość instrumentów kapitałowych posiadanych przez klientów DMBH może zostać zredukowana lub umorzona nawet do zera podobnie jak związane z instrumentami kapitałowymi zobowiązania podmiotu objętego działaniami Funduszu. Instrumenty kapitałowe mogą zostać zamienione na akcje lub inne prawa udziałowe w podmiocie.

Zastosowanie instrumentów przymusowej restrukturyzacji (opisanych powyżej pod nagłówkiem Kompetencje Funduszu) wobec danego podmiotu może ograniczyć możliwości zaspokojenia przez ten podmiot wiążących go zobowiązań, w tym zobowiązań związanych z instrumentami kapitałowymi (np. wypłatę odsetek z obligacji). Działania podejmowane w ramach przymusowej restrukturyzacji mogą także wpłynąć na warunki instrumentów kapitałowych (np. termin wymagalności), a płatności kwot należnych mogą być zawieszane.

Zgodnie z Ustawą o BFG wierzyciele oraz właściciele nie ponoszą strat większych niż te, które ponieśliby w sytuacji, gdyby podmiot w restrukturyzacji został zlikwidowany w ramach standardowego postępowania związanego z niewypłacalnością (np. postępowania upadłościowego). Wierzycielom oraz właścicielom, którzy zostali zaspokojeni w wyniku przymusowej restrukturyzacji w stopniu niższym, niż zostaliby zaspokojeni w postępowaniu upadłościowym, przysługuje roszczenie uzupełniające do Funduszu. Oznacza to, że w niektórych przypadkach mogą być Państwo uprawnieni do otrzymania świadczenia uzupełniającego. Wpłata takiego świadczenia uzupełniającego może nastąpić znacznie później niż data wymagalności płatności z tytułu instrumentu kapitałowego (podobnie jak może nastąpić opóźnienie w odzyskaniu wartości w przypadku niewypłacalności).

W świetle powyższego podjęcie przez Fundusz czynności wynikających z Ustawy o BFG, w tym zastosowanie instrumentów przymusowej restrukturyzacji, może skutkować całkowitą lub częściową utratą przez klientów środków zainwestowanych w określony instrument kapitałowy, w tym instrument kapitałowy nabyty za pośrednictwem DMBH albo będący przedmiotem sporządzonej przez DMBH rekomendacji inwestycyjnej.

Ponadto, podjęcie przez Fundusz czynności wynikających z Ustawy o BFG lub sugestia, że mogą być one podjęte, może wpłynąć na zachowania rynkowe w odniesieniu do instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez dany podmiot, w tym na ich cenę. Płynność rynku wtórnego takich instrumentów kapitałowych może być podatna na zmiany.

Ważne zastrzeżenie

Powyższe informacje mają charakter ogólny, są przedstawiane w uproszczeniu i mogą nie uwzględniać specyficznych okoliczności, które mogą mieć zastosowanie do Klienta.

DMBH nie świadczy usługi doradztwa prawnego. Stąd niezależnie od powyższego, biorąc pod uwagę duże skomplikowanie opisywanych w tym dokumencie regulacji zasadny jest kontakt z doradcą prawnym w celu wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości lub potencjalnego wpływu tych regulacji na prawa i obowiązki Klienta w konkretnej sytuacji (transakcji).

Informujemy także, że na prawa i obowiązki Klienta związane z instrumentami kapitałowymi mogą mieć wpływ środki prawne i instrumenty stosowane przez organy przymusowej restrukturyzacji w pozostałych państwach członkowskich Unii Europejskiej, które mogą być nieco odmiennie niż przewidziane przepisami Ustawy o BFG. Ponadto, prawo państw innych niż państwa członkowskie Unii Europejskiej może przewidywać stosowanie instrumentów i środków prawnych zbliżonych do tych, które są oparte na przepisach BRRD.

IX. RYZYKO ZWIĄZANE ZE WSKAŹNIKAMI REFERENCYJNYMI

W przypadku transakcji giełdowych na indeksowych kontraktach terminowych, dla których twórcą produktu (zgodnie z PRIIP) jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., istnieje ryzyko związane z używaniem wskaźników referencyjnych w tych kontraktach.

Przykładowe wskaźniki referencyjne: WIG20, WIG30, WIG40, WIG80, WIGESG, WIGTECH, WIGGAMES, których administratorem jest GPW Benchmark S.A.

Niektóre wskaźniki referencyjne, w tym ich metodologia, mogą podlegać zmianom wprowadzanym przez administratora danego wskaźnika referencyjnego z przyczyn regulacyjnych lub biznesowych; Administrator danego wskaźnika referencyjnego może podjąć decyzję o zaprzestaniu jego opracowywania albo odpowiedni organ może cofnąć administratorowi zezwolenie na opracowywanie danego wskaźnika;

Wskaźniki referencyjne mogą przestać być publikowane lub opracowywane w całości.

RYZYO ZMIANY METODY OPRACOWYWANIA WSKAŹNIKA REFERENCYJNEGO PRZEZ ADMINISTRATORA

Podmiot opracowujący dany wskaźnik referencyjny na podstawie posiadanego zezwolenia w ramach prowadzonej działalności jest uprawniony do wprowadzenia zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego w trybie określonym w dokumentacji wskaźnika referencyjnego opublikowanej przez administratora na jego stronie internetowej i procedurach administratora wskaźnika.

Uzasadnieniem dla dokonania zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego dla administratora może być przykładowo konieczność dostosowania metody opracowywania wskaźnika referencyjnego do wymogów Rozporządzenia BMR*, wytycznych organu nadzoru, analizy rynku bazowego dla indeksów giełdowych, analizy danych wsadowych indeksów giełdowych. Konsekwencją dokonania przez administratora zmiany w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego może być zmiana jego wartości.

Podwyższenie lub obniżenie wartości wskaźnika referencyjnego w wyniku dokonanej przez administratora zmiany w metodzie jego opracowywania może wpłynąć na wartość wzajemnych świadczeń z tytułu kontraktu terminowego /zawartej umowy, której rozliczenie oparte jest na wskaźniku referencyjnym.

RYZYO ZAPRZESTANIA OPRACOWYWANIA WSKAŹNIKA REFERENCYJNEGO W SPOSÓB TRWAŁY LUB CZASOWY PRZEZ ADMINISTRATORA

Podmiot opracowujący wskaźnik referencyjny w ramach prowadzonej działalności jest uprawniony do zaprzestania w sposób trwały opracowywania wskaźnika referencyjnego w trybie określonym w dokumentacji wskaźnika referencyjnego opublikowanej przez administratora na jego stronie internetowej, z zastrzeżeniem przewidzianych w tym zakresie uprawnień organów nadzoru.

Administrator może podjąć decyzję o zaprzestaniu opracowywania wskaźnika referencyjnego w szczególności z przyczyn biznesowych (brak zainteresowania rynkowego, zmiana rzeczywistości ekonomicznej, której pomiar był celem indeksu, a także z innych powodów, np. gdy pozyskanie danych wejściowych lub danych do parametryzacji metody obliczania indeksu jest niemożliwe lub utrudnione, bądź gdy nie jest możliwe opracowywanie indeksów giełdowych zgodnych z prawem. Informacja o zaprzestaniu opracowywania wskaźnika referencyjnego wraz ze wskazaniem daty jej wejścia w życie jest publikowana na stronie internetowej administratora.

Konsekwencją trwałego lub czasowego zaprzestania przez administratora opracowywania wskaźnika referencyjnego może być brak możliwości ustalenia wartości wzajemnych świadczeń wynikających z zawartego kontraktu terminowego w oparciu o aktualną wartość wskaźnika, na którym bazuje dany kontrakt.

* ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014

Informacja obowiązuje od dnia: 30.09.2024

**POLITYKA DZIAŁANIA W NAJLEPIEJ
POJĘTYM INTERESIE KLIENTA ORAZ
WYKONYWANIA ZLECEŃ SKŁADANYCH
PRZEZ KLIENTÓW DMBH**

POLITYKA DZIAŁANIA W NAJLEPIEJ POJĘTYM INTERESIE KLIENTA ORAZ WYKONYWANIA ZLECEŃ SKŁADANYCH PRZEZ KLIENTÓW DMBH

- 1 Niniejsza polityka reguluje zasady wykonywania oraz przekazywania zleceń klientów przez Departament Maklerski Banku Handlowego („DMBH”), mające na celu uzyskanie możliwie najlepszych wyników dla klientów. Zasady łączenia i alokacji zleceń określa oddzielna procedura.
- 2 DMBH wykonuje lub przekazuje zlecenia klientów zgodnie z postanowieniami umowy o świadczenie usług maklerskich, regulaminu oraz niniejszej polityki. W przypadku gdy DMBH nie jest uczestnikiem, członkiem lub klientem systemu obrotu, w ramach którego prowadzony jest obrót instrumentami finansowymi będącymi w ofercie DMBH, DMBH przekazuje zlecenie klienta dotyczące takich instrumentów do innej firmy inwestycyjnej, będącej uczestnikiem, członkiem lub klientem odpowiedniego systemu obrotu, w celu wykonania. W przypadku będących w ofercie DMBH instrumentów finansowych, które nie są przedmiotem obrotu w systemie obrotu, DMBH - w zależności od charakteru takiego instrumentu - przekazuje zlecenie klienta do odpowiedniego podmiotu w celu wykonania lub wykonuje zlecenie klienta zawierając transakcję lub umowę sprzedaży. Powyższe zasady stosuje się odpowiednio do innych systemów wykonywania zleceń niż systemy obrotu.

System wykonywania zleceń oznacza: rynek regulowany, alternatywny system obrotu (ASO), zorganizowaną platformę obrotu (OTF), podmiot systematycznie internalizujący transakcje, animatora rynku, inny podmiot zapewniający płynność instrumentów finansowych lub podmiot, który w państwie trzecim spełnia funkcję podobną do tych, które spełniają wyżej wymienione podmioty.

System obrotu oznacza: rynek regulowany, ASO lub OTF

- 1) DMBH okresowo, nie rzadziej niż raz w roku, ustala i weryfikuje dostępne systemy wykonywania zleceń dla instrumentów finansowych będących w ofercie DMBH. W przypadku gdy dla danego instrumentu finansowego istnieje więcej niż jeden system wykonywania zleceń, DMBH ocenia jakość wykonywania zleceń, którą zapewniają dostępne systemy i podejmuje decyzję o wyborze do wykonywania zleceń klientów tych systemów, które w przekonaniu DMBH w sposób stały pozwolą uzyskiwać możliwie najlepsze wyniki dla klienta. Przy wyborze systemu DMBH uwzględni w pierwszej kolejności czynniki określone w ust. 4 ppkt 1) - 2) zgodnie z ich wagami, a ponadto DMBH uwzględni w następującej kolejności - odpowiadającej ich wagom, czynniki obejmujące:
  - a) możliwość uzyskania i utrzymywania przez DMBH dostępu do systemu wykonywania zleceń bezpośrednio lub za pośrednictwem innej firmy inwestycyjnej oraz wpływ kosztów zapewnienia odpowiedniego dostępu na ostateczny koszt wykonywania zleceń w tym systemie, ponoszony przez klientów,
  - b) dostępne systemy rozliczeniowe,
  - c) odnotowane przerwy w obrocie,
  - d) liczbę i wielkość niezrealizowanych transakcji,
  - e) stwierdzone opóźnienia w rozliczeniu transakcji,
  - f) terminowość przekazywania potwierdzeń zawarcia transakcji, dokumentów lub komunikatów stanowiących podstawę rozliczenia,
- 2) DMBH dokonuje oceny jakości wykonywania zleceń w systemach wykonywania zleceń w ujęciu całościowym, w szczególności na podstawie informacji publikowanych przez te systemy,
- 3) w przypadku, gdy istnieje tylko jeden system wykonywania zleceń dla danego instrumentu finansowego lub pozostałe systemy nie zapewniają stałego uzyskiwania możliwie najlepszych wyników dla klienta, DMBH korzysta z jednego systemu wykonywania zleceń dla danego instrumentu finansowego. W takim przypadku DMBH wskazuje klientowi ten system przy okazji składania zleceń, uwzględnia ten system bez konieczności potwierdzenia wyboru

systemu przez klienta bądź wymaga od klienta wskazania tego systemu - w zależności od kanału składania zleceń,

- 4) zasady ustalania, weryfikacji i wyboru systemów wykonywania zleceń określone w pkt 2.1 i 2.2 stosuje się odpowiednio do podmiotów, do których DMBH przekazuje zlecenia w celu wykonania.
- 3 Systemy wykonywania zleceń wykorzystywane do wykonywania zleceń klientów:
- 1) Z uwzględnieniem ust. 3 ppkt 3), głównymi systemami wykonywania zleceń przez DMBH w Polsce jest:
    - a) rynek regulowany prowadzony przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”),
    - b) rynek regulowany prowadzony przez BondSpot S.A. („BondSpot”),
    - c) alternatywny system obrotu („ASO”) - organizowany przez GPW lub BondSpot.
  - 2) Podmiotami, do których DMBH przekazuje zlecenia klientów w celu wykonania są:
    - a) Bank Handlowy w Warszawie SA, działający na rynku międzybankowym, dla obligacji skarbowych,
    - b) odpowiedni agent transferowy/towarzystwo funduszy inwestycyjnych dla jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych-;
    - c) odpowiedni broker zagraniczny dla instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu w zagranicznych systemach obrotu,
    - d) odpowiedni emitent, wystawca lub sprzedający instrument finansowy dla instrumentów finansowych innych niż wskazane w lit. a - c powyżej, będących w danym momencie w ofercie DMBH.

Poniższe tabele przedstawiają systemy wykonywania zleceń lub podmioty wykorzystywane w odniesieniu do poszczególnych kategorii instrumentów finansowych będących przedmiotem zleceń zarówno klientów detalicznych, jak i profesjonalnych. DMBH nie wykonuje zleceń klientów prowadzących do zawarcia transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych, tj. w szczególności prowadzących do udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, w związku z czym nie określa systemów wykonywania zleceń dla takich transakcji.

Tabela 1: Systemy wykonywania zleceń wykorzystywane w odniesieniu do zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych składanych **przez klientów profesjonalnych** posiadających zawartą z DMBH:

Umowę o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych dla klienta, dla którego bezpośredni uczestnik KDPW będący bankiem prowadzi rachunek papierów wartościowych lub Umowę o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz dostarczanie instrumentów finansowych i gwarantowanie zapłaty przez brokera zagranicznego:

System wykonywania zleceń			GPW	BondSpot	ASO GPW	ASO BondSpot
Kategoria instrumentu finansowego						
1. Instrumenty udziałowe - akcje - kwity depozytowe	1.1	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 5 i 6 (od 2 000 transakcji dziennie)	X	-	X	-
	1.2	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 3 i 4 (od 80 do 1 999 transakcji dziennie)	X	-	X	-
	1.3	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 1 i 2 (od 0 do 79 transakcji dziennie)	X	-	X	-
2. Instrumenty dłużne	2.1	Obligacje	X	X	-	-
	2.2	Instrumenty rynku pieniężnego	-	-	-	-
3. Walutowe instrumenty pochodne	3.1	Kontrakty terminowe typu future i opcje dopuszczone do obrotu w systemie obrotu	X	-	-	-
	3.2	Swapy, kontrakty terminowe typu forward oraz inne walutowe instrumenty pochodne	-	-	-	-
4. Instrumenty pochodne na akcje i indeksy	4.1	Opcje i kontrakty terminowe typu future dopuszczone do obrotu w systemie obrotu	X	-	-	-
	4.2	Swapy i pozostałe instrumenty pochodne na akcje	-	-	-	-
5. Produkty będące przedmiotem obrotu giełdowego (fundusze inwestycyjne typu ETF, giełdowe papiery wartościowe i towary będące przedmiotem obrotu giełdowego)			X	-	-	-
6. Inne instrumenty finansowe			-	-	-	-

Tabela 2: Systemy wykonywania zleceń wykorzystywane w odniesieniu do zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych składanych **przez klientów detalicznych i profesjonalnych** posiadających zawartą z DMBH:

Umowę o przymowanie i przekazywanie oraz wykonywanie przez DMBH zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz prowadzenie rachunku papierów wartościowych, rejestru i rachunku pieniężnego.

System wykonywania zleceń			GPW	BondSpot	ASO GPW	ASO BondSpot
Kategoria instrumentu finansowego						
1. Instrumenty udziałowe - akcje - kwity depozytowe	1.1	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 5 i 6 (od 2 000 transakcji dziennie)	X	-	X	-
	1.2	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 3 i 4 (od 80 do 1999 transakcji dziennie)	X	-	X	-
	1.3	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 1 i 2 (od 0 do 79 transakcji dziennie)	X	-	X	-
2. Instrumenty dłużne	2.1	Obligacje	X	X	X	X
	2.2	Instrumenty rynku pieniężnego	-	-	-	-
3. Instrumenty pochodne na stopę procentową	3.1	Kontrakty terminowe typu future i opcje dopuszczone do obrotu w systemie obrotu	X	-	-	-
	3.2	Swapy, kontrakty terminowe typu forward oraz inne instrumenty pochodne na stopę procentową	-	-	-	-
4. Walutowe instrumenty pochodne	4.1	Kontrakty terminowe typu future i opcje dopuszczone do obrotu w systemie obrotu	X	-	-	-
	4.2	Swapy, kontrakty terminowe typu forward oraz inne walutowe instrumenty pochodne	-	-	-	-
5. Instrumenty pochodne na akcje	5.1	Opcje i kontrakty terminowe typu future dopuszczone do obrotu w systemie obrotu	X	-	-	-
	5.2	Swapy i pozostałe instrumenty pochodne na akcje	-	-	-	-
6. Produkty będące przedmiotem obrotu giełdowego (fundusze inwestycyjne typu ETF, giełdowe papiery wartościowe i towary będące przedmiotem obrotu giełdowego)			X	-	-	-
7. Inne instrumenty			-	-	-	-

Poniższe tabele przedstawiają informacje, do których podmiotów DMBH przekazuje zlecenia w celu wykonania w odniesieniu do poszczególnych kategorii instrumentów finansowych dla zleceń zarówno klientów detalicznych, jak i profesjonalnych.

Tabela 3: Przykładowa tabela przedstawiająca podmioty, do których przekazywane są zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych z uwzględnieniem kategorii instrumentów finansowych dla klientów profesjonalnych posiadających zawartą z DMBH:

Umowę o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych dla klienta, dla którego bank prowadzi rejestr zagranicznych instrumentów finansowych:

Kategoria instrumentu finansowego			System wykonywania zleceń	Broker 1	Broker 2	Broker 3
1. Instrumenty udziałowe - akcje - kwity depozytowe	1.1	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 5 i 6 (od 2 000 transakcji dziennie)		X	X	X
	1.2	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 3 i 4 (od 80 do 1999 transakcji dziennie)		X	X	X
	1.3	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 1 i 2 (od 0 do 79 transakcji dziennie)		X	X	X
2. Produkty będące przedmiotem obrotu giełdowego (fundusze inwestycyjne typu ETF, giełdowe papiery wartościowe i towary będące przedmiotem obrotu giełdowego)				X	X	X
3. Inne instrumenty finansowe				-	-	-

Tabela 4 Podmioty, do których przekazywane są zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych dla klientów detalicznych i profesjonalnych posiadających zawartą z DMBH:

Umowę o wykonywanie przez DMBH zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenie rejestrów i rachunku pieniężnego.

Kategoria instrumentu finansowego			System wykonywania zleceń	SAXOBANK [Broker Zagraniczny]
1. Instrumenty udziałowe - akcje - kwity depozytowe	1.1	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 5 i 6 (od 2 000 transakcji dziennie)		X
	1.2	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 3 i 4 (od 80 do 1999 transakcji dziennie)		X
	1.3	Pasma wahań płynności dla minimalnej zmiany ceny 1 i 2 (od 0 do 79 transakcji dziennie)		X
2. Instrumenty dłużne	2.1	Obligacje		
	2.2	Instrumenty rynku pieniężnego		
3. Produkty będące przedmiotem obrotu giełdowego (fundusze inwestycyjne typu ETF, giełdowe papiery wartościowe i towary będące przedmiotem obrotu giełdowego)				X
4. Inne instrumenty finansowe				-

Na uzasadniony wniosek klienta DMBH przedstawia klientowi lub potencjalnemu klientowi szczegółową informację o podmiotach, do których przekazuje zlecenia do wykonania.

- 3) DMBH wykonuje zlecenia w systemach obrotu lub przekazuje je do wykonania w takich systemach, chyba że zlecenie dotyczy instrumentów niebędących przedmiotem obrotu w systemie obrotu lub wykonanie zlecenia poza takim systemem jest dopuszczalne na mocy przepisów prawa, a klient wyraził zgodę na takie wykonanie zgodnie z ust. 7 poniżej i nastąpi ono na warunkach nie gorszych niż w ramach systemu obrotu. Ostatni warunek nie musi zostać spełniony w przypadku gdy klient zażądał wykonania zlecenia poza

systemem obrotu. DMBH nie jest zobowiązany wykonać zlecenia poza systemem obrotu. Przed uzyskaniem zgody klienta na wykonanie zlecenia poza systemem obrotu DMBH informuje klienta o ryzyku wiążącym się z takim wykonaniem zlecenia, w szczególności ryzyku niedotrzymania warunków transakcji przez kontrahenta.

- a) Dla będących w ofercie DMBH instrumentów finansowych, które nie są przedmiotem obrotu w systemie obrotu, DMBH wykonuje zlecenia klientów na zasadach właściwych dla danego instrumentu będącego przedmiotem zlecenia klienta. Zasady te wynikają z obowiązujących przepisów prawa oraz w stosownych przypadkach może je określać inny podmiot, w szczególności emitent, producent lub twórca instrumentu finansowego,
  - b) W przypadku wykonywania przez DMBH zlecenia klienta dotyczącego instrumentów finansowych nie będących przedmiotem obrotu w systemie obrotu oraz złożenia zlecenia bez określenia przez klienta ceny, DMBH ustala godziwą cenę w odniesieniu do takiego instrumentu finansowego. DMBH ustala godziwą cenę w drodze zgromadzenia danych rynkowych, które wykorzystuje do oszacowania ceny takiego instrumentu finansowego oraz, o ile jest to możliwe, w drodze porównania tego instrumentu z podobnymi lub porównywalnymi produktami inwestycyjnymi. Powyższe nie ma zastosowania do instrumentów, dla których cena transakcji jest ustalona przez emitenta, producenta, twórcę lub w inny sposób niezależny od DMBH.
- 4) DMBH zgodnie z art. 73c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) 2017/576 z dnia 8 czerwca 2016 r. sporządza i publikuje na swojej stronie internetowej wykaz pięciu najlepszych pod względem wolumenu obrotu systemów wykonywania zleceń oraz informacje o uzyskanej jakości wykonywania zleceń. Informacja jest publikowana raz do roku na publicznie dostępnej stronie internetowej DMBH w formacie elektronicznym umożliwiającym przetwarzanie automatyczne.
- 5) Informacja publikowana jest w odniesieniu do wszystkich wykonanych zleceń klientów z podziałem na klientów detalicznych i profesjonalnych i z uwzględnieniem kategorii instrumentów finansowych.
- 6) DMBH wraz z powyższą informacją podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Spółki podsumowanie analizy i wniosków z monitorowania uzyskanej jakości wykonania zleceń w poprzednim roku.

Za publikację danych, o których mowa w pkt 4-6), odpowiada Dyrektor BKI w zakresie klientów profesjonalnych oraz Dyrektor BKD w zakresie klientów detalicznych

4 Sposoby wykonania lub przekazania zlecenia klienta do wykonania:

- 1) DMBH wykonuje zlecenia klientów zgodnie z zasadą najlepszego wykonania (BestEx; Best execution) przez co rozumie się wykonywanie zleceń w najlepiej pojętym interesie klienta z wykorzystaniem przez DMBH do tego celu wszelkich uzasadnionych środków, wiedzy oraz dołożenia należytej staranności. Najlepsze wykonanie uwzględnia następujące czynniki:
  - a) najniższą cenę wykonania w przypadku zleceń kupna i najwyższą cenę wykonania dla zleceń sprzedaży,
  - b) najniższe koszty wykonania i koszty rozliczenia dla klienta,
  - c) prawdopodobieństwo realizacji, a w przypadku dużych zleceń - prawdopodobieństwo zrealizowania zlecenia w całości - biorąc pod uwagę wielkość obrotów na danym rynku, płynność instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia oraz charakter zlecenia,
  - d) przewidywany czas potrzebny na realizację zlecenia,
  - e) prawdopodobieństwo rozliczenia zrealizowanej transakcji,
  - f) inne warunki, charakterystyczne dla danego zlecenia, które mogą być istotne.
- 2) waga poszczególnych czynników jest określana w zależności od kategorii klienta, rodzaju zlecenia, rodzaju instrumentu finansowego oraz systemów wykonywania zleceń, do których można skierować takie zlecenie:
  - a) w przypadku klienta detalicznego, w ramach systemów wykonywania zleceń, o których

mowa w ust. 3 ppkt 1), DMBH wybiera system zapewniający najlepszą dla klienta cenę przy najniższych kosztach wykonania i rozliczenia zlecenia,

- b) w przypadku klienta profesjonalnego najwyższą wagę posiada cena wykonania, a w dalszej kolejności prawdopodobieństwo realizacji zlecenia klienta w całości, a potem koszty wykonania i rozliczenia wykonania zlecenia.
- 3) zasady określone w ust. 4 ppkt 2) są niezależne od rodzaju instrumentu będącego przedmiotem zlecenia składanego przez klienta,
- 4) obowiązki DMBH określone w ust. 4 ppkt. 1) nie stosują się do zleceń zawierających szczegółowe warunki określone przez klienta, w szczególności w przypadku zleceń składanych elektronicznie tj. za pośrednictwem: Platformy Transakcyjnej, Serwisu On-line DMBH („SOD”) lub FIX trading, w zakresie wyznaczonym tymi szczegółowymi warunkami, bez sprzeczności z zasadą działania w najlepszym interesie klienta,
- 5) zlecenia zawierające szczegółowe warunki, na jakich zlecenie ma być wykonane nie podlegają najlepszemu wykonaniu w zakresie wyznaczonym tymi warunkami, bez sprzeczności z zasadą działania w najlepszym interesie klienta,
- 6) w przypadku zlecenia, w którym klient określa warunki wykonania, w szczególności składa dokładne instrukcje co do sposobu jego realizacji, DMBH ma obowiązek najlepszego wykonania w ramach szczegółowych instrukcji klienta, w pozostałym zakresie postanowienia ust. 4 ppkt. 1) i 2) stosuje się jedynie w odniesieniu do tej części treści zlecenia, która nie została przez klienta opatrzona warunkami,
- 7) zlecenia z określonym przez klienta warunkiem: określonego czasu przewidywanego na realizację (np. over-the-day), benchmark (np. VWAP) lub odniesienia ilościowego (np. udział w wolumenie) nie są zleceniami podlegającymi najlepszemu wykonaniu zgodnie z ust. 4 ppkt. 1) i 2), w zakresie warunku określonego przez klienta, bez sprzeczności z ogólną zasadą działania w najlepszym interesie klienta,
- 8) w przypadku, kiedy zlecenie klienta jest realizowane poprzez przekazanie do wykonania szeregu zleceń brokerskich, zasada najlepszego wykonania dotyczy całościowej, zagregowanej realizacji zlecenia klienta, a nie cząstkowych zleceń brokerskich,
- 9) DMBH informuje, że wszelkiego rodzaju konkretne dyspozycje ze strony klienta co do warunków realizacji zlecenia mogą uniemożliwić podjęcie kroków przewidzianych w niniejszej polityce w celu uzyskania możliwie najlepszego rezultatu przy wykonywaniu zlecenia w odniesieniu do dyspozycji, której dotyczą.

5 Czas wykonania

Zlecenia są przekazywane do realizacji niezwłocznie, według kolejności ich przyjęcia w ramach danego kanału przyjmowania zleceń, chyba że co innego wynika z warunków wykonania zlecenia określonych przez klienta, charakteru zlecenia, panujących warunków rynkowych lub jeśli taka kolejność byłaby sprzeczna z interesem klienta.

6 Zlecenia limitowane:

- 1) w przypadku zleceń klienta z limitem ceny dotyczących akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym lub będących przedmiotem obrotu w systemie obrotu (zlecenia limitowane), które nie zostały bezzwłocznie wykonane na podstawie przeważających warunków rynkowych, DMBH bezzwłocznie podaje takie zlecenia do publicznej wiadomości w sposób łatwo dostępny dla innych uczestników rynku;
- 2) w zakresie i na zasadach określonych w przepisach prawa, postanowień w ppkt 1) powyżej nie stosuje się do zleceń limitowanych na dużą skalę w porównaniu ze standardową wielkością rynkową;
- 3) wymóg, o którym mowa w ppkt 1) powyżej uważa się za spełniony, w przypadku gdy DMBH przekaże zlecenie limitowane klienta do wykonania na rynku regulowanym lub MTF, bądź też DMBH opublikuje za pośrednictwem dostawcy usług w zakresie udostępniania informacji zlecenie limitowane klienta, które może zostać łatwo wykonane, gdy tylko pozwolą na to warunki rynkowe. DMBH w pierwszej kolejności przekazuje zlecenie limitowane do wykonania na rynku regulowanym lub MTF, tak aby zlecenie limitowane zostało wykonane, gdy tylko pozwolą na to warunki rynkowe,

- 4) o ile umowa zawarta z klientem nie zawiera odpowiednich postanowień, DMBH odstępuje od obowiązku określonego powyżej w ppkt 1) powyżej, pod warunkiem otrzymania od klienta stosownej instrukcji w tym zakresie,
  - 5) instrukcja, o której mowa w ppkt 4) powyżej, może być złożona w postaci stałej pisemnej dyspozycji dotyczącej wszystkich zleceń składanych przez klienta, jak również może być wyrażana każdorazowo podczas składania zlecenia, w formie właściwej dla składania zleceń.
- 7 Obrót poza systemem obrotu:
- 1) w przypadku dokonywania transakcji poza systemem obrotu, której przedmiotem są instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu w systemie obrotu, DMBH uzyska uprzednią zgodę klienta na takie wykonanie zlecenia klienta,
  - 2) o ile umowa zawarta z klientem nie zawiera odpowiednich postanowień zgoda, o której mowa w ppkt 1) powyżej, może dotyczyć wszystkich zleceń składanych przez klienta, i zostać złożona w formie pisemnej, jak również może być wyrażana każdorazowo podczas składania zlecenia, w formie właściwej dla składania zleceń.
- 8 Niniejsza Polityka nie ma zastosowania w sytuacji szczególnie dużej zmienności cen na rynku, awarii systemów (zarówno wewnętrznych systemów DMBH, jak i systemów podmiotów prowadzących systemy wykonywania zleceń) lub działania siły wyższej, kiedy to najistotniejszym czynnikiem staje się możliwość wykonania zlecenia i czas jego realizacji, z zastrzeżeniem braku faworyzowania przez DMBH jakiegokolwiek klienta.
- 9 Niniejsza polityka nie ma zastosowania do klientów, którzy otrzymali kategorię uprawnionego kontrahenta w relacjach z DMBH, chyba że zażądamy oni traktowania ich przez DMBH jako klientów profesjonalnych lub detalicznych.
- 10 DMBH będzie okresowo dokonywał rewizji niniejszej polityki, nie rzadziej jednak niż raz na rok. Rewizja ma na celu ustalenie, czy przewidziane w polityce zasady postępowania, a w szczególności przyjęte czynniki wyboru systemu wykonywania zleceń lub podmiotu, do którego przekazywane są zlecenia w celu wykonania, oraz ich wagi, a także czynniki wykonania zlecenia oraz ich wagi zapewniają w sposób stały uzyskiwanie możliwie najlepszych wyników dla klienta.
- 11 W przypadku wystąpienia okoliczności, które w sposób istotny wpływają na zdolność DMBH do uzyskiwania możliwie najlepszych wyników dla klienta zgodnie z niniejszą Polityką, DMBH dokona rewizji polityki przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 10.
- 12 W stosunku do zleceń podlegających niniejszej polityce DMBH zapewnia możliwość wykazania, na żądanie klienta, działania zgodnie z polityką wykonywania zleceń obowiązującą w DMBH.
- 13 W przypadkach, gdy DMBH, przekazując zlecenie innemu podmiotowi do wykonania realizuje konkretną dyspozycję klienta, o systemie wykonywania zleceń może decydować broker, przez którego transakcja jest realizowana. Broker zagraniczny jest zobowiązany do wykonywania zleceń klientów DMBH na zasadzie „best execution”.
- 14 Transakcje podlegające niniejszej polityce są objęte monitorowaniem i kontrolą pod kątem ich realizacji zgodnie z czynnikami wykonania i ich wagą, określonymi w ust. 4. Monitorowanie i kontrola obejmują również jakość wykonania zleceń zapewnianą przez systemy wykonywania zleceń oraz podmioty, do których DMBH przekazuje zlecenia w celu wykonania zgodnie z czynnikami i ich wagą określonymi w ust. 2 ppkt 1) -2).
- 15 W przypadku złożenia zlecenia przez klienta, po uprzednim przedstawieniu mu przez DMBH niniejszej polityki uznaje się, że wyraził on zgodę na jej postanowienia.

Polityka obowiązuje od dnia: 30.09.2024.

**OGÓLNE INFORMACJE O POLITYCE
PRZECIWDZIAŁANIA KONFLIKTOM
INTERESÓW W DMBH**

OGÓLNE INFORMACJE O POLITYCE PRZECIWDZIAŁANIA KONFLIKTOM INTERESÓW W DMBH

Departament Maklerski Banku Handlowego (zwany dalej „DMBH” lub „Biurem Maklerskim Banku Handlowego”) informuje, że organizacja wewnętrzna DMBH oraz inne regulacje wewnętrzne DMBH zapewniają rozwiązanie potencjalnego konfliktu interesów w sposób nienaruszający interesów Klienta. DMBH informuje, że w celu zarządzania potencjalnymi lub rzeczywistymi konfliktami interesów wdrożył „Regulamin zarządzania konfliktem interesów w Departamencie Maklerskim Banku Handlowego”, który pozwala rozpoznać okoliczności stanowiące lub mogące wywołać konflikt interesów zagrażający interesom jednego lub kilku Klientów, w odniesieniu do konkretnych usług inwestycyjnych lub usług dodatkowych.

DMBH, realizując politykę zarządzania konfliktem interesów, wdraża procedury i środki zapobiegające takim konfliktom lub zarządzające nimi.

Konflikt interesów są to znane DMBH okoliczności, które mogą doprowadzić do powstania sprzeczności pomiędzy interesem DMBH, osoby powiązanej z DMBH i obowiązkiem działania DMBH w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu klienta DMBH, jak również znane DMBH okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesami kilku Klientów. Konflikt interesów może powstać w szczególności, gdy DMBH lub osoba powiązana z DMBH:

- może uzyskać korzyść lub uniknąć straty wskutek poniesienia straty lub nieuzyskania korzyści, przez co najmniej jednego Klienta DMBH,
- posiada obiektywny powód, aby preferować Klienta lub grupę Klientów w stosunku do innego Klienta lub grupy Klientów DMBH,
- posiada interes rozbieżny z interesem Klienta w określonym wyniku usługi świadczonej na rzecz Klienta albo transakcji przeprowadzonej w imieniu Klienta,
- prowadzi taką samą działalność jak działalność prowadzona przez Klienta,
- otrzymała od osoby innej niż Klient korzyść majątkową (zachętę) inną niż standardowe prowizje i opłaty, w związku z usługą świadczoną na rzecz Klienta.

Poprzez określenie DMBH rozumie się również podmioty z grupy kapitałowej Citi, o ile DMBH dysponował wiedzą lub mógł w łatwy sposób się dowiedzieć o zaangażowaniu tych podmiotów.

Konflikt interesów może wynikać z konkretnych okoliczności towarzyszących realizowanej transakcji lub zaangażowania DMBH lub podmiotów z grupy kapitałowej w różnego rodzaju operacje gospodarcze z różnymi Klientami.

DMBH w toku zarządzania konfliktami interesów wprowadza racjonalne działania mające na celu minimalizowanie negatywnego wpływu potencjalnych i faktycznych konfliktów interesów na Klienta, w tym:

- zapewnia odpowiednie bariery informacyjne, jeśli przepływ informacji generuje ryzyko powstania konfliktu,
- ogranicza liczbę osób mających dostęp do informacji poufnych oraz objętych tajemnicą zawodową do niezbędnego minimum, wprowadzając ograniczenia proceduralne i technologiczne,
- zapewnia właściwy nadzór nad pracownikami, których główne obowiązki służbowe mogą pozostawać w konflikcie interesów,
- usuwa wszelkie bezpośrednie powiązania pomiędzy wynagrodzeniem pracowników różnych komórek organizacyjnych DMBH a wynikami ich pracy, powodujące konflikt interesów,
- zapewnia, by pracownik nie był zatrudniany przy czynnościach mogących pozostawać ze sobą w konflikcie interesów, jeśli czynności te byłyby wykonywane jednocześnie lub w odstępie czasu niepozwalającym na uniknięcie konfliktu,
- zapewnia właściwą kontrolę transakcji osobistych pracowników i członków władz DMBH uniemożliwiającą w szczególności uprzywilejowanie zleceń pracowników w stosunku do zleceń klientów DMBH oraz wykorzystanie informacji poufnych lub objętych tajemnicą zawodową,

- wdraża zasady dotyczące akceptowania i proponowania zachęt, w tym ujawniania informacji o nich klientom oraz dotyczące wręczania i przyjmowania prezentów,
- wdraża zasady eliminujące możliwość konfliktu interesów wynikającego z pełnienia funkcji w Radach Nadzorczych spółek - klientów DMBH lub spółek będących przedmiotem raportów analitycznych DMBH.

O ile organizacja DMBH oraz regulacje wewnętrzne nie zapewniają, że w przypadku powstania konfliktu interesów nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta, DMBH informuje Klienta o istniejących konfliktach interesów związanych z usługą świadczoną na rzecz tego Klienta przy użyciu trwałego nośnika informacji i świadczy dla niego usługi pod warunkiem uzyskania zgody od Klienta, na zasadach określonych powyżej.

Szczegółowe informacje mogą zostać przekazane Klientowi na jego żądanie.

Informacje obowiązują od dnia: 30.09.2024

**INFORMACJA O KOSZTACH, KTÓRE
KLIENT MOŻE PONIEŚĆ W PRZYPADKU
SKORZYSTANIA Z USŁUGI MAKLERSKIEJ
DMBH (KOSZTY EX ANTE)**

INFORMACJA O KOSZTACH, KTÓRE KLIENT MOŻE PONIEŚĆ W PRZYPADKU SKORZYSTANIA Z USŁUGI MAKLERSKIEJ DMBH (KOSZTY EX ANTE)

W związku z zamiarem zawarcia z Departamentem Maklerskim Banku Handlowego (zwanym dalej „DMBH” lub „Biurem Maklerskim Banku Handlowego”) umowy o świadczenie usług maklerskich w zakresie wykonywania przez DMBH zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz prowadzenia rachunku lub rejestru instrumentów finansowych i rachunku pieniężnego („Umowa”) oraz świadczeniem przez DMBH na tej podstawie usługi maklerskiej („Usługa”), DMBH przedstawia informację o wszystkich kosztach i opłatach, które Klient może ponieść w następstwie świadczenia Usługi, z uwzględnieniem inwestycji w poszczególne instrumenty finansowe, których nabycie lub zbycie możliwe jest w ramach Usługi.

Niniejsza informacja („Informacja”) składa się z:

- części ogólnej, z uwzględnieniem charakterystyki kosztów oraz uwarunkowań, które mogą mieć wpływ na ich wysokość, oraz
- scenariuszy mających na celu zobrazowanie wysokości kosztów i opłat oraz ich wpływu na zwrot z inwestycji, przy założeniu zainwestowania określonej kwoty środków pieniężnych, poniesienia kosztu rozpoczęcia i zakończenia inwestycji oraz rocznego okresu jej utrzymywania.

Scenariusze nie stanowią porady lub rekomendacji w zakresie inwestycji w instrumenty finansowe będące przedmiotem usługi.

Informacje ogólne - koszty usługi

- Z tytułu świadczenia Usługi Klient ponosi koszty i opłaty określone w Tabeli Opłat i Prowizji (TOiP), w szczególności są to: prowizje z tytułu nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, opłaty z tytułu prowadzenia rachunku oraz rejestrowania instrumentów finansowych na rachunku, opłaty jednorazowe za wykonanie określonych czynności związanych z posiadaniem przez inwestora instrumentów finansowych (np. opłata za wydanie dokumentu etc.). Koszty te DMBH przedstawia w Informacji jako koszty usługi.
- Wysokość opłat i prowizji w TOiP ma charakter standardowy. Mogą być one przedmiotem indywidualnej negocjacji z DMBH, o ile jest to wskazane w TOiP. W takim przypadku koszty ponoszone przez Klientów za tę samą czynność lub w następstwie zawarcia transakcji mają charakter zindywidualizowany i mogą być różne w związku z zastosowaniem stawki negocjowanej.
- Opłaty i prowizje ponoszone przez Klienta w określonym czasie, np. 12 miesięcy, mogą być ponoszone w różnej wysokości w następstwie: zmiany stawki negocjowanej w tym okresie, ich jednostronnego obniżenia lub zawieszenia przez DMBH (w szczególności w następstwie działań promocyjnych) lub składania zlecenia za pośrednictwem różnych kanałów dystrybucji.
- W przypadku ponoszenia opłat jednorazowych np. za prowadzenie rachunku lub rejestrowanie instrumentów finansowych oraz inwestycji w różne instrumenty finansowe może okazać się, że część kosztów ponoszonych przez Klienta jest wspólna dla poszczególnych inwestycji, a tym samym łączny koszt z mieszanych inwestycji będzie niższy niż suma ich kosztów przedstawionych w scenariuszach.
- Ostateczna wysokość kosztów usług zostanie poniesiona przez Klienta w odniesieniu do konkretnej decyzji inwestycyjnej wg aktualnej stawki prowizji i opłat albo stawki negocjowanej indywidualnie na ten dzień.

Informacje ogólne - koszty związane z instrumentem finansowym

- W niektórych przypadkach informacja o wszystkich kosztach i opłatach dodatkowo uwzględnia koszty i opłaty związane z instrumentem finansowym, w szczególności w przypadku: jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych lub detalicznych produktów zbiorowego inwestowania.
- W takiej sytuacji scenariusze przedstawiane przez DMBH oparte są na rzeczywistej wysokości kosztów i opłat dla wskazanych kwot inwestycji na moment przekazania niniejszej informacji,

przy uwzględnieniu średniej stawki opłaty ponoszonej przez Klienta przy nabyciu instrumentu finansowego. Koszty i opłaty dotyczące instrumentów finansowych, o których mowa powyżej, zwykle są już zawarte w cenie instrumentu finansowego i nie są odrębnie pobierane, wpływają jednak na całkowite koszty inwestycji i podlegają ujawnieniu w celu zobrazowania ich wpływu na zwrot z inwestycji łącznie z kosztami usługi.

Informacje ogólne - płatności od osób trzecich

- Oddzielnie od kosztów usług związanych z instrumentem finansowym DMBH przedstawia wysokość ewentualnych płatności od osób trzecich, które DMBH może otrzymać w związku z inwestycją Klienta w następstwie zawarcia przez DMBH z podmiotami trzecimi umów o dystrybucję jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, o oferowanie instrumentów finansowych lub innej formy dystrybucji instrumentów finansowych.
- DMBH z tytułu wykonywania umowy otrzymuje wynagrodzenie (w szczególności w postaci: opłaty manipulacyjnej lub dystrybucyjnej), którego wysokość określa umowa pomiędzy DMBH a zleceniodawcą, i która uzależniona jest od zakresu czynności wykonywanych na rzecz zleceniodawcy. W przypadku wystąpienia takiej opłaty - poza szacunkową wartością określoną w odpowiednim scenariuszu poniżej na podstawie zwykle stosowanych stawek dla takich umów - zostanie ona wskazana Klientowi przed złożeniem zlecenia lub zapisu, na podstawie konkretnej umowy, zawartej z DMBH, obowiązującej w tym czasie.

SCENARIUSZE (ILUSTRACJA) KOSZTÓW W ZALEŻNOŚCI OD RODZAJU INSTRUMENTU FINANSOWEGO ORAZ KWOTY INWESTYCJI

Przedstawione poniżej scenariusze ilustrują wysokość poszczególnych kosztów, które Klient może ponieść z tytułu świadczenia przez DMBH usług, oraz ich wpływ na zwrot z inwestycji, z uwzględnieniem poniższych założeń:

- rzeczywistą wysokość kosztów i opłat dla wskazanych kwot inwestycji na moment przekazania niniejszej informacji według stawek standardowych, bez uwzględniania ich obniżenia na skutek promocji oraz ustalenia stawki negocjowanej,
- koszty, które Klient ponosi jednorazowo lub okresowo, są niezależne od liczby składanych zleceń i wielkości inwestycji (opłaty za przechowywanie lub prowadzenie rachunku instrumentów finansowych),
- w scenariuszach nie zostały ujęte:
  - a) prowizje ponoszone w przypadku podjęcia przez Klienta decyzji o zamknięciu inwestycji, które co do zasady są równe prowizji płatnej przy nabyciu instrumentu finansowego,
  - b) koszty dodatkowych funkcjonalności, które nie są niezbędne do świadczenia usługi przez DMBH i dokonania inwestycji przez Klienta, jak np. dostęp do notowań giełdowych w czasie rzeczywistym.
- koszty związane z ewentualnym przeniesieniem instrumentów finansowych na podstawie dyspozycji klienta zostały przedstawione odrębnie w części VII niniejszego dokumentu,
- z uwagi na przykładowy charakter scenariuszy DMBH dodatkowo przed przyjęciem zlecenia przedstawia odrębne zestawienie wszystkich kosztów i opłat dla konkretnej inwestycji Klienta, np. w przypadku oferowania przez DMBH instrumentów finansowych na rynku pierwotnym lub rozpoczęcia dystrybucji jednostek uczestnictwa nowego funduszu inwestycyjnego lub w przypadku zmiany wysokości kosztów i opłat w trakcie obowiązywania Umowy.

I. KRAJOWE INSTRUMENTY FINANSOWE - GPW, NEW CONNECT, BONDSPOOT

Scenariusz 1:

- Jednorazowa inwestycja w obrocie wtórnym na rynku giełdowym (GPW) na rynku polskim w: AKCJE, PDA, CERTYFIKATY INWESTYCYJNE, INNE PAPIERY WARTOŚCIOWE Z WYJĄTKIEM OBLIGACJI.

Kwota inwestycji	10 000 zł						100 000 zł					
	Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
Kanał dystrybucji	0,39%		0,95%		1,50%		0,39%		0,95%		1,50%	
Stawka prowizji	0,39%		0,95%		1,50%		0,39%		0,95%		1,50%	
Opis	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
Prow. maklerska	39	0,39%	95	0,95%	150	1,50%	390	0,39%	950	0,95%	1500	1,50%
Prowadzenie r-ku	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Ewidencja pap. wart.	12	0,12%	12	0,12%	12	0,12%	120	0,12%	120	0,12%	120	0,12%
Razem koszt usług	51	0,51%	107	1,07%	162	1,62%	510	0,51%	1070	1,07%	1620	1,62%
II. Koszt instrumentu fin.	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Razem I + II	51	0,51%	107	1,07%	162	1,62%	510	0,51%	1070	1,07%	1620	1,62%
III. Płatności od os. trzecich	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Koszty łącznie I+II+III	51,0	0,51%	107,0	1,07%	162,0	1,62%	510	0,51%	1070	1,07%	1620	1,62%

Scenariusz 2:

- Jednorazowa inwestycja w obrocie wtórnym na rynku giełdowym (GPW) na rynku polskim w: **OBLIGACJE**

Opis	10 000 zł						100 000 zł					
	Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
Kwota inwestycji												
Kanał dystrybucji												
Stawka prowizji	0,19%		0,45%		1,50%		0,19%		0,45%		1,50%	
Prow. maklerska	19	0,19%	45	0,45%	150	1,50%	190	0,19%	450	0,45%	1500	1,50%
	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Prowadzenie r-ku	12	0,12%	12	0,12%	12	0,12%	60	0,06%	60	0,06%	60	0,06%
Ewidencja pap. wart.	31	0,31%	57	0,57%	162	1,62%	250	0,25%	510	0,51%	1560	1,56%
Razem koszt usług	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
II. Koszt instrumentu fin.	31	0,31%	57	0,57%	162	1,62%	250	0,25%	510	0,51%	1560	1,56%
Razem I + II	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
III. Płatności od os. trzecich	31	0,31%	57	0,57%	162,0	1,62%	250	0,25%	510	0,51%	1560	1,56%
Koszty łącznie I+II+III												

II. ZAGRANICZNE INSTRUMENTY FINANSOWE – RYNKI ZAGRANICZNE

Scenariusz 1:

- Jednorazowa inwestycja w obrocie wtórnym na rynku zagranicznym w: **AKCJE SPÓŁKI ZAGRANICZNEJ LUB OBLIGACJE ZAGRANICZNE** notowane w EUR; waluta inwestycji – **EUR**, wniesiona poprzez wpłatę na rachunek Klienta w DMBH prowadzony EUR.

Kwota inwestycji	10 000 EUR						100 000 EUR					
	Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
	Koszt [EUR]	Udział %	Koszt [EUR]	Udział %	Koszt [EUR]	Udział %	Koszt [EUR]	Udział %	Koszt [EUR]	Udział %	Koszt [EUR]	Udział %
Kanał dystrybucji	0,50%		0,95%		1,50%		0,50%		0,95%		1,50%	
Stawka prowizji	0,50%		0,95%		1,50%		0,50%		0,95%		1,50%	
Opis	Koszt [EUR]											
	Udział %											
	Koszt [EUR]	50	95	0	9,6	150	500	950	0	96,0	1500	0
	Udział %	0,50%	0%	0%	0,10%	1,50%	0,50%	0,95%	0%	0,10%	1,50%	0%
Prow. maklerska	0	0	0	9,6	0	0	0	0	0	0	0	0
Prowadzenie r-ku	9,6	0,10%	9,6	0,10%	9,6	0,10%	96,0	0,10%	96,0	0,10%	96,0	0,10%
Ewidencja pap. wart.	59,6	0,60%	104,6	1,05%	159,6	1,6%	596	0,60%	1046	1,05%	1596	1,60%
Razem koszt usług maklerskich	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
II. Koszt instrumentu fin.	59,6	0,60%	104,6	1,05%	159,6	1,6%	596	0,60%	1046	1,05%	1596	1,60%
Razem I + II	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
III. Płatności od os. trzecich	59,6	0,60%	104,6	1,0%	159,6	1,6%	596	0,60%	1046	1,05%	1596	1,60%
Koszty łącznie I+II+III												

Scenariusz 2:

- Jednorazowa inwestycja w obrocie wtórnym na rynku zagranicznym w: **AKCJE SPÓŁKI ZAGRANICZNEJ LUB OBLIGACJE ZAGRANICZNE** notowane w EUR; waluta inwestycji - **PLN**, wniesiona poprzez wpłatę na rachunek Klienta w DMBH prowadzony PLN; przewalutowanie - po Kursie Konwersji.

Kwota inwestycji	10 000 zł						100 000 zł					
	Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
Kanał dystrybucji	0,50%		0,95%		1,50%		0,50%		0,95%		1,50%	
Stawka prowizji												
Opis	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
I. Koszt usług maklerskich	50	0,50%	95	0,95%	150	1,50%	500	0,50%	950	0,95%	1500	1,50%
	30	0,30%	30	0,30%	30	0,30%	300	0,30%	300	0,30%	300	0,30%
	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	9,6	0,10%	9,6	0,1%	9,6	0,10%	96,0	0,10%	96,0	0,10%	96,0	0,10%
Razem koszt usług	89,6	0,90%	134,6	1,35%	189,6	1,90%	896	0,90%	1346	1,35%	1896	1,90%
II. Koszt instrumentu fin.	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Razem II + III	89,6	0,90%	134,6	1,35%	190	1,90%	896	0,90%	1346	1,35%	1896	1,90%
III. Płatności od os. trzecich	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Koszty łącznie I+II+III	89,6	0,90%	134,6	1,35%	189,6	1,90%	896	0,90%	1346	1,35%	1896	1,90%

Scenariusz 2:

- Jednorazowa inwestycja nabycia papierów wartościowych w trybie oferty publicznej w: **AKCJE**, w ramach której DMBH **NIE OTRZYMUJE OPLATY DYSTRYBUCYJNEJ** od emitenta.

Kwota inwestycji	10 000 zł						100 000 zł					
	Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
Stawka prowizji	0,39%		0,95%		1,50%		0,39%		0,95%		1,50%	
Opis	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
	Prow. maklerska	39	0,39%	95	0,95%	150	1,50%	390	0,39%	950	0,95%	1500
Prowadzenie r-ku	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Ewidencja pap. wart.	12	0,12%	12	0,12%	12	0,12%	120	0,12%	120	0,12%	120	0,12%
Razem koszt usług maklerskich	51	0,51%	107	1,07%	162	1,62%	510	0,51%	1070	1,07%	1620	1,62%
II. Koszt instrumentu fin.	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Razem koszty I + II	51	0,51%	107	1,07%	162	1,62%	510	0,51%	1070	1,07%	1620	1,62%
III. Płatności od os. trzecich	70	0,70%	70	0,70%	70	0,70%	700	0,70%	700	0,70%	700	0,70%
Koszty łącznie I+II+III	51	0,51%	107	1,07%	162	1,62%	510	0,51%	1070	1,07%	1620	1,62%

Komentarz do scenariuszy 1 i 2:

- W przypadku nabywania instrumentów finansowych w trybie oferty publicznej na potrzeby ww. scenariuszy przyjęto koszt prowizji maklerskiej wg stawki maksymalnej.
- W praktyce dystrybucyjnej DMBH wysokość prowizji maklerskiej od składanych zapisów jest każdorazowo ustalana przed rozpoczęciem oferty i może ulec zmniejszeniu w następstwie postanowień w dokumencie emisyjnym lub decyzji DMBH, w szczególności w przypadku otrzymania przez DMBH płatności od emitenta w związku z uczestnictwem DMBH w oferowaniu instrumentów finansowych.

IV. CERTYFIKATY INWESTYCYJNE FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH ZAMKNIĘTYCH (CI FIZ) - RYNEK PIERWOTNY

Scenariusz I:

- Jednorazowa inwestycja w: **CERTYFIKATY INWESTYCYJNE FIZ** na rynku pierwotnym w ofercie publicznej lub niepublicznej;
- Rodzaj funduszu: **mieszany absolutnej stopy zwrotu FIZ.**

KRAJOWY PIERWOTNY	Kwota inwestycji	10 000 zł						100 000 zł					
		Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
		Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
	Kanal dystrybucji	3,00%		3,00%		3,00%		2,00%		2,00%		2,00%	
	Stawka opłaty manipulacyjnej	3,00%		3,00%		3,00%		2,00%		2,00%		2,00%	
	Opis	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
	Opiata manipulacyjna	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	Prowadzenie r-ku	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	Ewidencja pap. wart.	12	0,12%	12	0,12%	12	0,12%	120	0,12%	120	0,12%	120	0,12%
	Razem koszt usług	12	0,12%	12	0,12%	12	0,12%	12	0,12%	12	0,12%	12	0,12%
Z OPŁATA DYSTRY- BUCYJNA	Opiata manipulacyjna	300	3%	300	3%	300	3%	2 000	2%	2 000	2%	2 000	2%
	Opiata za zarządzanie	300	3%	300	3%	300	3%	3 000	3%	3 000	3%	3 000	3%
	Razem koszt	600	6%	600	6%	600	6%	5 000	5%	5 000	5%	5 000	5%
CERTYFIKATY INWESTY- CYJNE	Razem koszty I + II	612	6,12%	612	6,12%	612	6,12%	5 120	5,12%	5 120	5,12%	5 120	5,12%
	„Opiata manipulacyjna [100% opt. manipulacyjnej]”	300	3%	300	3%	300	3%	2 000	2%	2 000	2%	2 000	2%
	„Opiata za zarządzanie [60% Opt. Za zarządzanie]”	180	1,8%	180	1,8%	180	1,8%	1 800	1,8%	1 800	1,8%	1 800	1,8%
	Razem koszt	480	4,8%	480	4,8%	480	4,8%	3 800	3,8%	3 800	3,8%	3 800	3,8%
	Koszty łącznie I+II+III	1092	10,92%	1092	10,92%	1092	10,92%	8 920	8,92%	8 920	8,92%	8 920	8,92%

Komentarz do scenariusza 1:

- **Opiata manipulacyjna** - pobierana jest przez FIZ z tytułu wydania certyfikatów inwestycyjnych. Na potrzeby modelu przyjęto stawkę opłaty manipulacyjnej jako wartość średnią opłaty pobieraną przez FIZ w okresie ostatnich 5 lat.
- **Opiata za zarządzanie** - opłata pobierana przez FIZ od wartości aktywów klienta objętych zarządzaniem;
Na potrzeby modelu przyjęto stawkę opłaty z tytułu zarządzania jako średnią opłaty pobieraną przez FIZ od CI dystrybuowanych przez DMBH w okresie ostatnich 5 lat.
- **Opiata dystrybucyjna** - wynagrodzenie DMBH z tytułu dystrybucji CI na rzecz FIZ
Opłata uzależniona od liczby nabytych certyfikatów. Wysokość wynagrodzenia określa umowa dystrybucyjna zawarta pomiędzy DMBH a FIZ. Na potrzeby modelu przyjęto stawkę opłaty jako wartość opłaty manipulacyjnej.
- **Opiata z tytułu poprawy jakości** - wynagrodzenie DMBH z tytułu działań DMBH na rzecz poprawy jakości usług świadczonych przez DMBH na rzecz Klientów FIZ. Wynagrodzenie płatne przez FIZ na rzecz DMBH (tzw. zachęty).
Na potrzeby modelu przyjęto stawkę opłaty w wysokości maksymalnej, równej 60% wartości opłaty za zarządzanie.

V. ZAGRANICZNE PAPIERY WARTOŚCIOWE – PRODUKTY STRUKTURYZOWANE (W TYM OBLIGACJE STRUKTURYZOWANE) – RYNEK PIERWOTNY

Scenariusz I:

- Jednorazowa inwestycja w walucie PLN w OBLIGACJE STRUKTURYZOWANE na rynku pierwotnym w ofercie publicznej;
- Prezentowane koszty są kosztami maksymalnymi - mogą być mniejsze w zależności charakteru produktu strukturyzowanego

Kwota inwestycji	100 000 zł						100 000 zł					
	Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
	Utrzymanie produktu do wykupu						Klient zbywa produkt przed terminem wykupu					
Termin do wykupu	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
Opis	0	0%	0	0%	0	0%	600	0,6%	600	0,6%	600	0,6%
Prow. maklerska	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Prowadzenie r-ku	60	0,06%	60	0,06%	60	0,06%	660	0,66%	660	0,66%	660	0,66%
Ewidencja pap. wart.	60	0,06%	60	0,06%	60	0,06%	660	0,66%	660	0,66%	660	0,66%
Razem koszt usług	5000	5%	5000	5%	5000	5%	5000	5%	5000	5%	5000	5%
Koszty wejścia*	0	0%	0	0%	0	0%	1000	1%	1000	1%	1000	1%
Koszty wyjścia	5000	5%	5000	5%	5000	5%	6000	6%	6000	6%	6000	6%
Razem koszt	5060	5,06%	5060	5,06%	5060	5,06%	6660	6,66%	6660	6,66%	6660	6,66%
Razem koszty I + II	3000	3%	5000	3%	5000	3%	3000	3%	3000	3%	3000	3%
Opłata z tyt. oferowania	3000	3%	5000	3%	5000	3%	3000	3%	3000	3%	3000	3%
Razem koszt	8 060	8,06%	10 060	10,06%	10 060	10,06%	9 600	9,66%	9 600	9,66%	9 600	9,66%
Koszty łącznie I+II+III												

Komentarz do scenariusza 1:

- **Koszty wejścia** - maksymalne koszty określone przez emitenta lub oferującego stanowiące równowartość kosztów poniesionych na przygotowanie emisji + marża emitenta lub oferującego. W kwocie tej uwzględniona jest stawka opłaty z tytułu oferowania wypłacana na rzecz DMBH w kwocie wskazanej w pozycji III Opłaty od osób trzecich.
- **Koszty wyjścia** - maksymalne koszty ponoszone na rzecz emitenta lub oferującego. Koszty te są wliczone w cenę zbycia instrumentu finansowego, którą Klient otrzymuje od emitenta lub oferującego w przypadku zbycia przed terminem wykupu. Koszty wyjścia nie mają zastosowania w przypadku przedterminowego wykupu przez emitenta lub utrzymania instrumentu finansowego do terminu wykupu.
- **Opłata z tytułu oferowania** - opłata otrzymywana przez DMBH od emitenta lub oferującego z tytułu dystrybucji instrumentów finansowych zawarta w kwocie wpłacanej przez Klienta na pokrycie zapisu.

Scenariusz 2:

- Jednorazowa inwestycja w walucie USD/EUR w **OBLIGACJE STRUKTURYZOWANE** na rynku pierwotnym w ofercie publicznej; Klient wpłaca środki na rachunek subskrypcji w walucie inwestycji
- Prezentowane koszty są kosztami maksymalnymi - mogą być mniejsze w zależności charakteru produktu strukturyzowanego

Kwota inwestycji	100 000 USD				100 000 USD			
	Internet	Telefon	PUM		Internet	Telefon	PUM	
Kanał dystrybucji	Internet				PUM			
Termin do wykupu	Utrzymanie produktu do wykupu				Klient zbywa produkt przed terminem wykupu			
Opis	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
I. Koszt usług maklerskich	Prow. maklerska	0	0%	0	0%	0	0%	0
	Prowadzenie r-ku	0	0%	0	0%	0	0%	0
	Ewidencja pap. wart.	60	0,06%	60	0,06%	60	0,06%	60
	Razem koszt usług	60	0,06%	60	0,06%	60	0,06%	60
II. Koszty instrumentu fin.	Koszty wejścia*	5000	5%	5000	5%	5000	5%	5000
	Koszty wyjścia	0	0%	0	0%	0	0%	0
	Razem koszt	5000	5%	5000	5%	5000	5%	5000
Razem koszty I + II		5060	5,06%	5060	5,06%	5060	5,06%	5060
III. Opłaty do osób trzecich	Opłata z tyt. oferowania	3000	3%	3000	3%	3000	3%	3000
	Razem koszt	3000	3%	3000	3%	3000	3%	3000
Koszty łącznie I+II+III	8 060	8,06%	10 060	10,06%	9 600	9,66%	9 600	9,66%

Komentarz do scenariusza 2:

- **Koszty wejścia** - maksymalne koszty określone przez emitenta lub oferującego stanowiące równowartość kosztów poniesionych na przygotowanie emisji + marża emitenta lub oferującego. W kwocie tej uwzględniona jest stawka opłaty z tytułu oferowania wypłacana na rzecz DMBH w kwocie wskazanej w pozycji III Opłaty od osób trzecich.
- **Koszty wyjścia** - maksymalne koszty ponoszone na rzecz emitenta lub oferującego. Koszty te są wliczone w cenę zbycia instrumentu finansowego, którą Klient otrzymuje od emitenta lub oferującego w przypadku zbycia przed terminem wykupu. Koszty wyjścia nie mają zastosowania w przypadku przedterminowego wykupu przez emitenta lub utrzymania instrumentu finansowego do terminu wykupu.
- **Opłata z tytułu oferowania** - opłata otrzymywana przez DMBH od emitenta lub oferującego z tytułu dystrybucji instrumentów finansowych zawarta w kwocie wpłacanej przez Klienta na pokrycie zapisu.

VI. KONTRAKTY TERMINOWE („KT”) W OBROCI ZORGANIZOWANYM NA GPW

Scenariusz 1:

- Jednorazowa inwestycja w: **KONTRAKTY TERMINOWE NA INDEKS**;
- Rodzaj KT - kontrakt terminowy na WIG 20; Dep. zabezpieczający - 3 500 zł od otwarcia pozycji na IKT;

Liczba kontraktów term.	3						29					
	10 500 zł						101500 zł					
	Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
Opis	9 zł		12 zł		15 zł		9 zł		12 zł		15 zł	
	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %	Koszt [zł]	Udział %
„Kwota inwestycji [Dep. zabezpieczający]”												
Kanał dystrybucji												
Stawka prowizji za 1 kontrakt												
I. Koszt usług maklerskich	27	0,26%	36	0,34%	45	0,43%	261	0,26%	348	0,34%	435	0,43%
	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
II. Koszt instrumentu fin.	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Razem koszty I + II	27	0,26%	36	0,3%	45	0,43%	261	0,26%	348	0,34%	435	0,43%
III. Płatności od os. trzecich	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Koszty łącznie I+II+III	27	0,26%	36	0,34%	45	0,43%	261	0,26%	348	0,34%	435	0,43%

Scenariusz 2:

- Jednorazowa inwestycja w: **KONTRAKTY TERMINOWE NA AKCJE**;
- Rodzaj KT - kontrakt terminowy na akcje KGHM; Dep. zabezpieczający - 1 600 zł od otwarcia pozycji na 1 KT;

		6						63																	
		Internet			Telefon			PUM			Internet			Telefon			PUM								
Liczba kontraktów term.		9 600 zł												100 800 zł											
„Kwota inwestycji [Dep. zabezpieczający]”		3 zł			6 zł			9 zł			3 zł			6 zł			9 zł								
Kanał dystrybucji		Koszt [zł]		Udział %		Koszt [zł]		Udział %		Koszt [zł]		Udział %		Koszt [zł]		Udział %		Koszt [zł]		Udział %					
Stawka prowizji za 1 kontrakt		18	0,19%	36	0,38%	54	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%
Opis		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
I. Koszt usług		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
II. Koszt instrumentu fin.		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Razem koszty I + II		18	0,19%	36	0,38%	54	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%
III. Płatności od os. trzecich		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Koszty łącznie I+II+III		18	0,19%	36	0,38%	54	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%	189	0,19%	378	0,38%	567	0,56%

Scenariusz 3:

- Jednorazowa inwestycja w: **KONTRAKTY TERMINOWE NA KURS WALUTY**;
- Rodzaj KT - kontrakt terminowy na kurs waluty USD;
- Depozyt zabezpieczający - 240 zł od otwarcia pozycji na 1 KT;

Liczba kontraktów term.		42										417			
		10 080 zł										100 080 zł			
„Kwota inwestycji [Dep. zabezpieczający]”		Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM			
Kanał dystrybucji		0,50 zł		0,90 zł		1,20 zł		0,50 zł		0,90 zł		1,20 zł			
Stawka prowizji za 1 kontrakt		Koszt		Udział		Koszt		Udział		Koszt		Udział			
Opis		[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%		
Prow. maklerska		21,0	0,21%	37,8	0,38%	50,4	0,50%	208,5	0,21%	375,3	0,38%	500,4	0,50%		
Prowadzenie r-ku		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%		
Ewidencja pap. wart.		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%		
Razem koszt usług		21,0	0,19%	37,8	0,38%	50,4	0,50%	508,5	0,21%	375,3	0,38%	500,4	0,50%		
II. Koszt instrumentu fin.		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%		
Razem koszty I + II		21,0	0,19%	37,8	0,38%	50,4	0,50%	508,5	0,21%	375,3	0,38%	500,4	0,50%		
III. Płatności od os. trzecich		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%		
Koszty łączne I+II+III		21,0	0,19%	37,8	0,38%	50,4	0,50%	508,5	0,21%	375,3	0,38%	500,4	0,50%		

Komentarz do scenariuszy 1 - 3:

Prowizja z tytułu obrotu kontraktami terminowymi pobierana jest od jednej otwartej pozycji w KT;

VII.OPCJE W OBROTCIE ZORGANIZOWANYM NA GPW

Scenariusz 1:

- Jednorazowa inwestycja w: Opcje na indeks WIG 20; Rodzaj: Opcji - **NABYCIE** opcji kupna na WIG 20 (OW20UJ172500) z ceną wykonania 2500 pkt; Kwota wniesionej premii - 240 zł od otwarcia 1-ej pozycji;

		24						239					
		10 080 zł						100 380 zł					
Kanał dystrybucji		Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
Stawka prowizji za 1 kontrakt		9 zł		12 zł		15 zł		9 zł		12 zł		15 zł	
Opis	Koszt	Udział	Koszt	Udział	Koszt	Udział	Koszt	Udział	Koszt	Udział	Koszt	Udział	
	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	
Prow. maklerska	216	2,14%	288	2,86%	360	3,57%	2151	2,14%	2868	2,86%	3585	3,57%	
	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	
	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	
Razem koszt usług maklerskich	216	2,14%	288	2,86%	360	3,57%	2151	2,14%	2868	2,86%	3585	3,57%	
II. Koszt instrumentu fin.	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	
Razem koszty I + II	216	2,14%	288	2,86%	360	3,57%	2151	2,14%	2868	2,86%	3585	3,57%	
III. Płatności od os. trzecich	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	
Koszty łącznie I+II+III	216	2,14%	288	2,86%	360	3,57%	2151	2,14%	2868	2,86%	3585	3,57%	

Scenariusz 2:

- Jednorazowa inwestycja w: Opcje na indeks WIG 20; Rodzaj opcji - **ZBYCIE (WYSTAWIENIE)** opcji kupna na WIG 20 (OW20UI72500) z ceną wykonania 2500 pkt; Depozyt zabezpieczający - 1 600 zł od otwarcia 1-ej pozycji;

		6						63					
		10 080 zł						100 380 zł					
		Internet		Telefon		PUM		Internet		Telefon		PUM	
		9 zł		12 zł		15 zł		9 zł		12 zł		15 zł	
Opis	Stawka prowizji za 1 kontrakt	Koszt	Udział	Koszt	Udział	Koszt	Udział	Koszt	Udział	Koszt	Udział	Koszt	Udział
		[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%	[zł]	%
I. Koszt usług maklerskich	Prow. maklerska	54	0,56%	72	0,75%	90	0,94%	567	0,56%	756	0,75%	945	0,94%
	Prowadzenie r-ku	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	Ewidencja pap. wart.	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	Razem koszt usług	54	0,56%	72	0,75%	90	0,94%	567	0,56%	756	0,75%	945	0,94%
II. Koszt instrumentu fin.		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	Razem koszty I + II	54	0,56%	72	0,75%	90	0,94%	567	0,56%	756	0,75%	945	0,94%
III. Płatności od os. trzecich		0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	Koszty łącznie I+II+III	54	0,56%	72	0,75%	90	0,94%	567	0,56%	756	0,75%	945	0,94%

Komentarz do scenariuszy 1 - 2:

Prowizja z tytułu obrotu opcjami pobierana jest od 1-ej otwartej pozycji

VIII. PRZENIESIENIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH NA INNY RACHUNEK

Scenariusz 1:

- Przeniesienie papierów wartościowych na inny rachunek klienta na podstawie dyspozycji klienta lub w następstwie określonej czynności cywilnoprawnej i dyspozycji klienta.
- Opłata ponoszona jest wyłącznie w przypadku złożenia przez Klienta oddzielnej dyspozycji transferu papierów wartościowych; klient ponosi koszt wskazany w TOiP.

LP.	TYP PRZENIESIENIA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	WARTOŚĆ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH			
		10 000 zł		100 000 zł	
		[waluta]	%	[waluta]	%
1	Przeniesienie papierów wartościowych w obrębie DMBH:				
	- bez zmiany prawa własności	10 zł	0,10%	10 zł	0,01%
	- w przypadku zmiany prawa własności w wyniku działu spadku	30 zł	0,30%	50 zł	0,05%
	- w przypadku zmiany prawa własności na podstawie umowy cywilnoprawnej, darowizny, zamiany akcji, aportu	300 zł	3,00%	500 zł	0,50%
2	Przeniesienie papierów wartościowych do innej firmy inwestycyjnej lub banku powierniczego				
	- na inny rachunek Inwestora				
	- w przypadku zmiany prawa własności w wyniku umowy cywilnoprawnej, działu spadku, umowy darowizny, zamiany akcji, aportu	300 zł	3,00%	800 zł	0,80%
3	Przeniesienie papierów wartościowych do innej instytucji rozliczeniowej	100 EUR	4,20%	170 EUR	0,73%
4	Przeniesienie Zagranicznych Instrumentów Finansowych z innej firmy inwestycyjnej do rejestru Inwestora w DMBH	Równowartość kosztów pobieranych przez firmę inwestycyjną, z której dokonywany jest transfer, i/lub Brokera Zagranicznego			

IX. ZASADY PRZEKAZYWANIA INFORMACJI PRZEZ DMBH NA TEMAT TABELI OPŁAT I PROWIZJI ORAZ KOSZTÓW EX ANTE W TRAKCIE ŚWIADCZENIA USŁUGI

I. SPOSÓB KOMUNIKOWANIA TABELI OPŁAT I PROWIZJI DMBH („TOiP”)

1. Przed zawarciem Umowy

- DMBH przekazuje TOiP Klientowi przed zawarciem właściwej umowy maklerskiej.
- Klient potwierdza fakt otrzymania oraz zapoznania się z TOiP w dedykowanym oświadczeniu stanowiącym załącznik do Umowy.

2. W trakcie świadczenia usługi

W przypadku zmiany TOiP w trakcie świadczenia usługi, DMBH zobowiązany jest do przekazania TOiP Klientowi w trybie i sposób określonych we właściwym regulaminie usługi to jest:

- za pośrednictwem trwałego nośnika informacji,
- DMBH przekazuje TOiP z właściwym wyprzedzeniem czasowym poprzedzającym wejście w życie zmiany opłat i prowizji, pozwalającym Klientowi na zapoznanie z treścią zmiany.

Niezależnie od powyższego:

- Aktualna TOiP dostępna jest na stronie internetowej DMBH w każdym czasie,
- TOiP może być przekazana Klientowi drogą elektroniczną na podstawie dyspozycji Klienta,

II. SPOSÓB KOMUNIKOWANIA PROWIZJI I OPŁAT W PRZYPADKU REALIZACJI ZLECEŃ LUB ZAPISÓW

1. Przed zawarciem Umowy

- DMBH przekazuje Klientowi niniejszy dokument KOSZTY EX ANTE przed zawarciem właściwej umowy maklerskiej.

Dokument zawiera zestaw scenariuszy mających na celu zobrazowanie wysokości kosztów i opłat oraz ich wpływu na zwrot z inwestycji w różne instrumenty finansowe dystrybuowane przez DMBH przejętymi w DMBH kanałami dystrybucji, przy założeniu zainwestowania określonej kwoty środków pieniężnych, poniesienia kosztu rozpoczęcia i zakończenia inwestycji oraz rocznego okresu jej utrzymywania.

- Klient potwierdza fakt otrzymania oraz zapoznania się dokumentem Koszty ex ante w dedykowanym oświadczeniu stanowiącym załącznik do Umowy.

2. W trakcie świadczenia usługi - przed zawarciem transakcji (np. zawarciem transakcji K/S na rynku wtórnym, złożenia zapisu).

- Przed zawarciem każdej transakcji DMBH przekazuje Klientowi informację o szczegółowej wysokości kosztów związanych z transakcją.
- Wartość zlecenia/zapisu (zwane dalej „Zleceniem”) oraz wysokość prowizji transakcyjnej/opłaty jest naliczana w chwili składania Zlecenia. Każde Zlecenie składane przez Klienta zawiera wyraźną informację o procentowej stawce prowizji (lub stałej stawce prowizji lub opłaty np. w przypadku praw pochodnych) i wynikającej z niej maksymalnej kwocie prowizji/opłaty, która zostanie pobrana z tytułu wykonania Zlecenia.
- DMBH przekazuje ww. informację w takim czasie, aby Klient każdorazowo przed zawarciem transakcji mógł podjąć świadomą decyzję inwestycyjną. DMBH udostępnia ww. informację w sposób właściwy dla składania Zleceń.
- Przyjęcie Zlecenia do realizacji przez DMBH wymaga każdorazowo akceptacji przez Klienta wysokości kosztów.

Klient potwierdza złożenie Zlecenia oraz przyjęcie do wiadomości informacji na temat kosztów poprzez:

1) złożenie podpisu na formularzu Zlecenia - obsługa w PUM

2) potwierdzenie szczegółów zlecenia w chwili jego przyjmowania przez DMBH - obsługa telefoniczna

3) potwierdzenie w aplikacji internetowej.

- DMBH zapewnia Klientowi możliwość odstąpienia od wykonania zlecenia poprzez prawo Klienta do niepotwierdzenia Zlecenia, w sposób o którym mowa powyżej.
- W przypadku, gdy podanie dokładnego kosztu nie jest możliwe, np. zlecenie DDM, PKC, lub warunkowe, DMBH ujawnia koszty ex ante, które klient faktycznie poniósłby na podstawie zakładanej kwoty inwestycji w oparciu o procentową wartość prowizji (lub kwotową prowizję w przypadku np. praw pochodnych) przypisaną do rachunku Klienta.

Wskazanie sposobu przekazywania informacji na temat Kosztów ex ante w zależności od sposobu składania Zlecenia (kanału dystrybucji)

ZŁOŻENIE ZLECENIA W FORMIE PISEMNEJ

DMBH przedstawia informację na temat kosztów ex ante przed przyjęciem przez DMBH Zlecenia do realizacji w formie pisemnej. Informacja ta może stanowić integralną część Zlecenia lub może być przekazana Klientowi w formie oddzielnego dokumentu.

Niezależnie od powyższego, Klient ma możliwość potwierdzenia ww. informacji telefonicznie przed złożeniem zlecenia.

ZŁOŻENIE ZLECENIA ZA POŚREDNICTWEM INTERNETU

Systemy informatyczne DMBH służące do składania Zleceń zapewniają możliwość uzyskania informacji na temat kosztów ex ante przed przyjęciem przez DMBH Zlecenia do realizacji

Informacja przekazywana jest Klientowi, we właściwej dla złożenia Zlecenia, aplikacji internetowej DMBH w formie komunikatu systemowego wskazującego wartość Zlecenia oraz przewidywane koszty transakcyjne, a w przypadku gdy podanie dokładnego kosztu nie jest możliwe wskazuje na koszty, które klient faktycznie poniósłby na podstawie zakładanej kwoty inwestycji w oparciu procentową wartość prowizji (lub kwotową prowizję w przypadku np. praw pochodnych) przypisaną do rachunku Klienta.

Zatwierdzenie przez Klienta komunikatu, o którym mowa powyżej oznacza przyjęcie przez Klienta do wiadomości informacji o kosztach ex ante oraz przyjęcie Zlecenia do realizacji przez DMBH (z zastrzeżeniem posiadania pokrycia odpowiednio, w środkach finansowych lub instrumentach finansowych).

Niezależnie od powyższego, Klient ma możliwość potwierdzenia ww. informacji telefonicznie przed złożeniem zlecenia.

ZŁOŻENIE ZLECENIA W FORMIE TELEFONICZNEJ

DMBH przed przyjęciem zlecenia do realizacji przekazuje Klientowi obowiązującą stawkę prowizji oraz wartość kwotową prowizji w walucie transakcji wraz ze wskazaniem obowiązujących kursów i kosztów wymiany, jeżeli związane jest z tym przewalutowanie.

W przypadku gdy nie jest możliwe przekazanie ww. informacji, przed przyjęciem zlecenia do realizacji przez DMBH, dopuszcza się przekazanie informacji na temat kosztów niezwłocznie po wykonaniu Zlecenia, pod warunkiem:

- pozyskania zgody Klienta na taki sposób przekazania informacji oraz,
- Klient został poinformowany o możliwości wstrzymania realizacji Zlecenia do czasu otrzymania przez Klienta przez niego tych informacji.

W przypadku, gdy nie ma możliwości oszacowania kosztów transakcji w następstwie złożenia przez Klienta Zlecenia nietypowego (zawierającego niewystandaryzowane warunki zlecenia lub obejmujące więcej niż jeden instrument finansowy tzw. zlecenie portfelowe, dopuszcza się przekazanie informacji na temat kosztów po wykonaniu Zlecenia, pod warunkiem:

- pozyskania zgody Klienta na taki sposób przekazania informacji oraz,
- Klient został poinformowany o możliwości wstrzymania realizacji Zlecenia do czasu otrzymania przez Klienta przez niego tych informacji,
- Klientowi wskazano w jaki sposób i jakim kanałem, będącym trwałym nośnikiem, zostanie poinformowany o koszcie transakcji.

Informacja wchodzi w życie z dniem 30 września 2024 roku.

TABELA OPŁAT I PROWIZJI DMBH

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Opłaty i prowizje za usługi Departamentu Maklerskiego Banku Handlowego (zwanego dalej „DMBH” lub „Biurem Maklerskie Banku Handlowego”) pobierane są na podstawie umowy o świadczenie usług maklerskich („Umowa”) zawartej z Inwestorem („Klientem”). Opłaty naliczane są w złotych polskich, natomiast prowizje w jednostkach waluty notowania i pobierane z rachunku pieniężnego Inwestora w DMBH, rachunku bankowego Inwestora prowadzonego w Banku Handlowym w Warszawie S.A., zwanym dalej „Bankiem”, lub w inny sposób ustalony z Inwestorem. Terminy niezdefiniowane w niniejszej Tabeli opłat i prowizji DMBH („TOiP”) mają znaczenie nadane im w Umowie lub odpowiednim Regulaminie stanowiącym załącznik do Umowy.
2. W przypadku zawierania przez Inwestora transakcji instrumentami finansowymi w innej walucie niż złoty polski DMBH - w granicach obowiązujących przepisów prawa - może naliczać i pobierać należne opłaty i prowizje w walucie notowania lub naliczać w walucie notowania i pobierać w złotych polskich. Zasady pobierania środków pieniężnych z rachunku pieniężnego oraz wymiany walutowej określa Regulamin.

§ 2

1. Prowizje za czynności związane z nabyciem lub zbyciem:
  - a) papierów wartościowych - nalicza się od wartości zrealizowanego zlecenia,
  - b) derywatów lub innych instrumentów pochodnych - nalicza się od każdego pojedynczego instrumentu pochodnego nabytego lub zbytego przez Inwestora.
2. Prowizje pobiera się niezwłocznie po otrzymaniu przez DMBH dokumentu potwierdzającego zawarcie transakcji, stwierdzającego realizację zlecenia Inwestora w całości lub w poszczególnych częściach, aż do całkowitej realizacji zlecenia Inwestora.
3. DMBH, o ile inaczej nie wskazano, pobiera opłaty, o których mowa w TOiP przed wykonaniem czynności

§ 3

1. Stawki prowizji i opłat mogą być negocjowane z Inwestorem, gdy jest to wyraźnie zaznaczone w niniejszej TOiP, Umowie lub w odpowiednim regulaminie świadczenia usługi („Regulamin”).
2. Za czynności nieujęte w TOiP obowiązują stawki prowizji i opłat negocjowane z Inwestorem.
3. Prowizje i opłaty negocjowane każdorazowo ustalane są na wniosek Inwestora i naliczane według stawki ustalonej z Inwestorem. Prowizja negocjowana obowiązuje od następnego dnia roboczego po dniu zatwierdzenia stawki przez DMBH.
4. W przypadku wygaśnięcia prowizji lub opłaty negocjowanej w ustalonym okresie i niezłożenia kolejnego wniosku o ustalenie prowizji lub opłaty negocjowanej stosuje się stawki standardowe określone w TOiP.

§ 4

1. DMBH ma prawo okresowo zawiesić pobieranie opłat i prowizji określonych w TOiP lub zmniejszyć ich wysokość, w szczególności w ramach prowadzonych przez DMBH akcji promocyjnych.
2. Z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawa DMBH ma prawo zmniejszyć wysokość opłat i prowizji określonych w TOiP, zaniechać ich pobierania lub różnicowania wysokości opłat w przypadku świadczenia przez DMBH na rzecz Klienta innych usług maklerskich.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1-2, informacja o zawieszeniu lub zmniejszeniu opłaty podawana jest do wiadomości Klientów w formie komunikatu zamieszczonego na stronie internetowej DMBH oraz poprzez wywieszenie informacji w Punktach Usług Maklerskich. Treść

informacji może być również przekazywana Klientom w formie właściwej do składania zleceń lub dyspozycji.

§ 5

1. DMBH dokonuje wymiany walutowej na zasadach określonych w Regulaminie. Z tytułu wymiany walutowej DMBH pobiera opłatę, która w zależności od charakteru wymiany walutowej ma formę opłaty zawartej w kursie - procentowej wartości wymiany walutowej pobieranej przez DMBH od Klienta.
2. Wymiana waluty dokonywana jest po kursie:
  - a) średnim NBP:
    - wymiana walutowa wykonywana jest po średnim kursie NBP w chwili wykonywania wymiany,
    - z tytułu wymiany, DMBH pobiera marżę w wysokości określonej w rozdziale II.26.ppkt 1) TOiP; marża powiększa kurs wymiany.

lub

- b) indywidualnie negocjowanym pomiędzy DMBH a Inwestorem w przypadku, gdy przedmiotem wymiany jest co najmniej 10 000 jednostek waluty:
  - wymiana walutowa wykonywana jest po kursie indywidualnie ustalonym z DMBH,
  - przez kurs indywidualny rozumie się kurs wymiany waluty stosowany przez Bank Handlowy w Warszawie S.A. („Bank Handlowy”) w chwili wykonania wymiany (niebędący kursem tabelowym), powiększony o marżę DMBH,
  - z tytułu wymiany DMBH pobiera marżę w wysokości określonej w rozdziale II.26.ppkt 2) TOiP; marża powiększa kurs wymiany.

lub

- c) po Kursie Konwersji ustalonym przez Brokera Zagranicznego (dotyczy wyłącznie Zagranicznych Instrumentów Finansowych):
  - wymiana walutowa wykonywana po Kursie Konwersji Brokera Zagranicznego w chwili wykonywania wymiany,
  - z tytułu wymiany DMBH pobiera marżę w wysokości określonej w rozdziale II.26.ppkt 3) TOiP; marża zawarta jest w Kursie Konwersji,
  - wielkość kosztu równa jest różnicy pomiędzy Kursem Konwersji a średnim kursem wymiany waluty Brokera Zagranicznego w chwili wykonywania wymiany,
  - marża może być przedmiotem podziału pomiędzy DMBH a Brokerem Zagranicznym. Informacja o proporcji podziału marży jest wskazywana w dokumencie: *Szczegółowe informacje na temat DMBH oraz usług świadczonych przez DMBH na podstawie umowy o świadczenie usług maklerskich.*

§ 6

W przypadku, gdy przewidują to obowiązujące przepisy prawa właściwe dla miejsca wykonania zlecenia lub wynikające z polskich przepisów prawa, do stawek opłat i prowizji, o których mowa w TOiP, zostanie doliczony odpowiedni podatek lub inna wymagana opłata, w szczególności opłata na rzecz podmiotu nadzorującego oraz regulującego rynek kapitałowy w kraju miejsca wykonania zlecenia, według stawki określonej w obowiązujących przepisach prawa. Informacja ta podawana jest do wiadomości Inwestora na stronie internetowej DMBH lub Platformie transakcyjnej.

II. OPŁATY DMBH

1.	Otwarcie rachunku/rejestru instrumentów finansowych i rachunku pieniężnego	0 zł
2.	Prowadzenie rachunku lub rejestru papierów wartościowych oraz rachunku pieniężnego.	0 zł
3.	Zawarcie aneksu do umowy o świadczenie usług maklerskich	0 zł
4.	Przekroczenie terminu spłaty odroczonej płatności	0,5% wart. nieuregulowanego zobowiązania na dzień spłaty min. 50 zł
5.	Zamiana akcji imiennych na okaziciela lub z okaziciela na imienne	50 zł
6.	Podział odcinka zbiorowego akcji imiennych lub na okaziciela	50 zł
7.	Zgłoszenie umorzenia instrumentu finansowego lub jego umorzenie <i>[Opłata nie dotyczy FIZ oraz FIO, dla których DMBH jest dystrybutorem]</i>	50 zł
8.	Sporządzenie oraz wydanie odcinka zbiorowego akcji imiennych lub na okaziciela	50 zł

9.	Przeniesienie papierów wartościowych 1) Przeniesienie papierów wartościowych w obrębie DMBH: a) bez zmiany prawa własności lub w przypadku zmiany prawa własności w wyniku działu spadku I. rynek krajowy II. rynek zagraniczny	50 zł 50 zł + równowartość kosztów pobranych przez Brokera zagranicznego, o ile występuje
	b) w przypadku zmiany prawa własności na podstawie umowy cywilno-prawnej, darowizny, zamiany akcji, aportu (<i>opłata pobierana za transakcję</i>)	0,5% nie mniej niż 300 zł. Dla transakcji o wart. powyżej 500 tys. zł - prowizja negocjowana
	2) Przeniesienie papierów wartościowych do innej firmy inwestycyjnej lub banku powierniczego:	
	a) na inny rachunek Inwestora, b) w przypadku zmiany prawa własności w wyniku umowy cywilno-prawnej, umowy darowizny, działu spadku, zamiany akcji, aportu,	0,8% nie mniej niż 300 zł. Dla transakcji o wart. powyżej 500 tys. zł - prowizja negocjowana
	c) Przeniesienie papierów wartościowych do innej instytucji rozliczeniowej	0,8 % nie mniej niż równowartość 100 EUR. Dla transakcji o wart. powyżej 500 tys. zł - prowizja negocjowana
	3) Przeniesienie Zagranicznych Instrumentów Finansowych z innej firmy inwestycyjnej do rejestru Inwestora w DMBH <i>[Opłata ponoszona za każdy rodzaj papieru wartościowego (oznaczony jednym kodem ISIN) i płatna przed dokonaniem transferu wg ich wyceny rynkowej sporządzonej w sposób określony w rozdziale IV.3.2 TOiP, z zastrzeżeniem, że jako dzień wyceny rozumie się dzień roboczy poprzedzający złożenie polecenia ich przeniesienia. W przypadku przeliczania opłaty stanowiącej równowartość w obcej walucie stosuje się kurs średni NBP z ww. dnia].</i> <i>W przypadku, o którym mowa w punkcie 9: ppkt. 1) c), ppkt 2) oraz 3), gdy przedmiotem transferu instrumentów finansowych jest więcej niż jeden instrument finansowy - opłata minimalna naliczana jest od wartości całkowitej instrumentów finansowych będących przedmiotem transferu</i>	Równowartość kosztów pobieranych przez firmę inwestycyjną, z której dokonywany jest transfer i/lub Brokera Zagranicznego nie mniej niż 300 zł

	Ustanowienie blokady, zastawu lub innego zabezpieczenia, w szczególności na rachunku papierów wartościowych, rejestrze, ewidencji instrumentów rynku niepublicznego, w rejestrze sponsora, na rachunku pieniężnym Inwestora, z tytułu umów zawieranych przez Inwestora z osobami trzecimi oraz wpisanie informacji o ustanowieniu ograniczonego prawa rzeczowego do księgi akcyjnej:	
10.	1) dla przedmiotu zabezpieczenia/blokady o wartości do 1 000 000 zł	0,25%, nie mniej niż 300 zł
	2) dla przedmiotu zabezpieczenia/blokady o wartości powyżej 1 000 000 zł <i>[Z zastrzeżeniem szczegółowych postanowień Regulaminu, opłata pobierana jest najpóźniej w momencie ustanowienia zabezpieczenia w DMBH wg ich wyceny rynkowej sporządzonej w sposób określony w rozdziale IV.3.2 TOiP, z zastrzeżeniem, że jako dzień wyceny rozumie się dzień roboczy poprzedzający złożenie polecenia blokady i nie dotyczy blokad w związku z kredytem lub pożyczką na zakup papierów wartościowych nabywanych za pośrednictwem DMBH, pożyczki papierów wartościowych, kupna z wykorzystaniem OTP, utraty dokumentów.]</i>	Oplata negocjowana
11.	Wykonanie przelewu środków pieniężnych w walucie:	
	1) w PLN lub innej walucie na rachunek w Banku Handlowym w Warszawie S.A.	0 zł
	2) w PLN lub innej walucie na rachunek w ramach usługi Pakiet Inwestora	0 zł
	3) w PLN na rachunek w innym banku krajowym lub firmie inwestycyjnej	5 zł
	4) w innej walucie na rachunek w innym banku krajowym lub firmie inwestycyjnej 5) w PLN lub innej walucie poza granice Polski	Równowartość kosztów poniesionych przez DMBH + 20 zł
12.	Sporządzenie świadectwa depozytowego, zaświadczenia o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy (lub ich duplikatu), duplikatu dowodu nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, duplikatu: PIT-8C, zestawienia transakcji do PIT-8c, formularza IFT lub innego dokumentu podatkowego <i>[Opłaty pobierane są przed sporządzeniem dokumentu za sporządzenie każdego dokumentu]</i>	50 zł
13.	Wykonanie dyspozycji dotyczącej uczestnictwa w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy emitenta zagranicznego	Opłata w wysokości podwójnej opłaty pobranej przez KDPW od DMBH z tytułu realizacji dyspozycji - nie mniej niż 1000 zł
14.	Sporządzenie i wysłanie okresowego wyciągu ze stanu rachunku oraz jego historii	Bez opłat
	1) w terminie określonym w regulaminie usługi maklerskiej. 2) w terminach innych niż wskazana w regulaminie usługi - opłata za 1 wyciąg	50 zł
15.	Sporządzenie powtórnego wyciągu, zaświadczenia lub potwierdzenia - o posiadanych instrumentach finansowych, stanie rachunku, rejestru, ewidencji na określony dzień lub ich historii:	
	1) z bieżącego roku 2) z poprzedniego roku oraz okresów wcześniejszych <i>[Opłata pobierana jest za każde zaświadczenie, a w przypadku historii rachunku - za każdy rozpoczęty rok kalendarzowy]</i>	30 zł 50 zł

16.	Sporządzenie oraz udzielenie informacji biegłym rewidentom o stanie rachunków Inwestora w DMBH w związku z przeprowadzonym audytem u Inwestora	50 zł
17.	Przekazanie dokumentów, o których mowa w punktach 12-16, za pośrednictwem elektronicznych nośników informacji lub innych urządzeń technicznych	0 zł
18.	Sporządzenie i przekazanie kopii rozmowy telefonicznej z pracownikiem DMBH na nośniku magnetycznym (CD/ DVD): 1) z bieżącego roku	5 zł min. 50 zł
	2) z poprzedniego roku oraz okresów wcześniejszych <i>[Opłata pobierana jest za każdą rozmowę telefoniczną lub dokument z rejestracji kontaktu z pracownikiem DMBH]</i>	8 zł min. 100 zł
19	Wystawienie upomnienia w związku z powstaniem salda debetowego na rachunku	30 zł
20.	Wystawienie potwierdzenia otwarcia/zamknięcia rachunku/rejestru instrumentów finansowych	30 zł
21.	Wysłanie dokumentów do Inwestora:	
	1) list zwykły priorytetowy	6 zł
	2) list polecony priorytetowy	8 zł
	3) poczta kurierska <i>[Opłata obejmuje koszt przesyłki oraz opłatę za czynność]</i>	Wg kosztów wysyłki + 10 zł
22.	Wysłanie zawiadomienia o zawarciu transakcji:	
	1) w formie papierowej	Wg stawek w pkt 21
	2) pocztą elektroniczną (e-mail)	Bez opłat
	3) za pośrednictwem innych urządzeń technicznych oraz elektronicznych nośników informacji innych niż poczta elektroniczna	Opłata negocjowana
23.	Wysłanie okresowego wyciągu ze stanu rachunku oraz jego historii w terminach określonych w regulaminie usługi maklerskiej	Bez opłat
24.	Wykonanie czynności dotyczących wykonania praw z zagranicznych instrumentów finansowych zarejestrowanych w KDPW	Opłata w wysokości podwójnej opłaty pobranej przez KDPW od DMBH z danego tytułu
25.	Obsługa wypłaty dywidendy lub odsetek w innej walucie niż PLN z instrumentów finansowych zarejestrowanych w KDPW <i>[Opłata za czynność]</i>	20 zł
26.	Opłaty z tytułu wymiany walutowej:	
	1) wymiana walutowa po kursie średnim NBP	1% wart. wymiany
	2) wymiana walutowa po kursie indywidualnie negocjowanym z DMBH *	do 1% wart. wymiany
	3) wymiana walutowa po Kursie Konwersji Brokera Zagranicznego <i>[Koszt ponoszony przez Klienta zawarty jest w kursie wymiany]</i>	0,3% wart. wymiany

27.	<p>Oplaty z tytułu przechowywania środków pieniężnych na rachunku pieniężnym Klienta będącym osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej:</p> <p>1) Oplata miesięczna</p> <p><i>[Oplata naliczana od wartości dodatniego salda na r-ku Klienta na koniec ostatniego dnia roboczego miesiąca („Dzień wyceny”); w przypadku, gdy rachunek prowadzony jest w innej walucie niż PLN, na potrzeby wyliczenia opłaty stosuje się średni kurs waluty rachunku, obowiązujący w NBP w dniu naliczenia opłaty.</i></p>	<p>0,03% wartości dodatniego salda na rachunku na koniec ostatniego dnia roboczego miesiąca</p>
	<p>2) Oplata roczna pobierana w przypadku, gdy saldo wszystkich rachunków pieniężnych klienta w DMBH w ostatnim dniu roku kalendarzowego będzie wyższe o 20% lub więcej, jednak nie mniej niż o ekwiwalent 10 000 000,00 PLN, od średniej sald dziennych w okresie ostatniego kwartału kalendarzowego</p> <p><i>[Oplata naliczana na dzień 31 grudnia każdego roku kalendarzowego i pobierana do 10. dnia roboczego następnego roku kalendarzowego]</i></p>	<p>iloczyn nadwyżki salda oraz ujemnej stawki w wys.: - 0,72%</p>
	<p>Oplata z tytułu złożenia formularza W8BEN</p>	<p>200 zł</p>

III. OPŁATY ZA DOSTĘP DO NOTOWAŃ PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

1.	RYNEK KRAJOWY (GPW, NEW CONNECT)	
1.1	<p>Pakiet Blue</p> <p>1 najlepsza oferta kupna/sprzedaży</p>	<p>Bezpłatnie w przypadku wykonania co najmniej 1 transakcji w miesiącu, w przeciwnym wypadku 13,20 zł</p>
1.2.	<p>Pakiet Gold</p> <p>5 najlepszych ofert kupna/sprzedaży</p>	<p>Bezpłatnie, w przypadku miesięcznych obrotów papierami wartościowymi powyżej 100.000 zł lub powyżej 100 kontraktów (opcji), w przeciwnym wypadku 89 zł</p>
1.3	<p>Oplaty za dostęp do notowań bez opóźnień pobierane są za każdy miesiąc kalendarzowy (minimalny okres rozliczeniowy) z dołu, w terminie do 20. dnia następnego miesiąca wg następujących zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za najwyższy pakiet wybrany w ciągu miesiąca kalendarzowego, którego dotyczy opłata, - obroty zwalniające Klienta z opłaty naliczane są w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy opłata; - obroty wygenerowane na akcjach i kontraktach nie podlegają sumowaniu. 	
2.	RYNKI ZAGRANICZNE	
2.1.	<p>Oplata za dostęp do notowań Zagranicznych Instrumentów Finansowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w czasie rzeczywistym - z opóźnieniem 	<p>Oplata pobierana wg kosztu ponoszonego przez DMBH z tytułu udostępnienia przez podmiot organizujący notowanie Wielkość kosztu podawana do wiadomości Inwestora na platformie transakcyjnej</p>

IV. OPŁATY Z TYTUŁU EWIDENCJONOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NA RACHUNKACH LUB W REJESTRACH PROWADZONYCH PRZEZ DMBH - opłaty standardowe*

1.	KRAJOWE INSTRUMENTY FINANSOWE DOPUSZCZONE DO OBROTU ZORGANIZOWANEGO* (GPW, NEW CONNECT, BONDSLOT)	
1.1	Akcje, PDA, certyfikaty inwestycyjne inne papiery wartościowe z wyjątkiem obligacji	0,010% min. 1 zł
1.2.	Obligacje	0,005% min. 1 zł
2.	ZAGRANICZNE INSTRUMENTY FINANSOWE DOPUSZCZONE DO OBROTU NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH*	
2.1.	Akcje, PDA, ETF, obligacje, inne papiery wartościowe	0,008% min. 1 zł
2.2	Zagraniczne Papiery Wartościowe będące strukturyzowanymi instrumentami finansowymi	0,005%
3.	ZASADY NALICZANIA OPŁAT Z TYTUŁU EWIDENCJONOWANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH W DMBH	
3.1.	<p>Opłaty z tytułu ewidencjonowania instrumentów finansowych naliczane są miesięcznie od wartości instrumentów finansowych zarejestrowanych na rachunku, rejestrze lub w ewidencji instrumentów finansowych w:</p> <p>1) ostatnim dniu roboczym miesiąca („Dzień wyceny”) - dla instrumentów finansowych zarejestrowanych w KDPW,</p> <p>2) w przedostatnim dniu roboczym miesiąca („Dzień Wyceny”) - dla Zagranicznych Instrumentów Finansowych, i księgowane najpóźniej do 10. dnia po jego zakończeniu.</p> <p><i>[Naliczanie opłat z tytułu ewidencjonowania instrumentów finansowych nie dotyczy przypadku, w którym umowa o prowadzenie rachunku, rejestru lub ewidencji zawarta jest z emitentem tych instrumentów finansowych.]</i></p>	

3.2	<p>Oplaty, o których mowa w TOiP, a których wysokość wyznaczana jest na podstawie wartości instrumentów finansowych (w tym opłaty z tytułu ewidencjonowania instrumentów finansowych), liczone są zgodnie z ich wyceną rynkową, tzn.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla akcji, praw do akcji oraz certyfikatów notowanych w obrocie zorganizowanym - według kursu zamknięcia ustalonego na sesji w dniu wyceny według następujących zasad: <ol style="list-style-type: none"> a) w przypadku notowań w systemie kursu jednolitego z dwukrotnym określeniem kursu - na podstawie kursu określonego w drugim notowaniu tego dnia, a w przypadku braku możliwości określenia kursu w powyższy sposób - na podstawie ostatniego kursu jednolitego, b) w przypadku notowań w systemie ciągłym - na podstawie kursu zamknięcia tych notowań, a w przypadku braku możliwości określenia tego kursu - na podstawie ostatniego kursu zamknięcia; z zastrzeżeniem, że jeżeli instrument finansowy podlegający wycenie notowany jest równoległe w jednym lub kilku miejscach notowania - na potrzeby wyceny przyjmuje się kursy z regulowanego obrotu giełdowego. 2) akcje, prawa do akcji, ETF-y, certyfikaty, inne instrumenty finansowe notowane na rynku zagranicznym - według kursu zamknięcia tego instrumentu finansowego ustalonego na sesji w Dniu Wyceny, po przeliczeniu na złote polskie wg średniego kursu NBP z Dnia Wyceny. W przypadku, gdy instrument finansowy notowany jest na więcej niż jednym zagranicznym rynku regulowanym - na potrzeby wyceny przyjmuje się najniższy kurs zamknięcia z tych rynków po przeliczeniu na złote polskie wg średniego kursu NBP z Dnia Wyceny. 3) dla obligacji i innych papierów dłużnych - według ich wartości nominalnej; w przypadku zagranicznych papierów dłużnych dodatkowo po przeliczeniu na złote polskie wg średniego kursu NBP z Dnia Wyceny, 4) dla innych papierów wartościowych - według ich ceny emisyjnej, a w przypadku braku możliwości ustalenia ceny emisyjnej - według ich ceny nominalnej; w przypadku innych zagranicznych instrumentów finansowych dodatkowo po przeliczeniu na złote polskie wg średniego kursu NBP z Dnia Wyceny. 5) dla Zagranicznych Papierów Wartościowych (strukturyzowane instrumenty finansowe) przechowywanych w innej izbie rozliczeniowej niż KDPW - według ich wartości nominalnej; w przypadku instrumentów finansowych denominowanych w innej walucie niż PLN - po przeliczeniu na złote polskie wg. średniego kursu NBP z Dnia Wyceny,
	* możliwość negocjacji opłaty

V. PROWIZJE Z TYTUŁU POŚREDNICTWA PAPIERAMI WARTOŚCIOWYMI W OBROTCIE ZORGANIZOWANYM (GPW, NEW CONNECT, BONDSPOT)

1.	Akcje oraz inne instrumenty finansowe z wyłączeniem obligacji i derywatów - standardowa tabela prowizji*			
	Zawarcie transakcji kupna lub sprzedaży	Sposób składania zlecenia		
		Internet	Telefonicznie	PUM**
	Wartość prowizji	0,38%; min. 5 zł	0,95%; min. 5 zł	1,5% min. 5 zł
	Daytrading	0,25%; min. 5 zł	brak	brak
	<i>Daytrading - zwrot z tytułu prowizji daytradingu wykonywany jest do końca następnego dnia roboczego. Zwrot prowizji dotyczy zlecenia odwrotnego.</i>			
2.	Obligacje - standardowa tabela prowizji*			
	Zawarcie transakcji kupna lub sprzedaży	Sposób składania zlecenia		
		Internet	Telefonicznie	PUM**
	Wartość prowizji	0,19%; min. 5 zł	0,45%; min. 5 zł	1,5% min. 5 zł
3.	<p>Prowizje negocjowane</p> <p>1) Okresowa prowizja negocjowana - prowizja ustalana na podstawie średniego obrotu miesięcznego, zrealizowanego w obrocie papierami wartościowymi w okresie trzech miesięcy poprzedzających ustalenie stawki negocjowanej. Minimalna, średnia wielkość obrotu uprawniająca do negocjacji - 25 tys. zł. Do wartości obrotu nie wlicza się obrotu zrealizowanego w wyniku realizacji zleceń określonych w pkt 2) poniżej. Termin obowiązywania stawki prowizji ustalonej w powyższy sposób wynosi 3 miesiące;</p> <p>2) Prowizja negocjowana od pojedynczego zlecenia - minimalna wielkość zlecenia 25 tys. zł;</p> <p>3) Negocjowana prowizja deklarowana - na podstawie deklaracji Inwestora o zamierzonej wartości obrotu w okresie najbliższego miesiąca. Minimalna wartość deklaracji 25 tys. zł; termin obowiązywania prowizji - 1 miesiąc. W przypadku braku realizacji obrotu zgodnie z deklaracją, prowizja na następny okres prowizyjny ustalana jest na podstawie obrotu zrealizowanego;</p> <p>4) Prowizja negocjowana od wartości portfela - wartość papierów wartościowych na rachunku Inwestora min. 300 000 zł; minimalna wartość prowizji - 0,5%; termin obowiązywania stawki prowizji - 6 miesięcy.</p> <p><i>[W przypadku prowizji negocjowanych minimalna prowizja od pojedynczego zlecenia wynosi 5 zł.]</i></p>			
4.	Prowizja za pośrednictwo w obrocie zorganizowanym w trybie transakcji pozasesyjnej			0,35% lub prowizja negocjowana; min. 5 zł
5.	Prowizja za wykonanie zlecenia sprzedaży w odpowiedzi na wezwanie, w trybie zaproszenia do składania ofert sprzedaży papierów wartościowych. <i>[Prowizja od wartości zbywanych akcji w odpowiedzi na wezwanie]</i>			0,6% lub prowizja negocjowana; min. 5 zł
6.	Prowizja za wykonanie zlecenia zamiany w odpowiedzi na wezwanie do zamiany akcji <i>(Prowizja od wartości akcji będących przedmiotem zamiany)</i>			0,6% lub prowizja negocjowana; min. 5 zł
7.	Prowizja za pośrednictwo w obrocie papierami wartościowymi niedopuszczonymi do obrotu na rynku zorganizowanym			0,95% lub prowizja negocjowana; min. 5 zł
8.	Prowizja od zapisu na papiery wartościowe w ramach oferty publicznej			Odpowiednio wg stawek w pkt 1 i 2
9.	Prowizje od transakcji na rynku międzybankowym			Odpowiednio wg stawek w pkt 2
* możliwość negocjacji prowizji na zasadach określonych w pkt 3 powyżej				
** PUM - Punkt Usług Maklerskich				

VI. PROWIZJE I OPŁATY ZA POŚREDNICTWO DERYWATAMI LUB INNYMI PRAWAMI POCHODNYMI W OBROTCIE ZORGANIZOWANYM (GPW, NEW CONNECT, BONDSPOT)

	Prowizja za zawarcie transakcji kupna lub sprzedaży*	Sposób składania zlecenia		
		Internet	Telefonicznie	PUM
1.	1) 1 kontraktu terminowego na indeks	9 zł	12 zł	15 zł
	2) 1 kontraktu terminowego na akcje	3 zł	6 zł	9 zł
	3) 1 kontraktu terminowego na kursy walut	0,50 zł	0,90 zł	1,20 zł
	4) 1 opcji	2% wart. opcji nie mniej niż 2 zł i nie więcej niż 9 zł	2,5% wart. opcji nie mniej niż 2 zł i nie więcej niż 15 zł	3,0% wartości opcji nie mniej niż 2 zł i nie więcej niż 15 zł
	5) jednostek indeksowych	Zgodnie z V.1.	Zgodnie z V.1.	Zgodnie z V.1.
2.	Prowizje negocjowane: 1) Okresowa prowizja negocjowana - obrót min. 15 kontraktów lub opcji w okresie jednego miesiąca poprzedzającego ustalenie stawki negocjowanej; 2) Prowizja negocjowana od pojedynczego zlecenia - minimalna wielkość zlecenia 15 kontraktów lub opcji.			
	3. Opłata z tytułu wygaśnięcia: 1) kontraktu terminowego na indeks lub akcje; 2) kontraktu terminowego na waluty lub opcji [opłata pobierana od 1 kontraktu lub opcji]		8 zł	
			5 zł	
4.	Za wygaśnięcie jednostek indeksowych (od 1 pozycji)		0,5% wartości rozliczenia, nie mniej niż 1 zł i nie więcej niż 5 zł	
5.	Zgłoszenie do wykonania lub zgłoszenie rezygnacji z wykonania instrumentu finansowego (od 1 zgłoszenia)		8 zł	
6.	Wykonanie warrantów przed terminem ich wygaśnięcia (prowizja pobierana za 1 serię warrantu)		1% kwoty świadczenia lub prowizja negocjowana	
7.	Wykonanie instrumentów finansowych związane z dostawą instrumentu bazowego		20 zł	
8.	Opłata za transfer derywatów: a) na rachunek prowadzony w DMBH (za każdą serię)		20 zł	
	b) na rachunek inny niż w DMBH (za każde prawo pochodne)		8 zł lub opłata negocjowana	
* możliwość negocjacji prowizji na zasadach określonych w pkt 2				

VII. PROWIZJE ZA POŚREDNICTWO W OBROCE INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH

1. Akcje, prawa do akcji, ETF-y, certyfikaty, obligacje, inne instrumenty finansowe - standardowa tabela prowizji*						
	System obrotu	Sposób składania zlecenia			Prowizja minimalna	
		Internet	Telefon	PUM		
		Stawka prowizji				
	BME Spanish Exchanges (SIBE)	0,5%	0,95%	1,5%	20 EUR	
	Borsa Italiana/Milan Stock Exchange (MIL)	0,5%			20 EUR	
	Deutsche Börse (XETRA) (FSE)	0,5%			20 EUR	
	London Stock Exchange SETS Market (LSE_SETS)	0,5%			15GBP	
	NASDAQ OMX Copenhagen (CSE)	0,5%			150 DKK	
	NASDAQ OMX Helsinki (HSE)	0,5%			20 EUR	
	NASDAQ OMX Stockholm (SSE)	0,5%			150 SEK	
	NYSE Euronext Amsterdam (AMS)	0,5%			20 EUR	
	NYSE Euronext Brussels (BRU)	0,5%			20 EUR	
	NYSE Euronext Lisbon (LISB)	0,5%			20 EUR	
	NYSE Euronext Paris (PAR)	0,5%			20 EUR	
	Oslo Børs/Oslo Stock Exchange (OSE)	0,5%			150 NOK	
	SIX Swiss Exchange (Blue-Chip) (VX)	0,5%			20 CHF	
	SIX Swiss Exchange (SWX)	0,5%			20 CHF	
	Wiener Börse/Vienna Stock Exchange (VIE)	0,5%			20 EUR	
	SIX Swiss Exchange (Blue-Chip) (VX)	0,5%			20 CHF	
	SIX Swiss Exchange (SWX)	0,5%			20 CHF	
	Wiener Börse/Vienna Stock Exchange (VIE)	0,5%			20 EUR	
	US MAIN Exchanges (AMEX; NASDAQ; NSC; NYSE) dla Akcji lub ETF o wartości równej lub większej niż 10 USD za jedną akcję lub ETF	0,5%				25 USD
	US MAIN Exchanges (AMEX; NASDAQ; NSC; NYSE) dla akcji lub ETF o wartości mniejszej 10 USD za jedną akcję lub ETF	0,04 USD za 1 akcję lub ETF				25 USD
	MTF akcje, obligacje oraz inne instrumenty finansowe	0,5%		Wg kosztu MTF - min. 80 EUR		
W przypadkach niewymienionych w niniejszej tabeli stosuje się prowizję negocjowaną						
2. Zbycie Zagranicznych Papierów Wartościowych przed terminem wykupu (strukturyzowane instrumenty finansowe) - 0,6%						
* możliwość negocjacji prowizji						

VIII. OPŁATY Z TYTUŁU ŚWIADCZENIA USŁUG DORADZTWA INWESTYCYJNEGO

1.	Świadczenie usługi doradztwa inwestycyjnego	0 zł
----	---	------

Tabela opłat i prowizji obowiązuje od dnia 30 września 2024 r.

**REGULAMIN PRZYJMOWANIA
I PRZEKAZYWANIA ORAZ WYKONYWANIA
PRZEZ DEPARTAMENT MAKLERSKI BANKU
HANDLOWEGO ZLECEŃ NABYCIA LUB
ZBYCIA ZAGRANICZNYCH INSTRUMENTÓW
FINANSOWYCH ORAZ PROWADZENIA
REJESTRÓW I RACHUNKÓW PIENIĘŻNYCH**

REGULAMIN PRZYJMOWANIA I PRZEKAZYWANIA ORAZ WYKONYWANIA PRZEZ DEPARTAMENT MAKLERSKI BANKU HANDLOWEGO ZLECEŃ NABYCIA LUB ZBYCIA ZAGRANICZNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ PROWADZENIA REJESTRÓW I RACHUNKÓW PIENIĘŻNYCH

ROZDZIAŁ I: DEFINICJE

Poprzez użyte w Regulaminie sformułowania rozumie się:

- 1) **Broker Zagraniczny** - zagraniczna instytucja finansowa, uprawniona według miejsca jej siedziby do pośredniczenia w obrocie Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi oraz przechowywania lub rejestrowania Zagranicznych Instrumentów Finansowych, z którą DMBH zawarł umowę o świadczenia usług w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych, ich przechowywania lub rejestrowania, podawana do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu;
- 2) **Bank** - Bank Handlowy w Warszawie S.A.;
- 3) **Dane Klienta** - informacje dotyczące Klienta wskazane w §5 ust. 1 i 2 Regulaminu;
- 4) **Depozytariusz** - instytucja finansowa uprawniona według miejsca jej siedziby do przechowywania lub rejestrowania Zagranicznych Instrumentów Finansowych, z którą Broker Zagraniczny zawarł odpowiednią umowę o prowadzenie rachunków lub rejestrów Zagranicznych Instrumentów Finansowych, ich przechowywania lub rejestrowania;
- 5) **DMBH** - Departament Maklerski Banku Handlowego;
- 6) **Dokument KID („KID”)** - w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP), dokument zawierający kluczowe informacje, który jest sporządzany przez podmiot, który tworzy albo wprowadza zmiany do detalicznego produktu zbiorowego inwestowania (PRIIP) oznaczającego inwestycję, w ramach której - bez względu na jej formę prawną - wysokość kwoty przypadającej do zwrotu Klientowi indywidualnemu podlega wahaniam z powodu zależności od wartości referencyjnych lub zmian wartości jednego lub większej liczby aktywów, których Klient indywidualny bezpośrednio nie zakupił;
- 7) **Dowód Ewidencyjny** - informacja potwierdzająca wystąpienie zdarzenia, stanowiącego podstawę do dokonania przez DMBH zapisu na Rachunku Pieniężnym lub w Rejestrze i przekazywana do DMBH przez Brokera Zagranicznego;
- 8) **Dyspozycja** - polecenie lub instrukcja Klienta składana DMBH w zakresie objętym Umową lub Regulaminem, nie będąca Zleceniem;
- 9) **Dystrybutor** - ma znaczenie nadane w §48 Regulaminu;
- 10) **Główny adres poczty elektronicznej/Główny adres e-mail** - podstawowy adres poczty elektronicznej wskazany przez Klienta do kontaktu z DMBH i Bankiem, na potrzeby wysyłania informacji kierowanych indywidualnie do Inwestora, w szczególności: zawiadomień o zawarciu transakcji, raportów z usługi w formie elektronicznej oraz innych o podobnym charakterze wynikających z wykonywania Umowy na rzecz Inwestora;
- 11) **Główny numer telefonu komórkowego/Główny telefon komórkowy** - podstawowy numer telefonu komórkowego wskazany przez Klienta do kontaktu z DMBH oraz Bankiem, wykorzystywany do komunikacji z Inwestorem w zakresie przekazywania przez DMBH i Bank informacji drogą telefoniczną jak również innych informacji, w szczególności wiadomości tekstowych SMS oraz innych informacji wynikających z wykonywania Umowy z Inwestorem;
- 12) **Grupa Docelowa** - grupa potencjalnych nabywców instrumentu finansowego, z których potrzebami, cechami lub celami, ten instrument finansowy jest zgodny, niezależnie od

sposobu nabycia lub objęcia przez nich tego instrumentu. Grupa Docelowa ustalana jest w oparciu o następujące kryteria: rodzaj klienta, wiedza i doświadczenie Klienta, sytuacja finansowa Klienta, w szczególności jego zdolność do ponoszenia strat, tolerancja ryzyka inwestycyjnego, potrzeby oraz cele Klienta;

- 12a) **Informacje** - informacje, o których mowa w §4 ust. 2 pkt.1 Regulaminu;
- 13) **Inny Broker** - zagraniczna instytucja finansowa, uprawniona według miejsca jej siedziby do pośredniczenia w obrocie Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi, wykonująca zlecenia nabycia lub zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych na zlecenie Brokera Zagranicznego;
- 14) **Instrument PRIP** - zagraniczny instrument finansowy, będący instrumentem zbiorowego inwestowania w rozumieniu Rozporządzenia PRIP;
- 15) **Klient** - osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która zawarła Umowę z DMBH; Klientem jest klient detaliczny albo klient profesjonalny (zgodnie z definicjami poniżej);
- 16) **Klient profesjonalny** - podmiot wskazany w art. 3 pkt. 39b) Ustawy, który posiada wiedzę i doświadczenie pozwalające na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych, oraz klient detaliczny, który na swoje pisemne żądanie został zaklasyfikowany przez DMBH jako klient profesjonalny, pod warunkiem, że posiada wiedzę i doświadczenie pozwalające na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych, jak również na właściwą ocenę ryzyka związanego z tymi decyzjami;
- 17) **Klient detaliczny** - podmiot niebędący klientem profesjonalnym, na którego rzecz jest lub ma być świadczona jedna z usług objętych Regulaminem;
- 18) **Kodeks Cywilny** - ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (ze zmianami);
- 19) **Kurs Konwersji** - odpowiednio, kurs wymiany waluty, w której denominowany jest Zagraniczny Instrument Finansowy na Walutę Bazową Rachunku bądź kurs wymiany Waluty Bazowej Rachunku na walutę, w której denominowany jest Zagraniczny Instrument Finansowy;
- 20) **Kwalifikowany podpis elektroniczny** - zaawansowany podpis elektroniczny, który jest składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego i który opiera się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego;
- 21) **LEI - Kod LEI (Legal Entity Identifier)** - 20 znakowy, alfa-numeryczny identyfikator podmiotu zgodny z normą ISO17442, nadawany przez agencje kodujące akredytowane przez Global Legal Entity Identifier Foundation (GLEIF), unikalnie identyfikujący podmioty w skali globalnej;
- 22) **Obrót pierwotny** - rozumie się przez to dokonywanie oferty publicznej, której przedmiotem są papiery wartościowe nowej emisji, przez:
  - a) emitenta, lub
  - b) gwaranta emisji - w przypadku, gdy w umowie o gwarancję emisji zawartej przez emitenta gwarant emisji zobowiązuje się do nabycia, na własny rachunek, całości albo części papierów wartościowych danej emisji, oferowanych wyłącznie temu podmiotowi, w celu dalszego ich zbywania w ofercie publicznej oraz zbywanie lub nabywanie papierów wartościowych na podstawie takiej oferty;
- 22a) **Ocena wiedzy i doświadczenia** - ocena czy usługa lub instrument finansowy będący jej przedmiotem są odpowiednie dla Klienta;
- 23) **Platforma** - udostępniona Klientowi przez DMBH platforma internetowa służąca do zawierania i rejestrowania Transakcji oraz w innych celach określonych w Umowie lub Regulaminie;
- 24) **Punkt Usług Maklerskich („PUM”)** - rozumie się przez to działający w strukturze organizacyjnej Banku poza DMBH punkt usług maklerskich.
- 25) **Polityka BestEx** - Polityka działania w najlepiej pojętym interesie klienta oraz wykonywania zleceń składanych przez klientów DMBH;
- 26) **Potwierdzenie Zawarcia Transakcji** - informacja potwierdzająca zawarcie Transakcji przez Klienta;
- 27) **Potwierdzenie Zlecenia** - informacja potwierdzająca złożenie Zlecenia przez Klienta, jego anulowanie, modyfikację lub odrzucenie;

- 28) **Pracownik DMBH** - rozumie się przez to osobę zatrudnioną w DMBH lub wykonującą na rzecz DMBH czynności określone w Regulaminie na podstawie innej umowy niż umowa o pracę oraz pracownika PUM;
- 29) **Prawa do Zagranicznych Instrumentów Finansowych** - prawa majątkowe przysługujące Klientowi do otrzymania Zagranicznych Instrumentów Finansowych po zawarciu Transakcji;
- 30) **Rachunek Pieniężny** - rachunek prowadzony dla Klienta przez DMBH na podstawie Umowy, służący do dokonywania rozliczeń wynikających z Transakcji oraz Umowy oraz do obsługi Rejestrów;
- 31) **Regulacje Rynku Zagranicznego** - przepisy prawa oraz inne przepisy, procedury lub praktyki rynkowe obowiązujące na terytorium państwa, w którym znajduje się Rynek Zagraniczny, ma siedzibę Broker Zagraniczny, Inny Broker, Depozytariusz lub emitent Zagranicznych Instrumentów Finansowych;
- 32) **Regulamin** - niniejszy regulamin przyjmowania i przekazywania oraz wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych oraz prowadzenia rejestrów i rachunków pieniężnych;
- 33) **Rejestr** - Rejestr Instrumentów Finansowych lub Rejestr Praw do Instrumentów Finansowych;
- 34) **Rejestr Instrumentów Finansowych** - rejestr prowadzony dla Klienta przez DMBH, służący do rejestrowania Zagranicznych Instrumentów Finansowych nabytych przez Klienta;
- 35) **Rejestr Praw do Instrumentów Finansowych** - rejestr prowadzony dla Klienta przez DMBH, służący do rejestrowania Praw do Zagranicznych Instrumentów Finansowych przysługujących Klientowi z tytułu zawartych Transakcji;
- 36) **Rejestr Transakcyjny** - rejestr służący do bieżącego ewidencjonowania czynności związanych z Transakcjami, w tym zmian w Rejestrach i na Rachunku Pieniężnym oraz dla innych celów określonych w Regulaminie, dostępny dla Klienta na Platformie;
- 37) **Rozporządzenie PRIIP** - Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP);
- 38) **Rozliczenie Transakcji** - ma znaczenie nadane w §40 Regulaminu;
- 39) **Rynek Zagraniczny** - rynek regulowany, alternatywny system obrotu lub zorganizowana platforma obrotu w rozumieniu Ustawy, działające na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego;
- 40) **Serwis Informacyjny** - ma znaczenie nadane w §48 Regulaminu;
- 41) **TOIP** - zestawienie opłat i prowizji należnych DMBH z tytułu usług wykonywanych na podstawie Umowy;
- 42) **Transakcja** - transakcja nabycia lub zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych zawarta przez Klienta za pośrednictwem DMBH;
- 43) **Umowa** - Umowa o wykonywanie przez Departament Maklerski Banku Handlowego zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych oraz prowadzenie rejestrów i rachunków pieniężnych;
- 44) Umowa Subskrypcyjna - ma znaczenia nadane w §48 Regulaminu;
- 45) Ustawa - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (z póź.zm);
- 46) **Waluta Bazowa Rachunku** - złoty polski lub inna waluta wymienna w rozumieniu przepisów prawa dewizowego, w której prowadzony jest Rachunek Pieniężny;
- 47) **Zagraniczne Instrumenty Finansowe** - niedopuszczone do obrotu zorganizowanego na terytorium Rzeczypospolitej Polski instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu na Rynku Zagranicznym;
- 48) **Zlecenie** - zlecenie nabycia lub zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych składane DMBH przez Klienta;
- 49) **Zlecenie Maklerskie** - zlecenie nabycia lub zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych składane Brokerowi Zagranicznemu przez DMBH na podstawie Zlecenia.

ROZDZIAŁ II: POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1. Usługi DMBH

1. Regulamin określa zasady świadczenia przez DMBH usług maklerskich dla Klientów w zakresie wykonywania zleceń nabycia lub zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych, prowadzenia rachunków i rejestrów związanych z obrotem Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi oraz wymiany walutowej. Ponadto Regulamin określa zasady świadczenia przez DMBH usług maklerskich dla Klientów w zakresie przyjmowania i przekazywania zapisów w przypadku oferty w obrocie pierwotnym lub w wezwaniu do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji. W przypadku ofert dotyczących Zagranicznych Instrumentów Finansowych, w których DMBH przyjmuje zapisy lub zlecenia, DMBH zobowiązuje się do składania w imieniu Inwestora zapisów, przyjmowania i przekazywania zapisów i zleceń lub ich wykonywania w systemie obrotu instrumentami finansowymi w zależności od warunków danej oferty, na zasadach określonych w Rozdziale X Regulaminu.
2. DMBH świadczy usługi określone w ust. 1 na podstawie Umowy oraz Regulaminu, zgodnie z przepisami prawa polskiego. Wykonywanie przez DMBH postanowień Umowy oraz Regulaminu podlega także Regulacjom Rynku Zagranicznego. Zlecenia i Dyspozycje podlegają wykonaniu pod warunkiem ich zgodności z Regulacjami Rynku Zagranicznego.
3. DMBH pośredniczy w nabywaniu lub zbywaniu Zagranicznych Instrumentów Finansowych działając w imieniu własnym na rachunek Klienta.
4. W związku ze świadczeniem usługi wykonywania zleceń, DMBH na podstawie wewnętrznych procedur oraz obowiązujących przepisów prawa ocenia zgodność instrumentów finansowych objętych tymi usługami z potrzebami Klientów, którym świadczy te usługi przy uwzględnieniu określonej Grupy Docelowej, a także zapewnia, aby instrumenty te objęte były usługami tylko wówczas, gdy jest to w interesie Klientów. DMBH opracowuje, wdraża oraz stosuje i poddaje przeglądowi funkcjonujące w DMBH rozwiązania dotyczące świadczenia powyższych usług celem zapewnienia, aby instrumenty finansowe objęte usługami oraz dotycząca je strategia dystrybucji DMBH były odpowiednie dla Grupy Docelowej.

§2. Podmioty trzecie

1. Przy świadczeniu usług maklerskich objętych Regulaminem przez DMBH biorą udział podmioty trzecie, w zakresie:
  - 1) dostarczenia i utrzymywania Platformy,
  - 2) wykonywania zleceń nabycia i zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych,
  - 3) Rozliczania Transakcji oraz rozrachunku Transakcji,
  - 4) rejestrowania i przechowywania Zagranicznych Instrumentów Finansowych, oraz
  - 5) wymiany walutowej.
2. DMBH dokonuje wyboru Brokera Zagranicznego samodzielnie, zgodnie z Polityką BestEx kierując się w szczególności następującymi przesłankami:
  - 1) oceną sytuacji finansowej Brokera Zagranicznego, jego ratingu na rynku kapitałowym oraz doświadczenia w zakresie wykonywania zleceń na Rynkach Zagranicznych,
  - 2) realizacją Zleceń na zasadach najkorzystniejszych dla Klienta, przy uwzględnieniu szybkości wykonywania Zleceń oraz ich kosztów, oraz
  - 3) zapewnieniem odpowiednich rozwiązań teleinformatycznych oraz możliwości ich połączenia z systemami informatycznymi DMBH.

Informację o wyborze Brokera Zagranicznego DMBH podaje do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu. DMBH ponosi odpowiedzialność z tytułu wyboru Brokera Zagranicznego na zasadach określonych w Kodeksie Cywilnym.

§3. Dokumentacja

1. W związku ze świadczeniem usług maklerskich objętych Regulaminem DMBH przekazuje potencjalnemu klientowi:
  - 1) ogólne informacje na temat DMBH oraz świadczonej usługi,
  - 2) ogólny opis instrumentów finansowych oraz ryzyka związanego z inwestowaniem w instrumenty finansowe,
  - 3) ogólne informacje o polityce przeciwdziałania konfliktom interesów w DMBH,
  - 4) Politykę BestEx,
  - 5) informację o klasyfikacji klienta,
  - 6) formularz oceny wiedzy i doświadczenia klienta, oraz
  - 7) wymagane przepisami prawa informacje o kosztach i opłatach w tym ToiP, oraz inne informacje wymagane przez przepisy prawa.
2. DMBH przekazuje Klientowi informacje obejmujące:
  - 1) powiadomienie, że Zagraniczne Instrumenty Finansowe lub środki pieniężne Klienta będą lub mogą być przekazywane przez DMBH innym podmiotom, w szczególności Brokerowi Zagranicznemu lub Depozytariuszowi do przechowywania oraz informację o odpowiedzialności, jaką z tego tytułu ponosi DMBH za działania lub zaniechania tych podmiotów, jak również o możliwych konsekwencjach ich niewypłacalności,
  - 2) informację o możliwości przechowywania lub zamiarze przechowywania Zagranicznych Instrumentów Finansowych na rachunku zbiorczym oraz o związanych z tym zagrożeniach,
  - 3) informację o braku możliwości wyodrębnienia Zagranicznych Instrumentów Finansowych przez podmioty, o których mowa w pkt 1, oraz o związanych z tym zagrożeniach,
  - 4) informację o przechowywaniu Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub środków pieniężnych Klienta na terytorium innego państwa oraz o wynikających z tego skutkach dla praw Klienta do należących do niego Zagranicznych Instrumentów Finansowych i środków pieniężnych,
  - 5) informacje o wszelkich prawach do Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub środków pieniężnych Klienta przysługujących lub mogących przysługiwać DMBH lub podmiotom przechowującym te Zagraniczne Instrumenty Finansowe lub środki pieniężne, w tym w szczególności o prawie do zaspokojenia roszczeń DMBH lub podmiotu przechowującego z oznaczonych Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub środków pieniężnych.
3. Na wniosek Klienta złożony w formie właściwej do składania Dyspozycji DMBH udziela Klientowi informacji na temat Regulacji Rynku Zagranicznego oraz informacji o prawach z Zagranicznych Instrumentów Finansowych.

ROZDZIAŁ III: UMOWA

§4. Informacje ogólne

1. Podstawą świadczenia usług na zasadach określonych w Regulaminie jest zawarcie Umowy.
2. Na podstawie Umowy DMBH nie świadczy na rzecz Klienta usług doradztwa inwestycyjnego w rozumieniu art. 69 ust. 2 pkt 5 Ustawy.
3. Regulamin nie jest ofertą w rozumieniu art. 66 § 1 Kodeksu Cywilnego.
4. Przed zawarciem Umowy DMBH może zażądać od potencjalnego Inwestora przedstawienia następujących dokumentów lub podania informacji w formie uzgodnionej z DMBH:
  - 1) informacji dotyczących poziomu koniecznej wiedzy o inwestowaniu w zakresie Instrumentów finansowych oraz doświadczenia inwestycyjnego Inwestora, jego sytuacji finansowej oraz celów i potrzeb inwestycyjnych, w tym w zakresie jego tolerancji ryzyka, niezbędnych do **dokonania przez DMBH Oceny wiedzy i doświadczenia Inwestora oraz innych informacji niezbędnych do przypisania Inwestora do określonej przez DMBH Grupy Docelowej.**

Informacje, o których mowa w niniejszym podpunkcie są przedstawiane przez Inwestora poprzez wypełnienie formularza Oceny wiedzy i doświadczenia Inwestora, na wzorze przekazanym Inwestorowi przez DMBH, DMBH może dokonać **Oceny wiedzy i doświadczenia Inwestora lub jej aktualizacji**, na podstawie Informacji dotyczących Inwestora lub potencjalnego Inwestora otrzymanych z Banku, w związku ze świadczeniem przez Bank usług na rzecz Inwestora albo na podstawie informacji posiadanych przez DMBH, o ile są aktualne oraz adekwatne do zakresu świadczonej usługi,

- 2) informacji o źródle pochodzenia majątku lub funduszy potencjalnego Inwestora, wskazania beneficjenta rzeczywistego Umowy - w związku z przepisami prawa dotyczącymi przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu,
- 3) dokumentów, o których mowa w § 5 Regulaminu.
5. DMBH może zażądać od Klienta lub potencjalnego klienta przedstawienia innych niż wskazane w niniejszym Rozdziale III dokumentów lub informacji o ile z przepisów prawa lub Regulacji Rynku Zagranicznego wynika, że są one niezbędne do zawarcia lub wykonywania Umowy, lub wykonywania obowiązków DMBH wynikających z przepisów prawa lub Regulacji Rynku Zagranicznego.
6. W przypadku otrzymania przez DMBH zmiany Informacji o których mowa w ust. 2 pkt 1) mających wpływ na zmianę Oceny wiedzy i doświadczenia lub kwalifikację do Grup docelowych, DMBH sporządza i przedstawia Klientowi nową Ocenę wiedzy i doświadczenia. Niezależnie od powyższego:
  - 1) Klient ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia DMBH, o każdej zmianie informacji, o których mowa w ppkt. 1-5 powyżej,
  - 2) DMBH zastrzega prawo, do zażądania okresowej aktualizacji informacji na temat wiedzy i doświadczenia inwestycyjnego oraz informacji niezbędnych do przypisania Klienta do określonej przez DMBH Grupy Docelowej w formie określonej w ust. 4 ppkt1 powyżej.
7. DMBH odmawia zawarcia Umowy, jeżeli:
  - 1) DMBH stwierdzi na podstawie posiadanych lub podanych DMBH informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 1) powyżej, że usługa maklerska, która ma być świadczona na podstawie Umowy jest nieodpowiednia dla potencjalnego klienta biorąc pod uwagę jego indywidualną sytuację,
  - 2) potencjalny klient odmawia przedstawienia lub nie przedstawia DMBH dokumentów lub informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 1) lub ust. 5) powyżej, lub
  - 3) Klient nie posiada zdolności do czynności prawnych lub posiada jedynie ograniczoną zdolność do czynności prawnych.

§ 4a. Zmiana oraz aktualizacja Informacji

1. Klient jest zobowiązany zaktualizować Informacje, na podstawie których DMBH sporządza Ocenę wiedzy i doświadczenia Klienta w następujących terminach:
  - 1) przynajmniej raz na 24 miesiące;
DMBH informuje Klienta o obowiązku aktualizacji tych Informacji, co najmniej 30 dni przed upływem terminu, o którym mowa powyżej, oraz
  - 2) w każdym przypadku zmiany sytuacji finansowej, tolerancji ryzyka, celów i potrzeb inwestycyjnych Klienta oraz Preferencji w zakresie zrównoważonego rozwoju.
2. Niezależnie od obowiązku Klienta, o którym mowa w ust.1, DMBH może zwrócić się do Klienta o aktualizację Informacji, wskazując Klientowi termin na odpowiedź nie krótszy niż 30 dni, w następujących przypadkach:
  - 1) DMBH powziął informację, że posiadane przez DMBH Informacje nie są aktualne,
  - 2) upływu terminu ważności Oceny wiedzy i doświadczenia,
  - 3) nieprzedstawienia przez Klienta Informacji,
  - 4) zmiany zakresu Informacji niezbędnych do sporządzenia Oceny wiedzy i doświadczenia.
3. Przez aktualizację Informacji rozumie się potwierdzenie przez Klienta przedstawionych

uprzednio Informacji lub przedstawienie nowych Informacji. Klient dokonuje aktualizacji w sposób i formie właściwej do składania Dyspozycji, z uwzględnieniem postanowień ust. 4 poniżej.

4. DMBH może dokonać aktualizacji Oceny wiedzy i doświadczenia na podstawie Informacji dotyczących Klienta otrzymanych z Banku lub może zwrócić się do Banku o przekazanie tych Informacji, w związku ze świadczeniem przez Bank usług na rzecz Klienta. W takim przypadku, Informacje otrzymane z Banku stanowią podstawę do aktualizacji Oceny wiedzy i doświadczenia przez DMBH, o ile DMBH uzna otrzymane dane za aktualne oraz prawidłowe.
5. Aktualizacja Oceny wiedzy i doświadczenia, sporządzana na podstawie Informacji, przekazywana jest Klientowi przez DMBH za pośrednictwem trwałego nośnika informacji.
6. W przypadku, o którym mowa w ust 2 pkt 3) gdy pomimo upływu terminu Klient nie przedstawi Informacji stosuje się postanowienia § 7a.

§5. Zawarcie Umowy

1. Potencjalny klient będący osobą fizyczną występując o zawarcie Umowy podaje pracownikowi DMBH dane go identyfikujące (imię i nazwisko, adres, numer PESEL), przedkłada urzędowy dokument tożsamości (dowód osobisty lub dokument mObywatel, paszport lub kartę stałego pobytu), składa w jego obecności wzór podpisu oraz podpisuje dwa egzemplarze Umowy. DMBH zastrzega sobie prawo zażądania okazania dodatkowego dokumentu identyfikującego Klienta.
2. Potencjalny klient będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, występując o zawarcie Umowy informuje DMBH o posiadanym kodzie LEI oraz przedkłada pracownikowi DMBH, wystawiony nie wcześniej niż trzy miesiące przed datą przedłożenia pracownikowi DMBH, aktualny wypis z rejestru właściwego dla siedziby potencjalnego klienta lub inne dokumenty urzędowe wskazujące:
  - 1) firmę, siedzibę, adres oraz status prawny potencjalnego klienta,
  - 2) sposób reprezentacji oraz imiona i nazwiska osób uprawnionych do reprezentowania potencjalnego klienta, oraz
  - 3) numer REGON oraz Numer Identyfikacji Podatkowej potencjalnego klienta,przy czym, w uzasadnionych przypadkach, DMBH może odstąpić od wymogu przedłożenia dokumentów określonych w pkt 1) oraz pkt 3) następujących przypadkach:
  - a) DMBH jest w posiadaniu tych informacji w związku ze świadczeniem przez DMBH innej usługi maklerskiej na rzecz tego Klienta oraz informacje pozostają aktualne,
  - b) DMBH jest w stanie z łatwością wejść w posiadanie tych informacji korzystając z ogólnie dostępnych baz danych lub rejestrów, w szczególności krajowego rejestru sądowego,
  - c) gdy przedstawienie innego dokumentu jest wystarczające dla pełnej identyfikacji Klienta oraz przedstawienie danego dokumentu nie jest wymagane przez przepis prawa i nie skutkuje niemożnością wykonania przez DMBH obowiązku ustawowego bądź niemożnością realizacji Umowy.

W przypadku Klienta, o którym mowa powyżej przedstawienie LEI jest warunkiem świadczenia usługi.

3. Karta wzorów podpisów dla Klienta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej stanowi załącznik do Umowy. Klient jest zobowiązany do złożenia karty wzorów podpisów przed zawarciem Umowy.
4. Klient będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej może złożyć własną kartę wzorów podpisów osób uprawnionych do jego reprezentowania, z tym że:
  - 1) wzory podpisów winny być złożone w obecności polskiego notariusza i przez niego uwierzytelnione lub w inny sposób ustalony z DMBH, o którym mowa w ust. 8 i 10 poniżej,

- 2) wzory podpisów składane w obecności notariusza zagranicznego powinny być dodatkowo legalizowane przez polską placówkę dyplomatyczną lub konsularną lub poświadczane w inny sposób ustalony z DMBH, o którym mowa w ust. 10 poniżej.
5. Przepis §5 ust. 4 Regulaminu stosuje się odpowiednio do pełnomocnika Klienta, w tym Klienta będącego osobą fizyczną. Wzór podpisu pełnomocnika może również stanowić część pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta zgodnie z §8 lub §9 Regulaminu.
6. Wskazanie wzoru podpisu, danych i zakresu umocowania pełnomocnika Klienta w pełnomocnictwie sporządzonym:
  - 1) w formie aktu notarialnego,
  - 2) z podpisami notarialnie poświadczonymi, lub
  - 3) podpisanym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, lub
  - 4) zgodnie ze wzorem udostępnionym przez DMBH,i podpisanym przez uprawnione do reprezentacji Klienta osoby, których podpisy umieszczone są na karcie wzorów podpisów, zwalnia z obowiązku zamieszczania tych danych dodatkowo w karcie wzorów podpisów.
7. Klient zobowiązany jest do wskazania w Umowie adresu korespondencyjnego oraz adresu e-mail, na który doręczana ma być korespondencja wysyłana przez DMBH. Wymóg ten stosuje się odpowiednio do osób upoważnionych do reprezentowania Klienta.
8. Zagraniczne dokumenty urzędowe przedkładane przez Klienta powinny być uwierzytelnione przez polską placówkę dyplomatyczną lub konsularną lub w sposób wskazany w ust. 10 poniżej, chyba że z umowy międzynarodowej zawartej przez Rzeczpospolitą Polską, a państwem, w którym sporządzono dokument nie wynika obowiązek uwierzytelnienia danego dokumentu..
9. Dokumenty przedkładane pracownikowi DMBH i sporządzone w języku innym niż polski powinny być przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego, chyba że DMBH odstąpi od tego wymogu w przypadku, gdy dokument jest sporządzony w języku angielskim..
10. Niezależnie od powyższych postanowień dotyczących uwierzytelniania i legalizacji dokumentów, DMBH może dopuścić inny sposób poświadczania autentyczności podpisów oraz charakteru, w jakim działała osoba, która podpisała dokument, a także jego zgodności z prawem miejsca wystawienia, w szczególności poprzez uznanie apostille, określone w Konwencji znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzonej w Hadze dnia 5 października 1961 r.
11. Dopuszcza się obsługę Klientów, poza PUM lub siedzibą DMBH, w szczególności na terenie siedziby lub w miejscu zamieszkania Klienta w zakresie wykonania czynności mających na celu wyłącznie zawarcie umowy o świadczenie usług maklerskich z Klientem, w tym zawarcie umowy maklerskiej, sporządzenie oceny wiedzy i doświadczenia lub odpowiedności usług maklerskich Klienta, jak również odebranie innych oświadczeń od Klienta związanych z świadczeniem usług maklerskich oraz czynności obejmujące aktualizację powyższych dokumentów lub informacji.

§6. Zawarcie Umowy w formie korespondencyjnej

1. Umowa z Klientem będącym osobą fizyczną może być zawarta również w formie korespondencyjnej w trybie określonym poniżej.
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, w celu zawarcia Umowy w trybie korespondencyjnym, potencjalny klient otrzymuje:
  - 1) dwa egzemplarze formularza Umowy,
  - 2) Regulamin, TOiP oraz inne dokumenty, oświadczenia i formularze, niezbędne do zawarcia Umowy.
3. DMBH może uzależnić przekazanie dokumentów, o których mowa powyżej od uprzedniego zarejestrowania się przez potencjalnego klienta na stronie internetowej DMBH lub w inny sposób ustalony z DMBH oraz podania danych i informacji niezbędnych do zawarcia Umowy.
4. W celu zawarcia umowy w trybie korespondencyjnym DMBH może zażądać od potencjalnego

klienta podpisania Umowy w obecności notariusza lub złożenia podpisu w obecności kuriera bądź spełnienia wymogu, o którym mowa w §5 ust. 8 lub 10 Regulaminu.

5. W celu zawarcia umowy w trybie korespondencyjnym w przypadku, gdy Umowa nie jest podpisana kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub w obecności notariusza, lub w inny sposób ustalony z DMBH, lub potencjalny klient nie zawarł z DMBH innej umowy o świadczenie usług maklerskich, DMBH może zażądać załączenia innych dokumentów (lub ich kopii w formie ustalonej z DMBH) niż dokumenty wskazane w §5 Regulaminu w celu potwierdzenia danych potencjalnego klienta, takich jak: wyciąg z rachunku prowadzonego na rzecz potencjalnego klienta w innej firmie inwestycyjnej, potwierdzenie wniesienia opłaty za telefon, gaz lub prąd.
6. DMBH po otrzymaniu od potencjalnego Klienta podpisanej przez niego Umowy oraz kompletu wymaganej dokumentacji:
  - 1) podpisuje dwa egzemplarze Umowy,
  - 2) ustala hasło identyfikacyjne, w szczególności telefonicznie,
  - 3) odsyła jeden egzemplarz Umowy na adres korespondencyjny Klienta.
7. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym §6 Regulaminu do zawarcia Umowy w trybie korespondencyjnym stosuje się postanowienia §5 Regulaminu.

§7. Zmiana Danych Klienta

1. Klient ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia DMBH o każdej zmianie Danych Klienta oraz pełnomocnika Klienta załączając odpowiednie dokumenty potwierdzające taką zmianę. Dotyczy to, w szczególności, adresu korespondencyjnego Klienta.
2. Zmiana Danych Klienta dokonana w związku ze świadczeniem przez Bank usług bankowych, przyjęta przez Bank i przekazana do DMBH jest traktowana przez DMBH jako zmiana danych Klienta w DMBH na potrzeby Umowy. Zmiana danych obowiązuje w DMBH od następnego dnia roboczego po otrzymaniu informacji z Banku. Zmiana danych złożona w DMBH jest przekazywana do Banku i skutkuje zmianą danych Klienta w Banku.
3. Klient ma również obowiązek niezwłocznego przekazywania DMBH wszelkich dotyczących Klienta informacji istotnych dla realizacji zobowiązań wynikających z Umowy, w szczególności dotyczących sytuacji finansowej Klienta.
4. Klient będący osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub osobą fizyczną prowadzący działalność gospodarczą, jest zobowiązany do aktualizacji kodu LEI przez cały okres obowiązywania Umowy.
5. Zmiana Danych Klienta nie stanowi zmiany Umowy.
6. DMBH zastrzega sobie prawo niewykonania Dyspozycji lub Zlecenia zawierających Dane Klienta odmienne od Danych Klienta posiadanych przez DMBH.

§ 7a. Ograniczenie zakresu świadczenia usługi maklerskiej

1. DMBH ogranicza zakres świadczenia usługi przyjmowania i przekazywania zleceń lub usługi wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych w następujących przypadkach:
  - 1) gdy w wyniku aktualizacji Informacji, DMBH stwierdzi, że usługa maklerska jest dla Klienta nieodpowiednia w związku z brakiem wiedzy Klienta na temat istoty oraz zasad świadczenia tej usługi,
  - 2) gdy z Informacji wynika, że celem inwestycyjnym Klienta jest ochrona kapitału na poziomie tożsamym z ochroną zapewnianą przez instrumenty finansowe rynku pieniężnego lub bankowe produkty depozytowe, które nie są przedmiotem świadczonej przez DMBH usługi,
  - 3) gdy w wyniku aktualizacji Informacji poziom akceptowalnego przez Klienta ryzyka uległ obniżeniu do poziomu braku akceptacji ryzyka poniesienia straty finansowej,
  - 4) w przypadku, o którym mowa w § 4a ust.6.
2. W okresie ograniczenia zakresu świadczenia usługi DMBH świadczy tę usługę na rzecz Klienta

na zasadach określonych w Regulaminie z zastrzeżeniem, że DMBH przyjmuje od Klienta oraz wykonuje wyłącznie zlecenia zbycia instrumentów finansowych oraz ich modyfikacje lub odwołania.

3. W przypadku wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w ust. 1, DMBH informuje o tym fakcie Klienta w trybie określonym w §57 Regulaminu. Wznowienie świadczenia usługi w pełnym zakresie następuje automatycznie, niezwłocznie po ustąpieniu zdarzenia, które spowodowało jej ograniczenie.
4. W przypadku, gdy ograniczenie Usługi, o którym mowa w ust. 1 utrzymuje się przez okres co najmniej 3 miesięcy, DMBH uprawniony jest do rozwiązania Umowy z Klientem z zachowaniem okresu wypowiedzenia.

ROZDZIAŁ IV: PEŁNOMOCNICTWA

§8. Pełnomocnik do zawarcia Umowy

Zawarcie Umowy może nastąpić przez pełnomocnika lub pełnomocników działających na podstawie pełnomocnictw(a) w formie aktu notarialnego lub w formie pisemnej z podpisem mocodawcy złożonym w formie kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub poświadczonym notarialnie, lub przez pracownika DMBH, w którego obecności podpis zostanie złożony. Podpis mocodawcy złożony przed notariuszem zagranicznym musi zostać poświadczony dodatkowo przez polską placówkę dyplomatyczną lub konsularną lub w sposób wskazany w §5 ust. 10, z zastrzeżeniem §5 ust. 8 Regulaminu.

Pozostałe postanowienia § 5 Regulaminu stosuje się odpowiednio.

§9. Pełnomocnik do wykonywania Umowy

1. Klient może ustanowić pełnomocnika lub pełnomocników uprawnionych do składania Zleceń lub Dyspozycji na zasadach określonych w Umowie i Regulaminie. Pełnomocnictwo jest udzielane w formie aktu notarialnego lub w formie pisemnej z podpisem mocodawcy złożonym w formie kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub poświadczonym notarialnie lub przez pracownika DMBH, w którego obecności podpis zostanie złożony. Podpis mocodawcy złożony przed notariuszem zagranicznym musi zostać poświadczony dodatkowo przez polską placówkę dyplomatyczną lub konsularną lub w sposób wskazany w §5 ust. 10, z zastrzeżeniem §5 ust. 8 Regulaminu.
2. Z zastrzeżeniem ust. 5, Klient może udzielić pełnomocnictwa:
  - 1) rodzajowego, upoważniającego pełnomocnika do dokonywania czynności rodzajowo wskazanych w treści pełnomocnictwa,
  - 2) szczególnego, upoważniającego pełnomocnika do dokonania jednej lub więcej czynności wskazanych szczegółowo w treści pełnomocnictwa.
3. Pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 2 pkt 1) powyżej, może być udzielone na czas nieoznaczony albo na czas oznaczony. w przypadku niewskazania terminu, na jaki udzielono pełnomocnictwa uważa się, że zostało ono udzielone na czas nieoznaczony.
4. Pełnomocnictwo nie może być udzielone z zastrzeżeniem warunku.
5. W przypadku sporządzenia pełnomocnictwa pod prawem obcym, DMBH może dopuścić pełnomocnictwo o treści innej niż wskazana w ust. 2, pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z przepisami prawa i nie narusza bezpieczeństwa obrotu.

§10. Zmiana, odwołanie i wygaśnięcie pełnomocnictwa do wykonywania Umowy

1. Pełnomocnictwo może być zmienione tylko w formie aktu notarialnego lub w formie pisemnej z podpisem mocodawcy złożonym w formie kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub poświadczonym notarialnie, lub przez pracownika DMBH, w którego obecności podpis zostanie złożony. Podpis mocodawcy złożony przed notariuszem zagranicznym musi zostać poświadczony dodatkowo przez polską placówkę dyplomatyczną lub konsularną, z zastrzeżeniem §5 ust. 8 i 10 Regulaminu.

2. Pełnomocnictwo może być odwołane przez Klienta telefonicznie (w formie właściwej dla składania Dyspozycji) lub pisemnie w PUM.
3. Pełnomocnictwo wygasa w razie: (i) wygaśnięcia lub rozwiązania Umowy, (ii) upływu terminu, na jaki zostało udzielone, (iii) śmierci pełnomocnika, (iv) śmierci Klienta o ile z treści pełnomocnictwa nie wynika co innego, (v) ogłoszenia upadłości Klienta lub (vi) otwarcia likwidacji Klienta.
4. W przypadkach wskazanych w punktach ust. 3 pkt (iii) - (vi) powyżej wygaśnięcie pełnomocnictwa jest skuteczne wobec DMBH po otrzymaniu przez DMBH wiarygodnej informacji o: (i) śmierci pełnomocnika, (ii) śmierci Klienta, (iii) ogłoszenia upadłości Klienta, lub (iv) otwarciu likwidacji Klienta. Za wiarygodną informację uznaje się odpowiednio: aktu zgonu, poświadczenie dziedziczenia, postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, dział spadku po zmarłym Kliencie lub pełnomocniku, orzeczenia sądowe lub odpisu z rejestru wskazującego na ogłoszenie upadłości klienta lub otwarcie likwidacji.

§11

Oświadczenie woli o udzieleniu, zmianie, jak też o odwołaniu pełnomocnictwa jest skuteczne wobec DMBH po przedstawieniu DMBH niezbędnych dokumentów lub dyspozycji w formie i sposób określony w Regulaminie.

ROZDZIAŁ V: RACHUNEK PIENIĘŻNY

§12. Prowadzenie Rachunku Pieniężnego

1. Na podstawie Umowy DMBH otwiera i prowadzi dla Klienta Rachunek Pieniężny w Walucie Bazowej Rachunku - złotym polskim. na podstawie Dyspozycji Klienta złożonej w formie właściwej do składania zleceń, DMBH otwiera i prowadzi Rachunki Pieniężne także w innych niż PLN Walutach Bazowych Rachunku, podawanych do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu.
2. Błędny zapis dotyczący środków na Rachunku Pieniężnym, w tym także zapisanie na Rachunku Pieniężnym środków pieniężnych, które nie są należne Klientowi, może zostać skorygowany przez DMBH we własnym zakresie, bez konieczności uprzedniego informowania Klienta o takiej zmianie. Przez korektę błędnego zapisu rozumie się modyfikację istniejącego zapisu, dodanie nowego zapisu bądź usunięcie dotychczasowego.
3. Wszelkie dostrzeżone nieprawidłowości w danych dotyczących Rachunku Pieniężnego Klient powinien zgłosić w sposób określony w §50 Regulaminu.

§13. Operacje na Rachunku Pieniężnym

1. Rachunek Pieniężny służy do przechowywania środków pieniężnych Klienta oraz dokonywania rozliczeń wynikających z Umowy.
2. Środki pieniężne zdeponowane na Rachunku Pieniężnym są nieoprocentowane, z zastrzeżeniem postanowień Umowy lub innych umów lub uzgodnień Klienta z DMBH.
3. Na zasadach określonych w przepisach prawa, DMBH może deponować środki pieniężne Klienta w podmiotach w tych przepisach określonych. DMBH może określić dodatkowe warunki podawane do wiadomości Klienta, w sposób określony, w §58 jakie winny zostać spełnione w celu deponowania środków Klienta.
4. W przypadku uzyskiwania pożytków z tytułu deponowania środków pieniężnych Klienta, na zasadach określonych w ust. 3, na rachunku bankowym, pożytki te przypadają DMBH.
5. Na Rachunku Pieniężnym zapisywane są w szczególności następujące operacje:
  - 1) wpłaty i wypłaty środków pieniężnych Klienta,
  - 2) blokady środków pieniężnych związane z zawieraniem Transakcjami,
  - 3) obciążenia lub uznania związane z Rozliczeniem Transakcji,
  - 4) obciążenia kwotami prowizji i opłat należnych DMBH z tytułu zawarcia Transakcji,

- 5) obciążanie kwotami innych prowizji i opłat należnych DMBH na podstawie Umowy, oraz
- 6) inne operacje wynikające z Regulaminu lub Umowy.
6. DMBH zastrzega sobie prawo obciążenia Rachunku Pieniężnego kwotą odsetek ustawowych, naliczonych za okres występowania salda ujemnego na Rachunku Pieniężnym.
7. Wszelkie operacje zapisywane na Rachunku Pieniężnym (w szczególności operacje wymienione w ust. 5 powyżej) oraz wszelkie rozliczenia wynikające z Transakcji dokonywane są w Walucie Bazowej Rachunku.

§14. Wpłaty środków pieniężnych na Rachunek Pieniężny

1. Klient dokonuje wpłat środków pieniężnych na Rachunek Pieniężny wyłącznie w formie bezgotówkowej.
Wpłata środków pieniężnych na Rachunek Pieniężny przez Klienta może być dokonana tylko w Walucie Bazowej Rachunku. Po zaksięgowaniu wpłaty na Rachunku Pieniężnym, DMBH dokonuje zasilenia Rejestru Transakcyjnego w tej Walucie Bazowej Rachunku. DMBH nie dokonuje przewalutowania środków wpłacanych przez Klienta w jednej Walucie Bazowej Rachunku na inną Walutę Bazową Rachunku ani nie przenosi środków w różnych Walutach Bazowych Rachunku w ramach Rachunku Pieniężnego lub Rejestru Transakcyjnego na podstawie Dyspozycji Klienta, z zastrzeżeniem §16 ust. 3 ppkt.2)-3).
2. O ile Klient nie wskaże inaczej w dyspozycji składanej DMBH, uznaje się, że Klient wskazuje następującą kolejność ewidencjonowania wpłat środków pieniężnych na Rachunek Pieniężny Klienta:
  - 1) na pokrycie prowizji i opłat należnych DMBH z tytułu zawarcia Transakcji oraz na podstawie Umowy,
  - 2) na pokrycie ujemnego salda na Rachunku Pieniężnym oraz odsetek ustawowych należnych DMBH z tego tytułu, oraz
  - 3) na pokrycie innych zobowiązań Klienta związanych z wykonywaniem Umowy.

§15. Wypłaty środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego

1. Wypłaty z Rachunku Pieniężnego mogą być dokonywane wyłącznie w formie bezgotówkowej na podstawie Dyspozycji.
Wypłata środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego przez Klienta może być dokonana tylko w Walucie Bazowej Rachunku. Po zaksięgowaniu wypłaty na Rachunku Pieniężnym DMBH dokonuje zapisów pomniejszających stan Rejestru Transakcyjnego w tej Walucie Bazowej Rachunku.
2. DMBH wykonuje Dyspozycje wypłaty środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego na rachunki bankowe lub pieniężne Klienta stanowiące jego własność lub współwłasność z inną osobą, w szczególności:
  - 1) na rachunki bankowe lub pieniężne wskazane przez Klienta w Umowie,
  - 2) na inny rachunek pieniężny Klienta w DMBH, oraz
  - 3) na rachunek bankowy lub pieniężny wskazany DMBH przez Klienta.
3. Dyspozycje wypłaty środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego realizowane są przez DMBH w godzinach pracy DMBH. Dyspozycje realizowane są niezwłocznie, najpóźniej w trzecim dniu roboczym po dniu złożenia Dyspozycji oraz po uzyskaniu Dowodów Ewidencyjnych potwierdzających Rozliczenie Transakcji umożliwiającą ustalenie stanu środków pieniężnych Klienta na Rachunku Pieniężnym.
4. DMBH odmawia dokonania wypłaty środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego w przypadku, gdy:
  - 1) brak jest wolnych środków pieniężnych wystarczających do wykonania Dyspozycji,
  - 2) środki pieniężne podlegają zajęciu, w szczególności na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego,

- 3) Dyspozycja wypłaty jest niewłaściwie wypełniona lub podpisana niezgodnie z wzorem podpisu złożonym DMBH,
- 4) zakaz dokonania wypłat został wydany przez uprawniony podmiot lub wynika z obowiązujących przepisów prawa.

ROZDZIAŁ VI: WYMIANA WALUTOWA

§16. Wymiana walutowa

1. Przez usługę wymiany walutowej rozumie się przyjmowanie przez DMBH walut obcych i dokonywanie ich sprzedaży na rachunek Klienta, jak również kupno walut obcych na rachunek Klienta, w związku z obsługą realizacji zobowiązań DMBH wobec Klienta lub zobowiązań Klienta wobec DMBH z tytułu usług świadczonych przez DMBH na jego rzecz, lub zobowiązań Klienta wobec emitenta papierów wartościowych, w przypadku gdy DMBH działa w imieniu i na rachunek emitenta, lub zobowiązań emitenta papierów wartościowych wobec Klienta, w przypadku gdy DMBH działa w imieniu i na rachunek Klienta w zakresie usług świadczonych przez DMBH na podstawie Regulaminu.
2. DMBH świadczy usługę wymiany walutowej w związku z usługami maklerskimi świadczonymi na podstawie Umowy i Regulaminu poprzez nabywanie walut obcych, w których denominowane są Zagraniczne Instrumenty Finansowe oraz nabywanie Waluty Bazowej Rachunku.
3. Wymiana walutowa dokonywana jest po kursie:
  - 1) Kursie Konwersji ustalonym przez Brokera Zagranicznego w chwili wykonywania wymiany - w przypadkach określonych w §35-40 Regulaminu, z zastrzeżeniem §39 ust. 3 Regulaminu. Wymiana wykonywana jest bez odrębnej Dyspozycji Klienta. Kurs Konwersji przekazywany jest Klientowi za pośrednictwem Platformy, a w przypadku składania zleceń w inny sposób niż za pośrednictwem Platformy - w sposób właściwy dla składania zleceń,
  - 2) średnim NBP w chwili wykonywania wymiany - wymiana wykonywana jest na podstawie:
    - a) Dyspozycji Klienta - w związku z wpłatą środków pieniężnych przeznaczonych na nabycie Zagranicznych Instrumentów Finansowych na Rachunek Pieniężny, lub
    - b) bez oddzielnej dyspozycji Klienta w przypadku, o którym mowa w §39 ust. 3 Regulaminu (tj. Wymiany walutowej Brakującej wartości pokrycia),
  - 3) indywidualnie ustalonym pomiędzy DMBH a Klientem (stawka negocjowana) - wymiana wykonywana jest na podstawie Dyspozycji Klienta w związku z wpłatą środków pieniężnych przeznaczonych na nabycie Zagranicznych Instrumentów Finansowych na Rachunek Pieniężny, złożonej w formie właściwej do składania zleceń pod warunkiem, że:
    - a) przedmiotem wymiany walutowej jest wyłącznie Waluta Bazowa Rachunku, w której DMBH prowadzi Rachunek Pieniężny dla Klienta,
    - b) kwota środków wymiany przekracza wartość minimalnej kwoty Wymiany walutowej określonej przez DMBH i podawanej do wiadomości Klientów w sposób określony w §58 Regulaminu,
    - c) Klient złożył oddzielną Dyspozycję Wymiany Walutowej, przed złożeniem zlecenia nabycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych.
4. Do wymiany walutowej opisanej w ust. 3 pkt 2) i 3) nie stosuje się postanowień Regulaminu dotyczących wymiany walutowej po Kursie Konwersji.
DMBH dokonuje ww. wymiany walutowej w Banku. DMBH na żądanie Klienta złożone w sposób właściwy dla składania zleceń udostępnia Klientowi zasady wymiany waluty przez Bank.
5. DMBH ewidencjonuje fakt wymiany walutowej, o której mowa w ust. 3 pkt 2) i 3) powyżej, na Rachunku Pieniężnym Klienta, wskazując: datę, walutę, kurs oraz kwotę wymiany walutowej. Wyciąg z rachunku przekazywany jest do wiadomości Klienta, w sposób określony w §57.

Niezależnie od powyższego, DMBH informuje Klienta o szczegółach wymiany walutowej w sposób właściwy do składania zleceń, nie później jednak niż do końca dnia roboczego następującego po dniu, w którym wykonana została wymiana walutowa. Na odrębny wniosek Klienta, złożony w formie właściwej do składania zleceń, DMBH przekazuje Klientowi w sposób określony w §57 Regulaminu, potwierdzenie zawarcia wymiany walutowej, zawierające następujące informacje: imię nazwisko Klienta, typ operacji, datę, walutę, kurs oraz kwotę wymiany walutowej.

6. DMBH pobiera marżę za dokonanie wymiany walutowej w wysokości określonej w TOiP.
7. Wymiana walutowa ewidencjonowana jest w Rejestrze Transakcyjnym.
8. Wymiana walutowa dokonywana jest w okresie obowiązywania Umowy. Rozwiązanie lub wygaśnięcie Umowy oznacza zaprzestanie wykonywania przez DMBH usług wymiany walutowej.
9. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym paragrafie, postanowienia Regulaminu do usługi wymiany walutowej stosuje się odpowiednio, w szczególności w zakresie pełnomocnictw, zasad wnoszenia i pobierania opłat i prowizji i określania ich wysokości oraz sposobów zaspokajania roszczeń DMBH (w przypadku wprowadzenia przez DMBH opłat za dokonywanie wymiany walutowej), odpowiedzialności DMBH, sposobów i terminów załatwiania skarg składanych przez Klientów, trybu, terminów i warunków zmiany Regulaminu.

ROZDZIAŁ VII: PRZECHOWYWANIE ZAGRANICZNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ PROWADZENIE REJESTRÓW

§17. Przechowywanie i rejestrowanie Zagranicznych Instrumentów Finansowych

1. Zagraniczne Instrumenty Finansowe przechowywane są przez Brokera Zagranicznego na jego rachunku zbiorczym (omnibus) prowadzonym przez Depozytariusza.
2. DMBH ewidencjonuje stan posiadania przez Klientów Zagranicznych Instrumentów Finansowych prowadząc Rejestr Instrumentów Finansowych oraz Rejestr Praw do Instrumentów Finansowych na zasadach opisanych poniżej.

§18. Rejestr Instrumentów Finansowych oraz Rejestr Praw do Instrumentów Finansowych

1. Na podstawie Umowy DMBH otwiera i prowadzi na rzecz Klienta Rejestr Instrumentów Finansowych oraz Rejestr Praw do Instrumentów Finansowych.
2. Rejestr Instrumentów Finansowych służy do ewidencjonowania stanu posiadania przez Klienta Zagranicznych Instrumentów Finansowych po Rozliczeniu Transakcji.
3. Rejestr Praw do Instrumentów Finansowych służy do ewidencjonowania stanu posiadania przez Klienta Praw do Instrumentów Finansowych nabytych na podstawie Transakcji.
4. Zapisy w Rejestrze Instrumentów Finansowych oraz w Rejestrze Praw do Instrumentów Finansowych dokonywane są zgodnie z postanowieniami §40 Regulaminu.
5. Dokonanie zapisów w Rejestrze Instrumentów Finansowych z innego tytułu niż w wyniku Rozliczenia Transakcji następuje po otrzymaniu przez DMBH dowodu ewidencyjnego potwierdzającego zmianę stanu Zagranicznych Instrumentów Finansowych na odpowiednim rachunku instrumentów finansowych u Depozytariuszu.
6. Na podstawie Dyspozycji Klienta DMBH przekazuje Klientowi informacje na temat stanu oraz zapisów w Rejestrach.
7. Błędny zapis w Rejestrze może zostać zmieniony przez DMBH we własnym zakresie, bez konieczności uprzedniego informowania Klienta o takiej zmianie. Przez zmianę błędnego zapisu w Rejestrze rozumie się modyfikację istniejącego zapisu, dodanie nowego zapisu bądź usunięcie dotychczasowego zapisu.

§19. Rejestr Transakcyjny

1. Na podstawie Umowy DMBH otwiera i prowadzi dla Klienta Rejestr Transakcyjny. Rejestr Transakcyjny prowadzony jest w Walucie Bazowej Rachunku, w której prowadzony jest Rachunek Pieniężny. w przypadku, gdy Rachunek Pieniężny prowadzony jest w więcej niż jednej Walucie Bazowej Rachunku, DMBH prowadzi Rejestr Transakcyjny w tych samych walutach.
2. Rejestr Transakcyjny ma charakter pomocniczy w stosunku do Rachunku Pieniężnego oraz Rejestrów i prezentowany jest za pośrednictwem Platformy. Dokonanie zapisu w Rejestrze Transakcyjnym nie jest równoznaczne z Rozliczeniem Transakcji. w szczególności, w przypadku Transakcji nabycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych po zawarciu Transakcji, a przed jej Rozliczeniem, w Rejestrze Transakcyjnym zapisywane są Prawa do Zagranicznych Instrumentów Finansowych.
3. Zapisy oraz ich aktualizacje w Rejestrze Transakcyjnym dokonywane są w godzinach udostępnienia Platformy niezwłocznie po zajściu zdarzenia, którego skutki podlegają ujawnieniu w Rejestrze Transakcyjnym.
4. Rejestr Transakcyjny służy do bieżącego ewidencjonowania czynności związanych z Transakcjami, Rejestrami oraz Rachunkiem Pieniężnym, w szczególności do:
  - 1) rejestrowania Zleceń oraz zawieranych Transakcji,
  - 2) rejestrowania stanu środków pieniężnych w Walucie Bazowej Rachunku,
  - 3) rejestrowania Zagranicznych Instrumentów Finansowych oraz Praw do Zagranicznych Instrumentów Finansowych, oraz
  - 4) badania pokrycia Zleceń.
5. Podstawą dokonania zapisu w Rejestrze Transakcyjnym jest:
  - 1) Potwierdzenie Zlecenia,
  - 2) Potwierdzenie Zawarcia Transakcji,
  - 3) dokonanie zapisu w Rejestrze lub na Rachunku Pieniężnym, który podlega odzwierciedleniu w Rejestrze Transakcyjnym,
  - 4) Dyspozycja Klienta dotycząca zasilenia Rejestru Transakcyjnego środkami pieniężnymi z Rachunku Pieniężnego,
  - 5) Dyspozycja Klienta dotycząca wypłaty środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego, lub
  - 6) inne zdarzenie, którego skutki podlegają ujawnieniu w Rejestrze Transakcyjnym.
6. Wpłata środków pieniężnych na Rachunek Pieniężny nie skutkuje automatycznym zasileniem Rejestru Transakcyjnego. w tym celu, Klient składa odrębną Dyspozycję wskazując kwotę do wysokości wolnych środków pieniężnych na Rachunku Pieniężnym. z chwilą dokonania zapisu w Rejestrze Transakcyjnym, kwota jego zasilenia podlega blokadzie na Rachunku Pieniężnym.
7. Dyspozycja wypłaty środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego stanowi jednocześnie dyspozycję wypłaty środków pieniężnych z Rejestru Transakcyjnego z tym, że wypłata następuje w pierwszej kolejności z wolnych środków pieniężnych nie znajdujących się w Rejestrze Transakcyjnym. Dyspozycja Klienta wypłaty środków pieniężnych wykonywana jest przez DMBH do wysokości łącznego salda wolnych środków Klienta na Rachunku Pieniężnym oraz w Rejestrze Transakcyjnym.

§20. Przenoszenie i inne rozporządzenia Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi

1. Na podstawie Dyspozycji Klienta DMBH dokonuje przeniesienia Zagranicznych Instrumentów Finansowych na rachunki lub rejestry Klienta prowadzone przez inne podmioty lub innego rozporządzenia Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi na podstawie innej niż Transakcja, o ile dopuszczają to przepisy prawa oraz Regulacje Rynku Zagranicznego.
2. W przypadku złożenia przez Klienta Dyspozycji dotyczącej przeniesienia lub innego rozporządzenia Zagranicznych Instrumentów Finansowych, w szczególności na podstawie umowy cywilnoprawnej, decyzji administracyjnej, prawomocnego orzeczenia sądowego, spadku lub w innych przypadkach, Klient musi przedłożyć DMBH odpowiednio:

- 1) umowę sprzedaży lub zamiany Zagranicznych Instrumentów Finansowych w formie aktu notarialnego albo z podpisami stron złożonymi w formie kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub notarialnie poświadczonymi, lub złożonymi w obecności pracownika DMBH i poświadczonymi przez tego pracownika bądź inną osobę wskazaną przez DMBH, wraz z dowodem uiszczenia podatku od czynności cywilnoprawnych, z zastrzeżeniem postanowień ppkt 6),
  - 2) umowę darowizny Zagranicznych Instrumentów Finansowych bądź stosowne oświadczenie darczyńcy w formie aktu notarialnego wraz z dowodem uiszczenia podatku od spadków i darowizn, z zastrzeżeniem postanowień ppkt 6),
  - 3) orzeczenie sądowe lub decyzję administracyjną oraz potwierdzenie przez sąd prawomocności orzeczenia lub zaświadczenie właściwego organu o ostateczności decyzji administracyjnej,
  - 4) prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub sporządzony przez notariusza i zarejestrowany zgodnie z przepisami prawa akt poświadczania dziedziczenia oraz w przypadku, gdy jest więcej niż jeden spadkobierca, postanowienie sądu o dziale spadku albo umowę działu spadku lub umowę działu części spadku, sporządzone zgodnie z przepisami prawa wraz z dowodem uiszczenia podatku od spadków i darowizn, z zastrzeżeniem postanowień ppkt 6),
  - 5) w przypadku, gdy w skład spadku wchodzi nieruchomości, umowa działu spadku musi być sporządzona w formie aktu notarialnego a w przypadku, gdy wymóg formy aktu notarialnego nie obowiązuje, umowa musi być zawarta w formie pisemnej z podpisami złożonymi w formie kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub poświadczonymi notarialnie lub podpisana w obecności pracownika DMBH,
  - 6) inne niezbędne dokumenty, w formie spełniającej wymogi prawa oraz Regulacji Rynku Zagranicznego oraz zapewniającej bezpieczeństwo obrotu, mogące stanowić podstawę realizacji Dyspozycji, o ile realizacja takiej Dyspozycji nie może nastąpić w oparciu o dokumenty wskazane z ppkt 1)-5) powyżej. Przedłożenie DMBH dowodu uiszczenia odpowiedniego podatku nie jest wymagane w przypadku, gdy Klient nie jest obciążony tym podatkiem lub gdy termin płatności podatku jeszcze nie upłynął. w przypadku wątpliwości DMBH ma prawo żądać od Klienta złożenia stosownego oświadczenia w tym zakresie.
3. DMBH może odmówić zapisania w Rejestrze Instrumentów Finansowych Zagranicznych Instrumentów Finansowych nabytych przez Klienta za pośrednictwem innego niż DMBH podmiotu w przypadku, gdy te Zagraniczne Instrumenty Finansowe nie będą mogły być zapisane na rachunku prowadzonym przez Depozytariusza.
  4. DMBH odmawia podjęcia czynności przeniesienia lub innego rozporządzenia Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi, gdy z przedłożonych DMBH dokumentów wynika w sposób oczywisty, że czynności takie są sprzeczne z przepisami prawa.
  5. DMBH może odmówić podjęcia czynności związanych z przeniesieniem lub innym rozporządzeniem Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi w przypadku powzięcia, na podstawie przedłożonych dokumentów, uzasadnionych wątpliwości wskazujących, że przeniesienie lub inne rozporządzenie Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi ma na celu obejście przepisów prawa lub jest niezgodne z przepisami prawa, w tym Regulacjami Rynku Zagranicznego.
  6. DMBH informuje Klienta o odmowie w sposób właściwy dla składania Zleceń, na wniosek Klienta na piśmie lub za pomocą elektronicznych nośników informacji wraz z uzasadnieniem. DMBH może w odniesieniu do dokumentów, o których mowa w niniejszym paragrafie dopuścić inną formę, o ile nie jest to sprzeczne z przepisami prawa polskiego oraz Regulacjami Rynku Zagranicznego.

ROZDZIAŁ VIII: ZABEZPIECZENIA

§21. Zabezpieczenia na Zagranicznych Instrumentach Finansowych

1. Klient może ustanawiać zabezpieczenia wierzytelności na Zagranicznych Instrumentach Finansowych, o ile jest to zgodne z przepisami prawa oraz Regulacjami Rynku Zagranicznego. w takim przypadku Klient zobowiązany jest przedłożyć do DMBH niezbędne dokumenty w celu ustanawiania zabezpieczenia oraz uzgodnić z DMBH sposób dalszego postępowania.
2. Sposób postępowania z Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi, na których ustanowiono ograniczone prawo rzeczowe lub których zbywalność jest ograniczona wynika z obowiązujących przepisów prawa oraz właściwych Regulacji Rynku Zagranicznego.

ROZDZIAŁ IX: WYKONYWANIE ZLECEŃ I DYSPOZYCJI

Podrozdział I: Sposób, tryb i zasady przyjmowania Zleceń i Dyspozycji

§22. Ogólne warunki składania Zleceń i Dyspozycji

1. Klient może składać Zlecenia oraz Dyspozycje na zasadach określonych w Regulaminie oraz Umowie.
2. Nabycie lub zbycie Zagranicznych Instrumentów Finansowych odbywa się na podstawie Zlecenia.
3. DMBH podaje do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu:
  - 1) listę Zagranicznych Instrumentów Finansowych, które mogą być przedmiotem Zlecenia,
  - 2) listę Rynków Zagranicznych, na których mogą być wykonywane Zlecenia,
  - 3) rodzaje Zleceń, które DMBH przyjmuje do wykonania.
4. DMBH ma prawo dokonywać zmian w zakresie, o którym mowa w ust. 3 powyżej, co podaje do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu.
5. Z zastrzeżeniem innych postanowień Regulaminu dotyczących korzystania przez Klienta z Platformy, Klient składa Zlecenia oraz Dyspozycje za pośrednictwem Platformy.
6. Klient może także składać Zlecenia oraz Dyspozycje w formie pisemnej lub za pośrednictwem telefonu na zasadach określonych w §29 i następnym Regulaminu.
7. W przypadku, gdy Klient posiada więcej niż jeden Rachunek Pieniężny i Rejestr Transakcyjny prowadzone w więcej niż jedna Walucie Bazowej Rachunku i zamierza zawrzeć transakcje w Walucie Bazowej Rachunku innej niż PLN, Klient składając zlecenie nabycia zobowiązany jest wskazać właściwy Rejestr Transakcyjny w wybranej Walucie Bazowej Rachunku.
8. Składając Zlecenie lub Dyspozycję Klient zobowiązany jest przedstawić zezwolenie dewizowe, o ile jest ono w danym przypadku wymagane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. Prawo dewizowe (Dz. U. z 2012 poz. 826 z późn. zm.).

§ 23. Instrumenty PRIP

1. DMBH udostępnia Klientom, na ich żądanie, dokumenty regulujące zasady emisji oraz obrotu Instrumentami PRIP.
2. Niezwłocznie po zawarciu Umowy, lecz nie później niż na 1 dzień przed rozpoczęciem świadczenia usługi, DMBH przekazuje Klientowi Dokument KID dotyczący danego Instrumentu PRIP za pośrednictwem trwałego nośnika informacji wskazanego w Umowie, celem zapoznania się przez Klienta z ww. dokumentem. Dla Instrumentów PRIP objętych przedmiotem Umowy w trakcie jej trwania, DMBH przekazuje Klientowi Dokument KID zgodnie z ust. 6.
3. Z zastrzeżeniem ust. 5, za przekazanie Dokumentu KID dotyczącego danego Instrumentu PRIP uważa się również jego przedstawienie za pośrednictwem strony internetowej

wskazanej przez DMBH Klientowi za pośrednictwem trwałego nośnika informacji poprzez podanie adresu strony internetowej oraz wskazanie miejsca na tej stronie, w którym możliwe jest pobranie Dokumentu KID przez Klienta i zapisanie na trwałym nośniku informacji celem zapoznania się z jego treścią.

4. Z zastrzeżeniem ust. 5, po zawarciu z Klientem Umowy, DMBH przekazuje Klientowi nowy lub zmieniony Dokument KID dotyczący danego Instrumentu PRIP za pośrednictwem trwałego nośnika informacji w sposób, o którym mowa w § 57 Regulaminu albo za pośrednictwem strony internetowej w sposób, o którym mowa w ust. 3.
5. Dokument KID może zostać przedstawiony za pośrednictwem strony internetowej pod warunkiem, że Klient wybrał taki sposób przekazywania informacji, w szczególności w Umowie.
6. DMBH przekazuje Klientowi odpowiedni Dokument KID przed złożeniem przez Klienta pierwszego zlecenia dotyczącego danego Instrumentu PRIP. Przed złożeniem kolejnego zlecenia dotyczącego tego Instrumentu PRIP DMBH nie przekazuje ponownie Dokumentu KID Klientowi, chyba że dokument ten został zmieniony. w takim przypadku DMBH przekazuje Klientowi zmieniony Dokument KID zgodnie z ust. 4.
7. Klient powinien uważnie zapoznać się z Dokumentem KID, przygotowanym dla Instrumentu PRIP, którego dotyczy składane przez niego zlecenie.
8. W przypadku przekazania Dokumentu KID w sposób, o którym mowa w ust. 3, DMBH przekazuje na żądanie Klienta nieodpłatnie papierową kopię tego dokumentu.

§24. Treść Zlecenia

1. Zlecenie składane w inny sposób niż za pośrednictwem Platformy powinno zawierać:
  - 1) imię i nazwisko Klienta lub pełnomocnika oraz numer Rachunku Pieniężnego lub inne dane ustalone z Klientem umożliwiające jednoznaczną identyfikację,
  - 2) datę i czas wystawienia Zlecenia,
  - 3) oznaczenie i liczbę Zagranicznych Instrumentów Finansowych będących przedmiotem Zlecenia,
  - 4) przedmiot Zlecenia (kupno/sprzedaż),
  - 5) określenie ceny Zagranicznego Instrumentu Finansowego,
  - 6) oznaczenie terminu ważności Zlecenia,
  - 7) podpis Klienta lub pełnomocnika - w przypadku Zlecenia składanego w formie pisemnej,
  - 8) znaczenie Waluty Bazowej Rachunku,
  - 9) wskazanie Rynku Zagranicznego,
  - 10) inne elementy, jeśli ich podanie jest wymagane ze względu na specyfikę Zagranicznego Instrumentu Finansowego będącego przedmiotem Zlecenia.
2. Zlecenie powinno zawierać wszystkie konieczne elementy wymienione w ust. 1 pkt1) - 7) powyżej, w przeciwnym razie nie zostanie przyjęte do wykonania przez DMBH. w przypadku niewskazania elementów, o których mowa w ust. 1 pkt 8) - 10) DMBH wykonuje zlecenie zgodnie z Polityką BestEx. w przypadku nieprzyjęcia Zlecenia do realizacji lub jeśli wystąpią okoliczności uniemożliwiające właściwe wykonanie Zlecenia, DMBH informuje Klienta w sposób właściwy do składania Zleceń.
3. W przypadku Klienta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej Zlecenie może być przyjęte do realizacji pod warunkiem posiadania przez DMBH aktualnego kodu LEI.
4. Zlecenie może zawierać dodatkowe warunki jego realizacji, o ile nie są one sprzeczne z przepisami prawa i Regulacjami Rynku Zagranicznego, oraz jeżeli na jego podstawie możliwe jest przekazanie Zlecenia Maklerskiego do wykonania na danym Rynku Zagranicznym.
5. DMBH może określić dodatkowe warunki lub typy Zleceń, które Klient może określić lub wybrać składając Zlecenie lub warunki przyjmowania niektórych Zleceń lub Dyspozycji, a także określić rodzaje Zleceń, których nie przyjmuje, podając te informacje w sposób wskazany w §58 Regulaminu.

§25. Terminy przyjmowania Zleceń i Dyspozycji

1. Terminy składania Zleceń, a także modyfikacji i anulowania Zleceń ustala DMBH podając to do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu.
2. Zlecenia złożone po upływie terminów, o których mowa w ust. 1, nie będą wykonane.
3. DMBH zawiesza przyjmowanie lub wykonywanie Zleceń na czas braku dostępu DMBH do systemów informatycznych Brokera Zagranicznego, w tym braku dostępu do Platformy lub Rynku Zagranicznego.
4. Informacje o zdarzeniach, o których mowa w ust. 3 DMBH podaje do wiadomości Klientów w sposób określony w §58 Regulaminu.
5. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do składania Dyspozycji.

§26. Zasady anulowania i modyfikacji Zleceń i Dyspozycji

1. Klient może anulować lub zmodyfikować złożone Zlecenie w terminach oraz formie właściwej dla składania Zleceń. w przypadku anulowania lub modyfikacji Zlecenia, w sytuacji, gdy złożonych zostało kilka Zleceń, Klient powinien określić, które Zlecenia anuluje lub modyfikuje.
2. Anulowanie lub modyfikacja Zlecenia może być dokonana, o ile jest dopuszczalna zgodnie z Regulacjami Rynku Zagranicznego i wyłącznie w zakresie, w jakim Zlecenie takie nie zostało jeszcze wykonane. w przypadku częściowego wykonania Zlecenia, anulowaniu lub modyfikacji Zlecenia podlega niewykonana część Zlecenia.
3. Postanowienia niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio do odwoływania i modyfikowania Dyspozycji.

§27. Tryb i warunki składania Zleceń i Dyspozycji za pośrednictwem Platformy

1. Warunki korzystania z Platformy oraz aktywacji dostępu Klienta do Platformy określone są w Rozdziale X Regulaminu.
2. Złożenie Zlecenia za pośrednictwem Platformy wymaga uprzedniego zalogowania się Klienta do Platformy.
3. Identyfikacja Klienta na Platformie następuje po stwierdzeniu zgodności loginu oraz hasła dostępu Klienta z loginem oraz hasłem dostępu przechowywanym przez DMBH.

§28. Korzystanie z Platformy przez pełnomocnika

1. DMBH umożliwia korzystanie z Platformy przez Klienta za pośrednictwem pełnomocnika Klienta.
2. Warunkiem uzyskania dostępu do Platformy przez pełnomocnika Klienta jest złożenie przez mocodawcę w DMBH:
  - 1) pełnomocnictwa do Umowy,
  - 2) dyspozycji aktywacji Platformy na rzecz pełnomocnika.
3. Klient oraz jego pełnomocnicy uprawnieni do działania za pośrednictwem Platformy zobowiązani są do posługiwania się własnym loginem oraz hasłem dostępu.

§29. Tryb i warunki składania Zleceń i Dyspozycji w formie pisemnej

1. Z zastrzeżeniem §22 ust. 6 Regulaminu, Klient może składać Zlecenia lub Dyspozycje w formie pisemnej w PUM w godzinach pracy PUM. DMBH podaje do wiadomości Klientów listę PUM oraz godziny pracy PUM w sposób wskazany w §58 Regulaminu.
2. DMBH dopuszcza przyjęcie więcej niż jednego Zlecenia Klienta złożonego na jednym formularzu pod warunkiem, że wyraźnie będzie określona kolejność Zleceń. w tym przypadku wystarczające jest złożenie jednego podpisu Klienta lub jego pełnomocnika.
3. Upoważniony pracownik DMBH potwierdza złożenie Zlecenia lub Dyspozycji przez Klienta poprzez złożenie podpisu na Zleceniu lub Dyspozycji.

4. DMBH ma prawo do niewykonania Zlecenia, jeżeli jest ono wypełnione w sposób nieczytelny.
5. Klient składając zlecenie lub dyspozycje w formie wymagającej złożenia podpisu posługuje się podpisem, którego wzór stanowi podpis pod Umową lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym.
6. Pozostałe zapisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do Dyspozycji.

§30. Tryb i warunki składania Zleceń i Dyspozycji za pośrednictwem telefonu

1. Z zastrzeżeniem §22 ust. 6 Regulaminu, Klient może składać Zlecenia lub Dyspozycje za pośrednictwem telefonu na numery telefonów oraz w godzinach pracy DMBH podanych do wiadomości Klientów w sposób określony w §58 Regulaminu.
2. Jeżeli Klient składa kilka Zleceń, zobowiązany jest określić kolejność przekazania ich do wykonania, w przeciwnym razie Transakcje są zawierane w kolejności złożenia Zleceń.
3. Upoważniony pracownik DMBH potwierdza złożenie Zlecenia lub Dyspozycji przez Klienta telefonicznie.
4. Warunkiem przyjęcia przez DMBH Zlecenia lub Dyspozycji za pośrednictwem telefonu jest uprzednie dokonanie identyfikacji Klienta lub pełnomocnika.
5. Umowa określa hasło oraz inne dane ustalone z Klientem umożliwiające jednoznaczną identyfikację Klienta, zwane dalej znakami identyfikacyjnymi. w celu uniknięcia wątpliwości uznaje się, iż w przypadku innym niż określony w §28 ust. 3 Regulaminu Klient ustala jedno hasło wspólne dla wszystkich osób upoważnionych do składania Zleceń lub Dyspozycji za pośrednictwem telefonu.
6. Ustalenie hasła oraz znaków identyfikacyjnych następuje w Umowie lub po zawarciu Umowy w aneksie do Umowy lub za pośrednictwem telefonu.

§31. Identyfikacja Klienta składającego Zlecenie lub Dyspozycję za pośrednictwem telefonu

1. Identyfikacja Klienta składającego zlecenie lub dyspozycję przez telefon polega na podaniu DMBH następujących danych oraz stwierdzeniu przez pracownika DMBH ich zgodności z danymi posiadanymi przez DMBH:
  - 1) imienia i nazwiska lub nazwy posiadacza rachunku, oraz
  - 2) imienia i nazwiska składającego zlecenie lub dyspozycję w przypadku, gdy zlecenie lub dyspozycja składana jest przez pełnomocnika, oraz
  - 3) podanego przez Klienta hasła lub innego identyfikatora, lub
  - 4) innych danych pozwalających na jednoznaczną identyfikację Klienta, w szczególności: dodatkowych danych wskazanych przez Klienta w Umowie lub danych dotyczących stanu aktywów, lub ostatnich operacji na rachunku Klienta oraz uzależnienia stwierdzenia poprawności identyfikacji od poprawności ich podania przez Klienta.
2. W razie wątpliwości co do tożsamości osoby składającej zlecenie lub dyspozycję pomimo wykonanej identyfikacji, w przypadku niemożności skontaktowania się z Klientem pod numerem telefonu wskazanym w Umowie - w celu potwierdzenia autentyczności złożonego zlecenia lub dyspozycji, DMBH odmawia jej wykonania.
3. Podstawą do rozstrzygnięcia wszelkich sporów dotyczących treści zlecenia lub dyspozycji telefonicznej jest powtórzona przez pracownika DMBH i potwierdzona przez składającego treść zlecenia lub dyspozycji utrwalona na właściwych nośnikach informacji.
4. DMBH zapewnia zachowanie w tajemnicy hasła oraz znaków identyfikacyjnych.
5. Klient zobowiązany jest do zachowania hasła oraz znaków identyfikacyjnych w tajemnicy i niedostępności ich osobom trzecim.
6. W przypadku podejrzenia, co do wejścia w posiadanie hasła lub znaków identyfikacyjnych przez osoby nieuprawnione lub w przypadku ich zagubienia, Klient zobowiązany jest do natychmiastowego powiadomienia DMBH i dokonania zmiany hasła oraz znaków identyfikacyjnych lub złożenia dyspozycji blokady Rachunku Pieniężnego, a także dokonania zmiany hasła lub znaków identyfikacyjnych.

§32. Inne Dyspozycje

1. W sposób określony w niniejszym Podrozdziale, DMBH realizuje także Dyspozycje Klienta związane z prowadzeniem Rachunku Pieniężnego oraz Rejestrów, a w szczególności dotyczące:
  - 1) przelewu środków pieniężnych na inny rachunek pieniężny Klienta,
  - 2) zmiany hasła do Rachunku Pieniężnego,
  - 3) zmiany Danych Klienta,
  - 4) składania reklamacji na usługi świadczone przez DMBH,
  - 5) odwoływania pełnomocników,
  - 6) przekazywania przez Klienta danych lub innych informacji niezbędnych do prawidłowego wykonywania Umowy, jeżeli obowiązek ich dostarczenia DMBH powstał po dacie zawarcia Umowy przez Klienta.
2. DMBH nie realizuje Dyspozycji pełnomocnika złożonych w sposób określony w niniejszym Podrozdziale dotyczących: odwołania innych pełnomocników do Rachunku Pieniężnego, zmiany hasła do Rachunku Pieniężnego, jego zamknięcia lub zmiany adresu korespondencyjnego. w powyższych przypadkach czynności te mogą być dokonane w sposób, o którym mowa powyżej wyłącznie przez Klienta, chyba, że pełnomocnik dysponuje pełnomocnictwem szczególnym do wykonania ww. czynności.

§33. Odmowa przyjęcia Zlecenia lub Dyspozycji

DMBH zastrzega prawo do odmowy przyjęcia Zlecenia lub Dyspozycji lub ich niewykonania:

- 1) gdy przedmiot Zlecenia lub Dyspozycji lub jego elementy warunkujące prawidłowe wykonanie wykraczają poza zakres określony przez DMBH lub są z nim niezgodne, w szczególności przedmiotem Zlecenia są Zagraniczne Instrumenty Finansowe, rodzaje Zleceń lub Rynki Zagraniczne, wobec których DMBH nie świadczy usług,
- 2) gdy Zlecenie lub Dyspozycja jest niezgodne/a z przepisami prawa lub Regulacjami Rynku Zagranicznego,
- 3) w przypadku zajścia zdarzenia, o którym mowa w § 25 ust. 3 Regulaminu,
- 4) jeżeli Klient nie posiada wymaganego zezwolenia dewizowego, lub
- 5) w innych przypadkach przewidzianych przepisami prawa lub określonych w Umowie lub Regulaminie.

Podrozdział II: Sposób, tryb i zasady zawierania i rozliczania transakcji

§34. Informacje ogólne

1. DMBH wykonuje Zlecenia w imieniu własnym na rachunek Klienta.
2. DMBH realizuje zlecenie w sposób mający na celu osiągnięcie możliwie najlepszych dla Klienta wyników, uwzględniając w szczególności cenę Zagranicznego Instrumentu Finansowego, koszty związane z wykonaniem zlecenia, czas i prawdopodobieństwo zawarcia transakcji oraz jej rozliczenia, wielkość zlecenia i jego charakter. Szczegółowe zasady postępowania DMBH w tym zakresie określa Polityka BestEx, która podawana jest do wiadomości Klientów w sposób określony w § 58 Regulaminu.
3. Zapisów ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy Klient określił szczegółowe warunki, na jakich zlecenie ma zostać wykonane w zakresie wyznaczonym tymi szczegółowymi warunkami.
4. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień Regulaminu, DMBH, przystępuje do wykonania Zlecenia niezwłocznie po jego przyjęciu oraz w kolejności złożonych Zleceń, chyba, że co innego wynika z warunków Zlecenia określonych przez Klienta, charakteru Zlecenia, Regulacji Rynku Zagranicznego lub jeśli taka kolejność byłaby sprzeczna z interesem Klienta.
5. Na podstawie Zlecenia oraz o ile jego wykonanie jest możliwe na podstawie warunków tego Zlecenia, DMBH składa Zlecenie Maklerskie Brokerowi Zagranicznemu. w przypadku Transakcji zawieranych na Platformie Zlecenie Maklerskie składane jest Brokerowi Zagranicznemu automatycznie.

6. Broker Zagraniczny wykonuje Zlecenie Maklerskie na Rynku Zagranicznym samodzielnie lub za pośrednictwem Innego Brokera.
7. Informacje dotyczące Zleceń w szczególności informacje o wykonaniu lub innym statusie Zlecenia, przekazywane są Klientowi w formie właściwej dla składania zleceń, w szczególności za pośrednictwem Platformy lub telefonicznie. Potwierdzenia zlecenia oraz Potwierdzenia zawarcia transakcji przekazywane są Klientowi w sposób określony w § 57 Regulaminu.
8. Informacje dotyczące Zleceń składanych w inny sposób niż za pośrednictwem Platformy przekazywane są w sposób właściwy dla składania Zleceń.
9. DMBH informuje Klienta w sposób właściwy dla składania zleceń, a w szczególności telefonicznie lub za pośrednictwem elektronicznych nośników informacji o wszelkich istotnych trudnościach mogących wpłynąć na właściwe wykonanie zlecenia Klienta natychmiast po stwierdzeniu takich trudności.

§35. Pokrycie Zlecenia

1. Warunkiem wykonania Zlecenia przez DMBH jest posiadanie przez Klienta odpowiedniego pokrycia w Rejestrze Transakcyjnym.
2. Badanie pokrycia dokonywane jest w chwili złożenia Zlecenia oraz w chwili złożenia Zlecenia Maklerskiego w sposób, o którym mowa w §§36-37. w przypadku braku pokrycia Zlecenie nie jest realizowane.

§36. Badanie pokrycia dla Zleceń zbycia

1. W przypadku Zlecenia zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych, Klient zobowiązany jest posiadać w Rejestrze Transakcyjnym, w chwili badania pokrycia, niezablokowane Zagraniczne Instrumenty Finansowe lub niezablokowane Prawa do Zagranicznych Instrumentów Finansowych w liczbie określonej w Zleceniu.
2. Z chwilą wystawienia Zlecenia Maklerskiego, DMBH uniemożliwia Klientowi wykorzystanie Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub Praw do Zagranicznych Instrumentów Finansowych stanowiących pokrycie pod to Zlecenie Maklerskie na potrzeby składnia innych Zleceń zbycia.
3. DMBH nie przyjmuje do realizacji Zleceń złożonych w celu dokonania krótkiej sprzedaży w rozumieniu art. 3 pkt 47) Ustawy.

§37. Badanie pokrycia dla Zleceń nabycia

1. Klient zobowiązany jest posiadać w Rejestrze lub Rejestrach Transakcyjnych, w chwili badania pokrycia, niezablokowane środki pieniężne w wysokości nie niższej niż suma wartości Zlecenia Nabycia oraz prowizji DMBH („Wartość Zlecenia Nabycia”). Sposób ustalania Wartości Zlecenia Nabycia określa §38.
2. Badanie pokrycia wykonywane jest z uwzględnieniem liczby Rejestrów Transakcyjnych prowadzonych na rzecz Klienta. Badanie pokrycia odbywa się poprzez ustalenie pokrycia Wartości Zlecenia Nabycia w Rejestrze lub Rejestrach Transakcyjnych Klienta z uwzględnieniem zasad określonych poniżej. Jeżeli DMBH prowadzi na rzecz Klienta:
  - 1) jeden Rejestr Transakcyjny w jednej Walucie Bazowej Rachunku - badanie pokrycia odbywa się w Walucie Bazowej Rachunku tego Rejestru Transakcyjnego, w sposób o którym mowa w ust. 1. w przypadku braku pokrycia zlecenie nie jest przyjmowane do realizacji,
  - 2) więcej niż jeden Rejestr Transakcyjny w różnych Walutach Bazowych Rachunku:
    - a) badanie pokrycia odbywa się w pierwszej kolejności w Walucie Bazowej Rachunku Rejestru Transakcyjnego, z którego Klient składa zlecenie (wskazanego przez Klienta przed jego złożeniem) w sposób, o którym mowa w ust. 1,
    - b) w przypadku, gdy Wartość Zlecenia Nabycia przewyższa stan wolnych środków pieniężnych w Walucie Bazowej Rachunku w Rejestrze Transakcyjnym, w którym

składane jest Zlecenie, warunkiem przyjęcia Zlecenia do realizacji jest posiadanie przez Klienta w Rejestrze Transakcyjnym wolnych środków pieniężnych w innej (lub innych) Walutach Bazowych Rachunku w wysokości nie niższej niż brakująca wartość pokrycia Zlecenia nabycia i prowizji DMBH („Brakująca wartość pokrycia”). w przypadku, gdy Klient posiada Rejestr Transakcyjny prowadzony w co najmniej trzech Walutach Bazowych Rachunku badanie Brakującej wartości pokrycia dokonywane jest w pierwszej kolejności w tej Walucie Bazowej Rachunku, która zapewni pokrycie całej Brakującej wartości pokrycia, a jeżeli takiej Waluty Bazowej Rachunku nie ma - w następującej kolejności: PLN, EUR, USD, GBP, CHF.

3. Z chwilą wystawienia Zlecenia Maklerskiego DMBH uniemożliwia Klientowi wykorzystanie środków pieniężnych stanowiących pokrycia pod to Zlecenie Maklerskie na potrzeby składnia innych Zleceń lub wypłaty środków.

§38. Ustalenie Wartości Zlecenia Nabycia

1. Wartość Zlecenia nabycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych ustala się w Walucie Bazowej Rachunku, w której prowadzony jest Rejestr Transakcyjny, w ramach którego składane jest Zlecenie w szczególności: dla Zleceń z limitem ceny - jako iloczyn liczby Zagranicznych Instrumentów Finansowych, limitu ceny wyrażonej w walucie, w której Zagraniczny Instrument Finansowy jest notowany oraz Kursu Konwersji na Walutę Bazową Rachunku, z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej.
2. W przypadku, o którym mowa w §37 ust. 2 pkt 2) lit. b, do ustalenia Brakującej Wartości Zlecenia Nabycia stosuje się Kurs Konwersji wymiany Waluty Bazowej Rachunku, w której złożono Zlecenie na Walutę Bazową Rachunku, w której badane jest pokrycie Brakującej wartości pokrycia, równy Kursowi Konwersji dla tych walut.
3. W przypadku, gdy na danym Rynku Zagranicznym nie jest możliwe dokładne ustalenie wartości Zlecenia nabycia przed jego wykonaniem na skutek złożenia Zlecenia przez Klienta z limitem ceny warunkującym jego specyficzne wykonanie lub na danym Rynku Zagranicznym nie obowiązuje dopuszczalny wzrost ceny Zagranicznego Instrumentu Finansowego - przyjęcie przez DMBH Zlecenia może zostać uwarunkowane pokryciem w środkach pieniężnych w wysokości indywidualnie ustalonej przez DMBH, o czym Klient jest informowany w trybie określonym w §57.

§39. Ujemne saldo środków pieniężnych

1. W przypadku gdy:
  - 1) na skutek wykonania Zlecenia jego wartość wraz z prowizją wyrażoną w Walucie Bazowej Rachunku przewyższa wartość środków pieniężnych stanowiących pokrycie pod Zlecenie w Rejestrze Transakcyjnym, lub
  - 2) w wyniku badania pokrycia, w sposób o którym mowa w §37 ust. 2 pkt 2) lit. b, określona została kwota Brakującej wartości pokrycia, DMBH bez dodatkowej Dyspozycji obciąża stan wolnych środków pieniężnych Klienta w Rejestrze Transakcyjnym, w którym złożono Zlecenie w wysokości brakującej kwoty, a w przypadku braku wolnych środków w całości lub części, ewidencjonuje saldo ujemne na Rachunku Pieniężnym i odpowiednio Rejestrze Transakcyjnym w Walucie Bazowej Rachunku tego rejestru, jako zobowiązanie Klienta względem DMBH, o czym niezwłocznie informuje Klienta w sposób, o którym mowa w § 54.
  - 3) na skutek naliczenia opłat, o których mowa w TOiP powstaje ujemne saldo środków pieniężnych w PLN, DMBH obciąża stan wolnych środków pieniężnych Klienta w innych Walutach Bazowych Rachunku z uwzględnianiem kolejności, o której mowa §37 ust. 2 pkt. 2) lit. b,
2. W przypadku, o którym mowa w ust.1 powyżej, Klient zobowiązany jest do zapłaty brakującej kwoty nie później niż następnego dnia roboczego po dniu, w którym zaewidencjonowano ujemne saldo na Rachunku Pieniężnym Klienta, poprzez zasilenie Rachunku Pieniężnego

w Walucie Bazowej Rachunku, w której jest zaewidencjonowane saldo ujemne. Klient może tego dokonać poprzez:

- 1) wpłatę na Rachunek Pieniężny środków pieniężnych w kwocie Brakującej wartości pokrycia, lub
  - 2) złożenie Dyspozycji przewalutowania środków pieniężnych z innego Rachunku Pieniężnego na Walutę Bazową Rachunku, w której jest zaewidencjonowane saldo ujemne. Wymiana walutowa jest wówczas wykonywana w sposób, o którym mowa w §16 ust. 3 pkt 2) lub 3).
3. Jeżeli Klient nie dokonał zapłaty w terminie, o którym mowa w ust. 2, DMBH następnego dnia po tym terminie, bez odrębnej Dyspozycji Klienta, może dokonać - na zasadach określonych w §16 ust. 3 ppkt 2) - przewalutowania kwoty Brakującej wartości pokrycia na Walutę Bazową Rachunku, w której złożono Zlecenie („Wymiana walutowa Brakującej wartości pokrycia”). DMBH odzwierciedli dokonanie Wymiany walutowej Brakującej wartości pokrycia w Rejestrze Transakcyjnym.

§40. Rozliczenie Transakcji

1. Rozliczenie Transakcji zbycia lub nabycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych odbywa się w tej Walucie Bazowej Rachunku, w której zostało złożone Zlecenie ich nabycia.
2. Rozliczenie Transakcji polega na dokonaniu przez DMBH odpowiednich zapisów w Rejestrach oraz na uznaniu lub obciążeniu Rachunku Pieniężnego.
3. DMBH dokonuje Rozliczenia Transakcji w sposób określony w Umowie i Regulaminie, na zasadach ustalonych w umowie zawartej z Brokerem Zagranicznym lub Depozytariuszem z uwzględnieniem Regulacji Rynku Zagranicznego.
4. Złożenie Zlecenia stanowi jednocześnie instrukcję i upoważnienie od Klienta dla DMBH do dokonania czynności niezbędnych do Rozliczenia Transakcji, w tym czynności z udziałem Brokera Zagranicznego, Innych Brokerów lub Depozytariusza.
5. W przypadku Transakcji nabycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych:
  - 1) po otrzymaniu od Brokera Zagranicznego Dowodu Ewidencyjnego potwierdzającego zawarcie Transakcji, DMBH:
    - a) ewidencjonuje Prawa do Zagranicznych Instrumentów Finansowych w Rejestrze Praw do Instrumentów Finansowych,
    - b) obciąża Rachunek Pieniężny kwotą równą wartości zobowiązań Klienta z tytułu nabycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych przeliczoną na Walutę Bazową Rachunku po Kursie Konwersji,
    - c) przekazuje kwotę równą wartości zobowiązań Klienta Brokerowi Zagranicznemu w terminie pozwalającym na dokonanie terminowego rozrachunku Transakcji przez Depozytariusza, oraz
  - 2) po otrzymaniu od Brokera Zagranicznego lub Depozytariusza Dowodów Ewidencyjnych potwierdzających rozrachunek Transakcji na Rynku Zagranicznym, DMBH ewidencjonuje nabycie przez Klienta Zagranicznych Instrumentów Finansowych w Rejestrze Instrumentów Finansowych.
6. W przypadku Transakcji zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych:
  - 1) po otrzymaniu od Brokera Zagranicznego Dowodu Ewidencyjnego potwierdzającego zawarcie Transakcji, DMBH ewidencjonuje prawa Klienta do środków pieniężnych w kwocie należności z tytułu zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych przeliczonej na Walutę Bazową Rachunku po Kursie Konwersji, oraz
  - 2) po otrzymaniu od Brokera Zagranicznego lub Depozytariusza Dowodów Ewidencyjnych potwierdzających rozrachunek Transakcji na Rynku Zagranicznym, DMBH ewidencjonuje zbycie przez Klienta Zagranicznych Instrumentów Finansowych w Rejestrze Instrumentów Finansowych oraz uznaje Rachunek Pieniężny kwotą należności z tytułu zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych przeliczonej na Walutę Bazową Rachunku po Kursie Konwersji.
7. Czynności niezbędne do Rozliczenia Transakcji przez DMBH dokonywane są w godzinach

pracy DMBH, niezwłocznie po otrzymaniu odpowiednich Dowodów Ewidencyjnych z uwzględnieniem różnic czasowych odpowiednio pomiędzy siedzibą DMBH, Brokera Zagranicznego, Innych Brokerów oraz Depozytariusza.

8. W braku odmiennej Dyspozycji, DMBH dokonuje zapisu wszelkich pożytków oraz innych praw i świadczeń przysługujących Klientowi z tytułu Zagranicznych Instrumentów Finansowych na Rachunku Pieniężnym lub w Rejestrach po otrzymaniu odpowiednich Dowodów Ewidencyjnych od Brokera Zagranicznego lub Depozytariusza, chyba że realizacja powyższych praw wymaga dokonania przez Klienta dodatkowych czynności.

ROZDZIAŁ X: TRYB I WARUNKI PRZYJMOWANIA ZAPISÓW W PRZYPADKU OFERTY W OBROCIE PIERWOTNYM LUB W WEZWANIU DO ZAPISYWANIA SIĘ NA SPRZEDAŻ LUB ZAMIANĘ AKCJI

§41

1. W przypadku ofert w obrocie pierwotnym dotyczących Zagranicznych Instrumentów Finansowych, w odniesieniu do których DMBH przyjmuje zapisy lub zlecenia, DMBH zobowiązuje się do:
  - 1) składania w imieniu Klienta zapisów i ich przekazywania do innego podmiotu, w tym do emitenta Zagranicznych Instrumentów Finansowych, wystawcy Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub oferującego taki instrument, albo
  - 2) przekazywania zapisów i zleceń Klienta do takiego podmiotu, lub
  - 3) ich wykonywania.
2. Zakres czynności, o których mowa w ust. 1 i 2 zależy jest od warunków danej oferty i ustaleń z Klientem, w związku z powyższym DMBH upoważniony jest do wykonania innych czynności, niż określone powyżej o ile wynika to z warunków oferty oraz dyspozycji Klienta lub pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta.
3. Warunkiem złożenia w imieniu Klienta zapisu, zlecenia lub oferty i ich przekazania do podmiotu, o którym mowa w ust. 1 jest:
  - 1) złożenie przez Klienta dyspozycji w sposób właściwy dla składania zleceń lub dyspozycji, z zastrzeżeniem spełnienia przez Klienta wymogów określonych przez emitenta, wystawcę Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub oferującego albo członków konsorcjum dystrybucyjnego. Dyspozycja Klienta stanowi upoważnienie dla DMBH do złożenia zapisu w imieniu Klienta,
  - 2) przyjęcie przez DMBH dyspozycji do realizacji.
4. DMBH odmawia przyjęcia do realizacji dyspozycji, o której mowa w ust. 4 w przypadku, gdy:
  - 1) Klient nie spełnia wymogów określonych przez emitenta, wystawcę Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub oferującego albo członków konsorcjum dystrybucyjnego,
  - 2) niemożliwe jest przekazanie zlecenia, zapisu lub oferty przez DMBH do podmiotu trzeciego na skutek warunków oferty,
  - 3) DMBH nie uczestniczy w dystrybucji tych instrumentów finansowych, nie jest uczestnikiem oferty pierwotnej, której dotyczy dyspozycja, lub dyspozycja dotyczy rynku zagranicznego na którym DMBH nie wykonuje dla Klientów zleceń dotyczących Zagranicznych Instrumentów Finansowych,
  - 4) Klient nie posiada środków finansowych na rozliczenie transakcji, w chwili złożenia zapisu, zlecenia lub oferty o ile przewidują to warunki oferty,
  - 5) w przypadku zapisu lub dyspozycji w formie pisemnej - wypełnionego w sposób nieczytelny lub budzący wątpliwości co do jego treści,
  - 6) w przypadku, gdy przewidują to obowiązujące przepisy prawa.
5. Zapis, zlecenie lub oferta może być przekazany do innego członka konsorcjum dystrybucyjnego, o ile warunki oferty to przewidują.
6. Klient zobowiązany jest zapewnić środki finansowe niezbędne na rozliczenie transakcji oraz

innych kosztów w następstwie realizacji zapisu, zlecenia lub oferty w terminie określonym w warunkach oferty.

7. W przypadku braku środków pieniężnych w terminie wskazanym w warunkach oferty zapis, zlecenie lub oferta Klienta może zostać niezrealizowane lub odrzucone w całości, a Klientowi nie przysługuje prawo roszczenia o realizację zlecenia, zapisu lub oferty.
8. Odwołanie lub modyfikacja zapisu są możliwe, na zasadach określonych w warunkach danej oferty.
9. Postanowienia niniejszego Rozdziału stosuje się odpowiednio do przyjmowania zapisów w ramach oferty publicznej Zagranicznych Instrumentów Finansowych, której przedmiotem są Zagraniczne Instrumenty Finansowe istniejące (uprzednio wyemitowane).
10. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym Rozdziale, do przyjmowania zapisów, stosuje się postanowienia Regulaminu dotyczące przyjmowania zleceń, z zastrzeżeniem szczegółowych warunków danej oferty lub wezwania.

ROZDZIAŁ XI: ZASADY KORZYSTANIA Z PLATFORMY ORAZ SERWISU INFORMACYJNEGO

§42. Informacje Ogólne

1. Za pośrednictwem Platformy oraz na warunkach określonych w Umowie i Regulaminie DMBH:
  - 1) przyjmuje oraz wykonuje Zlecenia oraz Dyspozycje w zakresie określonym funkcjonalnością Platformy,
  - 2) udostępnia informacje dotyczące Rejestru Transakcyjnego, w tym statusu Zleceń, oraz
  - 3) udostępnia inne informacje Klientowi poprzez Serwis Informacyjny.
2. Klient jest zobowiązany do korzystania z Platformy w zakresie określonym Umową i Regulaminem wyłącznie w celu składania Zleceń i Dyspozycji, dostępu do Rejestru Transakcyjnego oraz uzyskiwania informacji z Serwisu Informacyjnego.

§43. Warunki dostępu

1. DMBH uzależnia dostęp do Platformy od:
  - 1) zawarcia Umowy,
  - 2) spełnienia przez Klienta minimalnych wymagań sprzętowych, które DMBH podaje do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu oraz
  - 3) aktywacji dostępu do Platformy.

§44. Aktywacja dostępu

1. W celu umożliwienia dostępu do Platformy, DMBH przekazuje Klientowi identyfikator (login) oraz startowe hasło dostępu. Przekazanie loginu i startowego hasła dostępu następuje po zawarciu Umowy na podstawie Dyspozycji aktywacji dostępu do Platformy.
2. Za moment aktywacji dostępu do Platformy uważa się pierwsze poprawne zalogowanie Klienta do Platformy.
3. W celu rozpoczęcia korzystania z Platformy, Klient jest zobowiązany do zmiany startowego hasła dostępu i ustanowienia własnego hasła dostępu.
4. Klient zobowiązany jest do zachowania loginu oraz hasła dostępu w tajemnicy i niedostępniania ich osobom trzecim.
5. W przypadku podejrzenia, co do wejścia w posiadanie loginu lub hasła dostępu przez osoby nieuprawnione lub w przypadku ich zagubienia, Klient zobowiązany jest do natychmiastowego powiadomienia DMBH i dokonania zmiany loginu lub hasła dostępu lub złożenia Dyspozycji blokady Rachunku Pieniężnego.

§45. Korzystanie z Platformy

1. DMBH umożliwia Klientowi w sposób ciągły dostęp do Platformy w godzinach obrotu Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi dostępnymi za pośrednictwem Platformy. Przerwy techniczne lub administracyjne związane z utrzymaniem serwisu Platformy realizowane są wyłącznie poza godzinami obrotu Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi dostępnymi za pośrednictwem Platformy. Informację Klienta o planowanej przerwie w dostępie do Platformy DMBH podaje do wiadomości Klientów z wyprzedzeniem co najmniej 48 godzin, w sposób wskazany w §58 Regulaminu.
2. DMBH może udostępnić Klientowi dostęp do Platformy w rozszerzonym zakresie funkcjonalności, w szczególności w zakresie dodatkowych warunków składania Zleceń bądź ich automatyzacji. DMBH może uzależnić udostępnienie takich funkcji od spełnienia przez Klienta warunków określonych przez DMBH w szczególności w zakresie posiadanych przez Klienta aktywów lub wolumenu obrotów Zagranicznymi Instrumentami Finansowymi w określonym czasie. Informację o warunkach rozszerzonego dostępu do Platformy DMBH podaje do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu.
3. DMBH nie odpowiada za szkody wynikające z korzystania przez Klienta z dodatkowych rozwiązań informatycznych, niedostępnych w ramach Platformy, które powodują w szczególności automatyczne generowanie i składanie Zleceń z ograniczeniem lub wyłączeniem możliwości bezpośredniego wpływu Klienta na poszczególne Zlecenia i Transakcje. DMBH może odmówić przyjęcia lub wykonania takich Zleceń oraz pozbawić Klienta dostępu do Platformy lub zablokować połączenie z komputerem lub innym podobnym urządzeniem, z którego składane są zlecenia, w przypadku ograniczania lub blokowania przez nie funkcjonowania Platformy lub innych systemów informatycznych DMBH.
4. Przerwa w dostępie do Platformy nie ogranicza prawa Klienta do złożenia w godzinach pracy DMBH zlecenia lub dyspozycji w innej formie przewidzianej w Umowie.
5. DMBH zobowiązany jest do naprawienia szkód poniesionych przez Klienta powstałych na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań DMBH wynikających z Umowy lub z Regulaminu, chyba że szkody te są następstwem okoliczności, za które DMBH nie ponosi odpowiedzialności.

§46. Zablokowanie dostępu

1. Trzykrotne błędne logowanie do Platformy powoduje blokadę dostępu do Platformy. Odblokowanie dostępu do Platformy wykonywane jest przez DMBH na podstawie Dyspozycji Klienta składanej w formie właściwej do składania Zleceń.
2. DMBH ma prawo zablokować Klientowi dostęp do Platformy, zaprzestać lub zawiesić na czas określony przyjmowanie Zleceń lub Dyspozycji za pomocą Platformy, jeżeli:
  - 1) Klient narusza postanowienia Umowy lub Regulaminu dotyczące zasad korzystania z Platformy,
  - 2) wymaga tego bezpieczeństwo obrotu lub ochrona interesów Klienta,
  - 3) z żądaniem takim wystąpił podmiot uprawniony do tego na podstawie przepisów prawa,
  - 4) Klient zalega z zaplaceniem należnych opłat lub prowizji przez okres dłuższy niż 1 miesiąc, lub
  - 5) w przypadku wypowiedzenia lub rozwiązania umowy pomiędzy DMBH a dostawcą Platformy umożliwiającej przyjmowanie oraz wykonywanie Zleceń lub Dyspozycji za pośrednictwem Platformy,
  - 6) w innych przypadkach określonych w Umowie lub Regulaminie.
3. DMBH ma prawo zablokować dostęp Klienta do Platformy w przypadku stwierdzenia nieautoryzowanego dostępu do Platformy.

§47. Zobowiązania Klienta

1. Klient zobowiązuje się do:
  - 1) niekorzystania z Platformy w celach innych niż określone w Umowie oraz Regulaminie,
  - 2) nieprzesyłania, nieprzekazywania, nieudostępniania informacji lub innych danych uzyskanych z Platformy w jakikolwiek sposób osobom trzecim,
  - 3) nieprzesyłania za pośrednictwem Platformy treści o charakterze bezprawnym, niepodjęmowania działań mających na celu zakłócenie funkcjonowania Platformy, w szczególności za pomocą wirusów komputerowych, trojanów, automatycznych zapytań lub złośliwego oprogramowania, niepodjęmowania działania, którego celem jest wykorzystywanie błędów Platformy, opóźnianie funkcjonowania Platformy lub aktualizacji kwotowań,przy czym powyższe działania traktowane są przez DMBH jako rażące naruszenie warunków Umowy.
2. Klient zobowiązuje się do korzystania z Platformy w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności w sposób niepowodujący manipulacji, nadużycia, wykorzystania informacji poufnej, oszustwa oraz prania brudnych pieniędzy.

§48. Zasady i warunki korzystania z Serwisu Informacyjnego

1. DMBH umożliwia Klientowi korzystanie z informacji udostępnianych za pośrednictwem Platformy stanowiących Serwis Informacyjny.
2. W skład Serwisu Informacyjnego mogą wchodzić:
  - 1) informacje opracowane przez DMBH,
  - 2) informacje opracowane przez inne podmioty, w szczególności informacje dotyczące Zagranicznych Instrumentów Finansowych, lub
  - 3) bieżące notowania giełdowe oraz serwisy agencji informacyjnych.
3. DMBH opracowuje informacje z dołożeniem należytej staranności, a w przypadku informacji opracowanych przez inne podmioty zobowiązuje się dochować należytej staranności w doborze podmiotów zamieszczających informacje w Serwisie Informacyjnym.
4. Zakres informacji w ramach Serwisu Informacyjnego nieopracowanych przez DMBH uzależniony jest od zawarcia i obowiązywania umowy z podmiotem, którego informacje będą zamieszczane lub redystrybuowane („Dystrybutor”) oraz od zakresu informacji przekazywanych do DMBH przez Dystrybutora. Informacje o zawartych umowach z Dystrybutorem oraz zakresie przekazywanych danych DMBH podaje do wiadomości Klientów w sposób wskazany w §58 Regulaminu.
5. DMBH może udostępniać Serwis Informacyjny w zróżnicowanym zakresie, po spełnieniu przez Klienta kryteriów określanych przez DMBH lub wniesienia stosownej opłaty na rzecz DMBH lub Dystrybutora. Kryteria oraz wysokość opłat na rzecz DMBH podawana jest do wiadomości Klientów w ToiP, a przypadku opłat na rzecz Dystrybutora („Opłaty na rzecz Dystrybutora”) w sposób wskazany w §58 Regulaminu.
6. Klient ma prawo korzystania z Serwisu Informacyjnego wyłącznie na własne potrzeby, w celu zarządzania własnymi inwestycjami. Klient nie ma prawa wykorzystywania informacji z Serwisu Informacyjnego w celu prowadzenia działalności gospodarczej, ani w celu udzielania porad osobom trzecim. Klient nie ma prawa dalszej dystrybucji informacji pozyskanych z Serwisu Informacyjnego, w szczególności nie ma prawa ich przesyłania, przekazywania, udostępniania w jakikolwiek sposób osobom trzecim. Powyższe działania traktowane jest przez DMBH jako rażące naruszenie warunków Umowy.
7. DMBH może za pośrednictwem Platformy umożliwić Klientowi subskrypcję materiałów informacyjnych lub analitycznych Dystrybutora, w szczególności notowań instrumentów w czasie rzeczywistym lub innych informacji. Subskrybowanie takich materiałów wymaga zawarcia przez Klienta odrębnej umowy z Dystrybutorem („Umowa Subskrypcyjna”). DMBH nie jest stroną Umowy Subskrypcyjnej. Zawierając Umowę Subskrypcyjną Klient zobowiązuje się do ponoszenia Opłaty na rzecz Dystrybutora. Klient niniejszym upoważnia

DMBH do obciążania Rachunku Pieniężnego kwotami Opłat na rzecz Dystrybutora oraz do przekazywania tych kwot Dystrybutorowi.

8. Udostępnienie Klientowi informacji z Serwisu Informacyjnego na podstawie Umowy Subskrypcyjnej następuje pod warunkiem udzielenia przez Klienta w odrębnym oświadczeniu zgody na przekazywanie lub potwierdzanie Dystrybutorowi przez DMBH danych osobowych Klienta (stanowiących tajemnicę zawodową) oraz upoważnienia Dystrybutora do ich otrzymania w celu dokonywania weryfikacji tożsamości Klienta, zgodności korzystania z Serwisu Informacyjnego z zasadami określonymi w Regulaminie lub Umowie Subskrypcyjnej oraz prawidłowości naliczania Opłat na rzecz Dystrybutora. w przypadku odmowy złożenia takiego oświadczenia przez Klienta, DMBH lub Dystrybutor mają prawo nie udzielić Klientowi dostępu do Serwisu Informacyjnego w zakresie określonym Umowa Subskrypcyjną lub zaprzestać przekazywania takich informacji Klientowi.
9. DMBH ma prawo do zawieszania, zaprzestania lub ograniczenia udostępniania Serwisu Informacyjnego Klientowi w zakresie danych udostępnianych przez Dystrybutora w następujących przypadkach:
  - 1) rozwiązania lub zmiany umowy zawartej pomiędzy DMBH a Dystrybutorem,
  - 2) działań lub zaniechań Dystrybutora uniemożliwiających DMBH redystrybucję informacji do Klientów,
  - 3) otrzymania od Dystrybutora żądania zawieszenia lub zaprzestania udostępniania informacji Klientowi na skutek wykorzystywania ich przez Klienta w sposób inny niż sposób, o którym mowa w ust. 6,
  - 4) w przypadkach określonych w ust. 8 powyżej.

ROZDZIAŁ XII: ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI DMBH

§49. Zasady ogólne

1. DMBH zobowiązany jest do naprawienia szkód: (i) poniesionych przez Klienta i (ii) powstałych na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań DMBH z Umowy lub Regulaminu, chyba że szkody te są następstwem okoliczności, za które DMBH nie ponosi odpowiedzialności.
2. W przypadku, gdy DMBH ponosi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odpowiedzialność wobec Klienta za szkody powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez DMBH zobowiązań DMBH z Umowy lub Regulaminu, odpowiedzialność ta ograniczona jest do rzeczywistych strat poniesionych przez Klienta. Powyższe postanowienie nie dotyczy odpowiedzialności wobec Klientów będących konsumentami w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

ROZDZIAŁ XIII: SPOSOBY I TERMINY ZAŁĄTWIANIA REKLAMACJI

§50. Komunikaty

1. Klient obowiązany jest sprawdzać prawidłowość otrzymywanych komunikatów, w tym Potwierdzeń Zawarcia Transakcji, a także wszelkich wyciągów z Rachunku Pieniężnego, Rejestrów oraz innych zawiadomień, raportów lub informacji otrzymanych w związku z realizacją przez DMBH Zleceń i Dyspozycji oraz wykonywaniem przez DMBH Umowy.
2. W przypadku stwierdzenia błędu, Klient zobowiązany jest zawiadomić niezwłocznie o tym fakcie DMBH. DMBH ma prawo dokonać sprostowania błędnego zapisu na Rachunku Pieniężnym lub w Rejestrze we własnym zakresie. Zdarzenie to jest odzwierciedlane na wyciągu z rachunku Klienta.

§51. Reklamacje

1. Inwestor może złożyć reklamację:
  - 1) na piśmie:
    - a) osobiście w PUM, w godzinach pracy PUM lub,
    - b) za pośrednictwem przesyłki pocztowej na adres siedziby DMBH, lub
    - c) poprzez wysłanie na adres do doręczeń elektronicznych (e-doręczenia): AE:PL-51087-16873-WFBWS-31.
Z uwagi na fakt że Departament Maklerski jest wydzieloną jednostką organizacyjną Banku Handlowego w Warszawie S.A. wskazany wyżej adres jest adresem Banku Handlowego w Warszawie S.A. W celu usprawnienia komunikacji w przypadku kierowania komunikacji poprzez adres do doręczeń elektronicznych należy wskazać, że korespondencja jest kierowana do Departamentu Maklerskiego Banku Handlowego.
  - 2) ustnie:
    - a) telefonicznie pod numerami telefonów DMBH lub,
    - b) osobiście do protokołu podczas wizyty klienta w PUM, w godzinach pracy PUM.
  - 3) w postaci elektronicznej - za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres poczty elektronicznej DMBH.
2. W celu umożliwienia szybkiego i efektywnego rozpatrzenia reklamacji zaleca się, aby reklamacja zawierała opis zdarzenia, którego dotyczy, wskazanie uchybienia, które jest jej przedmiotem, podanie nazwiska pracownika obsługującego Klienta (lub okoliczności pozwalających na jego identyfikację), a w przypadku poniesienia szkody, określenie w sposób wyraźny roszczenia Klienta z tytułu zaistniałych nieprawidłowości.
3. O wyniku rozpatrzenia reklamacji, Klient informowany jest w terminie 30 dni od daty otrzymania reklamacji przez DMBH w formie: pisemnej listem poleconym na adres korespondencyjny Klienta wskazany w Umowie lub na wniosek Klienta pocztą elektroniczną na adres e-mail Klienta wskazany w Umowie.
4. W przypadku nieuwzględnienia roszczeń Klienta będącego konsumentem, spór między takim Klientem, a DMBH może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego. Rzecznik Finansowy przeprowadza postępowanie na wniosek Klienta DMBH. Udział DMBH w takim postępowaniu jest obowiązkowy. Szczegółowe dane dotyczące Rzecznika Finansowego są dostępne na stronie oraz na stronie internetowej DMBH. Informacja taka jest również podawana Klientom w sposób określony w § 58 Regulaminu.
5. DMBH jest obowiązany na podstawie przepisów prawa do korzystania z pozasądowego rozwiązywania sporów z Klientami będącymi konsumentami.
6. W szczególnie skomplikowanych sprawach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji w ciągu 30 dni, DMBH w informacji przekazanej Klientowi wyjaśnia przyczynę opóźnienia, wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy i określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. W sytuacji, gdy termin rozpatrzenia reklamacji przekroczy 60 dni, reklamację uważa się za rozpatrzoną na korzyść Klienta, chyba że przepisy prawa przewidują inny skutek.
7. Postanowienia ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy Klient składa skargę w odniesieniu do Dokumentu KID przeciw jego twórcy. w takim przypadku DMBH przekazuje skargę do twórcy, powiadamiając o tym Klienta.

§52. Transakcje korygujące

W przypadku, gdy Klient złożył reklamację dotyczącą Transakcji na Zagranicznych Instrumentach Finansowych, DMBH może dokonać transakcji korygującej w stosunku do Transakcji będącej przedmiotem reklamacji, w szczególności w celu ograniczenia ekspozycji na ryzyko kursowe wynikającej z Transakcji będącej przedmiotem reklamacji.

ROZDZIAŁ XIV: ZASADY WNOŠZENIA I POBIERANIA OPŁAT I PROWIZJI ORAZ SPOSOBY ZASPOKAJANIA ROSZCZEŃ DMBH

§53. Opłaty i prowizje

1. Za świadczone usługi oraz czynności związane z obsługą Rachunku Pieniężnego oraz Rejestrów DMBH pobiera opłaty i prowizje określone w TOiP. Wysokość opłat i prowizji określana jest na podstawie aktualnej lub przewidywanej oceny sytuacji rynkowej z uwzględnieniem kosztów ponoszonych przez DMBH. DMBH jest uprawniony do zmiany TOiP w zakresie podwyższenia bądź wprowadzenia nowych opłat lub prowizji oraz ich różnicowania w zależności od sposobu świadczenia usługi, w ciągu 6 miesięcy od wystąpienia którejkolwiek z niżej wymienionych okoliczności:
  - 1) w przypadku wprowadzenia nowych lub zmiany zakresu dotychczas świadczonych usług, w tym zmiany kanałów dystrybucji lub sposobu przyjmowania zleceń i dyspozycji, z zastrzeżeniem, że w takim wypadku zmiany TOiP będą polegały wyłącznie na (i) zmianach tych opłat i prowizji, które pobierane są z tytułu świadczenia usług, których zakres ulega zmianie, lub (ii) wprowadzeniu nowych opłat i prowizji z tytułu nowo wprowadzonych usług, przy czym zmiany te nie wpłyną na zobowiązania Klienta w przypadku nieskorzystania przez niego z nowych usług lub rozszerzonej funkcjonalności dotychczasowych usług,
  - 2) w przypadku zmiany bądź wprowadzenia nowych przepisów prawa lub wytycznych, zaleceń lub decyzji organów nadzoru, zmiany wykładni przepisów prawa dokonanej przez sądy, organy nadzoru lub inne właściwe urzędy lub organy, wpływających na zasady świadczenia przez DMBH usług, uregulowanych w Regulaminie, powodujących wzrost ponoszonych przez DMBH kosztów świadczenia tych usług,
  - 3) w przypadku wystąpienia inflacji (wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych) w danym miesiącu kalendarzowym roku na poziomie co najmniej 0,5 %, w stosunku do poprzednio ogłaszanych wskaźników za analogiczny okres (roczny, kwartalny lub miesięczny),
  - 4) wzrostu stawek opodatkowania lub wprowadzenia nowych podatków lub opłat o charakterze obowiązkowym mających bezpośredni wpływ na wzrost kosztów usług świadczonych na podstawie Regulaminu, chyba że przepis prawa zabrania podwyższenia bądź wprowadzenia nowych opłat lub prowizji w danym przypadku,
  - 5) wzrostu stawek opodatkowania lub wprowadzenia nowych podatków lub opłat o charakterze obowiązkowym nakładanych na DMBH jako podmiot gospodarczy mających bezpośredni wpływ na wzrost kosztów działalności DMBH, związanych ze świadczonymi na podstawie Regulaminu usługami,
  - 6) podwyższenia w stosunku do poprzednio obowiązującej ceny w analogicznym okresie (rocznym, kwartalnym lub miesięcznym) cen energii, cen połączeń telekomunikacyjnych, usług pocztowych, kosztów ponoszonych przez DMBH na rzecz organów nadzoru, izb rozliczeniowych i rozrachunkowych, giełd zagranicznych i innych instytucji rynku kapitałowego i instytucji finansowych lub cen innych usług świadczonych na rzecz DMBH przez podmioty trzecie, a które to usługi są świadczone w celu wykonania przez DMBH umów zawartych z Klientem, przewidzianych w Regulaminie, powodujących wzrost ponoszonych przez DMBH kosztów świadczenia usług uregulowanych w Regulaminie.
2. DMBH jest uprawniony do wprowadzenia nowych opłat lub prowizji lub ich podwyższenia w przypadku nowej usługi lub nowej funkcjonalności w ramach dotychczasowej usługi, do tej pory nieoferowanej przez DMBH i nieprzewidzianej w obowiązującej TOiP.
3. Zmiana TOiP będzie każdorazowo poprzedzona analizą zaistnienia przesłanek wskazanych w ust. 1 i 2, zaś przyczyna uzasadniająca zmianę TOiP będzie podawana do wiadomości Klientów w przypadku każdej zmiany TOiP w sposób, o którym mowa w §58 Regulaminu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 2, zmiana prowizji lub opłat przewidzianych w TOiP może nastąpić

każdorzazowo po zaistnieniu przesłanek wskazanych w ust. 1, jednakże nie częściej niż 4 razy w roku. Wysokość zmiany będzie współmierna do wysokości zmian kosztów stanowiących podstawę zmiany TOiP.

5. Do przekazania Klientowi informacji o zmianie TOiP oraz co do terminu wejścia w życie zmian w TOiP i prawa Klienta do rozwiązania Umowy, postanowienia § 65 ust. 2 i 3 Regulaminu stosuje się odpowiednio.
6. DMBH jest uprawniony do wycofania dotychczas obowiązujących opłat i prowizji lub zmiany ich nazw w każdym czasie. Informacja o wycofaniu dotychczasowych opłat i prowizji lub zmianie ich nazw ogłaszana jest w sposób, o którym mowa w §58 Regulaminu.
7. W przypadku, gdy zobowiązania Klienta wobec DMBH, w tym z tytułu opłat i prowizji, przewyższają stan wolnych środków na Rachunku Pieniężnym lub saldo Rachunku Pieniężnego jest ujemne Klient zobowiązany jest do niezwłocznego zasilenia Rachunku Pieniężnego.
8. DMBH może jednostronnie obniżać wysokość stawek określonych w TOiP albo zawieszać ich pobieranie. Obniżenie lub zawieszenie opłat i prowizji w trybie wskazanym powyżej lub zmiana innych informacji zawartych w TOiP niezwiązanych z wysokością opłat i prowizji i niemających wpływu na wysokość zobowiązań Klientów wobec DMBH, nie stanowi zmiany warunków Umowy. Informację o tym fakcie DMBH podaje do wiadomości Klientów w sposób określony w §58 Regulaminu.
9. Dla zabezpieczenia roszczeń DMBH o prowizję, opłaty oraz wszelkie inne należności stosuje się odpowiednio przepisy art. 773 Kodeksu Cywilnego.

Sposoby i terminy wnoszenia przez klienta opłat i prowizji

10. DMBH pobiera:
  - 1) prowizje - niezwłocznie po otrzymaniu przez DMBH dokumentu potwierdzającego zawarcie transakcji, stwierdzającego realizację zlecenia Klienta w całości lub w poszczególnych częściach, aż do całkowitej realizacji zlecenia Klienta,
  - 2) opłaty - przed wykonaniem czynności, chyba że TOiP wskazuje na inny tryb pobrania opłaty.
11. Prowizje za czynności związane z nabyciem lub zbyciem:
  - 1) papierów wartościowych - nalicza się od wartości zrealizowanego zlecenia,
  - 2) derywatów lub innych instrumentów pochodnych - nalicza się od każdego pojedynczego instrumentu pochodnego nabytego lub zbytego przez Klienta.
12. W przypadku zawierania przez Klienta transakcji instrumentami finansowymi w:
  - 1) walucie polskiej - prowizje naliczane są i pobierane w złotych polskich z Rachunku pieniężnego Klienta prowadzonego w złotych polskich,
  - 2) innej walucie niż złoty polski:
    - a) prowizje naliczane są w walucie notowania i pobierane są z Rachunku pieniężnego prowadzonego w walucie notowania - w przypadku gdy DMBH prowadzi dla Klienta taki rachunek pieniężny, lub
    - b) prowizje naliczane są w walucie notowania i pobierane w złotych polskich z Rachunku pieniężnego prowadzonego w złotych polskich, w przypadku gdy DMBH prowadzi dla Klienta Rachunek pieniężny jedynie w złotych polskich.
13. Opłaty z tytułu świadczonych usług pobierane:
  - 1) w złotych polskich - pobierane są z Rachunku pieniężnego prowadzonego w złotych polskich,
  - 2) w innej walucie - pobierane są z Rachunku pieniężnego prowadzonego w tej walucie a w przypadku braku takiego rachunku z Rachunku pieniężnego prowadzonego w złotych polskich.
14. Opłaty i prowizje mogą być pobierane również:
  - 1) z rachunku bankowego Klienta prowadzonego w Banku na podstawie upoważnienia Klienta wskazującego w swej treści numer rachunku bankowego, z którego mogą być pobrane, lub

- 2) w inny sposób ustalony z Klientem.
15. Zasady pobierania środków pieniężnych z rachunku pieniężnego oraz wymiany walutowej określa Regulamin.

§54. Zaspokajanie roszczeń

1. W przypadku braku zasilenia Rachunku Pieniężnego środkami pieniężnymi na pokrycie zobowiązań Klienta względem DMBH bądź występowaniem ujemnego salda na Rachunku Pieniężnym, DMBH wzywa Klienta do zapłaty zaległych należności w określonym terminie. DMBH przekazuje wezwanie:
  - 1) za pośrednictwem trwałego nośnika informacji, w szczególności pisemnie w postaci informacji zawartej na wyciągu z Rachunku Pieniężnego lub w raporcie z wykonywania Umowy przesyłanych zgodnie z Regulaminem, lub
  - 2) za pomocą elektronicznych nośników informacji, telefonicznie lub w inny sposób właściwy dla składania Zleceń.
2. Wezwanie zawiera informację o obowiązku zasilenia Rachunku Pieniężnego w określonej kwocie i w określonym terminie.
3. W przypadku braku zasilenia Rachunku Pieniężnego środkami pieniężnymi w wysokości i terminie określonym w wezwaniu, z zastrzeżeniem szczególnych zapisów Regulaminu odnoszących się do sposobu postępowania DMBH w przypadku nie wywiązania się Klienta z Umowy względem DMBH, DMBH na podstawie upoważnienia Klienta zawartego w Umowie lub odrębnym oświadczeniu, upoważniony jest do zaspokojenia roszczeń DMBH wobec Klienta z aktywów Klienta zarejestrowanych, przechowywanych lub zdeponowanych w DMBH w następującej kolejności:
  - 1) z innych rachunków pieniężnych Klienta w DMBH, a w przypadku, gdy na rachunkach pieniężnych Klienta brak jest środków pieniężnych w wysokości umożliwiającej pełne zaspokojenie roszczeń DMBH, DMBH upoważniony jest do zaspokojenia roszczeń DMBH wobec Klienta,
  - 2) z papierów wartościowych Klienta zarejestrowanych, przechowywanych lub zdeponowanych na rachunkach lub w rejestrach Klienta w DMBH, poprzez ich sprzedaż i zaspokojenia roszczeń DMBH z uzyskanych ze sprzedaży środków pieniężnych. w takim przypadku DMBH w pierwszej kolejności przystępuje do sprzedaży Zagranicznych Instrumentów Finansowych, a następnie innych papierów wartościowych, których wartość rynkowa odpowiada kwocie roszczeń DMBH wobec Klienta lub jest do niego zbliżona, z zastrzeżeniem, uwzględnienia stopnia płynności Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub innych papierów wartościowych oraz bieżącej sytuacji rynkowej.DMBH wykonując działania, o których mowa powyżej kieruje się zasadą najlepiej pojętego interesu Klienta.
4. DMBH zastrzega prawo pobrania prowizji od Zleceń zrealizowanych w tym trybie w wysokości wynikającej z TOIP. DMBH dokona zbycia Zagranicznych Instrumentów Finansowych po cenie rynkowej w chwili realizacji sprzedaży tych Zagranicznych Instrumentów Finansowych.

ROZDZIAŁ XV: ZASADY PRZEKAZYWANIA KOMUNIKATÓW, RAPORTÓW ORAZ INNYCH INFORMACJI

§55. Komunikaty

1. Przyjęcie Zlecenia, jego modyfikacja, odrzucenie lub anulowanie z przyczyn określonych w Regulaminie, w szczególności z powodu niewystarczającego pokrycia w Rejestrze Transakcyjnym, potwierdzone są przez DMBH w sposób właściwy dla składania zleceń.
2. Po potwierdzeniu przez Klienta faktu zapoznania się z treścią Potwierdzenia Zlecenia, informacje w nim zawarte są archiwizowane dla celów dowodowych.

3. DMBH możliwie najszybciej po wykonaniu Zlecenia, jednak nie później niż pierwszego dnia roboczego następującego po dniu, w którym zostało wykonane, przekazuje Klientowi informacje dotyczące jego wykonania w formie Potwierdzenia Zawarcia Transakcji. DMBH przekazuje Potwierdzenie Zawarcia Transakcji Klientowi w sposób wskazany w §57.
4. Na żądanie Klienta DMBH przekazuje informacje na temat aktualnego stanu wykonania Zlecenia i przekazuje ją Klientowi w sposób właściwy do składania Zleceń.
5. Przekazanie Potwierdzenia Zlecenia w trybie ust. 1 nie wyłącza prawa Klienta do żądania otrzymania informacji dotyczącej wykonania Zlecenia w innej formie. Żądanie, o którym mowa w zdaniu poprzednim składane jest w DMBH w formie właściwej dla składania Zleceń. DMBH zastrzega sobie prawo do pobrania opłaty za przekazanie informacji, o których mowa powyżej w zależności od formy ich przekazania w wysokości określonej w TOiP.

§56. Wyciągi z rachunków i informacje o kosztach

1. Do ostatniego dnia każdego miesiąca, następującego po upływie każdego kwartału kalendarzowego, DMBH sporządza wyciąg ze stanu Rachunku Pieniężnego oraz Rejestrów na ostatni dzień poprzedniego kwartału zawierający zestawienie przechowywanych lub rejestrowanych przez DMBH aktywów, w tym środków pieniężnych, obejmujący w szczególności wskazanie rodzaju, nazwy oraz liczby lub wysokości aktywów i przesyła Klientowi nieodpłatnie w sposób wskazany w § 57 Regulaminu. Termin przekazania wyciągu na koniec ostatniego kwartału określa ust. 2.
2. Do 31 stycznia każdego roku, DMBH sporządza wyciąg ze stanu Rachunku Pieniężnego oraz Rejestrów na dzień 31 grudnia poprzedniego roku i przesyła Klientom nieodpłatnie w sposób określony w § 57 Regulaminu.
3. Na żądanie Klienta DMBH za dodatkową opłatą określoną w TOiP może sporządzić inne raporty lub potwierdzenie z operacji wykonanych na Rachunku Pieniężnym lub Rejestrach, w szczególności wyciąg, z częstotliwością wyższą niż określona w ust. 1.
4. Postanowienia ust. 1 nie ograniczają prawa Klienta do otrzymania informacji o aktualnym stanie Rachunku Pieniężnego oraz Rejestrów w sposób właściwy dla składania Zleceń.
5. Do 31 marca każdego roku, DMBH sporządza i przesyła Klientowi w sposób wskazany w § 57 Regulaminu informacje ex post o łącznych kosztach i opłatach, ex post obejmujące wszystkie koszty i powiązane opłaty naliczone i pobrane przez DMBH w poprzednim roku kalendarzowym w związku z usługą świadczoną na podstawie Umowy i Regulaminu oraz osobno informacje o otrzymanych przez DMBH płatnościach od osób trzecich w związku z usługą, a także kosztach i opłatach związanych z wystawieniem i zarządzaniem instrumentami finansowymi będącymi przedmiotem usługi. Informacja ex post o łącznych kosztach i opłatach obejmuje także koszty i opłaty związane z innymi usługami, o ile były one świadczone przez DMBH na rzecz Klienta na podstawie odrębnych umów, a także związane z nimi płatności od osób trzecich oraz koszty instrumentów finansowych, gdy wymagają tego przepisy prawa. Informacja przedstawiana jest w postaci zsumowanej. Na żądanie Klienta informacja może zostać przedstawiona w rozbiciu na poszczególne pozycje określone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Informacja ex-post o łącznych kosztach i opłatach zawiera ilustrację przedstawiającą skumulowany wpływ całkowitych kosztów i opłat na zwrot z inwestycji.
6. DMBH przechowuje informacje oraz dokumenty związane z wykonywaniem Umowy przez okres 5 lat, chyba że z przepisów prawa wynika dłuższy okres przechowywania dokumentacji, w związku z czym DMBH wykonuje dyspozycje Klienta dotyczące przekazania informacji, raportów lub innych dokumentów, o ile nie upłynął okres ich przechowywania przez DMBH.

§57. Informacja kierowana indywidualnie do Klienta

1. Z zastrzeżeniem postanowień Regulaminu określających szczególny tryb przekazywania korespondencji lub informacji, wszelką inną korespondencję oraz informacje kierowane indywidualnie do Klienta, DMBH przekazuje w formacie elektronicznym chyba,

że z przepisów prawa wynika obowiązek przekazania informacji w formie szczególnej lub Klient zażądał ich przekazania na piśmie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku gdy DMBH nie posiada danych pozwalających na przekazywanie Klientowi informacji w formacie elektronicznym, DMBH przekazuje takiemu Klientowi informacje na piśmie.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1, DMBH przekazuje Klientowi w zależności od formy trwałego nośnika informacji:
  - 1) na piśmie - pod wskazany przez Klienta adres korespondencyjny,
  - 2) pocztą elektroniczną - pod wskazany przez Klienta Główny adres poczty elektronicznej,
  - 3) w innej formie niż określona w punktach powyżej będącej trwałą nośnikiem - w sposób indywidualnie ustalony z Klientem.
4. W przypadku przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1 w formie innej niż papierowa, DMBH zastrzega prawo do określenia dodatkowych warunków, jakie muszą być spełnione w celu zapewnienia bezpieczeństwa przesyłanych informacji. Warunki, o których mowa, DMBH podaje do wiadomości Klienta w sposób wskazany w §56 Regulaminu.
5. DMBH informuje na piśmie Klientów, którzy otrzymują informacje na piśmie, o zamiarze przekazywania tych informacji w formacie elektronicznym na co najmniej 8 tygodni przed dniem rozpoczęcia ich przekazywania w tym formacie oraz o możliwości ich dalszego przekazywania na żądanie Klienta na piśmie.

§58. Informacja kierowana do ogółu Klientów

1. Wszelkie komunikaty DMBH, jak również inne informacje kierowane do ogółu Klientów wskazane w Regulaminie lub inne informacje związane ze świadczoną usługą, które nie są skierowane osobiście do Klienta, podawane są do wiadomości Klienta w formie:
  - i. pisemnej - poprzez wywieszenie w PUM,
  - ii. elektronicznej - poprzez umieszczenie na stronie internetowej DMBH lub na Platformie, oraz
  - iii. na wniosek Klienta DMBH może je przekazywać Klientowi w innej formie, w szczególności telefonicznie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.
2. W przypadku, gdy przepisy prawa wymagają przekazania informacji, o których mowa w ust. 1, na trwałym nośniku, przekazuje się ją dodatkowo zgodnie z § 57, chyba że przepisy te dopuszczają również przekazywanie tych informacji za pośrednictwem strony internetowej nie będącej trwałą nośnikiem, a Klient wyraził jednoznaczną zgodę na taki tryb przekazywania informacji. w takim przypadku DMBH przekazuje Klientowi elektroniczne powiadomienie na adres poczty elektronicznej Klienta z adresem strony internetowej oraz wskazaniem miejsca, gdzie informacja ta się znajduje.

§58a. Dostęp do Platformy transakcyjnej po rozwiązaniu Umowy

1. Na zasadach określonych w niniejszym paragrafie, w celu umożliwienia byłemu Klientowi po rozwiązaniu Umowy dostępu do informacji dotyczących usług świadczonych na jego rzecz DMBH umożliwia dostęp do Platformy przez okres 5 lat począwszy od 1 stycznia roku następującego bezpośrednio po roku, w którym miało miejsce rozwiązanie Umowy.
2. Warunkiem uzyskania dostępu do Platformy jest wniosek byłego Klienta złożony:
  - 1) w formie pisemnej w PUM lub
  - 2) w postaci elektronicznej przesłany na adres DMBH podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym, lub
  - 3) w innej formie uzgodnionej z DMBH i zapewniającej możliwość identyfikacji tożsamości byłego Klienta.
3. DMBH po dokonaniu identyfikacji tożsamości byłego Klienta DMBH umożliwia byłemu Klientowi dostęp do Platformy w zakresie dotyczącym byłego Klienta, w trybie umożliwiającym wyłącznie: odczytanie informacji zapisanych na Platformie lub zapisanie dokumentów przechowywanych na Platformie bez możliwości dokonywania zmian lub składania zleceń lub dyspozycji.

4. Przekazanie danych umożliwiających dostęp do Platformy odbywa się w sposób właściwy dla złożenia wniosku.
5. Dostęp do Platformy wygasa automatycznie po upływie okresu, na który został wydany.

ROZDZIAŁ XVI: REJESTRACJA KONTAKTÓW Z KLIENTEM

§59

1. DMBH niniejszym informuje, że rozmowy telefoniczne z Inwestorem są nagrywane, a korespondencja elektroniczna z Inwestorem, w tym SMS/MMS są zapisywane. Kopia nagrań rozmów z Inwestorem i korespondencji z Inwestorem będzie udostępniana na żądanie Inwestora przez okres pięciu lat, a w przypadku, gdy żąda tego KNF, przez okres do siedmiu lat. Oplata za udostępnienie kopii nagrania lub korespondencji określona jest w TOiP.
2. W przypadkach braku możliwości zarejestrowania rozmowy z Klientem prowadzącej do zawarcia transakcji, DMBH zastrzega prawo do sporządzenia notatek z treści ww. rozmowy oraz jej rejestrowania i przechowywania w sposób określony przez DMBH.
3. DMBH rejestruje i przechowuje rozmowy lub korespondencje, o których mowa w ust. 2 na elektronicznych, magnetycznych, optycznych lub innych nośnikach informacji i przechowuje przez okres określony przepisami prawa.
4. DMBH udostępnia kopię nagrania rozmowy lub korespondencji elektronicznej z Klientem w okresie jej przechowywania na żądanie:
  - 1) Klienta - złożone w formie właściwej do składania zleceń lub dyspozycji, z zastrzeżeniem wniesienia opłaty z tytułu przygotowania ww. informacji, w wysokości określonej w TOiP,
  - 2) właściwego organu państwowego upoważnionego do otrzymania informacji w następstwie obowiązywania przepisów prawa.

ROZDZIAŁ XVII: POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§60. Wypowiedzenie Umowy przez Klienta

1. Z zastrzeżeniem ust. 3 poniżej, Klient może wypowiedzieć Umowę, w każdym czasie z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia w formie pisemnej.
2. Umowa ulega rozwiązaniu wraz z upływem okresu wypowiedzenia.
3. Złożenie przez Klienta Dyspozycji zamknięcia Rachunku Pieniężnego równoznaczne jest z wypowiedzeniem Umowy.

§61. Rozwiązanie Umowy przez Klienta

Klient może rozwiązać Umowę bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym, w formie właściwej do składania Dyspozycji, pod warunkiem, że w chwili rozwiązania Umowy:

- 1) w Rejestrze Instrumentów Finansowych nie są zapisane żadne Zagraniczne Instrumenty Finansowe,
- 2) w innych rejestrach prowadzonych na podstawie Umowy nie są zapisane żadne instrumenty finansowe, oraz
- 3) na Rachunku Pieniężnym nie ma środków pieniężnych, które byłyby zablokowane w związku z zawartymi Transakcjami, złożonymi Zleceniami lub innymi transakcjami na podstawie Umowy.

§62. Wypowiedzenie lub rozwiązanie Umowy przez DMBH

1. DMBH może wypowiedzieć Umowę z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia w następujących przypadkach:

- 1) jeśli przez okres trzech kolejnych miesięcy: (i) na Rachunku Pieniężnym nie ma środków pieniężnych; oraz (ii) w rejestrach instrumentów finansowych nie były zapisane żadne instrumenty finansowe,
- 2) Klient korzysta z Platformy niezgodnie z postanowieniami Regulaminu lub Umowy, lub
- 3) zaprzestania świadczenia przez DMBH usługi objętej Umową,
- 4) Klient nie dokonuje zapłaty w wysokości i w terminie określonym w wezwaniu, o którym mowa w §54 ust. 2.
- 5) w przypadku, o którym mowa w §7a ust. 4.
2. DMBH może rozwiązać Umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia, jeśli Klient:
  - 1) narusza postanowienia §47 ust. 1 Regulaminu, §48 ust. 6 Regulaminu, lub
  - 2) w relacjach z DMBH narusza przepisy obowiązującego prawa.
3. DMBH przekazuje Klientowi wypowiedzenie Umowy lub informację o rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia:
  - 1) listem poleconym na ostatni adres korespondencyjny wskazany DMBH przez Klienta, lub
  - 2) na ostatni adres poczty elektronicznej wskazany DMBH przez Klienta, lub
  - 3) w inny sposób uzgodniony z Klientem.

§63. Rozwiązanie Umowy

1. Z zastrzeżeniem postanowień §61 oraz §62 Regulaminu, Umowa ulega rozwiązaniu z dniem upływu okresu wypowiedzenia.
2. Umowa ulega rozwiązaniu w chwili: (i) śmierci Klienta, (ii) ogłoszenia upadłości Klienta lub (iii) otwarcia likwidacji Klienta.
3. Z dniem rozwiązania Umowy następuje zamknięcie Rachunku Pieniężnego oraz Rejestrów.

§64. Dyspozycja aktywami przez Klienta po wypowiedzeniu Umowy

1. Jeżeli w momencie złożenia wypowiedzenia Umowy (przez DMBH albo Klienta), w zakresie, w jakim dotyczy ona usług świadczonych na podstawie Regulaminu: (i) w Rejestrze Instrumentów Finansowych zapisane są jakiegokolwiek Zagraniczne Instrumenty Finansowe bądź w Rejestrze Praw Instrumentów Finansowych zapisane są jakiegokolwiek Prawa do Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub (ii) w Rejestrze Transakcyjnym zapisane są jakiegokolwiek Zlecenia, na podstawie których nie zawarto jeszcze Transakcji, lub (iii) na Rachunku Pieniężnym znajdują się środki pieniężne, Klient zobowiązuje się odpowiednio do: (i) złożenia Zleceń sprzedaży wszystkich Zagranicznych Instrumentów Finansowych lub ich transferu na inny rachunek, (ii) anulowania wszystkich Zleceń, na podstawie których nie zawarto jeszcze Transakcji, oraz (iii) dokonania przelewu wszystkich środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego na swój rachunek bankowy (w tym środków pieniężnych, które zasilą Rachunek Pieniężny po sprzedaży Zagranicznych Instrumentów Finansowych oraz zostaną odblokowane po anulowaniu Zleceń na podstawie, których nie zostały zawarte Transakcje), przed upływem okresu wypowiedzenia.
2. Jeżeli po upływie okresu wypowiedzenia Umowy:
  - 1) w Rejestrze Instrumentów Finansowych zapisane są jakiegokolwiek Zagraniczne Instrumenty Finansowe, DMBH działając w imieniu Klienta, składa Zlecenie sprzedaży takich Zagranicznych Instrumentów Finansowych po najlepszej cenie w chwili wystawienia zlecenia ich sprzedaży,
  - 2) w Rejestrze Transakcyjnym zapisane są jakiegokolwiek Zlecenia, na podstawie których nie zawarto jeszcze Transakcji, DMBH działając w imieniu Klienta, anuluje takie Zlecenia, lub
  - 3) na Rachunku Pieniężnym znajdują się środki pieniężne (w tym środki pieniężne, które zasilą Rachunek Pieniężny po sprzedaży Zagranicznych Instrumentów Finansowych oraz zostaną odblokowane po anulowaniu Zleceń na podstawie, których nie zostały zawarte Transakcje), DMBH dokonuje przelewu takich środków pieniężnych na

wydzielony nieoprocentowany rachunek pieniężny prowadzony przez DMBH. DMBH zawiadamia Klienta o dokonaniu przelewu przysyłając mu informację o numerze rachunku pieniężnego, na który dokonano przelewu, listem poleconym na ostatni wskazany przez Klienta adres korespondencyjny.

3. Przed przelewem środków pieniężnych z Rachunku Pieniężnego, o którym mowa powyżej w ust. 1 i ust. 2, DMBH może zaspokoić z środków pieniężnych na Rachunku Pieniężnym swoje roszczenia wobec Klienta.

§65. Zmiany Regulaminu

1. DMBH zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian do Regulaminu lub wprowadzenia nowego Regulaminu z ważnego powodu, tj. w następujących przypadkach:
  - 1) zmiany regulacji prawnych, w tym Regulacji Rynku Zagranicznego,
  - 2) zmiany zaleceń, wytycznych lub decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub innego organu administracji publicznej,
  - 3) zmiany w zakresie standardów świadczenia usług i praktyk rynkowych,
  - 4) zmiany zakresu działalności DMBH,
  - 5) zmian sposobu świadczenia usług przez DMBH lub przez Brokera Zagranicznego o ile zmiany takie nie będą prowadziły od zwiększenia obciążeń Klienta i nie będą naruszały interesów Klienta,

w zakresie, w jakim powyższe zdarzenia mają wpływ na warunki świadczenia przez DMBH usług określonych w Regulaminie lub postanowienia Regulaminu.

2. Zawiadomienie o zmianie Regulaminu lub nowy Regulamin, DMBH przesyła Klientowi za pośrednictwem trwałego nośnika informacji, o którym mowa §57, z zastrzeżeniem, że w przypadku wyboru trwałego nośnika w formie papierowej DMBH przesyła Regulamin listownie, nie później niż na 30 dni przed wejściem w życie zmienionego lub nowego Regulaminu.
3. Zmieniony lub nowy Regulamin wiąże Klienta z datą jego wejścia w życie, chyba że Klient wypowie Umowę w ciągu 14 dni od dnia doręczenia mu zmienionego lub nowego Regulaminu. w takim przypadku, Umowa ulega rozwiązaniu z upływem 14 dni od dnia doręczenia wypowiedzenia. w okresie wypowiedzenia stosuje się Regulamin dotychczas obowiązujący.

§66. Wersje językowe, prawo odstąpienia, powierzenie usług przez DMBH

1. DMBH może dostarczyć Klientowi tłumaczenie Regulaminu na język inny niż polski, jednak w przypadku jakichkolwiek rozbieżności między tłumaczeniem a polską wersją językową, rozstrzygająca jest polska wersja językowa Regulaminu.
2. Prawo do odstąpienia od Umowy nie jest przewidziane na rzecz DMBH albo Klienta.
3. W przypadku powierzenia podmiotowi trzeciemu wykonywania czynności związanych ze świadczeniem usług na rzecz Klienta i realizacją Umowy, zasady takiego powierzenia zostaną określone w Regulaminie.

§67. Obowiązki Regulaminu

W przypadku wystąpienia sprzeczności między treścią Regulaminu a treścią Umowy, wiążąca jest treść właściwego zapisu Umowy.

Regulamin wchodzi w życie z dniem 30.09.2024 roku.

